

Vytauto
Didžiojo
universiteto

2009

metų
veiklos
ataskaita

TURINYS

Įvadinis žodis	4
----------------------	---

1. VALDYMO TOBULINIMAS IR SAVIVALDOS PLĖTRA

1.1. Besivystančio Universiteto koncepcijos tobulinimas ir įgyvendinimas	7
1.2. Universiteto struktūra ir jos pokyčiai	10
1.3. Universiteto savivaldos plėtojimas	15

2. AKADEMINĖS BENDRUOMENĖS VYSTYMAS

2.1. Akademinės bendruomenės pasiekimai	22
2.2. Bendruomeninio gyvenimo būdo puoselėjimas ir plėtojimas	28
2.3. Universiteto personalo struktūra ir valdymas	32

3. STUDIJŲ TOBULINIMAS

3.1. Studijos ir studentai	41
3.2. Studijų turinio modernizavimas: nuotolinių studijų plėtojimas	54
3.3. Studijų kokybės gerinimas	57
3.4. Studijų ištekliai ir jų plėtra	60
3.5. Studijų tarptautiškumo plėtojimas	69

3.6. Mokymosi visą gyvenimą galimybių plėtojimas	83
3.7. Kokybiškų gyvenimo sąlygų studentams kūrimas	89

4. MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR PROJEKTINĖS VEIKLOS PLĖTOJIMAS

4.1. Mokslinės veiklos organizavimo sistemos plėtra	98
4.2. Mokslinės produkcijos sklaida	102
4.3. Mokslininkų rengimas	112
4.4. Projektinės veiklos plėtojimas	119

5. VIEŠŲJŲ RYŠIŲ KOKYBĖS GERINIMAS

5.1. Universiteto vidaus ir išorės komunikacijos plėtojimas	127
5.2. Akademinių, kultūrinių, socialinių Universiteto ryšių palaikymas ir plėtojimas	129

6. FINANSINIŲ IR INFRASTRUKTŪROS IŠTEKLIŲ VALDYMAS

6.1. Universiteto finansinių išteklių valdymas	133
6.2. Nekilnojamojo turto ir ūkio valdymas	140
6.3. VDU IT sistemos modernizavimas	146

ĮVADINIS ŽODIS

2009-ieji Vytauto Didžiojo universitetui buvo ypatingi, jubiliejiniai metai – prieš 20 metų, 1989 metų balandžio 28 d. Lietuvos ir išeivijos mokslininkų konferencijoje „Tautinė aukštosios mokyklos koncepcija ir Kauno universitetas“ buvo paskelbtas Vytauto Didžiojo universiteto Atkūrimo aktas.

1922 m. – pirmosios Lietuvos Respublikos nepriklausomybės pavasaryje gimęs universitetas tarnavo Lietuvos švietimui, mokslui ir kultūrai, suteikė galimybę jaunam to meto žmogui atverti ne tik žinių, bet ir taurių dvasios vertybių versmes, formavo jo pasaulėžiūrą. Atvirumas pasauliui čia visada derėjo su prasmingu siekiu pažinti baltiškasias savosios tapatybės šaknis, pajusti laisvės skonį.

Prie mokslo ir žinių versmės tuomečius studentus vedė pirmasis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, Maironis, Juozas Tumas-Vaižgantas, Vincas Mykolaitis-Putinas, Vincas Krėvė-Mickevičius, Balys Sruoga, Mykolas ir Vaclovas Biržiškos, Kazimieras Būga, Jonas Jablonskis, Tadas Ivanauskas, Mykolas Romeris, Stasys Šalkauskis, Levas Karsavinas, Vosylius Sezemanas, Alfredas Sennas, Josephas Ehretas ir daugelis kitų profesorių legendų.

Prasmingas ryšys su išeivija yra vienas Vytauto Didžiojo universiteto savitumo požymių. Prisiminę Tomo Venclovos žodžius apie išeiviją kaip antrąją tautos kultūros balsą, ypač svarbų, kai pirmasis yra nutildytas arba traukia primestą ir svetimą melodiją, galime teigti, kad tapome antruoju mūsų moderniosios kultūros balsu. Jo svarba nepasidarė mažesnė šiandien, kai laisvas ir su institucijomis nesitapatinantis žmogus, besirenkantis darbą savo visuomenei ir kultūrai, tampa XXI amžiaus Lietuvos ir visos Europos siekiamybe bei būtinybe.

Laisvės dvasioje, išeivijos, daugelio pavienių Lietuvos akademinės bendruomenės inteligentų ir „Aukuro“ klubo pastangomis 1989 metais atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas tapo alternatyva tam, ką ilgai mėgino kurti sovietinis režimas ir jam pavaldžios mokslo bei kultūros institucijos.

Nors ir prikeltas kaip pirmosios XX amžiaus pusės universitetas, VDU nebuvo mechaniškai atkuriamas. Jis tapo kūrybine laboratorija, leidusia siekti kitokių minties ir veiksmo formų. Per 20 metų beveik iš nieko, neatgavus nei vieno universitetui priklausiusio pastato, nei vienos turėtos knygos, buvo sukurtas toks universitetas, kokį matome dabar: modernus – turintis patrauklias studijų programas, stiprus – dėstytojų išmintimi bei kūryba, studentų smalsumu ir visų bendrumo jausmu.

Universitetas yra jaunas, tačiau turintis brandžias tradicijas, kurias ir toliau puoselėja. Jo išskirtinumas – gebėjimas kitaip organizuoti studijas, mokslo tyrimus, universiteto gyvenimą. Nuo pat pradžios žvelgėme į Vakarus, pirmieji Lietuvoje pradėjome bakalauro, magistro ir daktaro studijas, įdiegėme modernią, Harvardo universiteto (JAV) modeliu grįstą studijų koncepciją. Iki dabar iš kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų išsiskiriame studentams suteikiama laisve rinktis ir patiems projektuoti savo ateitį.

Šiandien į šį nueitą kelią žvelgiame su pagarba: jis buvo nelengvas, tačiau tai, kas pasiekta, kam teikiami prioritetai ir kokiomis vertybėmis vadovautasi ir vadovaujamas iki šiol, skatina didžiuotis.

Tikiuosi, kad Vytauto Didžiojo universiteto skiriamas dėmesys tiems aspektams, kurie yra vis labiau vertinami nuolat kintančiame pasaulyje – idėjų brandai, asmenybės raiškai, bendravimui, partnerystei – ir toliau turės grįžtamąjį ryšį. Universitete skatinama pažinti kitas kultūras, ugdomas pilietiškumas. Svarbu, kad akademinė bendruomenė, visuomenė – visi palaikantieji bei suvokiantieji Universiteto ir jo idėjos svarbą – būtų vieningi stiprindami mums visiems tokią brangią *alma mater*. Juk esame Kaune, Lietuvoje ir Pasaulyje. Buvome, kada Lietuva atgimė XX amžiaus pradžioje. Dar kartą atgimėme kartu su savo šalimi ir tauta XX amžiaus pabaigoje. Šioje vienovėje būsime XXI amžiuje. Būsime Kaunui, Lietuvai ir Pasauliui.

Universitetas yra tobuliausias laisvės ir autonomijos įkūnijimas, kurį žmonija pasiekė dar prieš tūkstantį metų, įkūrusi pirmąjį universitetą, ir išmokusi gyventi kaip bendrija, besivadovaujanti šiuo idealu. Noriu padėkoti visiems idealistams, įkūrusiems universitetą, jį atkūrusiems, garbingai atlikusiems ir šauoniai atliekantiems savo pareigas Vytauto Didžiojo universitete.

Praėję metai buvo nelengvi. Ekonominis sunkmetis daugeliui mūsų tapo sudėtingu išbandymu, neaplenkė abejonės, stokos jausmas, kasdienybės nuovargis. Visgi išlikome susitelkę ir į sunkumus žvelgėme kaip į iššūkius, kuriuos turime ir galime įveikti atrasdami vis naujas savo galimybes. Universiteto akademinė bendruomenė pirmoji viešai pritarė sprendimui tapti eksperimentiniu universitetu įgyvendinant mokslo ir studijų reformą, tad praėjusiais metais priimtas Mokslo ir studijų įstatymas mums buvo nuoseklus kokybinės pertvarkos proceso, kuriuo jau sėkmingai judėjome, įprasminimo ir įtvirtinimo žingsnis. Net ir sunkiais laikais likome ištikimi savo vertybėms ir siekėme profesinio meistriškumo visose akademinio gyvenimo srityse.

Prasminga ir atsakinga Jums pristatyti 2009 m. VDU veiklos ataskaitą – bendrą visų Universiteto padalinių ir darbuotojų leidinį, kuriuo platesnei visuomenei norime pristatyti savo stiprybes, iššūkius ir galimybes, kuo gyvenome praėjusiais metais.

Rektorius
Prof. Zigmas Lydeka

2010 m. kovo 17 d.

1. Valdymo tobulinimas ir savivaldos plėtra

1.1. BESIVYSTANČIO UNIVERSITETO KONCEPCIJOS TOBULINIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

2009 m. VDU savo veikloje ir toliau vadovavosi Universiteto misija, vizija, vertybėmis ir strateginėmis plėtros nuostatomis bei reagavo į išorinės aplinkos diktuojamus uždavinius.

2009 m. balandžio 30 d. priimtas Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas užbaigė diskusijas universitetų valdymo, studijų tobulinimo, kokybės gerinimo klausimais ir suaktyvino aukštojo mokslo pertvarką, kuria siekiama skatinti aukštųjų mokyklų konkurencingumą šalyje ir užsienyje, atsiskaitomybę visuomenei, gerinti studijų kokybę, modernizuoti aukštųjų mokyklų valdymą, optimizuoti aukštųjų mokyklų tinklą.

Priimtas Mokslo ir studijų įstatymas Vytauto Didžiojo universitetui išklė aktualių uždavinių, kuriuos sprendžiant pradėti šie konkretūs darbai:

- ▶ **Atsižvelgiant į naujo Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas, atnaujintas VDU statutas.** Darbo grupės parengtas naujo Statuto redakcijos projektas VDU Senato pritarimu pateiktas tvirtinti Lietuvos Respublikos Seimui.
- ▶ **Atnaujintas VDU studijų reguliaminas.** Darbo grupės parengtas naujo Studijų reguliamino redakcijos projektas Rektorato pritarimu pateiktas tvirtinti Senatui. Vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymu, VDU statutu ir Studijų reguliaminu parengti ir patvirtinti Studijų dalyko perlaikymo, Išėstinių studijų, Studijų programų keitimo, Sutarčių sudarymo, įmokų ir mokesčių už studijas mokėjimo ir grąžinimo tvarkos aprašai.
- ▶ **Pradėti infrastruktūrinės Universiteto pertvarkos darbai.** Vykdoma aukštojo mokslo reforma nulėmė Stasio Šalkauskio kolegijos integravimą į Universiteto studijų sistemą. Ateityje, siekiant koncentruoti mokslinį ir studijų potencialą bei optimizuoti valdymą, planuojama tolesnė viešųjų įstaigų, VDU padalinių ir veiklų integracija. Siekiant įgyvendinti VDU 2007–2011 m. Strateginiame plane išdėstytas nuostatas sukurti ergonomiškas darbo vietas ir geras studijų sąlygas universiteto bendruomenei, vykdyti ir kiti užsibrėžti tikslai. 2009 m. perduotas pasitikėjimo teise valdyti pastatas Jonavos g. 66, Kaune, ir sudaryta sklypo tuo pačiu adresu valstybinės žemės panaudos 59 metams sutartis; suformuotas Sporto centro (Draugystės g. 19) žemės sklypas; gauti sutikimai dėl žemės sklypų Kuzmos g. 7A ir Muitinės g. 7 detaliųjų planų rengimo.

Taip pat nuo 2009 m. rugsėjo mėnesio VDU Teisės fakultetas persikėlė į nuomojamas patalpas Ožeškienės g. 18. Ruošiami planai ir dokumentai gautiems pastatams renovuoti panaudojant ES lėšas.

Kita vertus, 2009-ieji metai Universiteto gyvenime buvo išskirtiniai ne tik dėl tiesiogines veiklas (studijų ir mokslo tyrimų organizavimą) veikiančių šalies aukštojo mokslo erdvės pertvarkų.

Dėl nepalankių makroekonominių rodiklių, didesnio nei tikėtasi ūkio nuosmukio sumažėjo valstybės biudžeto asignavimai aukštosioms mokykloms. Susiklosčius tokiai situacijai, prioritetiniais VDU tikslais ir toliau išliko studijų kokybės užtikrinimas, akademinio, mokslo ir studijas aptarnaujančio personalo išlaikymas. Universiteto biudžetas 2009 m. buvo sumažintas beveik 7 mln. Lt; dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimto nutarimo neimti 520 Lt įmokų iš dalinai mokančių studentų už rudens semestrą Universitetas negavo daugiau nei 1 mln. įplaukų.

Dėl Lietuvos Respublikos gerokai sumažinto biudžeto VDU buvo priverstas pertvarkyti Universiteto veiklą (studijų organizavimo, mokslo tyrimų ir eksperimentinės bei socialinės ir kultūrinės plėtros). VDU buvo operatyviai reaguota į biudžetinių lėšų, skiriamų Universiteto veikloms organizuoti, apribojimą: buvo sumažinti darbuotojų gaunami priedai, pakeistos studijų organizavimo veiklos (peržiūrėtos dėstytojų ir egzaminavimo laiko normos), optimizuotos infrastruktūros padalinių veiklos (atsisakyta investicinių programų, finansuojamų iš Universiteto lėšų, sustabdyti planuoti remonto darbai, nutrauktos auditorijų nuomos sutartys, sumažintos transporto išlaidos, griežtai taupoma elektros energija ir šiluma), sumažintos leidybos apimtys, iki minimumo sumažintos kanceliarinės išlaidos, visi šventiniai Universiteto renginiai organizuoti tik rėmėjų lėšomis. Sykiu buvo optimizuotas ir studijų tvarkaraštis; atsisakyta neprivalomų kursų, į kuriuos susirinko nedidelis skaičius studentų, studijų programoje nenumatytų namų darbų, seminarų ir pan. Rektorato patvirtintas priemonių plano projektas, kuriuo siekiama optimizuoti 2009 m. VDU biudžetą, patvirtintas Senato posėdyje.

Visgi nors ir skausmingos, bet nuosaikios ir laikinos priemonės leido užbaigti tiek mokslo, tiek kalendorinius metus be didesnių nuostolių. Tai laikoma dideliu pasiekimu, nes Universitetas išsaugojo dėstytojus, mokslo darbuotojus, kitą personalą; studijų kokybė nenukentėjo.

Nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo studijų krepšelio principas, sumažintas valstybės finansuojamų vietų aukštosiose mokyklose skaičius sustiprino Universitetų konkurenciją ir paskatino skirti daugiau dėmesio naujiems studentams pritraukti. Siekiant sistemingo VDU studijų marketingo Lietuvos ir užsienio rinkose bei priėmimo į pirmosios pakopos studijas planavimo, organizavimo ir vykdymo, 2009 m. Akademinį reikalų tarnybos Priėmimo skyrius reorganizuotas į Studijų marketingo tarnybą, parengtas studijų marketingo planas. Kaip parodė 2009 m. rudens semestro priėmimo į pirmosios pakopos studijas analizė, priėmimas į studijas paremtas studijų krepšelio principu VDU buvo sėkmingas. Visgi dar laukia nemažai iššūkių perprantant šios naujos sistemos poveikio mechanizmus, ieškant ilgalaikių priemonių, kurios leistų užtikrinti ilgalaikį studentų priėmimo planų įgyvendinimą.

Atsižvelgiant į Mokslo ir studijų įstatyme numatytą aukštosios mokyklos prievolę teikti studijuojantiems karjeros konsultacijas bei skelbti tikslią kiekybinę ir kokybinę informaciją apie absolventų karjeros rodiklius ir jų nuomonę, nuspręsta išplėsti Universitete veikiančio Kompetencijų centro funkcijas, centro pavadinimą pakeisti į Karjeros ir kompetencijų centrą, patvirtinti naujus centro nuostatus bei Studentų karjeros projektavimo ir absolventų karjeros stebėsenos strategiją 2010–2011 m. Ši strategija atliepia ir VDU strateginio plano nuostatus dėl studijų kokybės gerinimo įdiegiant efektyvias grįžtamojo ryšio ir periodinės vidinės studijų programų savianalizės sistemas.

Įgyvendinant VDU studijų kokybės užtikrinimo siekinį ir atsižvelgiant į Mokslo ir studijų įstatymo 41 straipsnio nuostatas dėl vidinio mokslo ir studijų institucijų veiklos kokybės užtikrinimo, Universitete diegiama studijų kokybės užtikrinimo sistema. VDU veikia Studijų kokybės centras (įkurtas 2002 m.), kurio misija – plėtoti Universiteto studijų kokybės kultūrą pažangiausių pasaulio ir Europos universitetų patirties paradigmoje. Dar 2008 m. sukurta ir įdiegta Dėstyimo kokybės vertinimo sistema, atliekamas kompleksiškas dėstomų dalykų vertinimas, organizuojamos studentų apklaustos, anketų duomenys pateikiami dekanams ir katedrų vedėjams, o pastarieji su jais supažindina apklaustųjų dalykų dėstytojus, pagal poreikį juos aptaria bei konsultuoja dėstytojus dėl dėstyimo kokybės gerinimo. Parengtas ir VDU bendruomenėje aptartas Universiteto dėstytojų didaktinės veiklos vertinimo rodiklių sąrašas, teikiamos konsultacijos VDU akademinėi bendruomenei studijų kokybės klausimais.

2009 m. buvo tęsiami Rektorato narių ir Universiteto bendruomenės susitikimai, aptariant Universitete vykstančius pokyčius, projektus ar iniciatyvas. Pastebėta, kad darbuotojai aktyviai dalyvauja šiuose susitikimuose, įsitraukia į diskusijas, kurių metu keičiamasi patirtimi ir išsakomi siūlymai tobulinant Universiteto valdymą. Taip pat įvairiais būdais siekta plėtoti dialogą su VDU darbuotojų profesine sąjunga: profsąjungos atstovai nuolat dalyvauja Rektorato posėdžiuose, pateikiami atsakymai į profsąjungos užklausimus dėl Universiteto valdymo sprendimų.

Gausiausia VDU bendruomenės dalis – Universiteto studentai – buvo aktyvūs ir 2009 metais. Lapkričio 17-ąją, Tarptautinę studentų dieną, Universitete jau antrus metus suformuotas Studentų rektoratas – VDU Studentų atstovybės valdybos išrinktas rektorius bei patvirtinta jo komanda, pakeitusi nuo 2008 m. lapkričio 17 d. veikusį Studentų rektoratą. Šiais metais rektoriumi studentu buvo išrinktas Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto magistrantūros studijų II kurso studentas Jonas Gajauskas, kuris suformavo savo komandą – prorektorius, dekanus, kitų Universiteto padalinių vadovus. Tarptautinę studentų dieną dirbęs Studentų rektoratas savo darbo vietose priėmė studentus, lankėsi fakultetuose, susitiko su *Erasmus* programos studentais, suorganizavo Studentų rektorato posėdį, kuriame buvo svarstomi studijų kokybės VDU, studentų bendrabučio klausimai, pristatomos studentų – fakultetų ir padalinių vadovų – ataskaitos, aptariama tolesnio Studentų rektorato darbo vizija. Šis Studentų rektoratas savo veiklą tęs iki 2010 m. Tarptautinės studentų dienos, kada bus vėl renkama nauja Studentų rektorato komanda. Abipusiškai naudingas bendradarbiavimas su Studentų rektoratu bus tęsiamas ir toliau – tai studentams suteikia galimybių įsitraukti į Universiteto valdymą, susipažinti su administravimo specifika ir organizacijos reikalavimais, teikti siūlymus tobulinant veiklas ar jų organizavimą.

Taigi ir 2009 metais, nuolat kintančioje, globalėjančioje, ekonominius sukrėtimus ir įvairius kultūrinius iššūkius patiriančioje kasdienybėje, Vytauto Didžiojo universitetas liko ištikimas savo principams ir misijai – akademinius pasirinkimus grįsti *artes liberales* idėja, diegti individualizuotas studijavimo galimybes, išmokyti mokytis visą gyvenimą, o darbuotojams – sudaryti sąlygas laisvai kurti ir pajusti drąsios, savuose rūpesčiuose neužsisklendusios bendruomenės patirtis.

Šie ambicingi pasiryžimai – tai ir moralinis apsisprendimas sukurti, palaikyti ir puoselėti klasikinio universiteto gyvenimo kokybę.

1.2. UNIVERSITETO STRUKTŪRA IR JOS POKYČIAI

Konkurencingos aukštojo mokslo aplinkos diktuojami uždaviniai iškėlė studijų kokybės gerinimo ir modernaus aukštųjų mokyklų valdymo tikslus. 2009 m. Universitete, įgyvendinant strateginį tikslą – optimizuoti Universiteto valdymo centralizacijos / decentralizacijos lygį, toliau vyko struktūros pokyčiai, siekiant didesnio veiklų efektyvumo ir sklandesnio procesų realizavimo. Įgyvendinant studijų, mokslinių tyrimų ir jų plėtros programas bei su jomis susijusius struktūrinius pokyčius inicijuoja atitinkami akademiniai padaliniai, juos aprobuoja Senatas atsižvelgdamas į pateiktus Tarybos siūlymus.

Reikia pripažinti, kad Universiteto struktūra yra labiau centralizuota, hierarchinė. Tai pirmiausia vyrauja administracijos padalinių darbe. Tik organizuojant viešąją komunikaciją, studijų marketingą, tarptautinius ryšius ir mokslinę veiklą mėginama plėtoti horizontalią struktūrą. Tokia struktūra turėtų tapti lankstesnė, integruojanti skirtingų padalinių darbuotojus, mažiausiai priklausoma nuo hierarchinių sprendimų, sudaranti palankias sąlygas kūrybinei raiškai.

2009 metais Universitete įvyko **šie struktūriniai pokyčiai**:

1. Socialinės gerovės fakulteto Socialinės integracijos centras ir Socialinės rūpybos studijų centras sujungtas į Socialinio darbo kompetencijų centrą.
2. Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Japonistikos ir Azijos studijų centrai reorganizuoti į Azijos studijų centrą.
3. Atsižvelgiant į didėjančią studijų rinkos konkurencingumą, Akademinių reikalų tarnybos Priėmimo sektorius reorganizuotas į Studijų marketingo tarnybą, kurios pagrindinis tikslas – VDU studijų marketingo Lietuvos ir užsienio rinkose bei priėmimo į pirmosios pakopos studijas planavimas, organizavimas ir vykdymas.
4. Įsteigtas universitetinis Energetikos saugumo tyrimų centras.
5. Siekiant efektyviai naudoti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas ir užtikrinti aukštos kvalifikacijos tikybos mokytojų rengimą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu reorganizuota ir prie Vytauto Didžiojo universiteto prijungta Stasio Šalkauskio kolegija.
6. Siekiant optimizuoti 2009 m. biudžetą, priimtas Senato sprendimas dėl struktūrinių padalinių veiklų optimizavimo ir reorganizavimo:

- Ūkio tarnybos sektorius reorganizuotas į du: Pastatų priežiūros sektorių bei Pastatų ir energetinio ūkio sektorių.
- Tęstinių studijų centro funkcijos perduotos Kompetencijų centrui.

Taip pat nutarta:

- nesteigti naujų struktūrinių padalinių;
- reorganizuoti leidyklą, sporto ir meno centrus į efektyviai veikiančius darinius.

2009 m. Universitete veikė 10 fakultetų, jų sudėtyje 35 katedros, 22 studijų ir tyrimų centrai, 3 laboratorijos, psichologijos klinika. Veikė 8 universitetiniai centrai, Kauno botanikos sodas, kiti neakademiniai padaliniai, 10 viešųjų įstaigų.

FAKULTETAI

Ekonomikos ir vadybos fakultetas

Ekonomikos katedra
 Finansų katedra
 Marketingo katedra (nuo 2009 02 01)
 Vadybos katedra
 Verslo konsultavimo ir podiplominių studijų centras

Gamtos mokslų fakultetas

Aplinkotyros katedra
 Biochemijos ir biotechnologijų katedra
 Biologijos katedra
 Fizikos katedra
 Aplinkos tyrimų centras

Humanitarinių mokslų fakultetas

Anglų filologijos katedra
 Etnologijos ir folkloristikos katedra
 Filosofijos katedra
 Istorijos katedra
 Lietuvių kalbos katedra
 Lietuvių literatūros katedra
 Vokiečių ir prancūzų filologijos katedra
 Išeivijos studijų centras
 Karo istorijos centras
 Kompiuterinės lingvistikos centras

Kultūros tyrimų centras

Prof. B. Vaškelio literatūrinės komparatyvistikos centras

Informatikos fakultetas

Matematikos ir statistikos katedra

Sistemų analizės katedra

Taikomosios informatikos katedra

Statistinių tyrimų centras

Interneto ir mobilių sprendimų laboratorija

Multimedijos laboratorija

Sistemų valdymo laboratorija

Katalikų teologijos fakultetas

Bažnytinės teisės katedra

Religijos studijų katedra

Teologijos katedra

Krikščioniškojo ugdymo centras

Lietuvos Katalikų bažnyčios istorijos centras

Santuokos ir šeimos studijų centras

Menų fakultetas

Menotyros katedra

Teatrologijos katedra

Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas

Politologijos katedra

Regionistikos katedra

Socialinės ir politinės teorijos katedra

Viešojo administravimo katedra

Viešosios komunikacijos katedra

Azijos studijų centras

Europos studijų centras

Letonikos centras

Č. Milošo slavistikos centras

Pilietinės tolerancijos centras

Tarpkultūrinės komunikacijos ir daugiakalbystės tyrimų centras

Socialinės gerovės fakultetas

Socialinio darbo katedra

Socialinio darbo kompetencijų centras (nuo 2009 09 01)

Socialinių mokslų fakultetas

Bendrosios psichologijos katedra

Edukologijos katedra

Sociologijos katedra

Teorinės psichologijos katedra

Profesinio rengimo studijų centras

Socialinės antropologijos centras

Socialinių tyrimų centras

Švietimo studijų centras

Psichologijos klinika

Teisės fakultetas

Privatinės teisės katedra

Viešosios teisės katedra

KAUNO BOTANIKOS SODAS**UNIVERSITETINIAI CENTRAI**

Distancinių studijų centras

Energetikos saugumo tyrimų centras (nuo 2009 09 18)

Kompetencijų centras

Menų centras

Sporto centras

Studijų kokybės centras

Tęstinių studijų centras

Užsienio kalbų centras

KITI PADALINIAI

Akademinių reikalų tarnyba

Finansų tarnyba

Informacijos sistemų tarnyba

Personalo tarnyba
 Projektinės veiklos tarnyba
 Studentų reikalų tarnyba
 Studijų marketingo tarnyba (nuo 2009 03 16)
 Tarptautinių ryšių tarnyba
 Ūkio tarnyba
 Vidaus audito tarnyba
 Transporto skyrius
 Viešosios komunikacijos skyrius
 Archyvas
 Biblioteka
 Leidykla
 Lietuvių kalbos konsultacinis punktas
 Raštinė

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS

Baltijos vadybos institutas
 Demokratinio bendradarbiavimo ir plėtros institutas (2009 09 14)
 Europos humanitarinis universitetas
 Jaunimo karjeros centras
 Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parkas
 Lietuvių išeivijos institutas
 Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės institutas (2009 11 26)
 Socialinės ekonomikos institutas
 Sugiharos fondas
 VDU „Rasos“ gimnazija (2009 08 20)

Universiteto struktūros optimizavimas išliks aktualiu strateginiu uždaviniu ir ateityje. 2009 m. pabaigoje parengtas Vytauto Didžiojo universiteto restruktūrizavimo ir veiklos bei valdymo optimizavimo planas, kuriame numatoma integruoti fakultetų mokslo ir studijų veiklas, pagal poreikį steigti doktorantūros mokyklas, į pagrindines Universiteto vykdomas veiklas integruoti viešąsias įstaigas ir kt.

Struktūriniai pokyčiai turėtų vykti tik tada, kai jie iš anksto bus aptarti, įvertinus galimas neigiamas ir teigiamas pasekmes. Vienas iš 2010 m. siekinių yra tas, kad Universitete atsirastų plokštesnės organizacinės hierarchijos.

1.3. UNIVERSITETO SAVIVALDOS PLĖTOJIMAS

Aukščiausioji VDU savivaldos institucija yra Senatas, Universiteto visuomeninės priežiūros ir globos institucija yra Taryba, rektoriaus patariamoji savivaldos institucija yra Rektoratas, studentų interesams atstovaujanti savivaldos institucija yra Studentų atstovybė.

SENATAS

VDU Senatas yra sudaromas penkerių metų kadencijai iš: Universiteto mokslininkų – ne mažiau kaip 60 % Senato narių; su Universitetu bendraujančių mokslo institutų mokslininkų – iki 15 % Senato narių; išeivijos mokslininkų – iki 10 % Senato narių; kitose institucijose dirbančių mokslininkų – 5 % Senato narių; visoms studijų pakopoms atstovaujančių studentų – 10 % Senato narių. Universiteto Senato rinkimai įvyko 2005 m. gruodžio 2 d. 2008 m. spalio 15 d. išrinktas Senato pirmininkas prof. Jurgis Vilemas.

Senato veiklai organizuoti sudaroma Senato valdyba, susidedanti iš pirmininko, jo pavaduotojo, sekretoriaus ir nuolatinių komitetų pirmininkų. Šiuo metų Senato valdybą sudaro: Senato pirmininkas prof. Jurgis Vilemas, pirmininko pavaduotojas kan. prof. Kęstutis Žemaitis, Senato sekretorė doc. Nemira Mačianskienė, Kvalifikacijos komiteto pirmininkas prof. Antanas Žilinskas, Studijų komiteto pirmininkas prof. Jonas Kvedaravičius, Mokslo komiteto pirmininkė prof. Regina Gražulevičienė, Revizijos komiteto pirmininkė prof. Kristina Levišauskaitė, Priežiūros komiteto pirmininkas prel. prof. Vytautas Vaičiūnas ir Viešųjų ryšių komiteto pirmininkė prof. Auksė Balčytienė.

2009 m. prof. Leonidui Donskiui tapus Europos Parlamento nariu, Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas į Senatą išrinko prof. I. Dabašinskię. Doktorantui Jonui Okuniui tapus Švietimo ir mokslo ministro patarėju, Studentų atstovybė į Universiteto Senatą išrinko doktorantūros studijų studentą Mantą Simanavičių. 2009 m. studentus Mažvydą Karalių ir Gintarę Žukaitę pakeitė Evelina Revuckaitė ir Justina Dukauskaitė.

Šiuo metu Senatą sudaro 53 nariai:

Universiteto mokslininkai: prof. Egidijus Aleksandravičius – Humanitarinių mokslų fakultetas; prof. Juozas Augutis – Informatikos fakultetas; prof. Auksė Balčytienė – Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas; prof. Ineta Dabašinskiė – Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas; dr. Remigijus

Daubaras – Botanikos sodas; prof. Bronius Genzelis – Humanitarinių mokslų fakultetas; prof. Regina Gražulevičienė – Botanikos sodas; mons. doc. Artūras Jagelavičius – Socialinės gerovės fakultetas; prof. Vytautas Kaminskas – Informatikos fakultetas; prof. Gintautas Kamuntavičius – Gamtos mokslų fakultetas; prof. Zigmas Kiaupa – Humanitarinių mokslų fakultetas; doc. Julija Kiršienė – Teisės fakultetas; doc. Asija Kovtun – Humanitarinių mokslų fakultetas; prof. Jonas Kvedaravičius – Ekonomikos ir vadybos fakultetas; prof. Vytautas Levandauskas – Menų fakultetas; prof. Kristina Levišauskaitė – Ekonomikos ir vadybos fakultetas; prof. Zigmas Lydeka – Ekonomikos ir vadybos fakultetas; doc. Nemira Mačianskienė – Užsienio kalbų centras; prof. Rūta Marcinkevičienė – Humanitarinių mokslų fakultetas; doc. Natalija Mažeikienė – Socialinės gerovės fakultetas; prof. Gintautas Mažeikis – Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas; prof. Vida Mildažienė – Gamtos mokslų fakultetas; kun. prof. Andrius Narbekovas – Katalikų teologijos fakultetas; doc. Ina Pilkauskienė – Socialinių mokslų fakultetas; prof. Liudvikas Pranevičius – Gamtos mokslų fakultetas; prof. Kęstutis Pukelis – Socialinių mokslų fakultetas; prof. Jonas Ruškus – Socialinės gerovės fakultetas; doc. Jurgita Staniškytė – Menų fakultetas; prof. Margarita Teresevičienė – Socialinių mokslų fakultetas; prel. prof. Vytautas Vaičiūnas – Katalikų teologijos fakultetas; prof. Bronius Vaškelis – Menų fakultetas, profesorius – emeritas; doc. Vaidotas Viliūnas – Ekonomikos ir vadybos fakultetas; prof. Povilas Zakarevičius – Ekonomikos ir vadybos fakultetas; kan. prof. Kęstutis Žemaitis – Katalikų teologijos fakultetas; prof. Antanas Žilinskas – Informatikos fakultetas; prof. Pranas Žukauskas – Ekonomikos ir vadybos fakultetas.

Mokslo institutų mokslininkai: prof. Jurgis Vilemas – Energetikos institutas; prof. Danguolė Mikulėnienė – Lietuvių kalbos institutas; prof. Valdemaras Razumas – Biochemijos institutas; prof. Mifodijus Sapagovas – Matematikos ir informatikos institutas; prof. Vladislava Stankūnienė – Socialinių tyrimų institutas; prof. Giedrius Varoneckas – KMU Psichofiziologijos ir reabilitacijos institutas.

Išėivijos mokslininkai: prof. Algirdas Avižienis – Fiziniai mokslai, profesorius – emeritas; prof. Viktorija Skrupskelytė – Humanitariniai mokslai; prof. Rimas Vaišnys – Biomedicinos mokslai; prof. Romas Vaštokas – Socialiniai mokslai.

Kitų institucijų mokslininkai: prof. Adolfas Laimutis Telksnys – Lietuvos mokslo taryba.

Studentai: Evelina Revuckaitė – bakalauro studijos; Justina Dukauskaitė – bakalauro studijos; Rasa Laurinavičiūtė – magistrantūros studijos; Jaunius Špakauskas – magistrantūros studijos; Donatas Juodpusis – magistrantūros studijos, VDU SA prezidentas; Mantas Simanavičius – doktorantūros studijos.

2009 m. įvyko 6 VDU Senato posėdžiai, kuriuose 4 asmenims suteikti profesoriaus pedagoginiai vardai ir 15 asmenų suteikti docento pedagoginiai vardai.

Senatas, vykdydamas pagrindines funkcijas, 2009 metais: vasario 25 d. doc. Antanui Kulakauskui suteikė VDU garbės daktaro vardą; kovo 25 d. Senato posėdyje prof. Jeanui Paului Larçonui ir BMI vadybos nariui Vytui E. Gruodžiui suteikti VDU garbės daktaro vardai; birželio 17 d. patvirtino „Konkursų Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigoms eiti organizavimo laikinosios tvarkos aprašą“; liepos 1 d. Senato posėdyje profesoriaus emerito vardai suteikti prof. Algirdui Avižieniui ir prof. Broniui Vaškeliui; lapkričio 11 d. patvirtino ir teikė Seimui tvirtinti naująjį Universiteto Statutą.

2009 metais Senate svarstyti šie klausimai: VDU 2008 m. veiklos ataskaita; 2008 m. finansinės veiklos ataskaita, išvados ir rekomendacijos jai tobulinti; 2009 m. Universiteto biudžeto tvirtinimas; priemonių planas, siekiant optimizuoti 2009 m. VDU biudžetą; Katalikų teologijos fakulteto dekanato tvirtinimas; pedagoginių vardų teikimas; darbo sutarties pratęsimas su personalo nariais, kuriems daugiau kaip 65 m.; Habilitacijos procedūros komisijos sudarymas; VšĮ „Demokratinio bendradarbiavimo

ir plėtros institutas“ steigimas; VDU prioritetinių mokslo krypčių ir jų vadovų sąrašo tvirtinimas; atleidimas nuo pedagoginio darbo moksliniams tyrimams atlikti bei mokslinei ir profesinei kvalifikacijai kelti; Socialinio darbo kompetencijų centro (SDKC) nuostatų tvirtinimas; tęstinių magistrantūros studijų programų tvirtinimas; Stasio Šalkauskio kolegijos reorganizavimo ją prijungiant prie Vytauto Didžiojo universiteto sąlygų aprašas; priėmimo į VDU 2009 metais sąlygų papildymas; 2009 m. studijų kainos; Studijų reguliavimo pataisos; doktorantų mokslinių konsultantų tvirtinimas; priėmimo į VDU doktorantūros studijas 2009 m. sąlygos; 2009 m. doktorantūros studijų kainos; VDU garbės daktaro vardų teikimas; VDU bendruomenės narių apdovanojimas Universiteto atkūrimo dvidešimtmečio proga; informacija apie VDU biudžeto plano 2009 m. vykdymą; VDU naujo Statuto rengimo darbo grupės sudarymas; konkurso VDU dėstytojų ir mokslo darbuotojų pareigoms eiti organizavimo laikinosios tvarkos aprašo tvirtinimas; doktorantūros studijų organizavimo klausimai; studijų programų tvirtinimas; konkursas katedrų vedėjų pareigoms užimti; VDU profesoriaus emerito vardo suteikimas; Lietuvos mokslų akademijos narių ekspertų kandidatų tvirtinimas; studentų priėmimo į VDU 2009 m. analizė; naujo VDU statuto projektas; komisijų suteikti VDU garbės profesoriaus ir VDU garbės daktaro vardus tvirtinimas; PMDF Japonistikos studijų centro reorganizavimas; VšĮ „Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės institutas“ steigimas; 2009 m. priimtų doktorantų vadovų tvirtinimas ir doktorantūros studijų organizavimas.

TARYBA

VDU Taryba yra Universiteto visuomeninė priežiūros ir globos institucija. Ji sudaroma 4 metams iš 18 narių: vienas trečdalis jos narių Senato skirti 4 Universiteto profesoriai, rektorius ir Studentų atstovybės išrinktas studentas, antrąjį trečdalį narių, atstovaujančių įvairioms mokslo, kultūros, meno, ūkio sritims, valstybės ir savivaldybių institucijoms, skiria švietimo ir mokslo ministras, likęs trečdalis narių skiriamas bendru rektoriaus ir ministro sutarimu.

Šiuo metu VDU Tarybą sudaro:

VDU Tarybos pirmininkas – J. E. Sigitas Tamkevičius, Kauno arkivyskupas metropolitas. **Tarybos nariai, skirti Senato:** Zigmas Lydeka, VDU rektorius; Liudvikas Pranevičius, Fizikos katedros profesorius; prelatas Vytautas Vaičiūnas, Teologijos katedros profesorius; Povilas Zakarevičius, Vadybos katedros profesorius; Donatas Juodpusis, Studentų atstovybės prezidentas.

Tarybos nariai, skirti bendru susitarimu: Algirdas Avižienis, VDU profesorius emeritas; Vladas Algirdas Bumelis, UAB „Sicor Biotech“ generalinis direktorius; Simas Ramutis Petrikis, UAB „Šiaurės miestelis“ direktorius; Paulius Ratė, AB SEB bankas, Verslo plėtros ir pardavimų departamentas.

Tarybos nariai, skirti ministro: Jonas Guzavičius, Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentas; VšĮ „Lietuvos verslo paramos agentūra“ direktoriaus pavaduotoja Diana Vilytė; rašytojas prof. Kazys Almenas; Edita Karpavičienė, AB „Ūkio banko“ stebėtojų tarybos pirmininkė; Giedrė Žentelytė-Linkienė, AB „Achema“ personalo direktorė; Audrius Žiugžda, „Teo LT“ generalinio direktoriaus patarėjas strateginių projektų valdymo klausimais.

REKTORATAS

2009 metais Universiteto veiklą organizavo šios sudėties **Rektoratas**:

Rektorius	prof. Zigmas Lydeka
Studijų prorektorius	prof. Jonas Ruškus (nuo 2009 09 01)
Mokslo prorektorius	prof. Juozas Augutis
Infrastruktūros prorektorius	doc. Vaidotas Viliūnas
Plėtros prorektore	doc. Natalija Mažeikienė
Universiteto sekretorė	prof. Auksė Balčytienė
Ekonomikos ir vadybos fakulteto dekanas	prof. Pranas Žukauskas
Gamtos mokslų fakulteto dekanas	prof. Gintautas Kamuntavičius
Humanitarinių mokslų fakulteto dekanas	doc. Jonas Vaičenonis
Informatikos fakulteto dekanas	doc. Kęstutis Šidlauskas
Katalikų teologijos fakulteto dekanas	dr. Benas Ulevičius
Socialinių mokslų fakulteto dekanas	prof. Kęstutis Pukelis
Menų fakulteto dekanas	prof. Vytautas Levandauskas
Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto dekanas	prof. Leonidas Donskis (iki 2009 06 18)
	prof. Ineta Dabašinskienė (nuo 2009 08 27)
Socialinės gerovės fakulteto dekanas	prof. Jonas Ruškus (iki 2009 08 31)
	doc. Violeta Ivanauskienė (nuo 2009 09 01)
Teisės fakulteto dekanė	doc. Julija Kiršienė
Užsienio kalbų centro direktorė	doc. Nemira Mačianskienė
Kauno botanikos sodo direktorė	prof. Vida Mildažienė
Akademinių reikalų tarnybos direktorė	prof. Laima Sajienė (iki 2009 09 30)
	Rimutė Kunigonienė (nuo 2009 10 01)
Studentų reikalų tarnybos direktorius	doc. Ričardas Krikštolaitis
Studentų atstovybės prezidentas	Mažvydas Karalius (iki 2009 03 19)
	Donatas Juodpusis (nuo 2009 03 20)

2009 m. įvyko 22 Rektorato posėdžiai, jų metu buvo svarstyti kiekvieno semestro pradžioje Rektorato posėdyje patvirtinti ir intranete skelbiami šie planiniai klausimai:

- **Studijų tobulinimas:** 2008 m. rudens semestro pedagoginio krūvio skaičiavimo tvarka; 2008 m. rudens semestro sesijos rezultatai; VDU nuotolinių studijų plėtros priemonių įgyvendinimas; studijų programų atnaujinimas; neakivaizdinių ir tęstinių studijų organizavimas; priėmimo į VDU magistrantūros studijas tvirtinimas; studijas reglamentuojančių vidaus norminių dokumentų atnaujinimas pagal Mokslo ir studijų įstatymą; išorinis studijų programų vertinimas; stipendijų nuostatų keitimas; 2009 m. priėmimo į VDU analizė ir įvado į studijas savaitės aptarimas; Studijų reguliavimo nauja redakcija pagal Mokslo ir studijų įstatymą; Iš tęstinių studijų tvarkos aprašas; Studijų programų keitimo tvarkos aprašas.
- **Mokslinių tyrimų, eksperimentinės ir projektinės veiklos plėtojimas:** 2009 m. leidybiniai planai; VDU dalyvavimas ES struktūrinių fondų projektuose; skatinimas už mokslingumą; VDU prioritetinės mokslo kryptys; studijų ir mokslo elektroninių dokumentų teikimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinę sistemą tvarkos aprašas; doktorantūros nuostatų nauja redakcija.
- **Infrastruktūros modernizavimas ir plėtra:** negyvenamų patalpų nuoma; VDU informacijos sistemos plėtojimas; VDU informacinė sistemos būklė ir plėtros poreikiai; 2010 m. VDU materialinės bazės atnaujinimo ir remonto planas.
- **Viešųjų ryšių kokybės gerinimas:** VDU dvidešimtmečio renginiai; Rugsėjo 1-osios ir įvado į studijas renginių planas; studijų marketingo planas; vidinės komunikacijos tobulinimas; studijų marketingo organizavimas.
- **Akademines bendruomenės vystymas:** Universiteto vardo garbės stipendijos skyrimo nuostatai; Universiteto tarptautiškumo plėtojimas; daugiakalbystės politikos įgyvendinimas VDU; Universiteto personalo kvalifikacijos tobulinimas; Dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestacijos bei konkursų organizavimo laikinosios tvarkos aprašas; dėstytojų ir mokslo darbuotojų veiklos vertinimo ir skatinimo sistemos atnaujinimas.
- **Valdymo tobulinimas ir savivaldos plėtra:** VDU fakultetų, centrų, mokslo grupių (klasterių) ir padalinių išlaidų veikloms organizuoti projektas; VDU 2008 m. veiklos ataskaita; VDU 2009 m. biudžeto projektas; priemonių planas, siekiant optimizuoti 2009 m. VDU biudžetą; Universiteto struktūros optimizavimas; VDU Statuto projektas.

Siekiant įgyvendinti Universiteto strateginius tikslus 2009 m. buvo sudaryta 13 darbo grupių: 2009 m. Universiteto biudžeto optimizavimo (darbo grupės vadovas prof. Zigmas Lydeka); neakivaizdinių ir tęstinių studijų organizavimo (darbo grupės vadovas prof. Jonas Ruškus); informacinės sistemos dėstymo kokybės įvertinimo duomenų bazės sukūrimo (darbo grupės vadovas prof. Jonas Ruškus); naujo VDU statuto rengimo (darbo grupės vadovas prof. Zigmas Lydeka); Universiteto studentų ir absolventų karjeros projektavimo ir stebėsenos strategijos rengimo (darbo grupės vadovė doc. Eglė Stasiūnaitienė); studijų marketingo plano rengimo (darbo grupės vadovė Miglė Šontaitė); iš tęstinių studijų tvarkos aprašo rengimo (darbo grupės vadovas prof. Jonas Ruškus); Studijų reguliavimo rengimo (darbo grupės vadovas prof. Jonas Ruškus); Socialinių mokslų ir Socialinės gerovės fakultetų integravimo aprašo parengimo (darbo grupės vadovas prof. Jonas Ruškus); VDU Menų fakulteto menų srities plėtojimo (darbo grupės vadovė prof. Auksė Balčytienė); Gamtos mokslų fakulteto ir Botanikos sodo integracijos (darbo grupės vadovė doc. Natalija Mažeikienė); Stasio Šalkauskio kolegijos studijų integravimo į Vytauto Didžiojo universiteto studijų sistemą (darbo grupės vadovas prof. Jonas Ruškus).

2009 m. darbą pradėjo Mokslinių tyrimų paslaugų įvertinimo (pirmininkas prof. Juozas Augutis), Priėmimo į nuolatinės ir išėstines pirmosios pakopos studijas (pirmininkas prof. Zigmas Lydeka) ir Nobelio premijos laureato Česlovo Milošo 100-ųjų gimimo metinių paminėjimo (pirmininkas prof. Egidijus Aleksandravičius) komisijos.

VDU STUDENTŲ ATSTOVYBĖ

VDU Studentų atstovybė (toliau – VDU SA) atstovauja VDU studentams, gina jų teises bei interesus Universitete ir už jo ribų, rūpinasi VDU studentų akademine, socialine bei kultūrine gerove, skatina akademinės bendruomenės pilietiškumą ir verslumą, puoselėja ir turtina nacionalinę kultūrą, žmogiškąsias vertybes ir tradicijas, prisideda prie VDU bendruomenės intelektualinio potencialo kūrimo bei plėtojimo.

Fakultetų atstovų susirinkimas (FAS) – aukščiausia VDU SA savivaldos institucija, kurią sudaro kiekvieno fakulteto ir kurso atstovai. 2009 m. pagrindiniai rinkimai į VDU SA FAS vyko rugsėjo 28–30 d., papildomi – spalio 5–6 d. Fakultetų atstovais nuo bakalaurantų, magistrantų, doktorantų ir vientisųjų studijų tapo 46 studentai. VDU SA FAS atlieka svarbiausias organizacijos funkcijas: renka prezidentą, tvirtina VDU SA metų veiklos bei finansinę ataskaitas, reikalui esant keičia ir papildo įstatus, tvirtina reglamentus, formuoja VDU SA politiką. Ataskaitinių metų laikotarpiu įvyko trys VDU SA FAS susirinkimai.

Valdyba – kolegialus VDU SA valdymo organas. Valdyba užtikrina VDU SA FAS priimtų sprendimų įgyvendinimą, sprendžia einamuosius VDU SA veiklos įgyvendinimo ir finansinius klausimus. 2009 m. valdybos nariais buvo patvirtinti: Ieva Čebatoriūtė, Indrė Stražinskaitė, Mindaugas Bundza, Paulius Baltokas, Rasa Laurinavičiūtė, Tomas Šinkūnas (atsistatydino 2009 birželio 6 d.), Jaunius Špakauskas (valdybos pirmininkas), Justina Dukauskaitė (VDU SA viceprezidentė), Donatas Juodpusis (VDU SA prezidentas).

2009 m. kovo 19 d. VDU SA prezidentu naujai kadencijai išrinktas Donatas Juodpusis pakeitė kadenciją prieš tai VDU SA vadovavusį Mažvydą Karalių. Ataskaitinio laikotarpio metu kasdienėms organizacijos veikloms vykdyti buvo suformuoti 5 komitetai: akademiniai-socialiniai, projektų-tarptautinių ryšių, kultūros, ryšių su visuomene ir finansų paieškos. Prezidentas pagal pareigas yra VDU Rektorato, VDU Senato ir Universiteto Tarybos narys su sprendžiamąjo balso teise.

Revizijos komisija – VDU SA kontrolės organas. 2009 m. kovo 19 d. ataskaitinės-rinkiminės FAS konferencijos metu išrinkti trys komisijos nariai: Ieva Milčiūtė (komisijos pirmininkė), Agnė Bičkauskaitė ir Jonas Gajauskas.

VDU SA aktyviai dalyvavo nacionalinėje Lietuvos studentų sąjungoje (LSS). Prezidentas Donatas Juodpusis dalyvavo LSS Tarybos posėdžiuose, reiškė savo nuomonę dėl LSS pozicijos aukštojo mokslo pertvarkos kontekste.

Akademiniai-socialiniai komiteto nariai įsijungė į LSS akademinį reikalų komitetą.

VDU SA nariai dalyvavo rengiamuose mokymuose „Startuok! Veik! Vadovauk!“, lapkričio 4–9 d. Vilniuje vykusiam tarptautiniame seminare subalansuoto akademinio mobilumo tema.

VDU SA akademiniai-socialiniai reikalų komitetas prisijungė prie LSS įvairovės komiteto veiklos. Pagrindiniai komiteto tikslai yra inicijuoti naujas veiklas ir projektus, spręsti problemas, išylančias aukštajame moksle ir visuomenėje socialinėje (įvairovės) srityje.

2009 m. į LSS valdybą VDU SA siūlymu buvo išrinktas buvęs prezidentas Mantas Simanavičius.

2009 m. VDU SA suformuotuose komitetuose dirbo 80 narių. Komitetų veikla buvo siejama su VDU SA išsikeltais tikslais, kad komitetų veiklos visuma atspindėtų VDU SA misiją – atstovauti studentams ir rūpintis jų gerove.

2009 m., be tradiciškai organizuojamų renginių, vyko susitikimai su Universiteto padaliniais, diskutuota apie socialines aktualijas, spręsti akademinio nesąžiningumo, studijų kokybės, bendrabučių ir kt. klausimai, atliktos apklaustos, organizuotos įvairios akcijos, konkursai, dalyvauta rengiant svarbius Universiteto dokumentų projektus, buvo rašomi projektai, dalyvauta seminaruose, teikiama informacija studentams rūpimais klausimais, bendradarbiauta su kitomis studentų organizacijomis, aktyvinamas ne tik VDU studentų, bet ir visos Kauno bendruomenės gyvenimas.

Kaip ir kasmet, 2009 m. VDU SA išleido informacinį leidinį „Subalansuota fuksui“, padėjo pirmakursiams integruotis į Studentų atstovybės veiklą.

Suorganizuotas tradicinis, tik VDU bendruomenei skirtas vakaras „V2“, kurio metu įteiktos nominacijos dėstytojams, vyko dėstytojų ir studentų pasirodymai.

2009 m. balandžio 27–30 dienomis vyko „VDU pavasario festivalis'09“ renginiai – „Knygų turgus“, Aitvarų šou, „VDU – Visad Dinamiškai Unikalūs“ (studentų autorinių darbų paroda su gyva muzika), automobilių paradas „Metalų rūmai leidžiasi“, „Soboro atvirų durų diena“, kurios metu Kauno miesto gyventojai ir svečiai buvo kviečiami apžiūrėti Soboro požemius, „Aš piešiu laisvės alėją“ ir orientacinės varžybos „Ar pažįsti Laisvės alėją?“, kino popietė, skirta maestro Vytautui Kernagiui atminti, kino projektas „Garsas + Vaizdas“, Kraujo ir organų donorystės akcija, Neįgaliųjų akcija, Gyvoji biblioteka, *Caritas* aukų rinkimas, tarptautinė konferencija „Life in student council“, koncertai. Pažymėtas VDU SA 15 gimtadienis ir VDU 20 metų atkūrimo jubiliejus. Pavasario festivalio pradžią Kauno miestui paskelbė Tarptautinis studentų himnas *Gaudeamus Igitur*, skambėjęs iš Vytauto Didžiojo karo muziejaus varpinės, kurį atliko maestro Giedrius Kuprevičius.

„Subalansuotas fuksas 2009“ – tradicinė stovykla, skirta pirmo kurso studentams. Stovykloje dalyvavo 300 VDU pirmo kurso studentų, beveik dvigubai daugiau nei praėjusiais metais. Stovyklos metu pirmakursiai buvo supažindinti su Universiteto struktūra, akademinėmis taisyklėmis, studento pareigomis ir teisėmis, studentų atstovybės veikla.

Tarptautinė studentų diena pažymėta nemokamu koncertu visiems Kauno studentams, nespaltotų kino filmų retrospektyva „Garsas plius vaizdas“, VDU bendrabučiuose gyvenantiems studentams surengtos pramoginės akcijos.

Pasirašytos septynių VDU SA parengtų ir pateiktų projektų finansavimo sutartys su Lietuvos studentų sąjunga.

Socialinės iniciatyvos. VDU SA aktyviai veikė Kauno mieste. Prezidentas Donatas Juodpulis buvo deleguotas dvejų metų kadencijai į Kauno jaunimo reikalų tarybą (KJRT) nuo nevyriausybines organizacijas vienijančios Kauno jaunimo organizacijų sąjungos „Apskritasis stalas“. KJRT – tai jaunimo politiką formuojanti ir įgyvendinanti institucija, pariteto pagrindais sudaryta iš savivaldybės ir jaunimo atstovų. Viena iš iniciatyvų – spalio 12–17 d. vykusį „Kauno jaunimo savaitę“, prie kurios organizavimo aktyviai prisidėjo ir VDU SA.

2009 m. birželio 1 d. vykusiam Kauno miesto savivaldybės tarybos posėdyje VDU SA prezidentas viešai išsakė neigiamą poziciją dėl viešojo transporto kainų didinimo.

VDU SA kartu su Lietuvos *Caritu* Universitete suorganizavo kasmetinę vargstančiųjų paramos akciją „Gerumas mus vienija“, per kurią už simbolinę auką buvo dovanojamos žvakutės.

2. Akademinės bendruomenės vystymas

Būti Universiteto bendruomenės dalimi reiškia būti ir jo kultūros šerdies dalimi, pasireiškiančia brandžiais tarpusavio santykiais bei santykiais su išorine aplinka, taip pat savo siekiais ir pasiekimais.

Universiteto bendruomenė savo nuostatomis ir elgsena formuoja Universiteto kultūrą, tai pastebima proginių renginių metu, puoselėjant Universiteto stilių, simbolius, neformalų bendravimą.

Vykdydami mokslinį tiriamąjį darbą, kurdami ir skleidami žinias, dalyvaudami įvairiuose projektuose, atstovaudami Universitetui tarptautiniu lygiu, VDU mokslininkai, dėstytojai ir studentai kuria visuomenei naudingą socialinę-kultūrinę vertę, garsina savo fakultetus, Universitetą ir sulaukia pripažinimo, kuriuo visi didžiuojamės.

Vertėtų pripažinti Universiteto bendruomenės narių veiklą, susijusią su viešais pasisakymais, komentarais, publikacijomis apie Lietuvos ir pasaulio istorijos, kultūros, dvasinio gyvenimo, ekonomikos, politikos, teisės, meno, gamtos, informacinių technologijų, socialinės gerovės, humanistikos ir kitas aktualijas. Universiteto išskirtinumą sąlygoja jo bendruomenės brandumas, pasiekimų pripažinimas ir atitinkamas įvertinimas.

2.1. AKADEMINĖS BENDRUOMENĖS PASIEKIMAI

2009 metais VDU Senatas garbės daktaro vardus suteikė doc. Antanui Kulakauskui, prof. Jeanui Paului Larçonui ir BMI valdybos nariui Vytui E. Gruodžiui. Pirmą kartą VDU istorijoje profesoriaus emerito vardai suteikti buvusiems VDU rektoriams prof. Algirdui Avižieniui ir prof. Broniui Vaškeliui.

Universiteto atkūrimo 20-mečio jubiliejinių renginių metu Garbės profesoriaus vardo regalijos įteiktos ilgamečiam VDU darbuotojui, Istorijos katedros kūrėjui, prof. Antanui Tylai, Garbės daktaro vardo regalijos įteiktos partnerinio Torūnės Mikalojaus Koperniko universiteto (Lenkija) karo ir Lietuvos kariuomenės istorijos tyrinėtojui prof. Waldemarui Rezmerui ir dienraščio „Gazeta Wyborcza“ vyriausiajam redaktoriui Adamui Michnikui.

- Universiteto atkūrimo 20-mečio proga Aukso medaliu apdovanoti:
 - už nuopelnus Universitetui prof. Rimantas Laužackas, prof. Viktorija Skrupskelytė, Stasė Vaškelienė, prof. Giedrius Kuprevičius, dr. Aldona Gaškienė, dr. Remigijus Gaška;
 - už paramą Universitetui dr. Bronislovas Lubys.
- Universiteto atkūrimo 20-mečio proga už nuopelnus Universitetui sidabro medaliu apdovanoti „Aukuro“ klubo nariai: Aušra Adomonytė, dr. Pranas Bruzga, Gediminas Kostkevičius, Valdas Kubilius, dr. Vladas Lašas, Ramutė Mačikėnienė.
- Universiteto atkūrimo 20-mečio proga už nuopelnus Universitetui sidabro medaliais apdovanoti šie VDU darbuotojai: Adolfas Bieliūnas, Lina Bloveščiūnienė, Margarita Butkienė, Asta Butvilaitė, Vitalija Darašienė, prof. Bronislovas Genzelis, Virginija Grendienė, Ričardas Gruodis, doc. Pranas Janauskas, Vidmantas Jankauskas, Jonas Jaučokjis, Vladas Juknevičius, doc. Violeta Kalėdaitė, Valentas Kavaliauskas, prof. Bronislava Kerbelytė, doc. Dalia Kuizinienė, prof. Jonas Kvedaravičius, Vida Latkauskaitė, prof. Kristina Levišauskienė, doc. Giedra Linkaitytė, Viktorija Macelytė, doc. Nemira Mačianskienė, Rita Marčiulynienė, doc. Dalia Masaitienė, Arvydas Matuzonis, Asta Mockienė, prof. Andrius Narbekovas, Dijana Julija Norkaitienė, doc. Irena Ragaišienė, Audronė Raškauskienė, prof. Gintautas Saulis, prof. Alfredas Erichas Sennas, Rimas Sorokas, Dangira Steponavičiūtė, Regina Šumilienė, Vitalija Truskauskaitė, Vita Urbonaitė, Rita Vaičiūnienė, Jūratė Žvinklienė.

APDOVANOJIMAI

2009 m. garbingi apdovanojimai suteikti VDU dėstytojams, mokslininkams ir studentams:

- ▶ Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžius už nuopelnus Lietuvai įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros prof. Egidijui Aleksandravičiui.
- ▶ Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Vokiečių ir prancūzų filologijos katedros prof. Viktorijai Skrupskelytei.
- ▶ Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Anglų filologijos katedros prof. Mildai Danytei.
- ▶ Krašto apsaugos ministerijos apdovanojimas – Lietuvos šaulių sąjungos ordinas Šaulių žvaigždė – įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros doc. Jonui Vaičenoniui.
- ▶ Pirmasis pasidabruotas Kauno miesto burmistro Jono Vileišio medalis už nuopelnus Kaunui įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros prof. Egidijui Aleksandravičiui.
- ▶ Gardino valstybinio Jankos Kupalos universiteto aukso medaliu apdovanotas rektorius prof. Zigmas Lydeka.
- ▶ Kauno miesto savivaldos 600 metų medalis įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros doc. Jonui Vaičenoniui, rektoriui prof. Zigmui Lydekai.
- ▶ Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos Balio Buračo fotografijos meno premija apdovanotas Menų fakulteto Menotyros katedros doc. Romualdas Požerskis.
- ▶ Neringos miesto savivaldybės Lietuvos vardo tūkstantmečio medaliu ir apdovanojimo raštu apdovanotas Menų fakulteto Menotyros katedros prof. Vladas Stauskas.
- ▶ Sugiharos fondo „Diplomatai už gyvybę“ 2008 metų Tolerancijos žmogaus nominacija įteikta 2009 metais Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto Viešosios komunikacijos katedros lektoriui Mykolui Jurgiui Drungai.
- ▶ Latvijos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos garbės raštu apdovanotas Humanitarinių mokslų fakulteto Lietuvių kalbos katedros doc. Alvydas Butkus.
- ▶ III laipsnio Lietuvos šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklas „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ įteiktas Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros doc. Pranui Janauskui.
- ▶ *Junior Chamber International* (JCI) programos „The Ten Outstanding Young Persons of the World (TOYP) 2009“ nacionalinio lygmens „Akademinės veiklos“ nugalėtoju pripažintas Socialinės gerovės fakulteto Socialinio darbo katedros prof. Jonas Ruškus.
- ▶ Lietuvos nacionalinės televizijos kanalo projekto „Daugiau saulės, daugiau šviesos“ už geriausią metų Lietuvos kultūrinį projektą – tarptautinės parodos „Spalvų ir garsų dialogai. M. K. Čiurlionio ir amžininkų kūryba“, Nacionalinės dailės galerija (NDG) kuravimą apdovanota Menų fakulteto Menotyros katedros doc. Rasutė Žukienė.
- ▶ Kauno miesto savivaldybės nominuotas 2009 m. Kauno jaunimo lyderio titulu Humanitarinių mokslų fakulteto doktorantas Mantas Simanavičius.

STIPENDIJOS

Menų fakulteto Teatrologijos katedros doc. Rūta Mažeikienė apdovanota Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos valstybine individualia stipendija monografijos „Nuo personažo iki atviro vaidmens: vaidybos slinktyš šiuolaikiniame Lietuvos teatre“ parengimui.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos meno kūrėjo stipendija skirta Socialinių mokslų fakulteto Sociologijos katedros doc. Artūrai Tereškinai.

Menų fakulteto Menotyros katedros doc. Raimonda Kogelytė-Simanaitienė apdovanota Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos valstybine individualia stipendija tarptautiniam meno projektui „Vitrum Balticum IV. New and Young“ įgyvendinti.

2009 m. Lietuvos banko Vlado Jurgučio stipendija paskirta Ekonomikos ir vadybos fakulteto Finansų ir bankininkystės magistrantūros 2 kurso studentui Arvidui Uzdziulo.

2009 m. Jono Smilgevičiaus vardo stipendijos buvo įteiktos Ekonomikos ir vadybos fakulteto studentams – Sandrai Mikalainytei (Ekonomikos bakalauro studijų programa, 4 kursas), Gintarei Baikauskaitėi (Ekonomikos bakalauro studijų programa, 3 kursas) ir Erikai Kupčiūnaitei (Verslo administravimo magistrantūros studijų programa, 1 kursas).

Universiteto dvidešimtmečio proga 6 gabiems, iniciatyviems, visuomeniškai aktyviems VDU studentams – Dianai Raudonytei (HMF 1 k. magistrantė), Emiliui Kasparui (HMF 4 k., bakalaurlantas), Giedriui Česnakui (PMDF 2 k. magistrantas), Jauniui Špakauskui (PMDF 4 k. bakalaurlantas), Rūtai Kupčinskaitei (SMF 4 k. bakalaurlantė) ir Silvijai Gervienei (TI 5 k. vientisosios st.) įteiktos Universiteto vardo garbės stipendijos.

2009 m. Humanitarinių mokslų fakulteto studentams buvo įteikta 12 išėivijos lietuvių vardinių stipendijų. Mečislovo ir Stefanijos Leškių stipendijos stipendiate tapo Asta Kazlauskaitė (Migracijos politikos ir lietuvių diasporos istorijos magistrantūros studijų programa, 1 kursas), A. Juodvalkio stipendijos – Modestas Kuodys (Istorijos krypties doktorantas), Vyto E. Gruodžio stipendijos – Ieva Masiliūnaitė (Istorijos bakalauro studijų programa, 1 kursas) ir Matas Toliušis (Istorijos bakalauro studijų programa, 1 kursas), Aldonos ir Remigijaus Gaškų stipendijos – Lenkijos lietuviai – Lidia Žukowska (Anglų filologijos bakalauro studijų programa, 2 kursas), Birutė Birgelytė (Anglų filologijos bakalauro studijų programa, 4 kursas), Jurata Pieczulis (Anglų filologijos bakalauro studijų programa, 4 kursas), Rimas Kluczynski (Anglų filologijos bakalauro studijų programa, 4 kursas), Violeta Anna Szydławska (Lietuvių filologijos bakalauro studijų programa, 2 kursas), Jurgita Stanskowska (Lietuvių filologijos bakalauro studijų programa, 3 kursas), Monika Elvina Kutylo (Lietuvių filologijos bakalauro studijų programa, 3 kursas), Asta Gryguc (Lietuvių filologijos bakalauro studijų programa, 1 kursas).

KONKURSAI

- 2009 m. Lietuvos vertybinių popierių biržos organizuotame geriausio baigiamojo diplominio darbo konkurse Ekonomikos ir vadybos fakulteto Finansų ir bankininkystės studijų programos magistrantūros 2 kurso studentė Agnė Rumbutytė užėmė pirmąją, o to paties kurso studentė Jūrata Žukovska – antrąją vietą.
- Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos geriausių disertacijų konkurso apdovanojimas skirtas Gamtos mokslų fakulteto Biochemijos ir biotechnologijų katedros dr. Redai Jarmalavičienei.

- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos mokslo populiarinimo darbų konkurso padėkos raštas už filmą „Planktono vėžiagyviai“ skirtas Gamtos mokslų fakulteto Biologijos katedros asistentui Šarūnui Ašmantui.
- Lietuvos studentų folkloro ansamblių festivalyje „O kieno žali sodai“ pirmąją vietą laimėjo Toma Grašytė, Etnologijos bakalauro studijų programos 4 kurso studentė.
- Socialinės gerovės fakulteto studentės Ramunės Bagdonaitės-Stelmokienės socialinio darbo magistro darbas pripažintas geriausiu Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos (LJMS) rengiamame konkurse „Geriausi magistro darbai 2009“.
- Lietuvos mokslų akademijos Studentų geriausių mokslinių darbų konkurso laureate tapo Gamtos mokslų fakulteto biologijos studijų programos 4 kurso studentė Eglė Namavičiūtė.
- Pagyrimo raštai skirti Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto jaunųjų mokslininkų mokslinių darbų konkurso dalyviams:
 - doktorantui Mindaugui Kaseliui už darbą „Kokybės iniciatyvų įgyvendinimo Suomijos ir Lietuvos viešuosiuose sektoriuose problemos“;
 - Politologijos katedros dr. Ingridai Unikaitei už darbą „Rinkimų kampanijos sąsajos su rinkimų rezultatais: Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų (1996–2004 m.) atvejis“.

Pagyrimo raštas skirtas aukštųjų mokyklų studentų mokslinių darbų konkurso dalyvei Humanitarinių mokslų fakulteto Lietuvos istorijos studijų programos 1 kurso magistrantei Dianai Raudonytei už darbą „Politinio režimo kūrimosi aplinkybės Lietuvoje 1988–1992 m.“ (darbo vadovas dr. Rytis Bulota).

PREMIJOS

- Tarptautinės aplinkos epidemiologų draugijos (*International Society for Environmental Epidemiology* – ISEE) premija apdovanota Gamtos mokslų fakulteto Aplinkotyros katedros prof. Regina Gražulevičienė.
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos mokslo ir technologijų populiarinimo darbų konkurso III premija ir padėkos raštai už mokomąją vaizdajuostę „Lėtūnai (Tardigrada)“ įteikti Gamtos mokslų fakulteto Biologijos katedros prof. Vidai Mildažienei, doc. Ingridai Šatkauskienei ir asistentui Šarūnui Ašmantui.
- Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros prof. Bronislovas Genzelis už darbų ciklą „Lietuvos kultūros istorijos tyrinėjimai (kultūrologiniai ir politologiniai aspektai) (1988–2007 m.)“ pelnė Lietuvos mokslo premiją Fundamentinių ir taikomųjų mokslinių tyrimų darbų grupėje.
- Lietuvos mokslų akademijos premijos už geriausius aukštųjų mokyklų studentų mokslinius darbus skirtos:
 - Menų fakulteto kultūros paveldo ir turizmo magistrantūros studijų programos 2 kurso studentei Silvijai Slaminskienei už darbą „Kunigų meninė veikla kuriant katalikų bažnyčios kompleksus Užnemunėje 1918–1940 m.“ (darbo vadovas prof. Vytautas Levandauskas);
 - Gamtos mokslų fakulteto biologijos bakalauro studijų programos 4 kurso studentei Eglei Namavičiūtei už darbą „Graužikų genetinės įvairovės tyrimai“ (darbo vadovas prof. Algimantas Paulauskas).

- Lietuvos mokslų akademijos premija už geriausius jaunųjų mokslininkų mokslinius darbus skirta Menų fakulteto dr. Kristinai Budrytei už darbą „Lietuvos abstrakčioji tapyba sovietmečiu“ (darbo vadovė doc. Rasutė Žukienė).

2009 m. Ekonomikos ir vadybos fakultetas trečią kartą pateko tarp tūkstančio Tarptautinio aukštųjų mokyklų tinklo *EDUNIVERSAL* geriausiai įvertintų pasaulio mokyklų.

Sportiniai pasiekimai 2009 metais:

- Lietuvos aukštųjų mokyklų čempionatuose laimėtos prizinės vietos teniso, lengvosios atletikos, dziudo sporto šakose.
- Vaikinų krepšinio komanda 7-ą kartą tapo Lietuvos studentų krepšinio lygos čempionais.
- Vaikinų krepšinio komanda laimėjo II vietą Tarptautiniame krepšinio turnyre Izraelyje.
- SELL žaidynėse vaikinų krepšinio komanda iškovojo bronzos medalius.
- Vaikinų futbolo komanda dalyvavo Kauno apskrities futbolo turnyre ir užėmė 4-ą vietą tarp 16 komandų.

Universiteto bendruomenės narių pasiekimai garsina ne tik kiekvieną asmeniškai, bet ir jo kolegą, visą Universiteto bendruomenę. Tai reikėtų vertinti kaip Universiteto misijos pristatymą, įvaizdžio didinimą ir išskirtinumo formavimą. Universitetas be savo bendruomenės prarastų identitetą, netektų pripažinimo ir pasitikėjimo. Ir ateityje Universiteto bendruomenės, jo kultūros brandumą vertėtų laikyti išskirtine vertybine nuostata ir siekiu.

2.2. BENDRUOMENINIO GYVENIMO BŪDO PUOSELĖJIMAS IR PLĖTOJIMAS

Kaip ir kasmet, 2009 metais Universitete lankėsi žinomi mokslininkai ir garbūs svečiai. Balandžio 30 d. Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo dvidešimtmečio minėjime lankėsi ir kalbą pasakė **Lietuvos Respublikos Prezidentas Valdas Adamkus**.

2009 m. balandžio 23 dieną VDU viešėjo Portugalijos **ambasadorius Joao Silva Leitao** ir kultūros patarėjas **Nuno Guimaraes**. Vizito metu pasirašyta bendradarbiavimo sutartis tarp VDU ir Portugalijos kultūros instituto – Instituto Camões.

2009 m. Universitete taip pat lankėsi Prancūzijos **ambasadorius François Laumonier** su žmona **Mauricette Gady-Laumonier** bei Prancūzų kultūros centro direktorius **Paskalis Hausas**.

Universitete lankėsi ir institucinio bendradarbiavimo sutartis pasirašė Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė ir Socialinės apsaugos ir darbo ministras dr. Rimantas Jonas Dagys.

2009 m. Universitete lankėsi ir viešas paskaitas, seminarus, intensyvius kursus skaitė:

- ▶ politikas, meno, muzikos ir kultūros istorikas **prof. Vytautas Landsbergis**;
- ▶ VDU garbės daktaras, Viskonsino universiteto (University of Wisconsin-Madison, JAV) **prof. Alfredas Erichas Sennas**;
- ▶ Esekso universiteto (University of Essex, UK) politikos mokslų daktaras, Europos Parlamento atstovas Lietuvos žiniasklaidai **Robertas Pogorėlis**;
- ▶ Lietuvos Respublikos ambasadorius Latvijoje **Antanas Valionis**;
- ▶ Japonijos ambasadorė ryšiams su Europos Sąjunga **dr. Takako Ueta**;
- ▶ JAV valstybės sekretorės pavaduotoja viešajai diplomatijai ir ryšiams su visuomene **Judith A. McHale**;
- ▶ Delio universiteto, Khalsa koledžo (Indija) profesorius **dr. Kumkumas Yadavas**;
- ▶ Moldovos laisvojo tarptautinio universiteto docentas, Istorijos ir politikos mokslų instituto direktorius **dr. Octavianas Ticu**;
- ▶ Amerikos katalikiškojo universiteto Vašingtone dėstytojas **dr. Michaelas Kimmage'as**;
- ▶ žymus rašytojas, tyrinėtojas ir tarptautinių konferencijų pranešėjas **Michelas Bauwensas**;
- ▶ komunikacijos valdymo agentūros *Pro Consulto* vadovas **Gediminas Galkauskas**;

- Rutgerso universiteto (Rutgers University, JAV) prof. **Jerome'as Aumente'as**;
- Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje pareigūnas **Jonas Morkus**;
- Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius **Vygantas Gudėnas**;
- Vilniaus visuomenės sveikatos centro, Visuomenės sveikatos saugos skyriaus vyriausioji specialistė **Viktorija Belousovaitė**;
- Kauno miesto savivaldybės administracijos Bendrųjų reikalų departamento direktorius **Valentinas Markevičius** ir Informacinių technologijų skyriaus vedėjas **Vytautas Augonis**;
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro patarėjas **Mindaugas Šivickas**;
- Ohajo valstijos universiteto (The Ohio State University, JAV) prof. **Algis Mickūnas**;
- Antisemitizmo tyrimų centro Berlyne lektorius **Klausas Richteris**;
- Europos Parlamento socialistų frakcijos narys **Justas Vincas Paleckis**;
- Europos Parlamento informacinio biuro Lietuvoje vadovė **Daiva Jakaitė**;
- Jungtinės Karalystės leidinio *The Observer* viešasis redaktorius ir Tarptautinės naujienų ombudsmenų organizacijos prezidentas **Stephenas Pritchardas**;
- Gruzijos užsienio reikalų ministras **Grigolis Vashadze**, poetas **Ontonsas Slišansas**;
- kiti garsūs mokslininkai ir veikėjai.

2009 metais Universiteto fakultetų bendruomenės išliko visuomeniškai aktyvios ir atviros – be viešų paskaitų ir seminarų, dalyvauta susitikimuose su visuomene, duoti interviu radijo stotims ir televizijoms, organizuojamos viktorinos, olimpiados ir konkursai, rengiami kino vakarai, koncertai, parodos su įvairiomis organizacijomis (pvz., *Caritas*), ambasadomis (pvz., Izraelio ambasada, Bulgarijos ambasada ir kt.), įgyvendinti Universiteto ir miesto bendruomenei skirti projektai:

- Projektas „Jaunimo iniciatyvų skatinimas apleistose Kauno senamiesčio zonose“, vykęs 2009 metų rugsėjo 10–18 d., „Kauno dienos“ skaitytojų buvo pripažintas geriausia 2009-ųjų metų Kauno idėja.
- Skverelyje prie III Universiteto rūmų (K. Donelaičio g. 52) pastatyta ir lapkričio 6 d. atidengta skulptūra „Radinys“ (skulpt. Tomas Žukauskas). Tai VDU bendruomenės – absolventų, studentų ir dėstytojų – dovana Universitetui. Skulptūra, vaizduojanti Neolito laikų akmeninį kirvį, yra simbolinis tiltas tarp praeities ir dabarties. Ja siekiama priminti ne tik istorinę praeitį, bet ir savo pavadinimu įprasminti Universitetą kaip žinių, patirties ir atradimų erdvę.
- 2009 m. nuo kovo mėnesio iki metų pabaigos Humanitarinių mokslų fakultetas kartu su radijo stotimi „Extra FM“ sėkmingai vykdė ir įgyvendino projektą „Lietuvos tūkstantmečio asmenybių rinkimai“.
- Taip pat vyko didelio susidomėjimo sulaukęs edukacinis kino ciklas „Filosofija kine“, skirtas VDU ir Kauno bendruomenei.
- 2009 m. įkurti VDU sociologų absolventų ir VDU psichologų absolventų klubai, juridškai įteisinta „IF Alumni“ asociacija, vienijanti fakulteto absolventus ir kitus bendruomenės narius aktyviai veiklai.

Studentų gyvenimas fakultetuose ir už jų ribų taip pat buvo įsimintinas ir aktyvus – sėkmingai savo veiklą tęsė Akademinis politologų klubas, aktyvūs išliko ir aplink tinklalapį *politologas.lt* susibūrę studentai, nevyriausybinė VDU studentų įkurta organizacija „Visuomenė be sienų“. Dauguma studentų

džiaugiasi galimybe aktyviai įsijungti į fakultetų renginių organizavimą, rodo iniciatyvą, yra atviri bendravimui su dėstytojais. Filosofijos katedros studentai, doktorantai ir dėstytojai sėkmingai įgyvendino projektą „100x100“, kurio tikslas – iš žmonių paaugotų pinigų ir dovanotų knygų įrengti VDU Filosofijos skaityklą. Projekto metu buvo surinkta 13 426,90 Lt, padovanota beveik 300 pavadinimų knygų.

Fakultetų viduje, ugdant bendruomeniškumą, toliau puoselėtos esamos tradicijos bei pradėtos naujos iniciatyvos. Paminėtini trečiadienio pokalbiai Politikos mokslų ir diplomatijos fakultete, kurių metu kartą per mėnesį neformalioje aplinkoje susirinkę dėstytojai ir studentai diskutuoja aktualiomis temomis, vyksta tradicinės Kalėdų šventės, dėstytojų ir studentų Talentų vakarai, fakultetų šventės ir kt.

BENDRADARBIAVIMAS SU ĮVAIRIOMIS INSTITUCIJOMIS

Vytauto Didžiojo universitetas glaudžiai bendradarbiauja su įvairiais partneriais. Siekdamas abipusės naudos, VDU skatina ir plėtoja ryšius su viešosiomis įstaigomis, bendrauja ne tik su Lietuvos, bet ir užsienio gimnazijomis, vidurinėmis bei aukštosiomis mokyklomis, kolegijomis. Universiteto mecenatai yra įsteigę stipendijų fondus pažangiausiems ar sunkiau besiverčiantiems VDU studentams.

2009 m. pasirašytos naujos bendradarbiavimo sutartys su šiomis gimnazijomis ir vidurinėmis mokyklomis: Rokiškio Juozo Tūbelio gimnazija, Kelmės rajono Kražių gimnazija, Kauno „Purių“ vidurinė mokykla, Marijampolės savivaldybės Igliaukos Anzelmo Matučio vidurinė mokykla, Kauno Kazio Griniaus vidurinė mokykla, Alytaus Putinų vidurinė mokykla, Kauno Palemono vidurinė mokykla, Kauno Aleksandro Puškino vidurinė mokykla, Raseinių Šaltinio vidurinė mokykla, Mažeikių „Ventos“ vidurinė mokykla.

Siekiant Universiteto dėstytojų, studentų ir valstybės tarnautojų bei darbuotojų bendradarbiavimo atliekant mokslinius tyrinėjimus šeimos gerovės ir bendruomenių plėtros srityse, keitimąsi nuomonėmis tobulinant socialinių darbuotojų rengimą, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Siekiant skatinti aktyvesnę akademinės bendruomenės dalyvavimą formuojant ir vykdant Lietuvos užsienio politiką, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija.

Skatinant įvairiapusį bendradarbiavimą, pasirašyta sutartis su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija.

Siekiant plėtoti besimokančios visuomenės kūrimo procesus Kauno mieste, pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Kauno miesto savivaldybe.

Taip pat pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su VšĮ Kauno paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centru, Kauno darbo birža.

2009 m. pasirašytos naujos tarptautinės bendradarbiavimo sutartys su Niujorko miesto universitetu (City University of New York, JAV), Jerevano universitetu (Yerevan State Linguistic University, Armėnija), Teksaso technologijos universitetu (Texas Tech University, JAV), Humbolto universitetu (Humboldt – Universität zu Berlin, Vokietija), Lježo universitetu (The University of Liège, Belgija), Glazgo universitetu (University of Glasgow, Škotija), Herclijos tarpdisciplininio centro Lauder valdymo, diplomatijos ir strategijos institutu (Izraelis) ir Portugalijos kultūros institutu (Instituto Camões).

2009 m. Universitete buvo pradėtos nuosekliai vystyti fondoieškos veiklos. Į kvietimą VDU atkūrimo 20-mečio proga paremti Universitetą ir jo veiklas atsiliepė 9 rėmėjai. Jų paaugotos lėšos skirtos

įvairiems bendruomenės renginiams, socialiniams projektams finansuoti, įsteigtos stipendijos aktyviausiems, gabiausiems studentams skatinti. Auksinis VDU atkūrimo dvidešimtmečio rėmėjas – koncernas „Achemos grupė“ (parama – 100 tūkst. Lt), rėmėjas – UAB „Scaent Baltic“ (parama – 50 tūkst. Lt), Universiteto bičiuliai – AB „Ūkio bankas“, „ARX Baltica“ spaudos namai (parama – 10 tūkst. Lt), draugai – UAB „ZIP Travel Lietuva“, UAB „Gijota“ (parama – 5 tūkst. Lt), bendraminčiai – UAB „Rikonetas“, UAB „Biuro mašinos“ ir AB „Teo LT“ (parama – 1 tūkst. Lt).

VDU mecenatai yra įsteigę vardines stipendijas bei stipendijų fondus – VDU studentams skiriamos J. Smilgevičiaus, V. Jurgučio, V. Jankūnaitės, J. Čepinskio, V. Kuprevičiaus vardų stipendijos, paramą studijoms teikia UAB „Scaent Baltic“, UAB „Hermis Capital“, UAB „ZIP Travel Lietuva“, S. Lozoraičio, A. Smetonos, St. Peterburgo (Florida) Lietuvių bendruomenės fondai, C. M. Gruodžio paramos fondas, A. ir R. Gaškų paramos fondas.

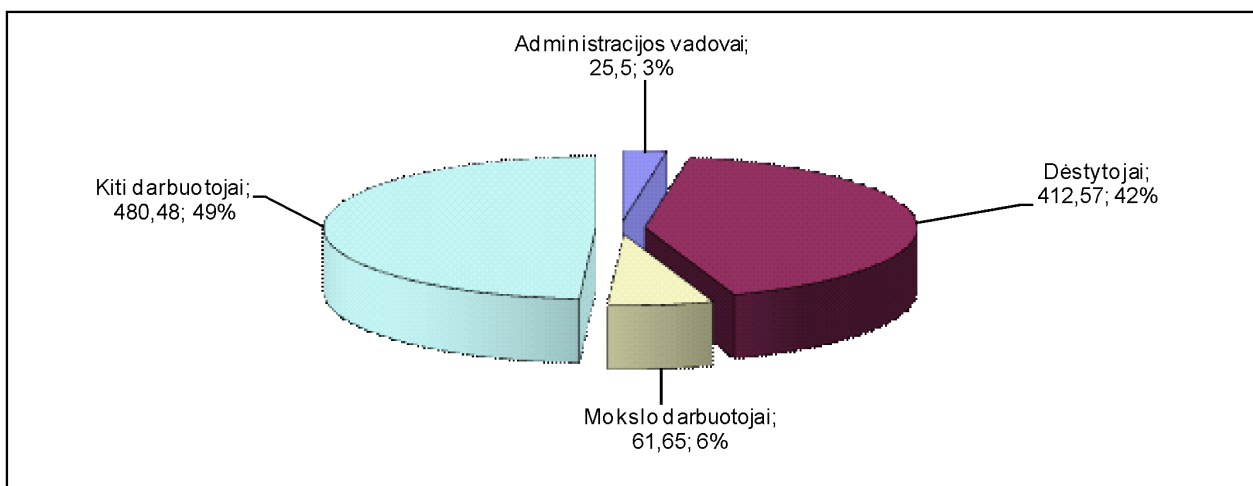
2009 m. Vytauto Didžiojo universiteto Rėmėjų lentoje pirmojo aukšto fojė šalia VDU Didžiosios salės (S. Daukanto g. 28) įamžinti mecenatų, finansiškai prisidėjusių prie atkūrimo dvidešimtmetį švenčiančio Universiteto veiklos, vardai.

Vytauto Didžiojo universitetas dėkoja savo rėmėjams, bičiuliams, draugams ir bendraminčiams bei mecenatams, suvokiantiems aukštojo mokslo svarbą ir noriai bendradarbiaujantiems įgyvendinant svarbius ne tik VDU, bet ir plačiajai visuomenei projektus ir veiklas bei remiantiems gabią ir perspektyvią jaunuomenę.

2.3. UNIVERSITETO PERSONALO STRUKTŪRA IR VALDYMAS

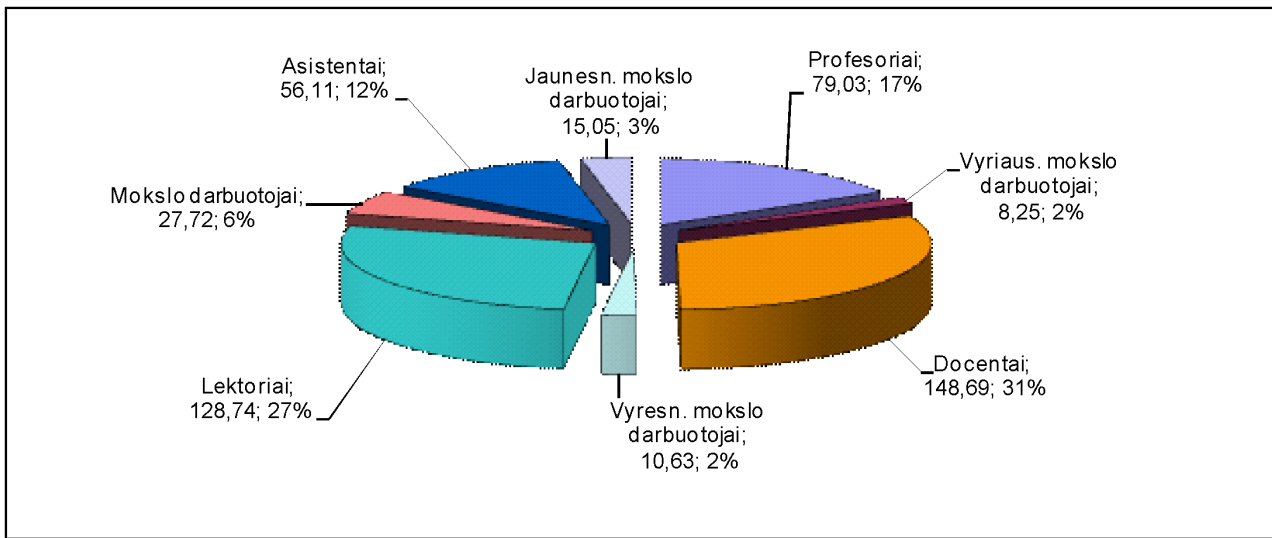
2009 m. Universiteto vidutinis darbuotojų skaičius (etatais) buvo 980,2, iš jų – 25,5 (3 %) administracijos vadovai, 474,22 (48 %) akademinis personalas, 480,48 (49 %) kiti Universiteto darbuotojai (1 pav.).

Per metus vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo 66,63 etato: administracijos vadovų – 0,8 etato, akademinio personalo – 20,44 etato, kitų darbuotojų – 45,39 etato.

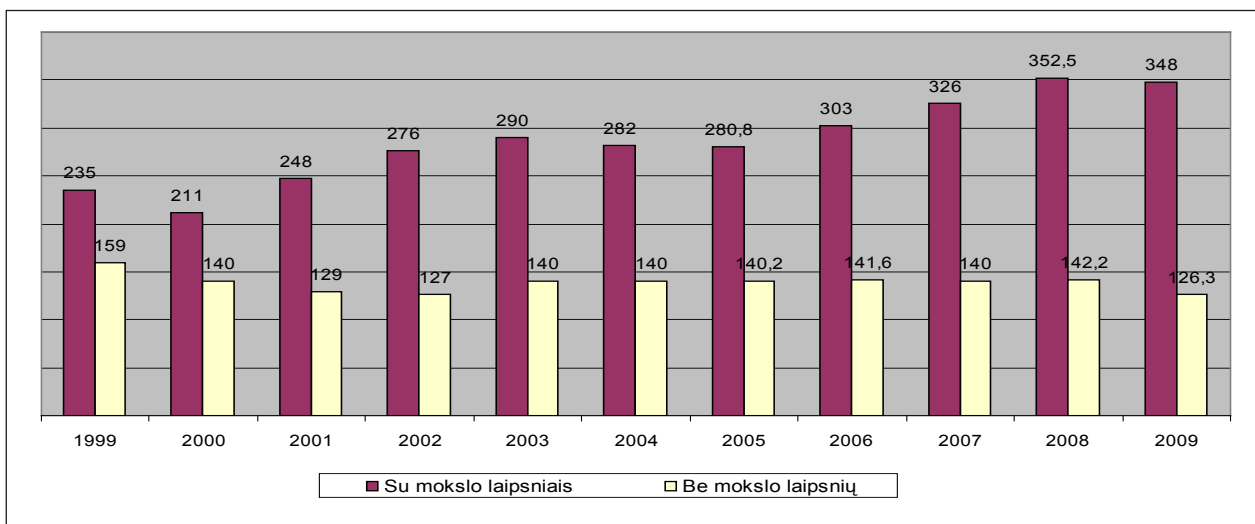
1 pav. Personalo sudėtis 2009 m. (vidutinis darbuotojų etatų skaičius)

Akademinis personalas. 2009 m. akademinio personalo etatų skaičius – 474,22: dėstytojų 412,57 etato, mokslo darbuotojų 61,65 etato. Palyginti su 2008 m., akademinis personalas sumažėjo 4,13 % (20,44 etato): mokslo darbuotojų sumažėjo 4,16 etato, dėstytojų sumažėjo 16,28 etato. Akademinio personalo etatų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo dėstytojų dėstyimo darbo normų ir apskaitos pasikeitimai (2 pav.).

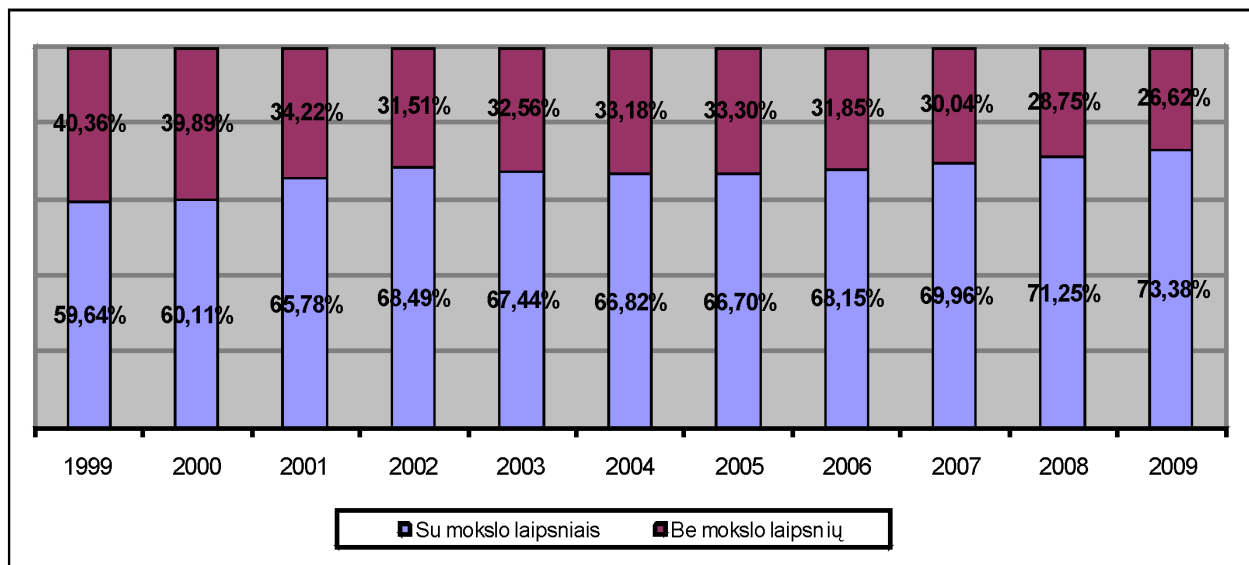
2 pav. Akademinio personalo sudėtis (vidutinis darbuotojų etatų skaičius)

Per 2009 m. akademinio personalo, neturinčio mokslo laipsnio, sumažėjo 15,9 etato, turinčio mokslo laipsnį sumažėjo 4,5 etato (3 pav.).

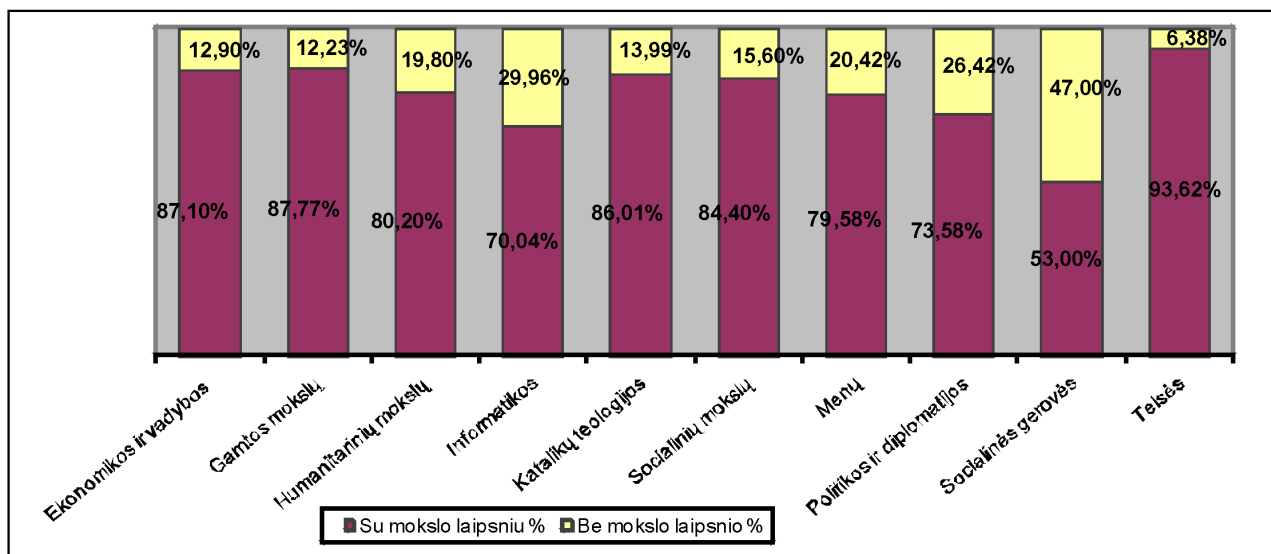
3 pav. Akademinis personalas pagal mokslo laipsnį (vidutinis darbuotojų etatų skaičius)

Mokslo laipsnį turi 73,38 % viso akademinio personalo. Pastaraisiais metais akademinio personalo, turinčio mokslo laipsnį, skaičius tolygiai auga. Per 2009 m. šis skaičius padidėjo 2,13 % (4 pav.).

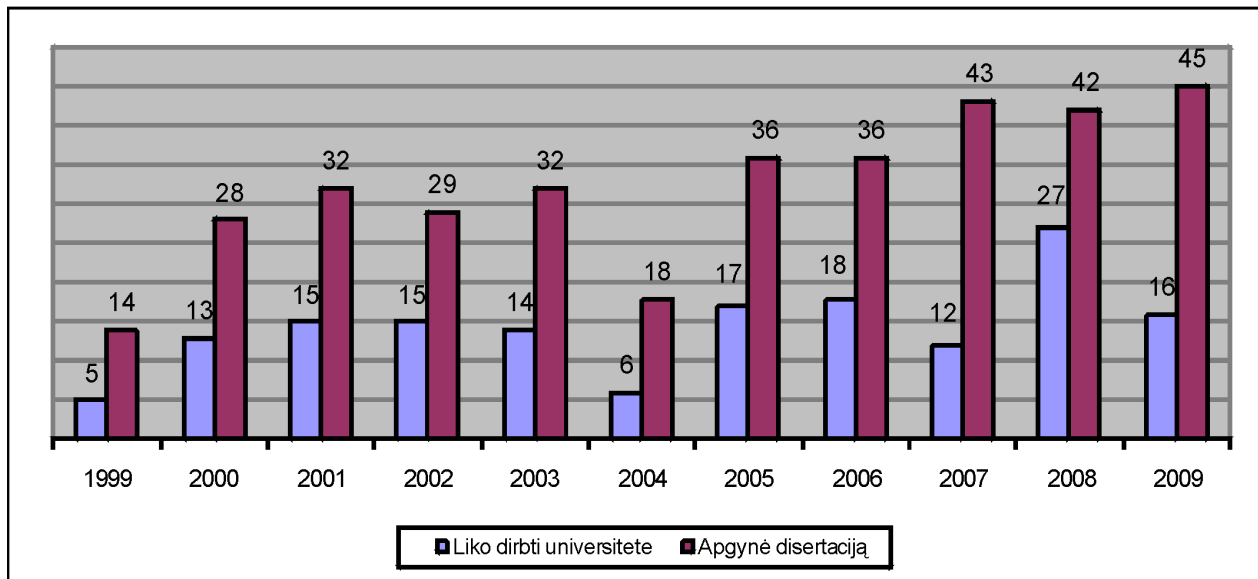
4 pav. Akademinio personalo, turinčio mokslo laipsnį, kaita

Teisės, Ekonomikos ir vadybos, Gamtos mokslų fakultetuose yra didžiausia akademinio personalo dalis, turinti mokslo laipsnį. Socialinės gerovės fakultete darbuotojų, turinčių mokslo laipsnį, procentas yra mažiausias (5 pav.).

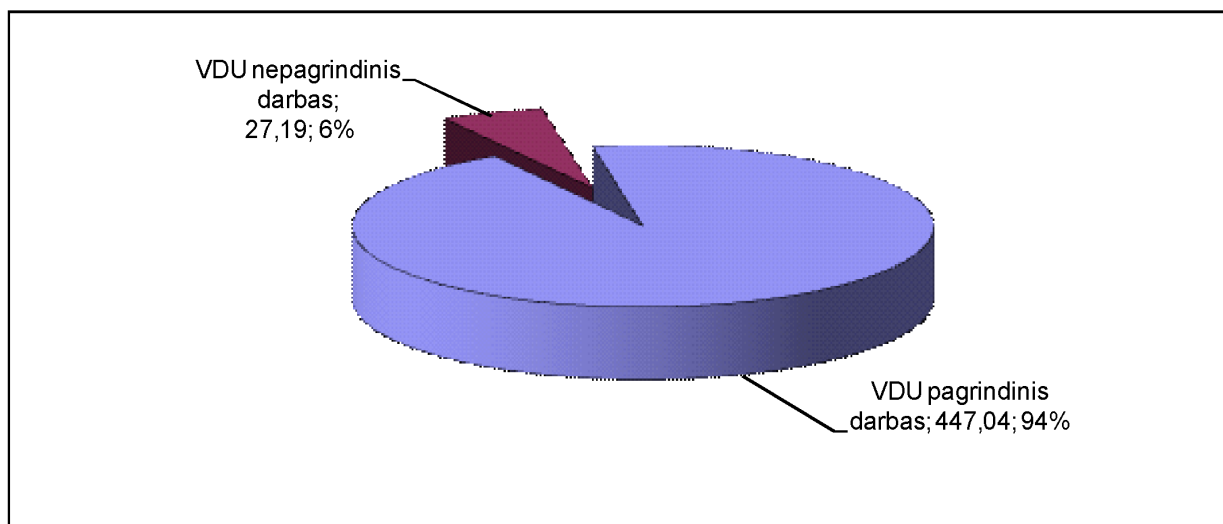
5 pav. Fakultetų akademinio personalo pasiskirstymas pagal mokslo laipsnį

2009 m. Universitete apgynusių disertacijas mokslo daktarų skaičius nežymiai augo, tačiau liekančių dirbti Universitete – sumažėjo. Tam galėjo turėti įtakos bendra Lietuvos ekonominė situacija, sumažėjęs Universiteto finansavimas (6 pav.).

6 pav. **Universitete likę dirbti mokslų daktarai**

Dėstytojai ir mokslo darbuotojai, kuriems Universitetas yra pagrindinė darbovietė, sudaro 447,04 etato (94 %). Palyginti su 2008 m., darbuotojų, dirbančių pagrindiniame darbe, skaičius padidėjo 1 % (7 pav.).

7 pav. **Akademiniškas personalas pagal pagrindinį darbą VDU (vidutinis darbuotojų etatų skaičius)**

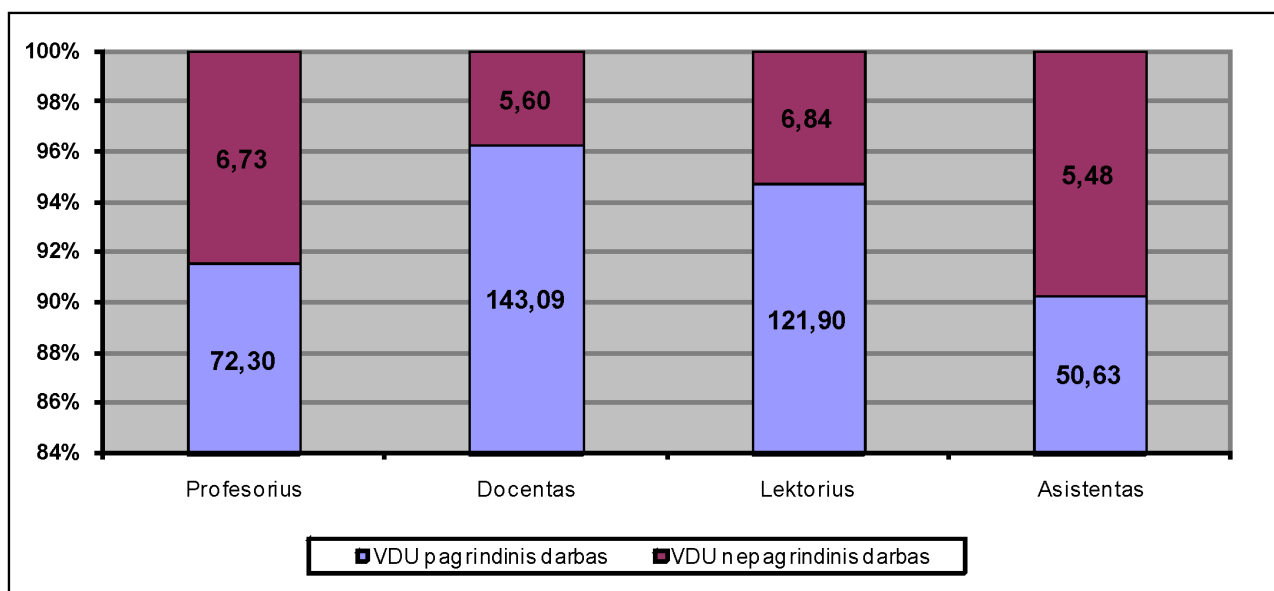
Iš bendro dėstytojų, dirbančių pagrindiniame darbe, skaičiaus 2 % sudaro dėstytojai užsieniečiai. 2009 m. dvigubai padidėjo mokslininkų stažuotojų skaičius.

Bendras dėstytojų etatų skaičius, kuriems VDU yra nepagrindinė darbovietė, per 2009 m. sumažėjo.

1 lentelė

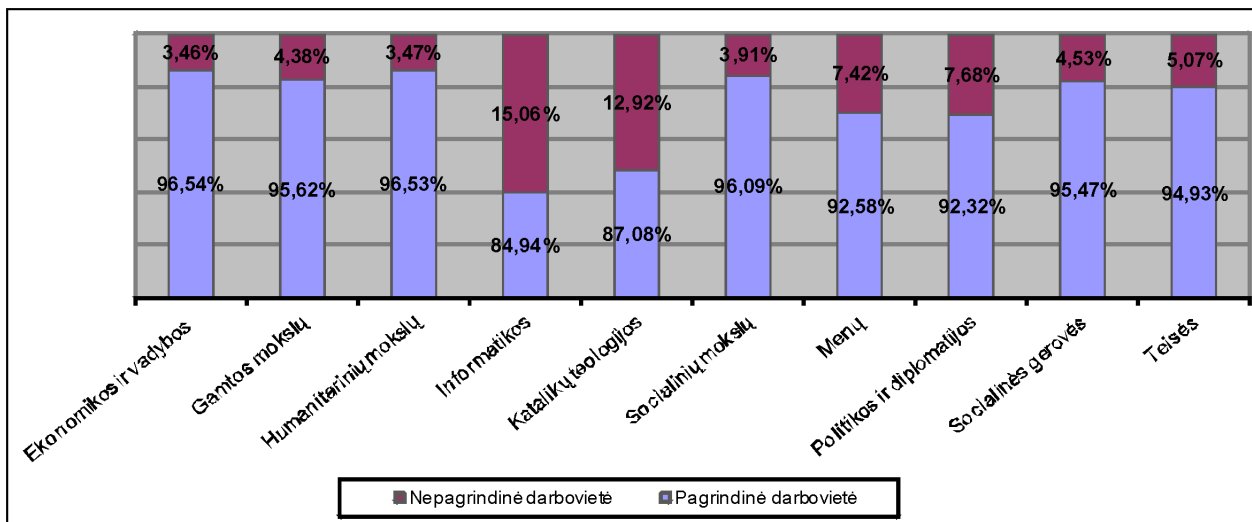
Akademino personalo, dirbančio pagrindiniame darbe, kvalifikacinė sudėtis

	Darbuotojai, dirbantys pagrindiniame darbe	Iš jų turi				Etatų skaičius
		mokslo laipsnį		pedagoginį vardą		
		daktaro	habilituoto daktaro	docento	profesoriaus	
Dėstytojai						
Profesorius	69	35	34	26	40	76,43
Docentas	137	136	-	67	-	138,71
Lektorius	133	72	-	-	-	116,99
Asistentas	72	-	-	-	-	49,12
Iš viso dėstytojų	411	243	34	93	40	381,25
Iš bendro dėstytojų skaičiaus užsieniečiai, dėstantys dalykus	11	5	3	-	2	7,8
Mokslo darbuotojai						
Vyriausiasis mokslo darbuotojas	15	6	9	5	8	7,5
Vyresnysis mokslo darbuotojas	21	20	1	15	-	11,75
Mokslo darbuotojas	39	37	1	1	-	24,2
Jaunesnysis mokslo darbuotojas	23	5	-	-	-	14
Iš viso mokslo darbuotojų	104	74	11	21	8	57,45

8 pav. Dėstytojų pareigybės pasiskirstymas pagal pagrindinį darbą VDU

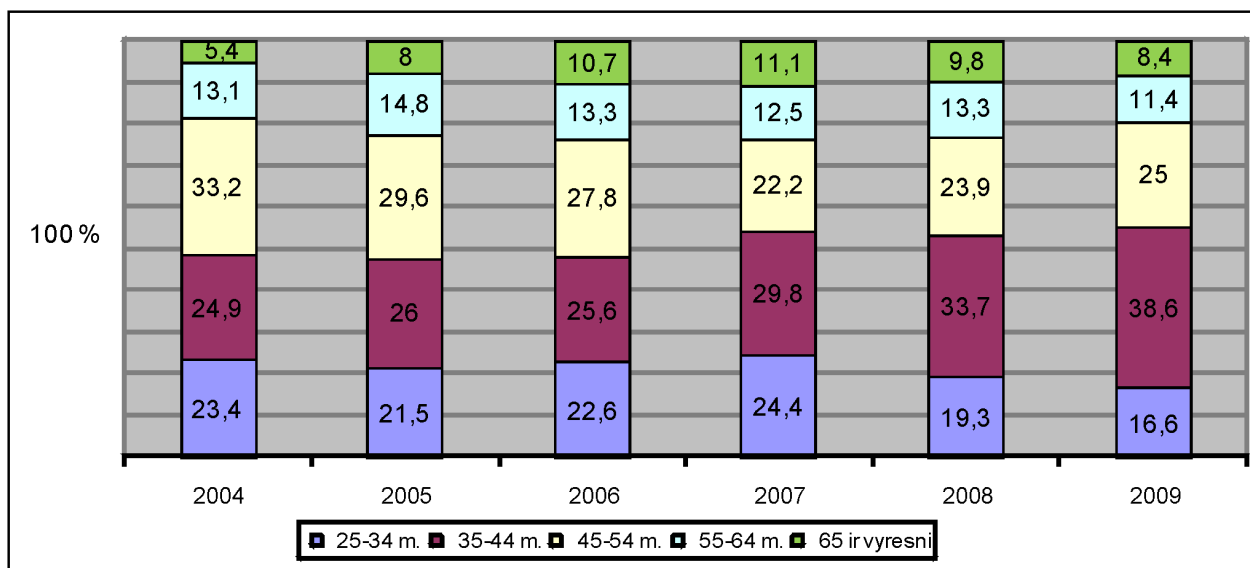
Didžiausia akademinio personalo dalis, dirbanti pagrindiniame darbe VDU, yra Ekonomikos ir vadybos, Humanitarinių mokslų ir Gamtos mokslų fakultetuose. Daugiausia akademinio personalo, kuriems VDU nepagrindinė darbovietė – Informatikos fakultete (9 pav.).

9 pav. Akademinio personalo pasiskirstymas fakultetuose pagal pagrindinį darbą VDU

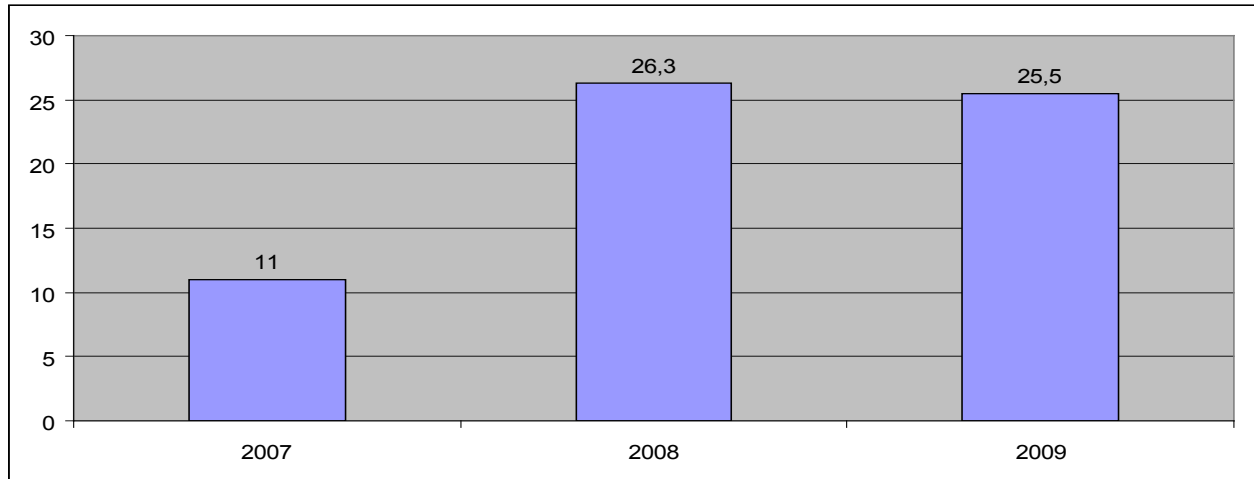
Lyginant akademinio personalo, turinčio mokslo laipsnį, kitimo tendencijas pagal amžių, dėstytojų ir mokslo darbuotojų pastaraisiais metais padidėjo 35–44 metų amžiaus grupėje, sumažėjo – 25–34 metų ir vyresnių nei 65 metų amžiaus grupėse.

Akademinis personalas iki 55 metų amžiaus sudaro 80,2 % viso akademinio personalo (10 pav.).

10 pav. Dėstytojų ir mokslo darbuotojų su mokslo laipsniais pagal amžių kaita

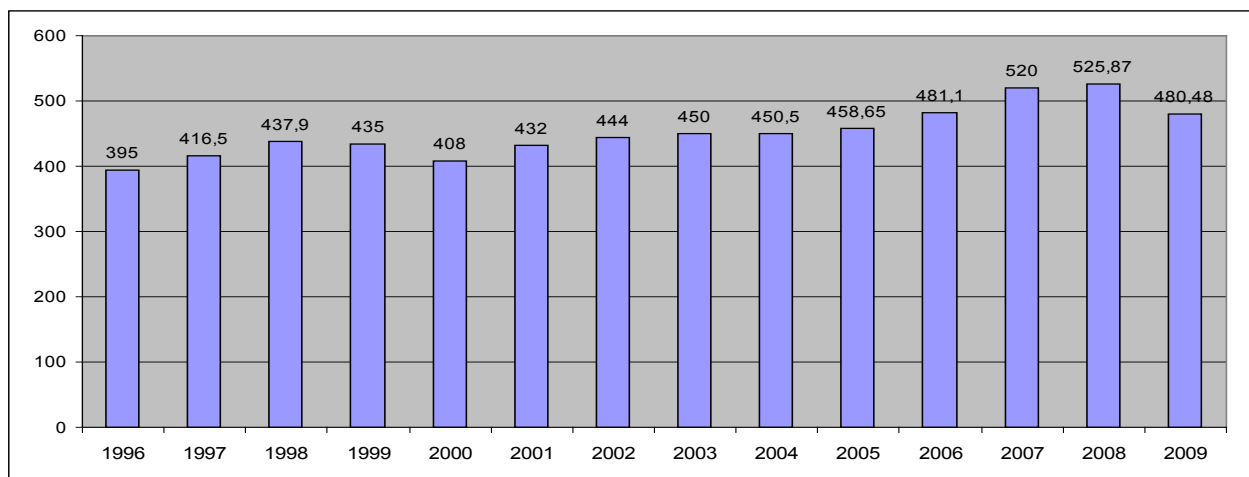
Administracijos vadovai. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 337 nuo 2007 m. liepos 1 d. su rektoriumi, prorektoriais, akademinį padalinių vadovais, jų pavaduotojais buvo sudarytos darbo sutartys (11 pav.).

11 pav. Administracijos vadovų etatai

Administracijos vadovų pareigybės 2007 m. etatų struktūroje buvo įvertintos pusei metų, o nuo 2008 metų vertinama visiems metams.

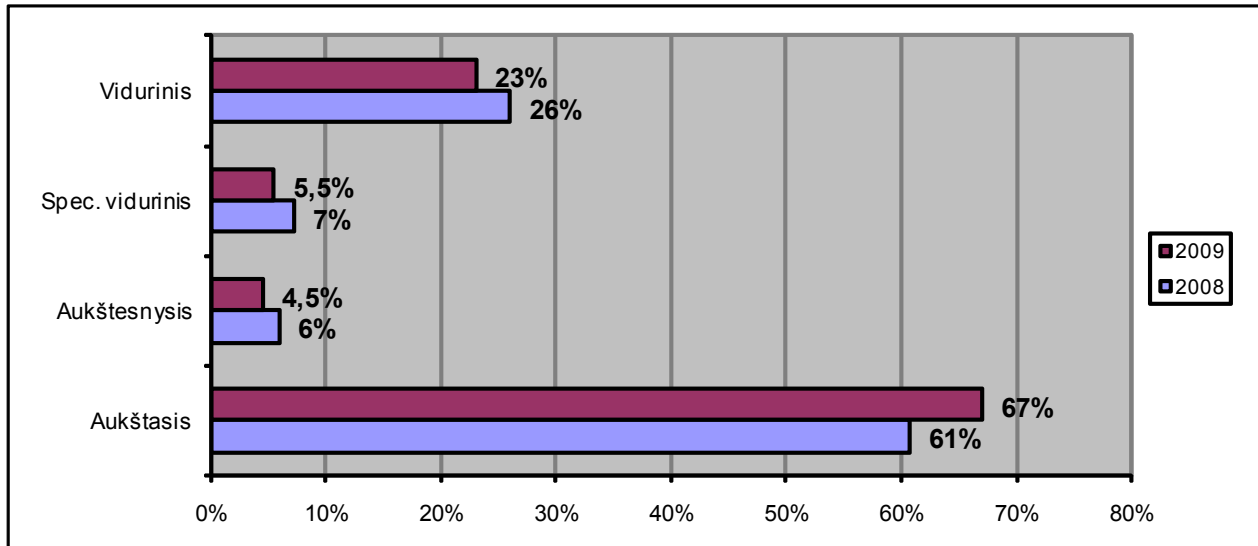
Kiti Universiteto darbuotojai. 2009 m. neakademinį personalą sudaro 480,48 etato. Palyginti su 2008 m., šios grupės personalas per metus sumažėjo 45,39 etato (8,63 %) (12 pav.).

12 pav. Kitų Universiteto darbuotojų kaita (vidutinis darbuotojų skaičius)

Dėl įgyvendintų struktūrinių pokyčių ir priemonių plano vykdymo optimizuojant 2009 m. VDU biudžetą, 2009 metų pabaigoje neakademinio personalo darbuotojų etatų skaičius atitinka 2006 m. neakademinio personalo darbuotojų etatų skaičių.

Didžioji neakademinio personalo darbuotojų dalis turi aukštąjį išsilavinimą. 2009 m. darbuotojų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, padaugėjo 6 %. Vidurinį ir specialųjį vidurinį išsilavinimą turinčių žmonių skaičius sumažėjo dėl sumažinto etatų skaičiaus Ūkio tarnyboje (13 pav.).

13 pav. Kiti Universiteto darbuotojai pagal išsilavinimą

Vienas pagrindinių personalo politikos formavimo tikslų – aktyviau diegti karjeros valdymo sistemą, padedančią sieti darbuotojų karjeros lūkesčius su Universiteto tikslais ir poreikiais, didinti darbuotojų motyvaciją, sudaryti sąlygas jiems tobulėti.

Pastangos personalo valdymo srityje bus nukreiptos į tolesnį valdymo efektyvumo didinimą, vadovų ir darbuotojų atsakomybės bei lojalumo Universitetui stiprinimą.

3. Studijų tobulinimas

Kokybiškos studijos Vytauto Didžiojo universitete yra kiekvieno dėstytojo, darbuotojo ir studento akademinės veiklos prioritetas. Universitete konkrečiomis priemonėmis siekiama kurti ir plėtoti *artes liberales* studijas, sudarančias prielaidas studijuoti akademinio bendruomeniškumo ir įvairiausių pasirinkimo galimybių sąlygomis. Šiame skyriuje aprašoma Universiteto veikla didinant studijų Universitete žinomumą tarp potencialių studentų, analizuojami studentų priėmimo į pirmosios (bakalauro) ir antrosios pakopos (magistrantūros) studijas Universitete duomenys, aktualizuojama nuotolinių studijų svarba, taip pat – studijų kokybės gerinimo priemonės bei veiklos. Be to, atskleidžiamos veiklos, kuriomis Universitete įgyvendinamas mokymosi visą gyvenimą principas. Skyriuje Universiteto biblioteka aktualizuojama kaip esminis kokybiškų studijų išteklis Universitete, taip pat aptariamas kokybiškų gyvenimo sąlygų studentams kūrimas 2009 metais.

3.1. STUDIJS IR STUDENTAI

Studijų marketingas. Didėjanti konkurencija tarp Lietuvos aukštųjų mokyklų nuolat skatina ieškoti efektyvių marketingo priemonių išlaikyti ir gerinti Universiteto turimas pozicijas rinkoje, didinti studijų programų žinomumą. Tam tikslui 2009 m. kovo 16 d. Universitete Akademinių reikalų tarnybos Priėmimo sektorius buvo reorganizuotas į Studijų marketingo tarnybą, kuri įgyvendina studijų marketingo politiką, nuolat stebi abiturientų bei studentų poreikius, prioritetus, atskirų studijų programų paklausą, analizuoja vykstančius pokyčius ir siūlo potencialiems vartotojams patrauklias marketingo priemones. Studijų marketingo tarnybos specialistai nuolat palaiko kryptingą komunikaciją su tikslinėmis auditorijomis – Lietuvos abiturientais, partnerinėmis mokyklomis bei gimnazijomis, moksleivių organizacijomis ir kt.

Universitetas 2009 m. dalyvavo studijų mugėse. Mugėje Kaune dalyvavo per 10 tūkst. moksleivių, ne tik abiturientai, bet ir 10–11 klasių moksleiviai, aukštųjų mokyklų absolventai, ieškantys informacijos apie magistro studijas. Mugėje Vilniuje apsilankė per 36 tūkst. moksleivių. Jie aktyviai domėjosi Universiteto studijų programomis, priėmimo sąlygomis, galimybėmis išvykti studijuoti užsienyje pagal mainų programas ir saviraiškos Universitete galimybėmis.

Bendrojo priėmimo metu, kurio procesą Universitete organizuoja ir vykdo Studijų marketingo tarnyba, stojantiejiems buvo teikiamos išsamios konsultacijos priėmimo, studijų programų pasirinkimo, studijų galimybių ir kitais klausimais, taip pat parengta ir dalijama detali informacinė medžiaga.

Vytauto Didžiojo universiteto tinklalapyje veikiančioje rubrikoje „Studijuok VDU!“ ir naujienų portalą ViDUje.lt skiltyje „VDU moksleiviams“ buvo nuolat atnaujinama informacija apie moksleiviams skirtus renginius Universitete, skelbiama priėmimo tvarka, studijų programų aprašai ir kita stojantiejiems aktuali informacija. Studijų programos ir priėmimo tvarka buvo skelbiama ir kituose specializuotuose leidiniuose bei interneto puslapiuose, ruošiami pranešimai spaudai. Korporatyvinis Universiteto leidinys „Studijos Vytauto Didžiojo universitete 2009“ buvo dalijamas moksleiviams ir mokytojams per Universiteto prezentacijas bei studijų mugės.

Studentų priėmimas. Priėmus naująją Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymą, įsigaliojo naujos priėmimo į aukštąsias mokyklas taisyklės. Valstybės biudžeto lėšos studijoms atiteko asmenims, priėmimo metu patekusiems į šalies mastu sudaromą geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiųjų eilę.

2009 metais Vytauto Didžiojo universitetas stojantiejiems pasiūlė 28 bakalauro studijų programas, iš kurių 2 buvo visiškai naujos, tai – anglų ir vokiečių filologija bei naujųjų medijų menas. Anglų ir vokiečių filologijos studijų programa stojančiųjų dėmesio nesulaukė, o naujųjų medijų menas – priešingai. Didelis dėmesys pastarajai programai rodo poreikį plėtoti menų studijas Vytauto Didžiojo universitete. 2009 metais pirmą kartą stojantieji, turintys vidurinį išsilavinimą, pretendavo ir į teisės vientisąsias studijas, kurios susilaukė didelio susidomėjimo.

2009 m. bendrojo priėmimo konkurse, kurį vykdė Lietuvos aukštųjų mokyklų asociacija bendrajam priėmimui organizuoti (LAMA BPO), dalyvavo daugiau stojančiųjų nei 2008 metais – 39 557 (2008 m. – 33 437). Pažymėtina, kad 9 % išaugo bendras stojančiųjų į Vytauto Didžiojo universitetą skaičius: buvo pateikta 7 941 (2008 m. – 7 232) prašymų, kuriuose paminėta bent viena Universiteto studijų programa. Pagal dažniausiai pirmuoju pageidavimu nurodytą universitetą, palyginti su 2008 m., mūsų Universitetas pakilo iš aštuntosios į šeštąją vietą.

2 lentelė

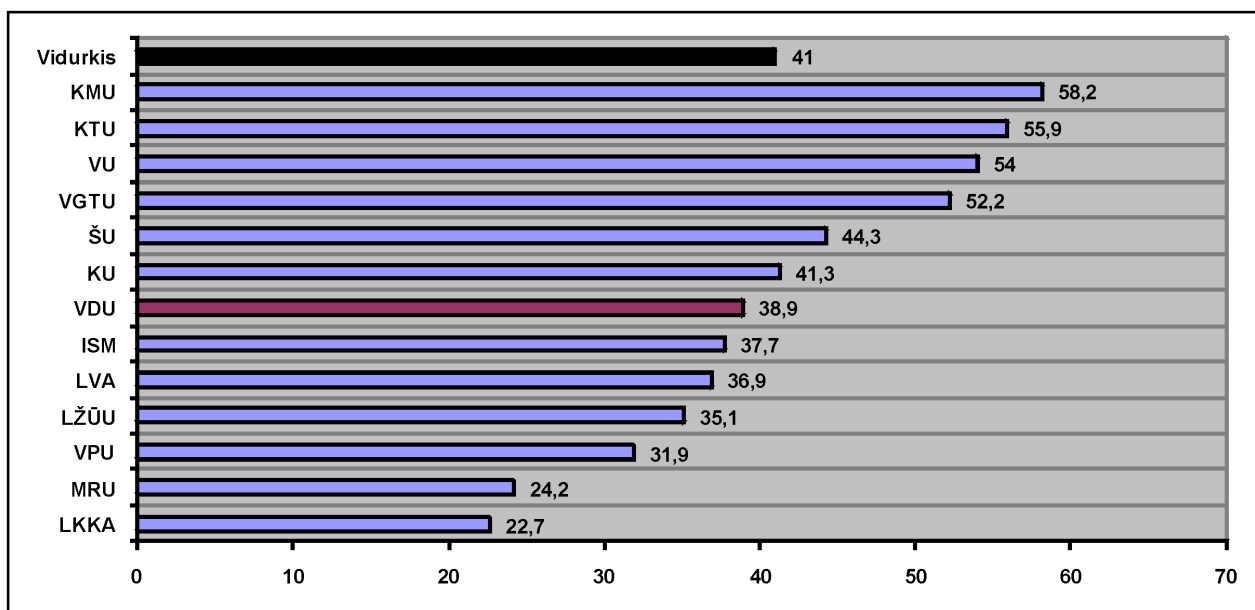
**Dažniausiai pirmu pageidavimu nurodytas universitetas 2008–2009 m.
(Švietimo ir mokslo ministerijos duomenys)**

	2008 m. (ir 2 kolegijos)	2009 m.
1	VU	VU
2	VGTU	MRU Δ
3	KTU	VGTU ∇
4	VK	KU Δ
5	MRU	KTU ∇
6	KU	VDU Δ
7	ŠU	VPU Δ
8	VDU	ŠU ∇
9	VPU	KMU
10	KMU	LŽŪU Δ
11	LKKA	LKKA ∇
12	VTVK	VDA
13	LŽŪU	ISM
14	VDA	VU TVM
15	ISM	LMTA
16	VU TVM	LVA
17	LMTA	LKA
18	LVA	LCC
19	LKA	VVTA
20		EHU

Pagal pirmąjį pageidavimą į Universitetą priimtų studentų procentinė dalis (38,9 %) nuo visų priimtųjų į Universitetą yra artima vidutiniam LAMA BPO rodikliui (41 %) (14 pav.). Prašymus į Vytauto Didžiojo universitetą pateikusieji pagal 1–4 prioritetus sudaro net 72,2 % visų 2009 m. priimtųjų į pirmą Universiteto pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų kursą.

2009 metais padidėjęs bendras stojančiųjų skaičius Lietuvoje lėmė ir priimtųjų į Universiteto pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas skaičių. Palyginti su 2008 m., jis išaugo 11,3 %: 2008 m. buvo priimta 1 970, o 2009 m. – 2 220 studentų.

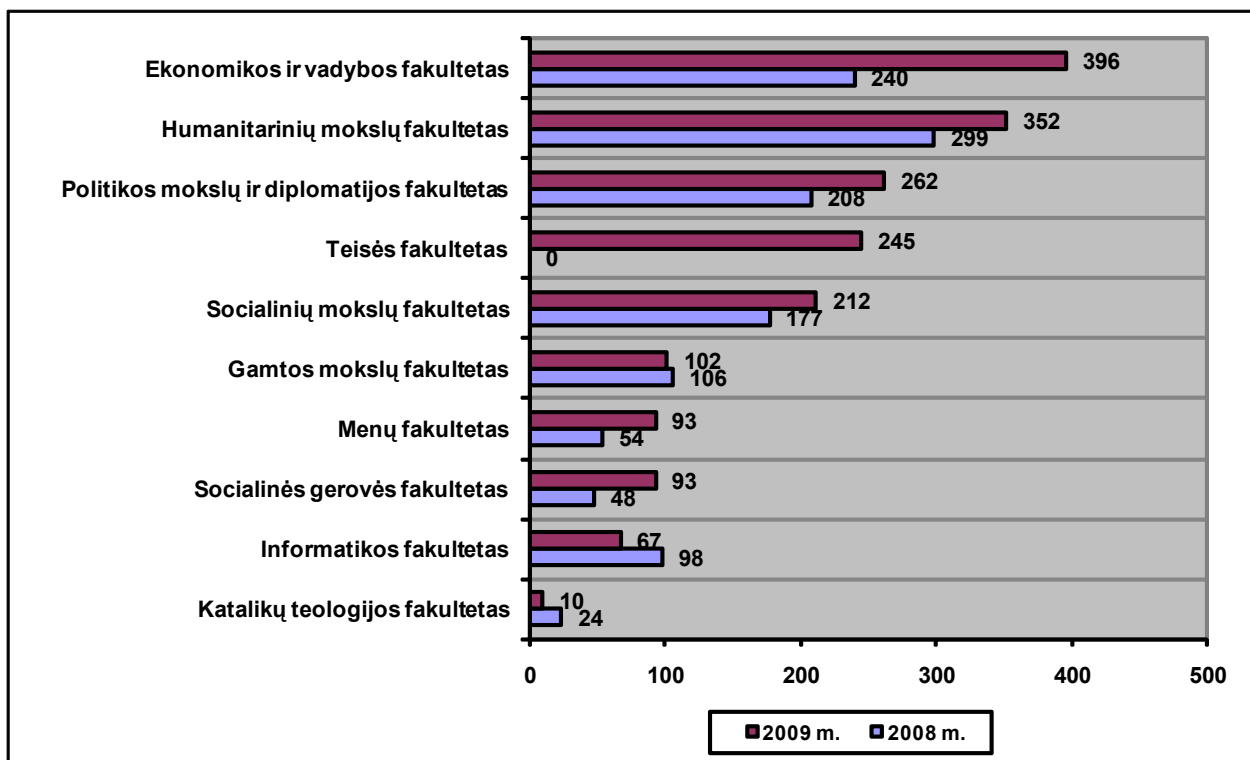
2009 m. į nuolatinės pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas buvo priimti 1 832 studentai. Tai 31,5 % daugiau, palyginti su 2008 m., kai buvo priimti 1 254 studentai. Toks priimtųjų studentų skaičiaus padidėjimas susijęs su augančiu Universiteto socialinių studijų srities programų populiarumu ir pirmą kartą vykusiu priėmimu į teisės vientisąsias studijas.

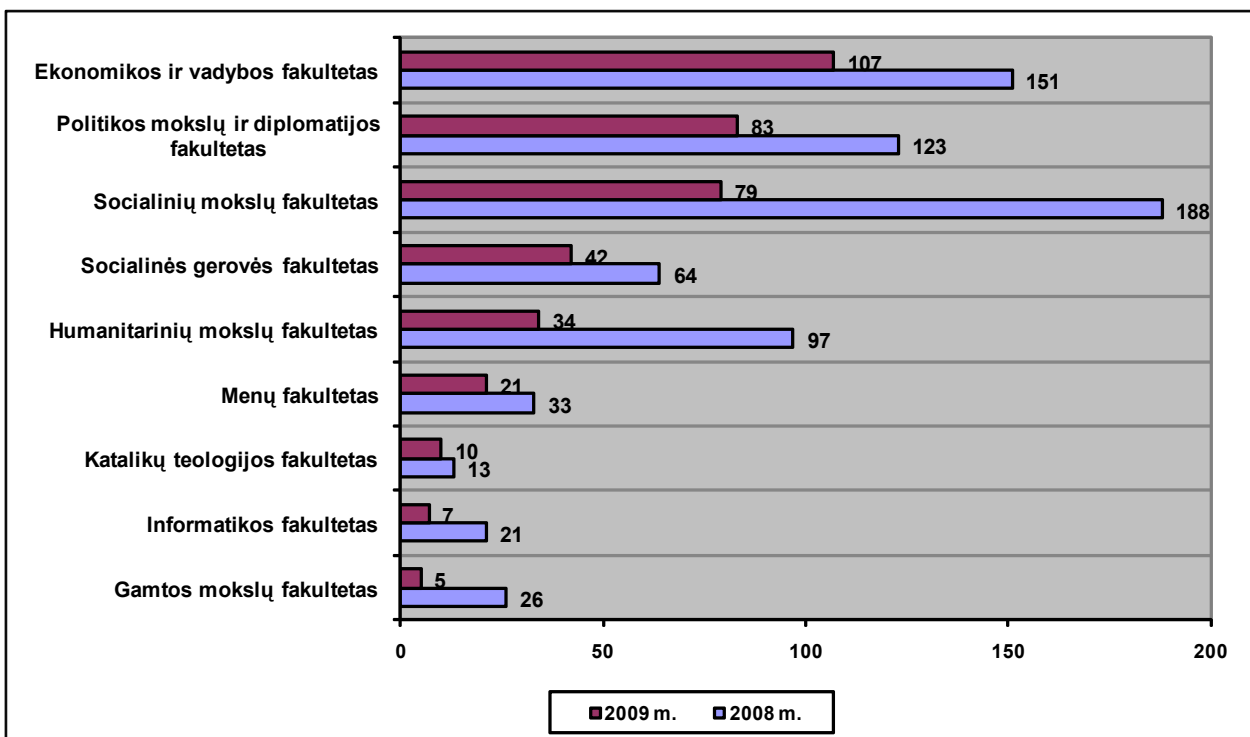
14 pav. Studentų priėmimas į aukštąsias universitetines mokyklas pagal pirmąjį prioritetą (%)

Kaip ir 2008 metais, 2009 m. daugiausia priimta studijuoti į Ekonomikos ir vadybos, Humanitarinių mokslų, Politikos mokslų ir diplomatijos, Socialinių mokslų fakultetus (16 pav.). Labai sėkmingai vyko priėmimas ir į vientisųjų teisės studijų programą Teisės fakultete. Studentų skaičius gerokai didėjo Menų ir Socialinės gerovės fakultetuose. 2009 m. Gamtos mokslų fakultetas išlaikė savo pozicijas ir priėmė 102 studentus (2008 m. – 106). Studentų skaičius sumažėjo Informatikos fakultete ir Katalikų teologijos fakultete. Priimtųjų į informatikos studijų krypties programas skaičiaus mažėjimas pastebimas visoje Lietuvoje.

2009 m. stojantieji, ketinantys studijuoti ilgiau ir derinti studijas su darbine veikla, galėjo rinktis iššęstinę studijų formą (vietoj buvusių neakivaizdinių studijų). Šių studijų trukmė yra 1,5 karto ilgesnė nei nuolatinės studijos. Į iššęstines dienas studijas buvo priimti 45 studentai, į savaitgaliais organizuojamas iššęstines – 343. Šiais metais pirmą kartą stojantieji į iššęstines studijas galėjo pretenduoti ir į valstybės finansuojamas vietas, tokių priimtųjų į Universitetą buvo 31. 2008 m. priimtųjų į neakivaizdines studijas skaičius mažėjo, ta pati tendencija iššęstinėse studijose išliko ir 2009 m.

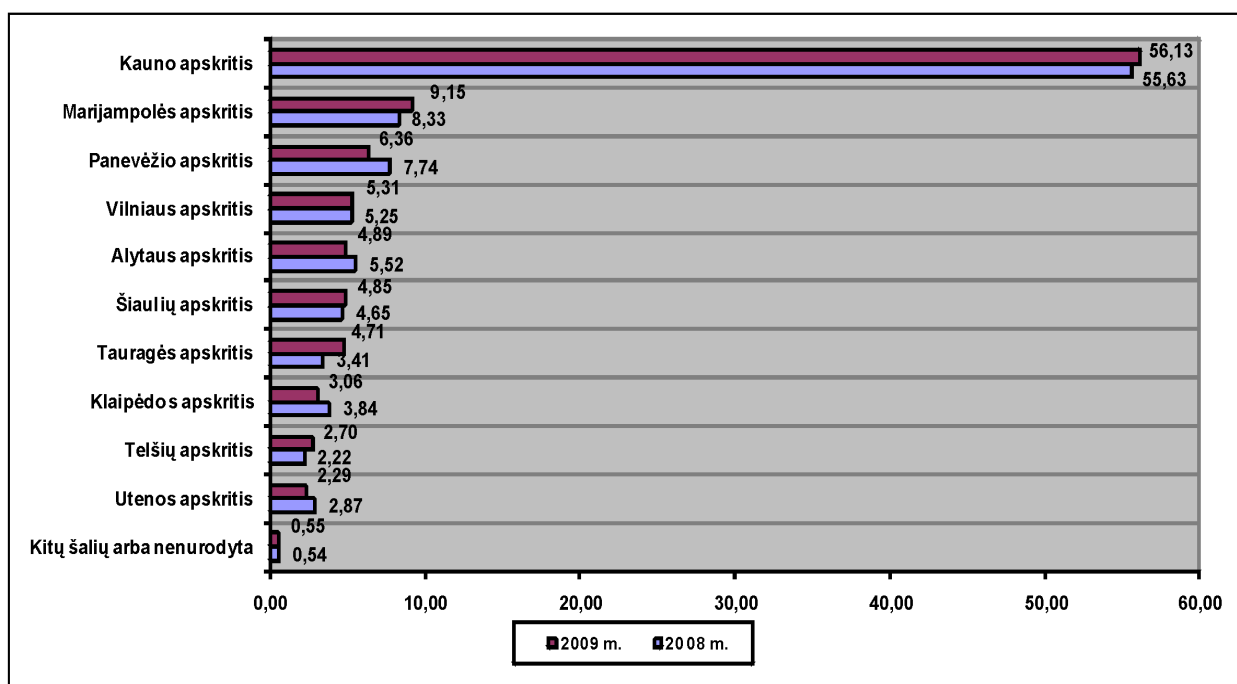
15 pav. Priėmimo į nuolatinės pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas situacija fakultetuose

16 pav. Priimtųjų į neakivaizdines (2008 m.) ir išstėtines (2009 m.) pirmosios pakopos studijas situacija fakultetuose

2009 m. aukščiausi priimtųjų studijuoti į Universitetą konkursiniai balai yra 11 nuolatinių studijų programų. Daugiau nei su 20 konkursiniu balu (20,8 – maksimalus balas be papildomų balų) buvo priimta į šias nuolatinių studijų programas: biologija (22,84), naujųjų medijų menas (20,4), istorija (20,36), politikos mokslai (20,34), lietuvių filologija (20,32), ekonomika (20,28), menotyra (20,26), teisė (20,24), socialinis darbas (20,2), anglų filologija (20,18), psichologija (20,1). Menų sritis išsiskyrė aukštais balais visoje Lietuvoje, o kadangi daugiausiai stojo į socialinių mokslų sritį, tai čia stojančiųjų konkursiniai balai buvo taip pat aukšti.

Studijas Vytauto Didžiojo universitete abiturientai renkasi iš visų Lietuvos regionų (18 pav.), tačiau, kaip ir praėjusiais metais, išlieka tendencija, kad daugiausia priimtųjų yra iš Kauno apskrities 56,13 % (2008 m. – 55,63 %). Padidėjo įstojusiųjų skaičius iš Marijampolės 9,15 % (2008 m. – 8,33 %) ir Tauragės 4,71 % (2008 m. – 3,41 %) apskričių. Tai bendra tendencija Lietuvoje, kad didmiesčiuose ar jų apskrityse baigusieji vidurines mokyklas ar gimnazijas yra linkę likti studijuoti universitete savo apskrityje. 83,3 % kauniečių savo prašymuose pirmais pageidavimais nurodė studijų programas Kauno universitetuose. Taip pat ryški Vilniaus ir Kauno universitetų trauka kitų apskričių stojančiųjų atžvilgiu. Daugiau nei pusė stojančiųjų iš Utenos, Alytaus, Panevėžio apskričių labiausiai norėjo studijuoti Vilniuje, iš Marijampolės – Kaune.

17 pav. Priimtųjų į Vytauto Didžiojo universitetą kaita pagal apskritis (%)

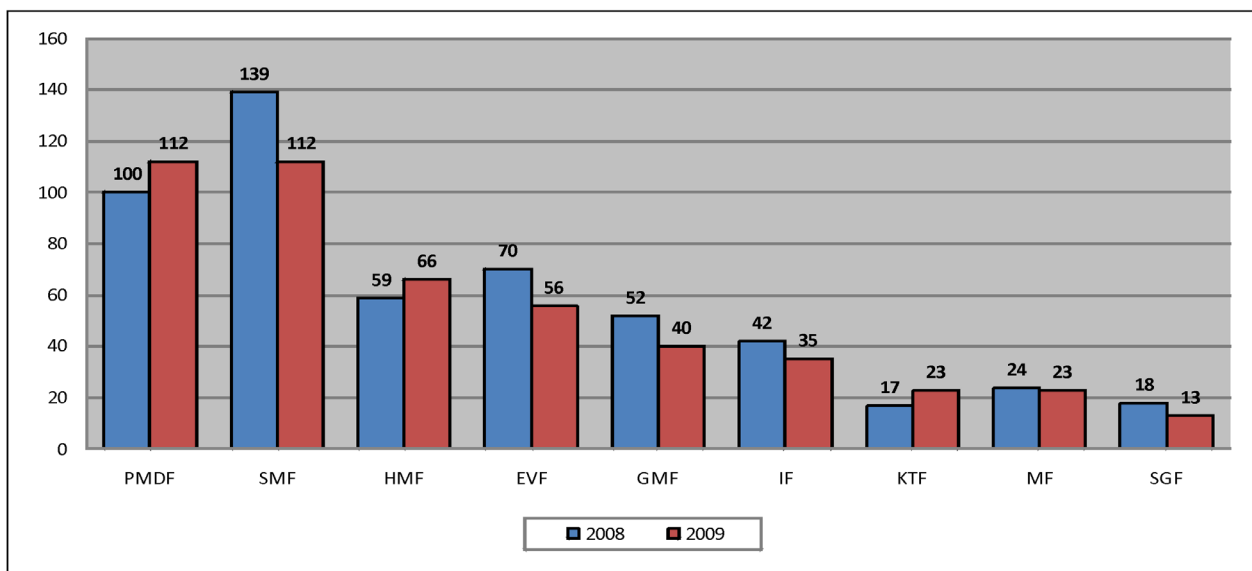
2009 m. valstybės finansuojamų antrosios pakopos vietų skaičių pagal mokslo ir (arba) studijų kryptis įsakymu patvirtino Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras (ISAK – 1276, 2009 06 19) – 369 vietų, palyginti su 2008 m. vietų skaičiumi (554), net 33,4 % mažiau. Didžiausias konkursas 2009 m. buvo į Socialinės gerovės fakulteto socialinio darbo studijų programą – 4,5 į vieną valstybės finansuojamą vietą, Menų fakultete – 3 į vieną valstybės finansuojamą vietą. Studentų priėmimo skaičius į antrosios pakopos studijas pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė

2009 m. priėmimas į nuolatinės antrosios pakopos studijas

Fakultetas	Valstybės finansuojamos studijos	Mokamos studijos	Iš viso
Ekonomikos ir vadybos fakultetas	40	16	56
Gamtos mokslų fakultetas	38	2	40
Humanitarinių mokslų fakultetas	55	11	66
Informatikos fakultetas	33	2	35
Katalikų teologijos fakultetas	20	3	23
Menų fakultetas	16	7	23
Socialinių mokslų fakultetas	91	21	112
Socialinės gerovės fakultetas	10	3	13
Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas	66	46	112
Iš viso	369	111	480

Daugiausia stojančiųjų buvo priimta į socialinių mokslų krypties studijų programas, kurių studijas vykdo Ekonomikos ir vadybos, Politikos mokslų ir diplomatijos, Teisės ir Socialinių mokslų fakultetai (18 pav.). Labiausiai savo lėšomis pageidaujantys studijuoti magistrantūroje rinkosi integruotos komunikacijos (23 studentai), finansų ir bankininkystės, firmų organizavimo ir vadybos studijų programas (4 lentelė). Palyginti su 2008 m., pageidaujančių studijuoti savo lėšomis magistrantų padaugėjo 42 %.

18 pav. Priimtų į magistrantūros studijas studentų skaičiaus kaita fakultetuose 2008–2009 m.

4 lentelė

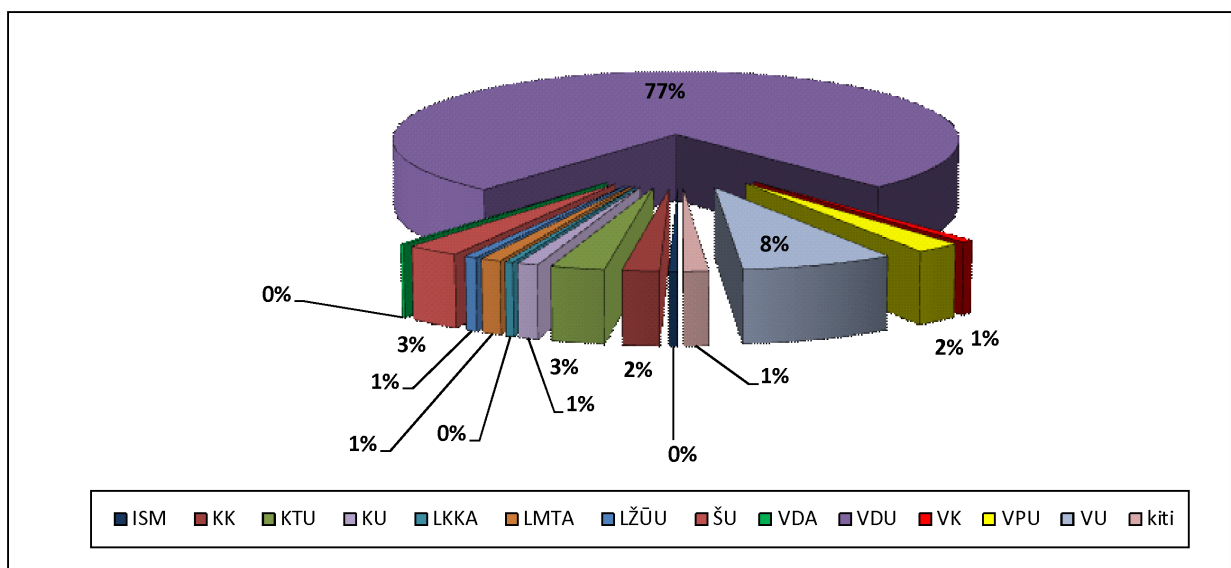
Priėmimas į magistrantūros studijas 2009 m. pagal studijų programas

Fakultetas ir studijų programa	Priimta	
	Valstybės finansuojami	Mokantys už studijas
Ekonomikos ir vadybos fakultetas	40	16
1. Vadyba ir verslo administravimas (firmų organizavimas ir vadyba)	10	
2. Ekonomika (finansai ir bankininkystė)	10	8
3. Ekonomika (makroekonominė analizė ir politika)	10	4
4. Vadyba ir verslo administravimas (marketingas ir tarptautinė komercija)	10	4
Gamtos mokslų fakultetas	38	2
5. Ekologija ir aplinkotyra (aplinkosaugos organizavimas)	12	
6. Biologija (molekulinė biologija ir biotechnologija)	11	
7. Fizika (energija ir aplinka)	8	2
8. Chemija (cheminė analizė)	7	
Humanitarinių mokslų fakultetas	55	11
9. Etnologija (etninė kultūra)	8	3
10. Filosofija (praktinė filosofija)	8	2
11. Istorija (Lietuvos istorija)	7	1
12. Filologija (taikomoji anglų kalbotyra)	6	3
13. Filologija (taikomoji lietuvių kalbotyra)	6	
14. Filologija (taikomoji germanistika ir lituanistika)	6	
15. Filologija (literatūra ir spauda)	6	
16. Istorija (migracijos politika ir lietuvių diasporos istorija)	8	2
Informatikos fakultetas	33	2
17. Informatika (verslo informatika)	20	2
18. Informatika (taikomoji informatika)	6	
19. Matematika (taikomoji matematika)	7	
Katalikų teologijos fakultetas	20	3
20. Teologija (pastoracinė teologija)	6	1
21. Teologija (bažnytinė teisė)	6	
22. Religijos mokslai (religinis švietimas)	8	2
Menų fakultetas	16	7
23. Menotyra (kultūros paveldas ir turizmas)	9	5
24. Menotyra (teatrologija ir scenos menų vadyba)	7	2
Socialinių mokslų fakultetas	91	21
25. Sociologija (taikomoji sociologija)	7	1
26. Sociologija (socialinė antropologija)	7	1
27. Sociologija (subkultūrų studijos)	7	
28. Psichologija (mokyklinė psichologija)	10	1
29. Psichologija (organizacinė psichologija)	10	1
30. Psichologija (sveikatos psichologija)	10	7
31. Edukologija (švietimo vadyba)	16	5
32. Edukologija (šeimotyra)	9	4
33. Pedagogika (specialiosios profesinės studijos)	15	1
Socialinio gerovės fakultetas	10	3
34. Socialinis darbas (socialinis darbas)	10	3

4 lentelės tęsinys

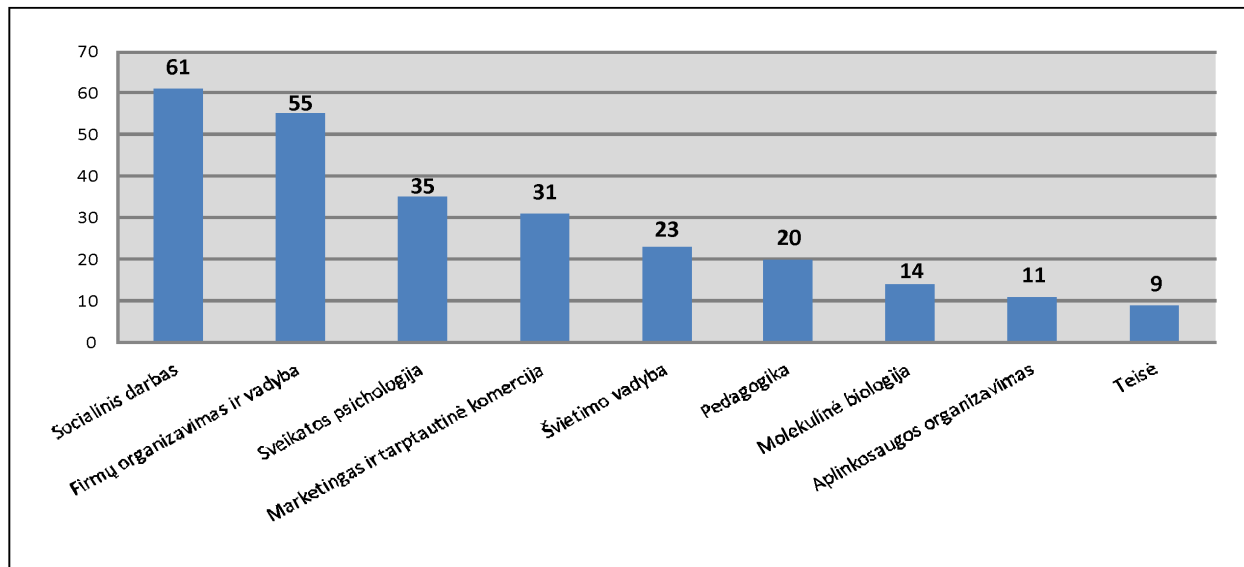
Fakultetas ir studijų programa	Priimta	
	Valstybės finansuojami	Mokantys už studijas
Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas	66	46
35. Politikos mokslai (šiuolaikinė Europos politika)	7	3
36. Politikos mokslai (diplomacija ir tarptautiniai santykiai)	8	4
37. Politikos mokslai (Baltijos regiono studijos)	7	
38. Politikos mokslai (Rytų Azijos regiono studijos)	7	1
39. Politikos mokslai (socialinė ir politinė kritika)	7	
40. Viešasis administravimas (valstybės institucijų administravimas)	7	4
41. Viešasis administravimas (ES viešojo politika ir administravimas)	8	7
42. Komunikacija ir informacija (žurnalistika)	8	4
43. Komunikacija ir informacija (integruota komunikacija)	7	23
Iš viso	369	111

Didžiąją dalį (77 %) stojančiųjų į magistrantūros studijų programas sudaro VDU absolventai (370). Iš kitų aukštųjų mokyklų buvo priimta 110 asmenų. VU (37), KTU (13) (20 pav.) – populiariausi fakultetai tarp šių stojančiųjų Socialinių mokslų bei Politikos mokslų ir diplomatijos.

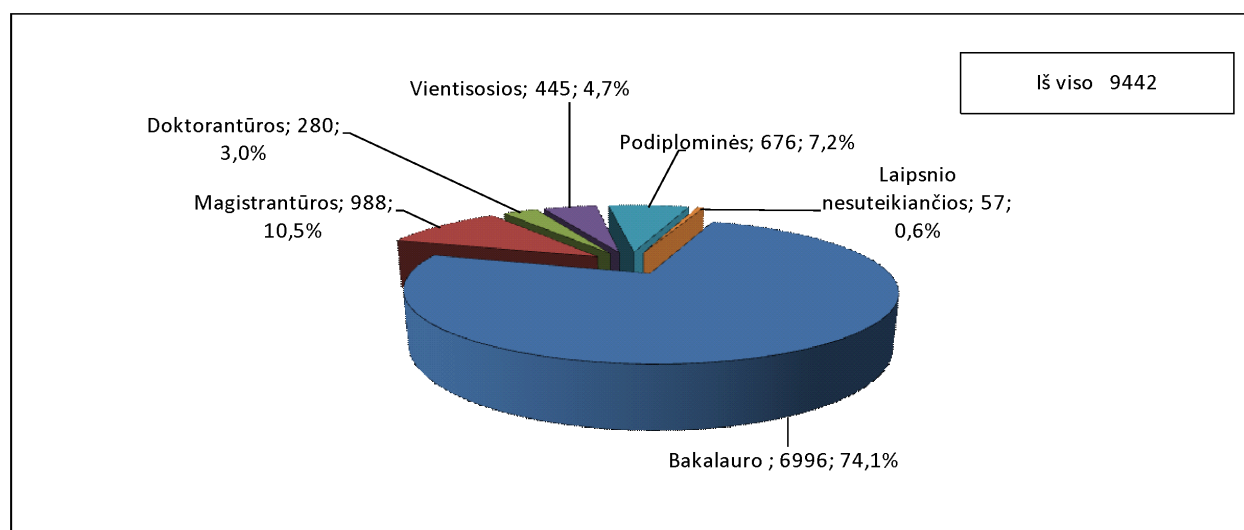
19 pav. Priimtųjų į magistrantūros studijas pasiskirstymas pagal baigtas pirmosios pakopos studijas aukštosiose mokyklose

2009 m. į podiplomines magistrantūros studijas buvo priimti 199 studentai. Populiariausios podiplominių studijų programos: socialinis darbas (priimta 61), firmų organizavimas ir vadyba (55) ir sveikatos psichologija (priimta 35) (21 pav.).

20 pav. 2009 m. priėmimas į podiplomines studijas

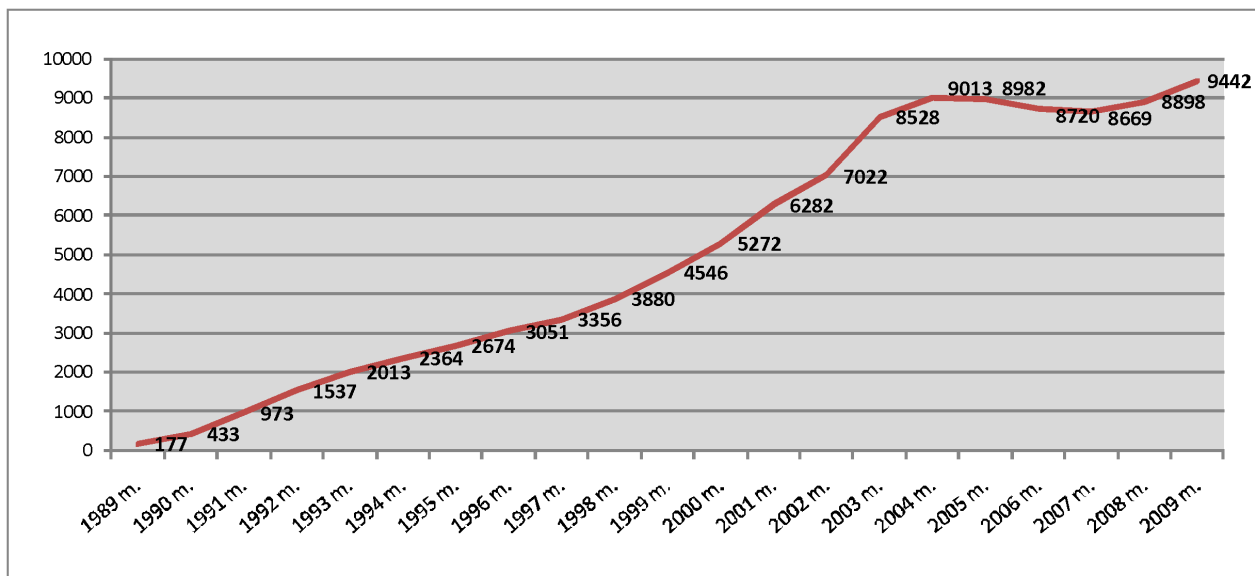
2009 m. buvo pradėtos organizuoti laipsnio nesuteikiančios studijos profesinei kvalifikacijai įgyti. Į laipsnio nesuteikiančių studijų programą „Pedagogika“ buvo priimta 16 nuolatinių studijų ir 20 podiplominių studijų studentų.

21 pav. Studentų procentinis pasiskirstymas pagal studijų pakopas

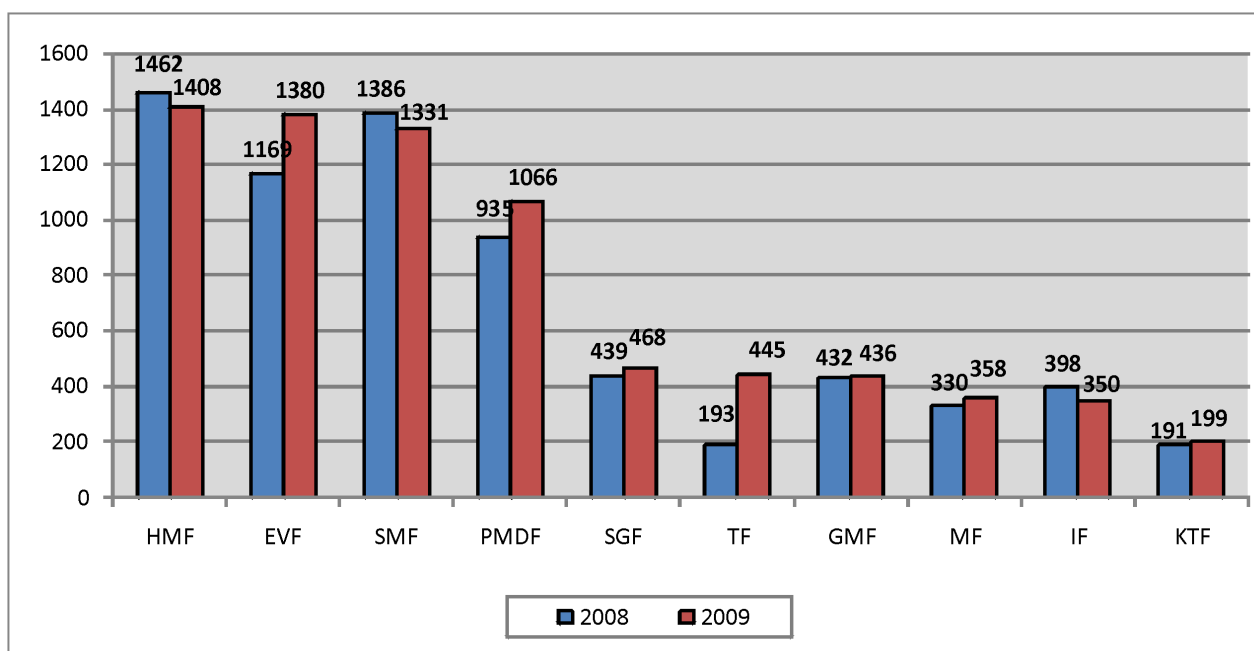
Studentai. 2009 m. rudens semestre Universitete studijavo 9 442 visų trijų universitetinių studijų pakopų studentai (22 pav.), iš jų:

- ▶ bakalauro studijose – 6 996;
- ▶ vientisiosiose studijose – 445;
- ▶ magistrantūros studijose – 988;
- ▶ podiplominėse studijose – 676;
- ▶ laipsnio nesuteikiančiose studijose – 57;
- ▶ doktorantūros studijose – 280.

22 pav. Studentų skaičiaus kaita 1989–2009 m.

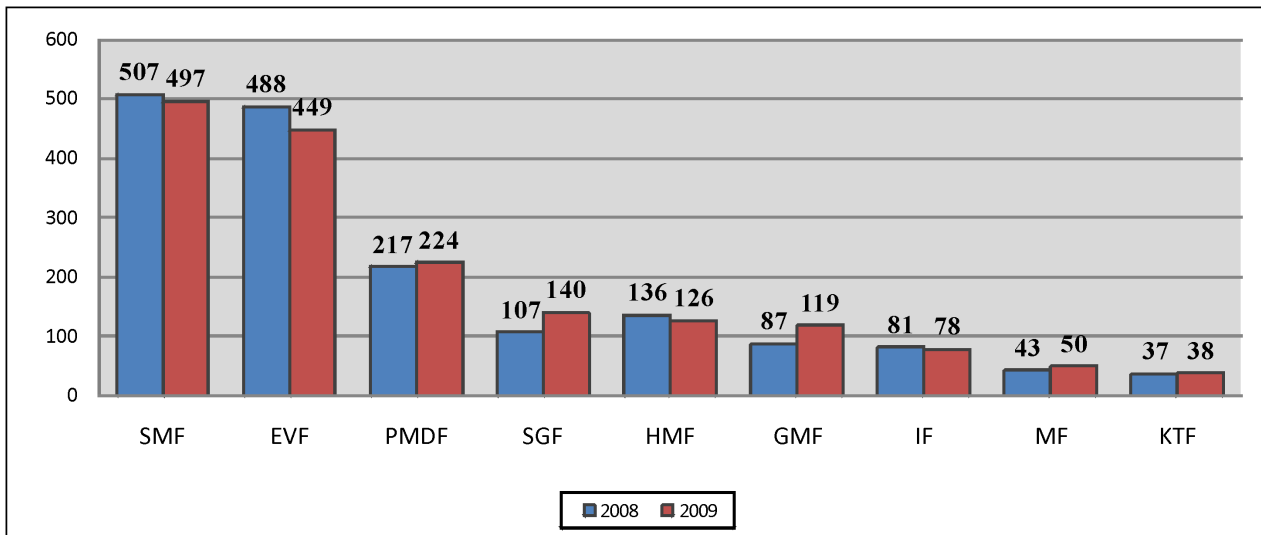
Per metus bendras studentų skaičius padidėjo 5,7 % (2008 m. studijavo 8 898). Nuo Universiteto atkūrimo studentų skaičius išaugo daugiau nei 50 kartų, šiais metais matomas didžiausias studijuojančiųjų Universitete skaičius (22 pav.). Didžiausią studentų dalį Universitete sudaro studijuojantys bakalauro studijose – 74,1 %.

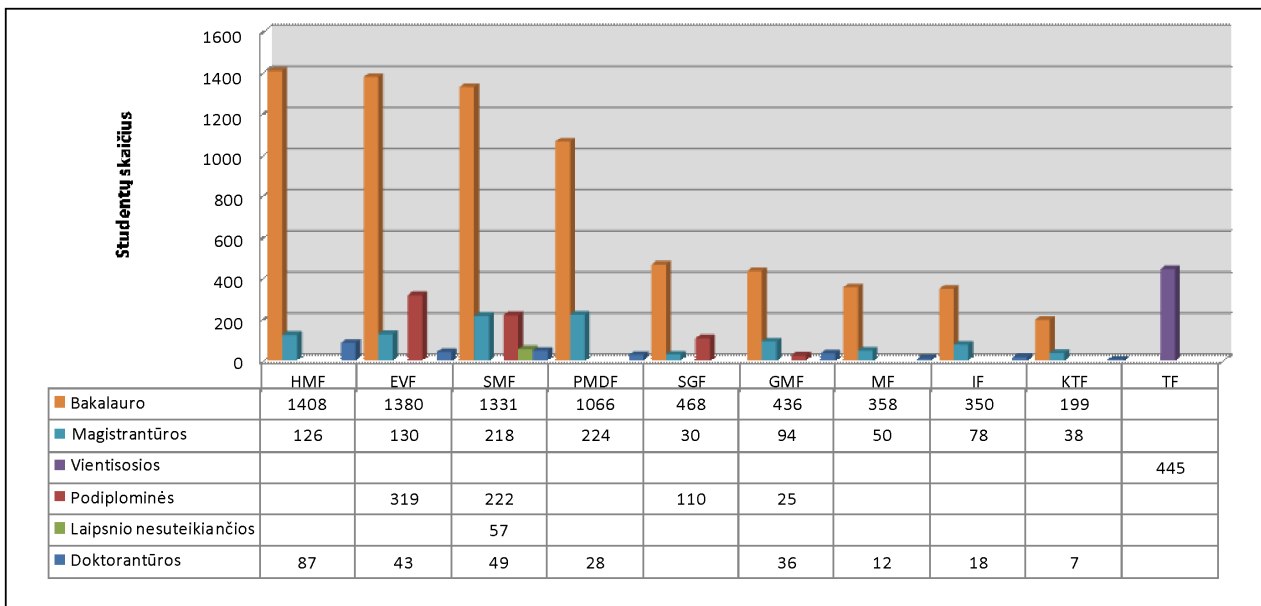
23 pav. Pirmosios pakopos ir vientisiųjų studijų studentų pasiskirstymas fakultetuose 2008–2009 m.

Vertinant studijuojančiųjų pasiskirstymą fakultetuose, matomi šie augimo pokyčiai, palyginti su 2008 m. (23, 24 pav.): Ekonomikos ir vadybos fakultete studentų skaičius padidėjo 10,3 %, Politikos

mokslių ir diplomatijos fakultete – 12,2 %, Socialinės gerovės – 11,3 % ir Menų fakultete – 8,8 %. Teisės fakultete, palyginti su 2008 m. (2008 m. – 193), studentų skaičius išaugo net 130 %, tai galima paaiškinti tuo, kad į Teisės fakulteto teisės programos vientisąsias studijas pradėta priimti į pirmą kursą bendruoju priėmimu į aukštąsias mokyklas. Daugiausia studentų studijuoja Socialinių mokslų bei Ekonomikos ir vadybos fakultetuose. Mažiausiai – Katalikų teologijos fakultete (25 pav.).

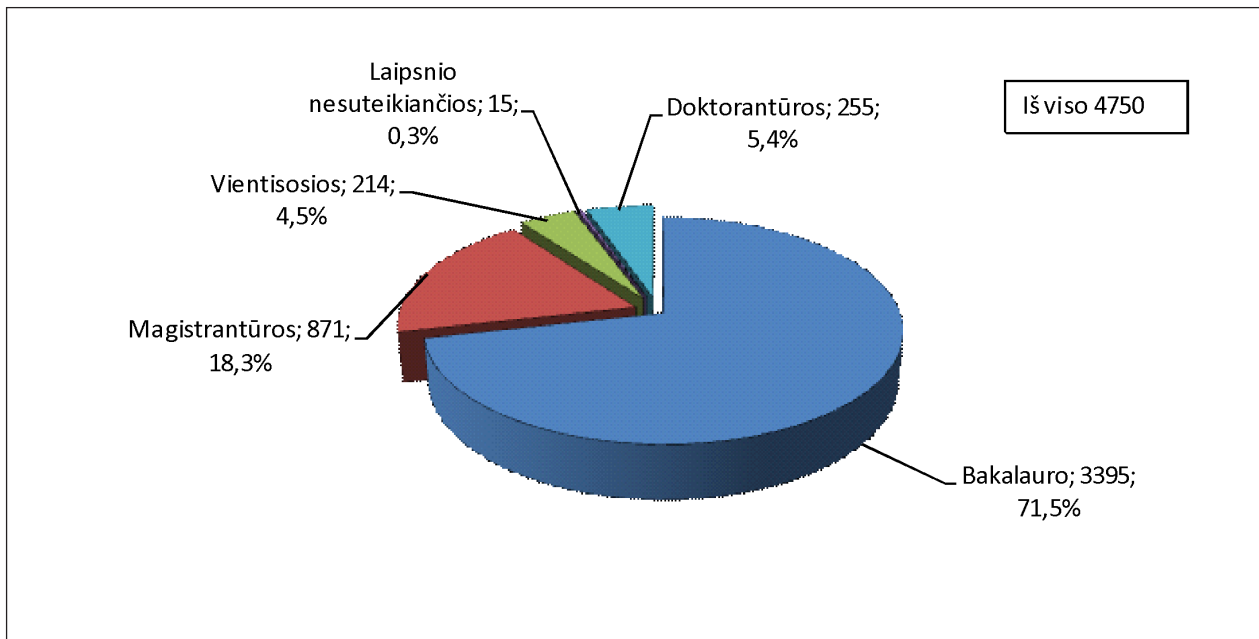

24 pav. Antrosios pakopos studentų pasiskirstymas fakultetuose 2008–2009 m.

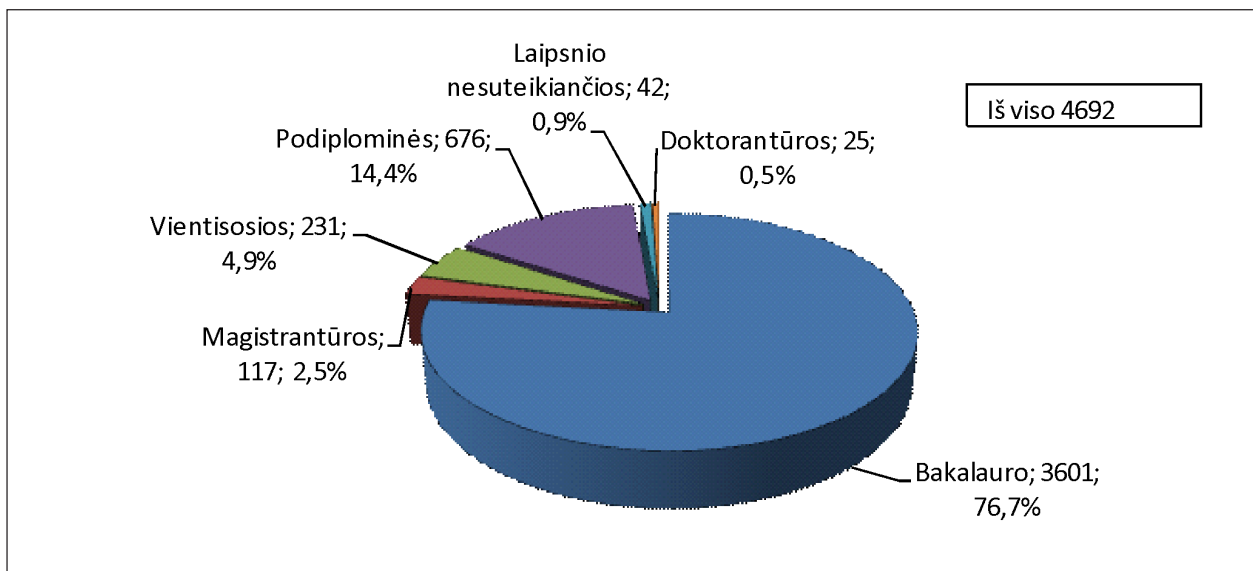

25 pav. Studijuojančiųjų pasiskirstymas fakultetuose 2009 m.

Valstybės finansuojamose vietose mokėsi 4 750 studentų (27 pav.) arba 50,31 %, mokamose studijose – 4 692 (27, 28 pav.) arba 49,69 %. Pagrindinė dalis (71,5 %) mokančių už studijas studentų – tai bakalauro studijų studentai.

26 pav. Valstybės finansuojamų studentų pasiskirstymas pagal studijų pakopas

27 pav. Mokančių už studijas studentų pasiskirstymas pagal studijų pakopas

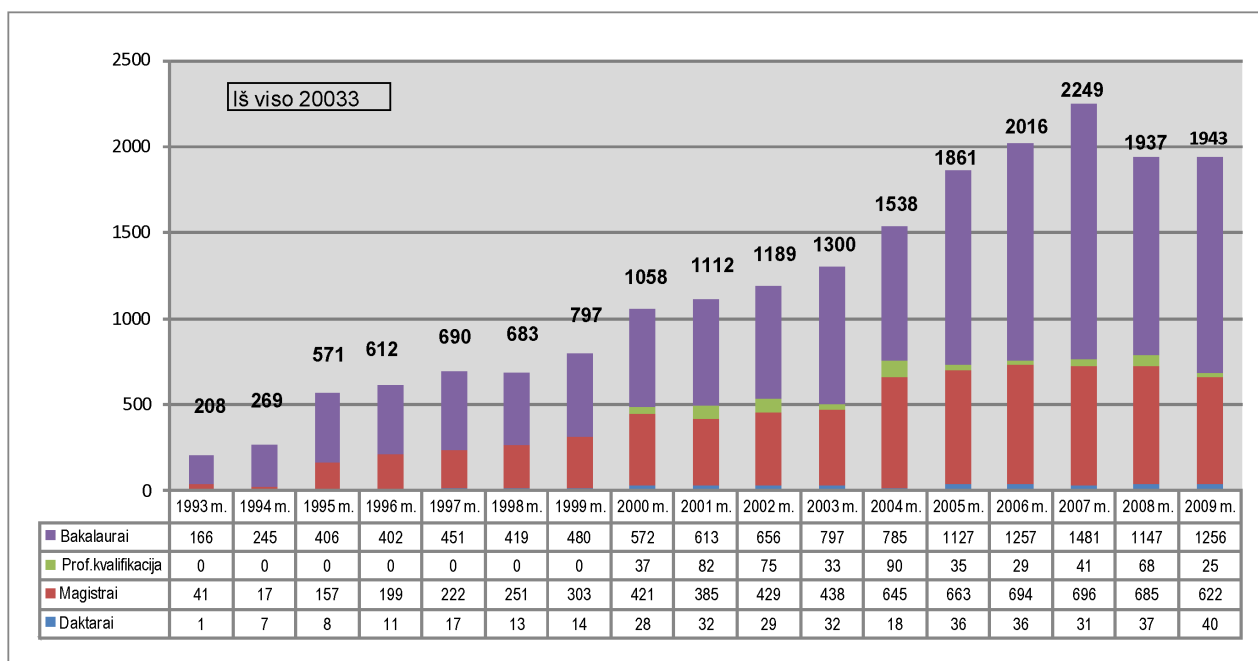
2009 metais už nepažangumą iš dieninių bakalauro studijų pašalinti 196 studentai (2008 m. – 149) arba 5,4 % (2008 m. – 3,7 %) iš viso studentų skaičiaus, 18 (2008 m. – 26) studentų išbraukti iš studentų sąrašų, nes neįvykdė bakalauro studijų programos, 32 (2008 m. – 40) studentai negynė bakalauro

diplominio darbo ir 5 neapgynė bakalauro diplominio darbo. Per pirmuosius studijų metus iš dieninių bakalauro studijų buvo išbraukta 11,17 % (2008 m. – 11,04 %) pirmojo kurso studentų. Iš neakivaizdinių bakalauro studijų už nepažangumą išbraukti 289 (2008 m. – 342), tai sudaro 10,9 % (2008 m. – 12,1%) bendro neakivaizdinių studijų studentų skaičiaus.

Iš magistrantūros studijų 2009 m. už nepažangumą buvo išbraukta 10 studentų, magistro darbo ginti nepateikė ir buvo išbraukti 11 magistrantų.

Absolventai. 2009 m. įteikti 1943 įvairių studijų pakopų diplomai: 1 256 – bakalauro; 622 – magistro; 25 – specialiųjų profesinių studijų ir 40 – daktaro (28 pav.).

2005 m. į bakalauro studijas buvo priimti 1 870 studentai, o 2009 m. baigė 1 256 studentai. Ne visiems studijuojantiems pavyksta sėkmingai baigti studijas. Dažniausia išbraukimo priežastis – nepažangumas, kitos galimos priežastys: akademinės atostogos, studijų programos keitimas, finansinių įsipareigojimų nevykdymas ir kt. 2007 m. į magistrantūros studijas buvo priimta 516 studentų, o 2009 m. baigė 362 magistrai.

28 pav. Absolventų skaičiaus kaita 1993–2009 m.

Studentų priėmimo požiūriu 2009 metai vertintini kaip labai sėkmingi. Duomenys rodo, kad Universitetas ne tik išlaiko turimas pozicijas konkurencingoje studijų pasiūloje, bet netgi jas gerina. Pasiteisino įdėtos pastangos didinti Universiteto žinomumą, gerinti studijų kokybę, plėtoti akademinį bendruomeniškumą ir įvairiausias pasirinkimo galimybes – Universitetas yra matomas ir išskiriamas tarp kitų Lietuvos universitetų.

3.2. STUDIJŲ TURINIO MODERNIZAVIMAS: NUOTOLINIŲ STUDIJŲ PLĖTOJIMAS

Vytauto Didžiojo universiteto strategijoje numatyta atliepti nacionalinius švietimo prioritetus modernizuojant studijas, plėtojant nuotolines studijas, užtikrinant mokymosi visą gyvenimą prieinamumą visiems visuomenės nariams. Liberalaus, atviro ir lankstaus Universiteto vizijoje nuotolinės studijos ir studijų modernizavimas yra svarbūs studijų kokybės užtikrinimo veiksniai. Vytauto Didžiojo universitete sėkmingai vykdoma nuotolinių studijų rengimo ir organizavimo veikla, kuri grindžiama Europos mokslo ir studijų institucijų susitarimu, įformintu 2009 m. Maastrichto pranešime, formuluojant Europos erdvėje pripažintas nuotolinio švietimo 5 prioritetines sritis.

1. Techninė infrastruktūra, reikalinga užtikrinti atvirą, lankstų ir nuotolinį mokymąsi mokslo ir studijų institucijose. Lietuvoje ši infrastruktūra yra sukurta ir palaikoma įgyvendinant Lietuvos virtualaus universiteto programos Lietuvos nuotolinio mokymosi uždavinį (LieDM). Vytauto Didžiojo universiteto Distancinių studijų centras (toliau – VDU DSC) nuo 2000 metų dalyvauja plėtojant LieDM veiklas ir yra LieDM techninės infrastruktūros dalis, kuri dalijasi techninės infrastruktūros ištekliais su kitais LieDM centrais mokslo ir studijų bei švietimo institucijose. 2009 m. VDU DSC vykdė Lietuvos virtualaus universiteto programos LieDM uždavinio veiklas, plėtojant Lietuvos e. mokymosi infrastruktūrą: *Blackboard Learning System Vista Enterprise* programinės įrangos palaikymą, studijų dalykų migracijos iš *Blackboard* į *Moodle* sistemą, vartotojų konsultavimo veiklą, LieDM tinklo portalo palaikymą, vaizdo konferencijų valdymo ir programinės įrangos tyrimus.

2. Atviri švietimo ištekliai mokslui ir studijoms – tai įrankiai studijų turiniui rengti, atviras studijų turinys. Lietuva šioje srityje atsilieka nuo kitų Europos Sąjungos šalių. Vytauto Didžiojo universitetas sprendžia šią problemą skatindamas ir rengdamas atvirus studijų išteklius. VDU DSC užtikrina pažangą dalyvaujant *Nordplus Horizontal*, *eContent Plus* programos projektuose. 2009 metais buvo parengti pranešimai, vaizdo paskaitų ir pranešimų įrašai, pateikta Universiteto bendruomenei ir viešai prieigai Universiteto ir VDU DSC tinklalapiuose. Universiteto bendruomenės parengti pasisakymai ir viešos paskaitos pateikiamos ne tik Universiteto, bet ir atvirose kitų mokslo bei studijų, institucijų vaizdo paskaitų archyvuose. Universitete atliekami tyrimai šioje srityje yra vieni pirmųjų Lietuvoje.

3. Nuotolinių studijų kokybės užtikrinimas. VDU DSC vienas pirmųjų Lietuvoje parengė procedūrų ir tvarkų aprašus, 2008 m. sukūrė nuostatus ir terpes nuotolinėms studijoms organizuoti, turi

parengęs nuotolinių studijų organizavimo tvarkos aprašą, kokybės užtikrinimo procedūras, atlikti šios srities tyrimai. Vytauto Didžiojo universitetas – vienintelis Lietuvos atstovas Europos nuotolinio ir e. mokymosi kokybės fone (<http://www.qualityfoundation.org>). VDU rektoriaus įsakymu veikia nuotolinėms studijoms pritaikytų dalykų kokybės vertinimo ekspertų darbo grupė. 2009 metais ekspertų grupė įvertino nuotolinėms studijoms pritaikytus dalykus ir teikė išvadas dėl jų atestavimo studijų padaliniams. Šiuo metu peržiūrima nuotolinių studijų kokybės vertinimo tvarka, sprendžiami dėstytojų motyvacijos, darbo krūvio klausimai.

4. Virtualus mobilumas. Tai strateginis prioritetas Europoje. Lietuvoje kol kas nėra nė vieno virtualaus mobilumo centro. VDU inicijuota virtualaus mobilumo tvarkos aprašo parengimo darbo grupė įvertino virtualaus mobilumo poreikį Vytauto Didžiojo universitete. VDU DSC inicijuotas ir SMF Edukologijos katedros įgyvendinamas EK finansuojamas projektas *TeaCamp* – „Dėstytojų virtualus centras: tyrimai, praktika, taikymas“ – leis sukurti pirmąjį tokį centrą Lietuvoje, Vytauto Didžiojo universitete. Tai vienas pirmųjų tokio pobūdžio centrų Europoje. Naudodami *TeaCamp* virtualius empirinių apklausų įrankius dėstytojai galės skaityti paskaitas virtualiai kitoms aukštojo mokslo institucijoms pagal *Erasmus* mainus, o studentai, net ir neturėdami galimybės dalyvauti *Erasmus* programoje, klausyti tarptautinių mokslinių paskaitų.

Universiteto studijų modernizacija parengiant ir organizuojant nuotolines studijas. 2009 metais buvo organizuojami mokomieji seminarai 39 Universiteto dėstytojams ir 2 studijų padaliniams. DSC konsultavo studijų padalinius registruojant studentus į nuotolinio mokymosi aplinkas, dalyvaujant įvadinėse paskaitose, taip pat individualiai konsultavo dėstytojus ir studentus.

18 studijų dalykų buvo atestuoti nuotolinėms studijoms (2008 metais buvo atestuoti tik 4 studijų dalykai).

5 lentelė

2009 m. nuotolinėms studijoms atestuoti studijų dalykai

Eil. Nr.	Studijų padalinys	Dalykų skaičius	Nuotolinio mokymosi aplinka	Studijų grupė
1.	Informatikos fakultetas	3	<i>BlackBoard</i>	A, C grupė
2.	Humanitarinių mokslų fakultetas	4	<i>Moodle, BlackBoard</i>	A, C grupė
3.	Užsienio kalbų centras	1	<i>Moodle, BlackBoard</i>	A grupė
4.	Socialinės gerovės fakultetas	1	<i>BlackBoard, Moodle</i>	B grupė
5.	Socialinių mokslų fakultetas	6	<i>BlackBoard, Moodle</i>	B, C grupė
6.	Gamtos mokslų fakultetas	1	<i>BlackBoard, Moodle</i>	A grupė
7.	Menų fakultetas	1	<i>BlackBoard, Moodle</i>	B grupė
8.	Ekonomikos ir vadybos fakultetas	1	<i>BlackBoard, Moodle</i>	B grupė

Rengiant studijų dalykus nuotolinėms studijoms, buvo sukurti išliekamąją vertę Universiteto studijoms turintys vaizdo paskaitų įrašai.

6 lentelė

Vaizdo įrašai, parengti nuotolinėms studijoms

Vaizdo medžiaga	Įrašų skaičius	Fakultetas
Nufilmuotos paskaitos	159	EVF - B grupės dalykas GMF - A grupės dalykas HMF - A, B ir C grupės dalykai PMDF - A grupės dalykas MF - B grupės dalykas SMF - B, C grupės dalykai KTF - B grupės dalykas SGF - B grupės dalykas
Tiesioginės transliacijos	46	SGF, SMF, IF, PMDF, MF

2009–2010 m. m. Vytauto Didžiojo universitete priimtas nutarimas dėl studijų dalykų kontaktinio ir savarankiško darbo valandų paskirstymo nuotolinėse studijose (2009 08 08 rektoriaus įsakymas Nr. 433 ir 434 (anglų kalbos mokymui)). Nuotolinės studijos, vadovaujantis šiuo įsakymu, vykdomos kaip mišrios studijos, derinant studijavimą tradiciniu ir nuotoliniu būdu.

VDU DSC 2009 metais parengė 16 įvairaus pobūdžio produktų: metodikas dėstytojams ir studentams, paskaitas ir pranešimus viešose erdvėse ir Universiteto bendruomenei, finansavimo projektinės veiklos metu mokymo medžiagos ir studijų dalykų parengimą.

Nuotolinėms studijoms reikalingos infrastruktūros modernizavimas ir plėtra. VDU DSC visoms nuotolinėms studijoms Universitete organizuoti turi vaizdo konferencijų studiją, įrengtą kartu su kompiuterių klase bei veiklą administravimui ir dėstytojų bei studentų konsultavimui skirtą kabinetą (K. Donelaičio g. 52–203). Nuotolinėms studijoms organizuoti būtina įranga finansuojama iš Universiteto ir LVU programos lėšomis. Informatikos fakultetas skyrė praktikos vietas VDU DSC informatikos studijų programos studentams. Bendradarbiavimas tarp padalinių tęsiamas tiek projektinėje veikloje, tiek dalijantis žmogiškaisiais ištekliais.

Nuotolinės studijos atveria iš esmės naujas studijų prieinamumo galimybes. Nuotolinės studijos sudaro sąlygas kurti neįgaliesiems palankią studijų aplinką. Be to, nuotolinės studijos suteikia galimybę mokytis tiems, kuriems reikia išvykti į kitus miestus ar šalis ir dėl to negali kasdien dalyvauti paskaitose. Taip pat nuotolinės studijos sudaro geresnes studijų sąlygas dirbantiesiems. Nuotolinių studijų svarba didės, nes pagal Švietimo ir mokslo ministerijos norminius aktus turi mažėti kontaktinių valandų skaičius ir atitinkamai augti studentų savarankiško darbo laikas. Nuotolinių studijų aplinka sudaro geras sąlygas mokytis savarankiškai, o augant studentų savarankiškam mokymuisi turi plėstis ir nuotolinių studijų pasiūla.

3.3. STUDIJŲ KOKYBĖS GERINIMAS

Studijų kokybės gerinimas apibrėžiamas kaip studijų kokybės vertinimas, įvertinimas ir išryškėjusių trūkumų šalinimas. Europoje studijų kokybės gerinimą reglamentuoja Bolonijos proceso, prasidėjusio 1999 metais, dokumentai. Naujausias jų – Liuvono komunikatas (2009) – glaudžiausiai siejasi su kokybės gerinimu tuo, kad propaguoja aukštųjų mokyklų bendradarbiavimą su socialiniais dalininkais siekiant studijų kokybės, skatina duomenų apie studijas rinkimą stebėsenos, palyginimo ir planavimo tikslais, remia studijų rezultatais grįstą studijų įgyvendinimą.

Lietuvoje studijų kokybės gerinimą reglamentuoja LR mokslo ir studijų įstatymas (2009, toliau – Įstatymas), akcentuojantis Universiteto veiklos nuolatinį tobulinimą, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus. Studijų programų kokybės užtikrinimą reguliuoja Studijų kokybės vertinimo centro direktoriaus 2009 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 1-94 patvirtintas „Vykdomų studijų programų vertinimo eigos aprašas ir metodiniai nurodymai“ (toliau – Metodiniai nurodymai).

Nuo 2009 m. Įstatymas įpareigoja aukštąsias mokyklas turėti studijų kokybės užtikrinimo sistemas, atliepiančias Bolonijos proceso principus. Šios sistemos kūrimas yra vienas 2007–2011 m. VDU strateginio plano tikslų. Pirmieji sistemos kūrimo žingsniai buvo atlikti 2005–2007 metais, vertinant VDU dėstymo kokybę. Dėstymo kokybės vertinimas ir gerinimas buvo įteisintas 2008 m. rugsėjo 15 d. rektoriaus įsakymu Nr. 874 „Dėstymo kokybės vertinimo tvarkos aprašas“.

Kitas VDU vidinės kokybės užtikrinimo sistemos kūrimo etapas – duomenų bazės sukūrimas ir palaikymas. 2009 metais pradėta kurti duomenų bazė, kurioje bus skelbiama informacija apie studijų kokybę: išorinių socialinių dalininkų (darbdavių, absolventų, kitų suinteresuotų VDU studijų kokybe) ir studentų apklausų duomenys, studentų pasiekimų, akademinio personalo kvalifikacijos, mokslinės ir didaktinės produkcijos bei kiti duomenys. Apibendrinus duomenų bazėje sukauptą informaciją bus galima analizuoti studijų kokybės būklę instituciniu, programos ir dalyko lygmeniu, taip pat – pagrįsti atskirus institucinius studijų kokybės rodiklius, atlikti kokybės kaitos analizes ir siūlyti kokybės gerinimo bei tobulinimo strategijas.

2009 m. buvo pagrįsti duomenų bazės kūrimo tikslai ir sukurtas jos modelis. 2010 m. šio modelio pagrindu sukurtoje duomenų bazėje bus skelbiami duomenys apie įvairias VDU studijų kokybės sritis, stebima studijų kokybės būklės kaita.

Studijų kokybės užtikrinimo duomenų bazė yra svarbus instrumentas diegiant VDU studijų kokybės audito sistemą, kuri numatyta kaip strateginis 2010 m. prioritetas. Vidinė studijų kokybės audito

sistema įtvirtins mechanizmus, kaip stebėti studijų kokybės gerinimo veiksnius visuose lygmenyse – studijų dalyko, programos ir instituciniame. 2009 m. Studijų kokybės centras pagrindė ir aprašė kokybės audito misiją, tikslus ir metodologinius principus.

Vidinės VDU studijų programų savianalizės sistemos diegimas 2009 m. buvo vykdomas ir kitomis kryptimis: rengiantis studijų programų akreditacijai, koreguojant vertinimo priemones, atliekant dėstymo kokybės vertinimą ir, remiantis vertinimo duomenimis, gerinant studijų kokybę. 2009 m. buvo pakoreguotos ankstesniais metais parengtos vertinimo priemonės: 1) studijų organizavimo kokybės įvertinimo anketa (studentui); 2) vadovavimo studentų kursinių ir baigiamųjų darbų rengimui kokybės įvertinimo anketa (studentui); 3) dėstymo kokybės įvertinimo anketa (studentui ir dėstytojui). Kitos Studijų kokybės centro parengtos ir VDU studijų kokybės vertinimuose naudojamos priemonės liko nepakitusios. Tai: 4) studijų kokybės tyrimo anketa studentams; 5) studijų kokybės tyrimo anketa dėstytojams; 6) studijų kokybės tyrimo anketa absolventams; 7) studijų programos kokybės įvertinimo anketos darbdaviams ir absolventams; 8) tarptautinių studijų mainų kokybės vertinimo anketa *Erasmus* studentams. Šiomis priemonėmis gali naudotis VDU studijų programų komitetai studijų programų savianalizei atlikti.

2009 m. pavasario ir rudens semestrų metu VDU buvo vertinama A, B, C ir D dalykų grupių dėstymo kokybė studentų ir dėstytojų požiūriu pagal rektoriaus įsakymu patvirtintą „Dėstymo kokybės vertinimo tvarkos aprašą“. Už C grupių dalykų apklausų vykdymą atsakingi fakultetai (katedros ir studijų programų komitetai), o A, B ir D grupių dalykų studentų apklausas organizuoja (planuoja ir atlieka apklausas, apdoroja duomenis, juos pateikia fakultetų dekanams ir katedrų vedėjams bei rengia ataskaitas apie Universiteto studijų dalykų dėstymo kokybės įvertinimą studentų požiūriu) Studijų kokybės centras. 2009 m. buvo apklausti 1 933 studentai ir įvertinta 22 A, B ir D grupių dalykų dėstymo kokybė (7 lentelė).

VDU intensyviai rengiant studijų dalykus dėstyti nuotoliniu būdu, išryškėjo poreikis dėstymo kokybės vertinimo klausimyną pritaikyti nuotoliniu būdu dėstomų studijų dalykų kokybei įvertinti. Studijų kokybės centro darbuotojų parengti dėstymo kokybės įvertinimo klausimynai ateityje bus tobulinami, atsižvelgiant į VDU bendruomenės narių (dėstytojų, studentų, programų komitetų vadovų ir kt.) pagrįstas pastabas.

2009 m. Studijų kokybės centro darbuotojai konsultavo VDU bendruomenę kokybės vertinimo ir gerinimo klausimais. Buvo surengti trys seminarai Universiteto dėstytojams ir studentams apie studijų kokybę, konsultuoti studijų programų komitetai ir katedros apie kokybės vertinimo priemonių taikymą, gautų rezultatų apdorojimą ir jų panaudojimą kokybei gerinti, taip pat apie programų savianalizę ir akreditaciją pagal naują Studijų kokybės vertinimo centro metodiką. Konsultuota ir Personalo tarnyba dėl „Informacijos sistemų tarnybos darbuotojų apklausos anketos“, skirtos esamoms darbo sąlygoms įvertinti ir gerinti atliekamų darbų kokybę, rengimo.

7 lentelė

Studentų apklausų apie studijų dalyko dėstymo kokybę vykdymas 2008 / 2009 m. m. pavasario semestre ir 2009 / 2010 m. m. rudens semestre

Semestras	Dalyko grupė	Dalyko pavadinimas	Studentų sk.
2008 / 2009 m. m. pavasario semestras	A	Filosofija	227
	B	Šiuolaikinės filosofijos kryptys	44
		Civilizacijos istorija	51
		Senoji lietuvių pasaulėžiūra	55
		Lietuvos kultūros istorija	32
		Religijotyra	93
		Bioetika	96
	D	Sveikatos ugdymas	139
		Senovės Artimųjų Rytų kultūros	53
		Tiurkų pasaulis	15
		Bažnytinis menas	14
2009 / 2010 m. m. rudens semestras	A	Gamtamokslinė pasaulio samprata	270
		Šiuolaikinės Lietuvos tapsmas	322
	B	Sociologija	51
		Edukologija	53
		Socialinė gerovė	16
		Politikos mokslai	49
		Ekonomika	101
		Vadyba (nuotolinis kursas)	121
	D	Lytiškumo etika	50
		Antikinė mitologija	23
		Arabų kraštų kultūra	58
	Iš viso		1 933

Studijų kokybės kultūra Universitete turi toliau plėtotis. Dėstymo kokybės vertinimas ir gerinimas, taip pat studijų programų kokybės priežiūra yra svarbios ir Universitete jau funkcionuojančios studijų kokybės užtikrinimo dimensijos. Studentų pasiekimai, akademinio personalo kvalifikacija, mokslinė ir didaktinė veikla, studijų programų tobulinimas atsižvelgiant į absolventų ir darbdavių nuomones apie studijų kokybę Universitete – šių ir kitų studijų kokybės dimensijų sisteminimas, pasitelkus kuriamą duomenų bazę, atvers galimybes toliau Universitete plėtoti studijų kokybės kultūrą.

3.4. STUDIJŲ IŠTEKLIAI IR JŲ PLĖTRA

Universiteto biblioteka siekia sukurti ir tobulinti palankią studijų ir mokslo informacinę aplinką, užtikrinančią efektyvias aukšto lygio paslaugas Universiteto bendruomenės nariams, organizuojant prieigą prie studijoms, mokslui, profesinei kvalifikacijai įgyti reikalingų informacijos išteklių. Biblioteka atlieka esminį studijų kokybės Universitete vaidmenį, yra neatsiejama studijų ir mokslo veiklų dalis.

2009 m. pabaigoje bibliotekos fonduose buvo saugomi 246 045 (2008 m. – 234 229) tradiciniai dokumentai (t. y. dokumentai materialioje laikmenoje), iš jų – 120 175 pavadinimai. Ataskaitiniais metais tradicinio dokumentų fondo augimas išliko panašus kaip 2008 m. (2009 m. įsigyta daugiau kaip 14 tūkst. leidinių), tačiau prieiga prie licencijuojamų elektroninių dokumentų duomenų bazėse išaugo 11 %. 2009 m., kaip ir 2008 m., vienam studentui teko 26 tradiciniai ir elektroniniai dokumentai.

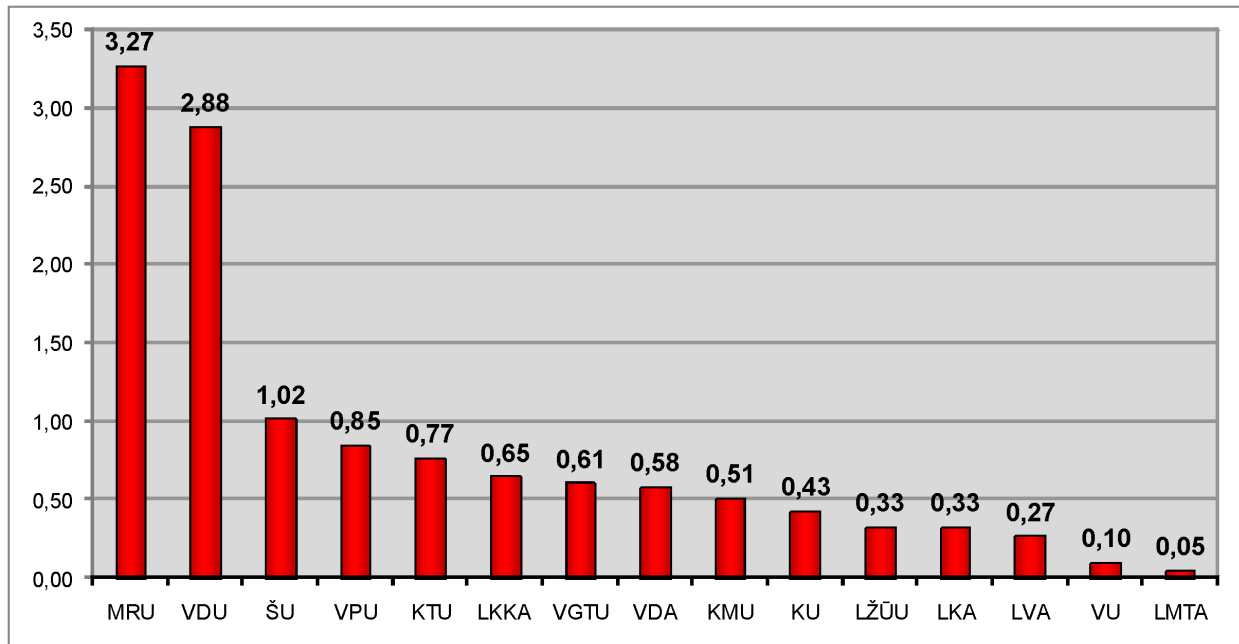
Tradicinių ir elektroninių dokumentų įsigijimo santykis pastaraisiais metais išaugo elektroninių dokumentų naudai. 2009 m. įsigyti el. dokumentai sudarė 74 %, o tradiciniai – 26 % visų pirktų dokumentų. Taigi, elektroninių dokumentų įsigijime beveik 2/3 daugiau nei tradicinių. Kalbant apie viso fondo sudėtį 2009 m., tradiciniai dokumentai sudarė 73 %, o el. dokumentai – apie 27 %.

2009 m. visi Universitete pirkti leidiniai (iš fakultetų, projektų lėšų) buvo perduodami bibliotekai, siekiant racionaliau panaudoti Universiteto lėšas bei užtikrinti leidinių paiešką bei išsaugojimą.

Svarbus bibliotekos tikslas – formuoti studentų nuolatinio mokymosi poreikį, gebėjimus savarankiškai ieškoti informacijos. Vienas šio tikslo realizavimo būdų – atvirų fondų plėtra. Bibliotekos skaityklose buvo pusė viso bibliotekos fondo, t. y. 124 490 spaudinių ir kitų dokumentų.

Sužinoti apie atskirų mokslo šakų dokumentų naudojimą ir paklausą bei atitinkamai koreguoti fondų turinį padėjo įdiegta naudojimosi skaityklų fondais apskaitos sistema.

Padidėjus studentų skaičiui Universitete, 10,8 % išaugo bibliotekos vartotojų skaičius (11 870), padidėjo kompiuteriniame *Bendrajame kataloge* leidiniams pateiktų užsakymų kiekis, atitinkamai į namus išduotų ir vietoje skaitytų dokumentų skaičius (2009 m. – 684 006, 2008 m. – 676 330). Leidinių išduoties į namus padidėjimą (28 %) lėmė tai, kad bibliotekos fonduose saugomų leidinių atspindėjimas informacijos paieškos sistemoje sudarė jau 85 %. Tradicinio dokumentų fondo aktualumą ir jo panaudojimą geriausiai apibūdina fondo apyvartos rodiklis, išreiškiamas naudotų dokumentų ir fondo dydžio santykiu. Praėjusiais metais dokumentų fondo apyvartos rodiklis išliko panašus kaip 2008 m. ir siekė 2,8. Palyginti su kitų universitetų bibliotekų 2008 m. veiklos atitinkamu rodikliu, VDU bibliotekos dokumentų fondo panaudojimas buvo vienas efektyviausių (29 pav.).

29 pav. Fondo panaudojimas universitetų bibliotekose

2009 m. bibliotekos informacinėje sistemoje įdiegtas delspinigių už laiku negrąžintus leidinius skaičiavimas. Ši priemonė drausmino vartotojus, privertė atsakingiau sekti leidinių grąžinimo terminus ir laiku grąžinti pasiskolintus leidinius, reikalingus kitiems vartotojams.

Biblioteka administruoja prieigą Universiteto bendruomenei prie 39 licencijuojamų duomenų bazių, paieška jose išaugo beveik 40 %, palyginti su ankstesniais metais (plačiau žr. sk. *Elektroninė biblioteka*). Bibliotekos rengiamuose kompiuteriniuose kataloguose bibliografinių (leidinių pavadinimų) įrašų skaičius jau viršijo 100 tūkst. įrašų, o egzempliorių – 200 tūkst. įrašų. Palyginti su kitomis Lietuvos akademinėmis bibliotekomis, VDU biblioteka užima 6 vietą pagal bibliografinių įrašų skaičių kataloge. Paieškų skaičius bibliotekos kataloguose išaugo 5,5 %.

Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija (LMBA), kurios narys yra Universitetas, pradėjo vykdyti projektą „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“. Šis projektas pradėjo finansuoti Universiteto bendruomenei prieigą prie 26 licencijuojamų duomenų bazių.

Universitetas pirmasis tarp akademinų institucijų patvirtino dokumentą dėl Universiteto dokumentų skaitmeninimo, prieigos, sklaidos ir ilgalaikio išsaugojimo („VDU studijų ir mokslo elektroninių dokumentų teikimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinę sistemą (eLABa) tvarkos aprašas“). 2009 m. eLABa talpykloje buvo 11 visateksčių Universiteto mokslininkų knygų ir 137 dviejų leidžiamų žurnalų straipsniai.

2009 m. įdiegta bibliotekinės sistemos *Aleph* 18 versija, įvykdyta duomenų migracija į pažangesnį duomenų kodavimo formatą MARC21.

Elektroninė biblioteka. Nuo išteklių ir paslaugų, apribotų tam tikroje fizinėje erdvėje, pereinama ir prie virtualių elektroninių išteklių ir paslaugų, kurios leidžia gauti paslaugą bet kuriuo laiku ir bet kurioje vietoje. Gerėja prieiga prie informacijos turinio bei jo sklaida, greitėja informacijos pateikimas, gerėja

kokybė, taupomas vartotojų laikas, mažinama socialinė atskirtis, paslaugos tampa prieinamos negalia turintiems žmonėms ir kt. Universiteto el. išteklių ir el. paslaugų visumą galima apibūdinti kaip elektroninę biblioteką, kuri apima bibliotekos informacinę sistemą, veikiančią naudojant plačiai pasaulyje paplitusią programinę įrangą (*Aleph* ir kt., kurių pagrindu automatizuoti beveik visi bibliotekos veiklos procesai), jos erdvėje kuriamus Universiteto / bibliotekos el. katalogus ir duomenų bazines bei informacijos paieškos sistemą, bibliotekos tinklalapį, licencijuojamas bei atviros prieigos duomenų bazines, mokslininkų ir studentų parengtų dokumentų skaitmeninimą, interneto nuorodas pagal universiteto mokslo ir studijų kryptis, informacinį vartotojų raštingumą, el. komplektavimą ir vartotojų aptarnavimo sistemą, virtualias parodas, naujų informacinių technologijų naudojimą ir kt.

Dokumentų skaitmeninimas, prieiga ir sklaida. Universitetas pirmasis tarp akademinių institucijų priėmė svarbų dokumentą, kuriuo atvėrė galimybes dideliems pokyčiams Universiteto mokslinės e. leidybos srityje, ypač siejant su šiuo metu pasaulyje ir Lietuvoje vykstančiu atviros prieigos judėjimu, kuriant ilgalaikio dokumentų išsaugojimo talpyklas. Tai – „VDU studijų ir mokslo elektroninių dokumentų teikimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinę sistemą (eLABa) tvarkos aprašas“ (rektorius įsakymas (2009 05 27, Nr. 336a)). Ši Universiteto leidinių skaitmeninimo politika taip pat orientuota ir į naujo „Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo“ 45 straipsnio „Mokslinės veiklos rezultatų viešumas“ teiginius, „siekiant užtikrinti valstybės biudžeto lėšomis atliekamų mokslinių tyrimų kokybę, valstybės biudžeto lėšų panaudojimo skaidrumą, paskatinti mokslo pažangą, visi valstybinėse mokslo ir studijų institucijose atliekamų mokslo darbų rezultatai turi būti skelbiami viešai (internete ir kitais būdais), kiek tai neprieštarauja intelektinės nuosavybės ir komercinių ar valstybės ir tarnybos paslapčių apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams“ (2009). Vėliau „Atviros prieigos prie Vilniaus universiteto mokslo darbų ir mokslinių tyrimų rezultatų nuostatus“ priėmė ir Vilniaus universitetas.

Universiteto elektroninių dokumentų skelbimas Lietuvos akademiniame elektroniniame bibliotekoje (eLABa, <http://elaba.library.lt>) sprendžia studijų medžiagos ir mokslo žinių, sklaidos bei prieigos prie jų klausimus, gerina studijų, mokslinių tyrimų kokybę. 2009 m. eLABa knygų ir žurnalų kolekcijose buvo 11 visateksčių knygų ir 137 straipsniai iš dviejų Universiteto leidžiamų žurnalų. Su knygų autoriais, žurnalų redkolegijomis pasirašytos licencinės sutartys.

Visi Universiteto visateksčiai dokumentai paskelbti eLABa, nuorodomis yra atveriami ir bibliotekos rengiamuose kataloguose (*Bendrajame, Publikacijoje*). Tai leidžia studentams lengvai naudotis studijų ir kt. medžiaga.

Kita el. išteklių duomenų bazė jau pildoma Universitete antrus metus – tai magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) informacijos sistema. Joje kaupiami ETD darbai, siekiant gerinti studijų baigiamųjų darbų kokybę, mažinti plagijavimo galimybes, rengiant darbus, didinti mokslinių tyrimų rezultatų prieinamumą, sklaidą, užtikrinti ilgalaikį jų išsaugojimą. Bendradarbiaujant Akademinių reikalų tarnybos ir bibliotekos atsakingiems darbuotojams bei studentams, ETD sistema sėkmingai pildoma. Ataskaitiniais metais, kaip ir 2008 m., ETD sistemoje buvo pateikti visi tais metais Universitete ginti magistrų darbai ir daktaro disertacijos bei jų santraukos. 2009 m. ETD sistemoje skelbti 678 darbai.

Iš viso 2009 metų pabaigoje ETD kataloge buvo 1369 darbai, kurių prieigos statusai nurodyti autorių licencinėse sutartyse. 64 % darbų – laisvai prieinami internete ar Universiteto intranete, 36 % darbų laikinai neprieinami, galima susipažinti tik su bibliografinė informacija apie juos. Universitetas pagal darbų pateikimą į Lietuvos ETD sistemą buvo 4 pozicijoje tarp kitų universitetų.

Vartotojams, ieškantiems informacijos bibliotekos kataloguose, jei nėra galimybės atverti visateksčio dokumento, svarbu gauti kuo išsamesnę informaciją apie leidinį ir įvertinti, ar jis atitinka poreikius. Tokią informaciją gali teikti knygos turinys ar anotacija. 2009 m. *Bendrojo katalogo* įrašai, atspindintys bibliotekoje saugomus VDU leidykloje išleistus ir V. Biržiškos skaityklos fondo leidinius, buvo praturtinti nuorodomis į turinio ir anotacijos informaciją, gautą iš leidyklos ir kitų šaltinių ar nuskenuotą iš leidinių. Per 2009 m. turiniais ir anotacijomis papildyta 1 118 knygų įrašų. Ateityje numatoma vartotojams sudaryti naują virtualią galimybę – iš *Bendrojo katalogo* užsisakyti dominančio leidinio kopijas internetu.

Licencijuojamos duomenų bazės ir bibliotekos rengiami el. katalogai. Biblioteka administruoja prieigą Universiteto bendruomenei prie 39 (kaip ir 2008 m.) visateksčių ir bibliografinių duomenų bazių (<http://biblioteka.vdu.lt/db-about.htm>) (12 lent.) iš 20 užsienio ir Lietuvos tiekėjų. Universiteto bendruomenės nariai turėjo prieigą prie daugiau kaip 40 tūkst.¹ (2008 m. – apie 36 tūkst.) visateksčių elektroninių dokumentų (per 3 000 el. knygų, 37 504 visateksčių žurnalų, 180 informacinių leidinių) ir bibliografinių duomenų. Bibliotekos vartotojams suteikiama vis daugiau galimybių jungtis prie duomenų bazių. Prie visų 39 duomenų bazių buvo galima jungtis iš Universiteto kompiuterių tinklo be slaptažodžių, o prie 26 duomenų bazių ir iš kitų (nutolusių) kompiuterių su bibliotekos darbuotojų suteikiamais slaptažodžiais.

2009 m. viduryje Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija (LMBA), kurios narys yra Universitetas, pradėjo vykdyti ES SF projektą „eMoDB.LT: Elektroninių mokslo duomenų bazių atvėrimas Lietuvai“. Pagal šį projektą, truksiantį trejus metus (iki 2012 m. vidurio), Universiteto bendruomenės prieiga prie 27 licencijuojamų duomenų bazių bus apmokama iš projekto lėšų. 2009 m. pagal šį projektą jau pasirašytos sutartys su duomenų bazėmis *American Institute of Physics / American Physical Society*, *SAGE Journals* ir *Emerald Management eJournals Collection*.

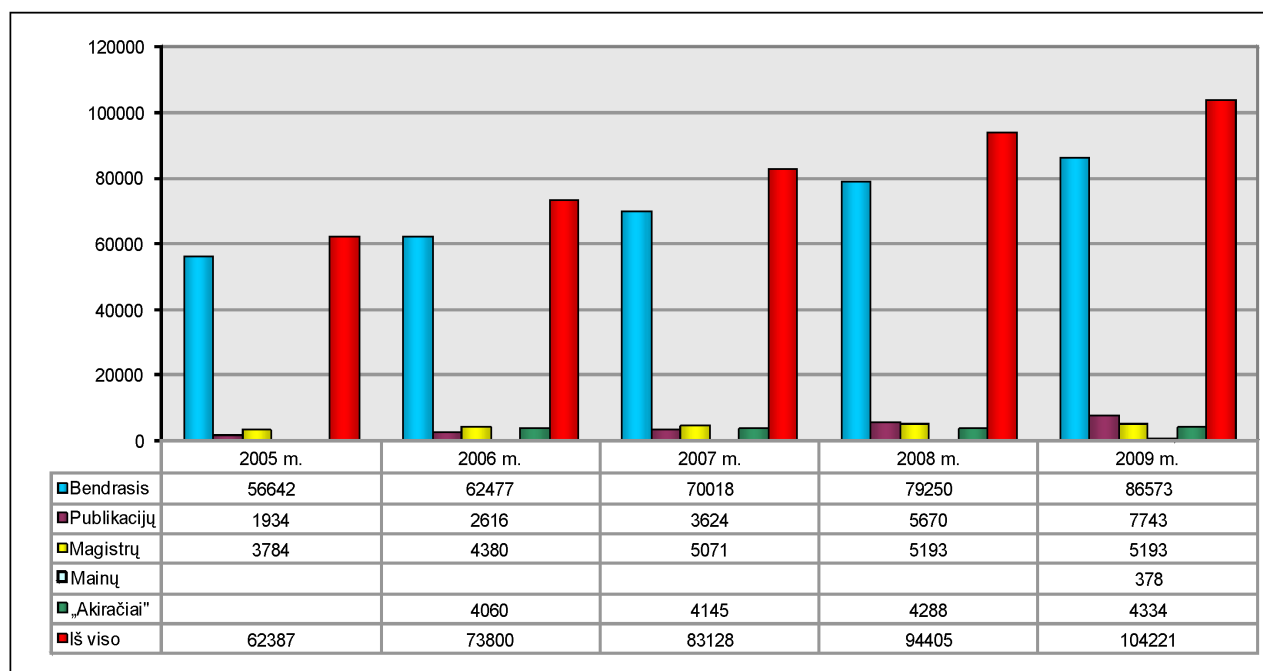
Biblioteka siūlo ir savo kuriamas duomenų bases. Didžiausioje duomenų bazėje – bibliotekos *Bendrajame kataloge*, kuris kuriamas nuo 1996 m. atspindima daugiau kaip 85 % bibliotekos fondo. Jame 2009 m. pabaigoje buvo 86 573 bibliografinių ir 209 377 egzempliorių įrašai. 2009 m. parengti 7 323 (2008 m. – 9 232) įrašai leidiniams ir 23 523 jų egzemplioriams. Bibliotekoje pasitelkiant *Aleph* sistemą kuriama dar keletas duomenų bazių. Ypač svarbi *VDU darbuotojų mokslo publikacijų duomenų bazė*. 2009 m. pabaigoje joje buvo galima surasti visas nuo 2007 m. Universiteto darbuotojų parengtas publikacijas (7 743 publikacijų įrašai). Ataskaitiniais metais įvesta 2 073, 2008 m. – 2 203 publikacijų įrašai. 2009 m. buvo toliau pildomas mėnraščio „Akiračiai“ katalogas, kuriame aprašyti leidinyje publikuojami straipsniai nuo jo leidimo pradžios, t. y. nuo 1968 m. iki dabar. 2009 m. kataloge buvo 4 330 įrašų. Tarp *Aleph* priemonėmis parengtų katalogų – *Magistrų darbų katalogas*, kuris jau nebepildomas, bet labai naudojamas studentų. Šiame kataloge sukaupti rankraštinių magistrų darbų (daugiau kaip 5 tūkst.), apgintų 1993–2007 m., įrašai. Nuo 2007 m. visi Universiteto magistrų darbai kaupiami kaip elektroniniai dokumentai Magistrų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) informacinėje sistemoje. 2009 m. pradėtas rengti naujas *Mainų katalogas*. Jo tikslas – teikti informaciją mainų partneriams apie bibliotekos siūlomus mainais leidinius. Katalogas sudaro šias galimybes: interaktyvią prieigą ir paiešką, sąrašų pateikimą. 2009 m. kataloge paskelbta informacija apie 375 siūlomus leidinius mainais kitoms bibliotekoms.

¹ Visateksčių dokumentų skaičius pateiktas neatsižvelgus į jų dubliavimosi galimumą duomenų bazėse. Nustatyti tikslų unikalų visateksčių dokumentų skaičių kol kas neįmanoma (suskaiciuoti unikalūs dokumentai pavyko tik 16 EBSCO duomenų bazių, o kitose 23 – ne. Tokiu atveju tai būtų tik dalinis unikalų dokumentų skaičius – 25 591).

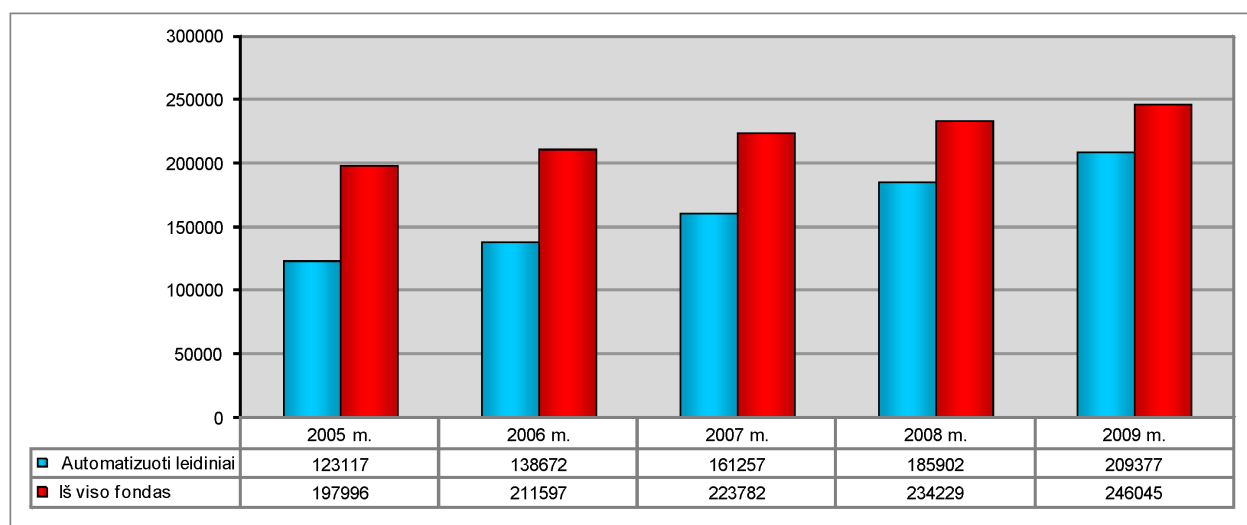
8 lentelė

Universiteto licencijuotos duomenų bazės 2009 m.

	Duomenų bazės pavadinimas	
1.	<i>Academic Search Complete</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
2.	<i>Academic Search Premier</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
3.	<i>American Institute of Physics</i>	Fizika
4.	<i>Americal Physical Society</i>	Fizika
5.	Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė	Daugiatemė
6.	<i>Business Source Complete</i> (EBSCO Publishing)	Ekonomika, verslas
7.	<i>Cambridge Journals</i>	Daugiatemė
8.	<i>Education Research Complete</i> (EBSCO Publishing)	Švietimas
9.	<i>Emerald</i>	Ekonomika, vadyba
10.	<i>ERIC</i> (EBSCO Publishing)	Švietimas
11.	<i>General OneFile</i> (Thomson Gale)	Daugiatemė
12.	<i>GreenFILE</i> (EBSCO Publishing)	Aplinkos apsauga
13.	<i>Health Source – Consumer Edition</i> (EBSCO Publishing)	Sveikatos apsauga, medicina
14.	<i>Health Source: Nursing / Academic Edition</i> (EBSCO Publishing)	Sveikatos apsauga, slauga
15.	<i>HeinOnline</i>	Teisė
16.	<i>History Resource Center – World</i> (Thomson Gale)	Istorija
17.	<i>Humanities International Complete</i> (EBSCO Publishing)	Humanitariniai mokslai
18.	INFOLEX®. PRAKTIKA	Teisė
19.	<i>Institute of Physics Electronic Journals</i>	Fizika
20.	<i>Library, Information Science & Technology Abstracts</i> (EBSCO Publishing)	Informacijos mokslai ir technologijos
21.	LITLEX	Teisė
22.	<i>Loislaw</i>	Teisė
23.	<i>MasterFILE Premier</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
24.	MEDLINE (EBSCO Publishing)	Medicina, slauga
25.	<i>Newspaper Source</i> (EBSCO Publishing)	Daugiatemė
26.	<i>Oxford Art Online</i>	Dailė
27.	<i>Oxford Music Online</i>	Muzika
28.	<i>Oxford Journals Online</i>	Daugiatemė
29.	<i>Oxford Reference Online: The Premium Collection</i>	Daugiatemė
30.	<i>PsycARTICLES</i> (EBSCO Publishing)	Psichologija
31.	<i>Regional Business News</i> (EBSCO Publishing)	Verslas
32.	<i>Sage Journals Online</i>	Daugiatemė
33.	<i>ScienceDirect</i>	Daugiatemė
34.	<i>SourceOECD</i>	Daugiatemė
35.	<i>SpringerLink</i>	Daugiatemė
36.	<i>Teacher Reference Center</i> (EBSCO Publishing)	Švietimas
37.	<i>Verslo žinios</i>	Verslas
38.	<i>Westlaw International</i>	Teisė
39.	<i>Wiley InterScience</i>	Daugiatemė

30 pav. Bibliografiniai įrašai bibliotekos kataloguose 2005–2008 m.

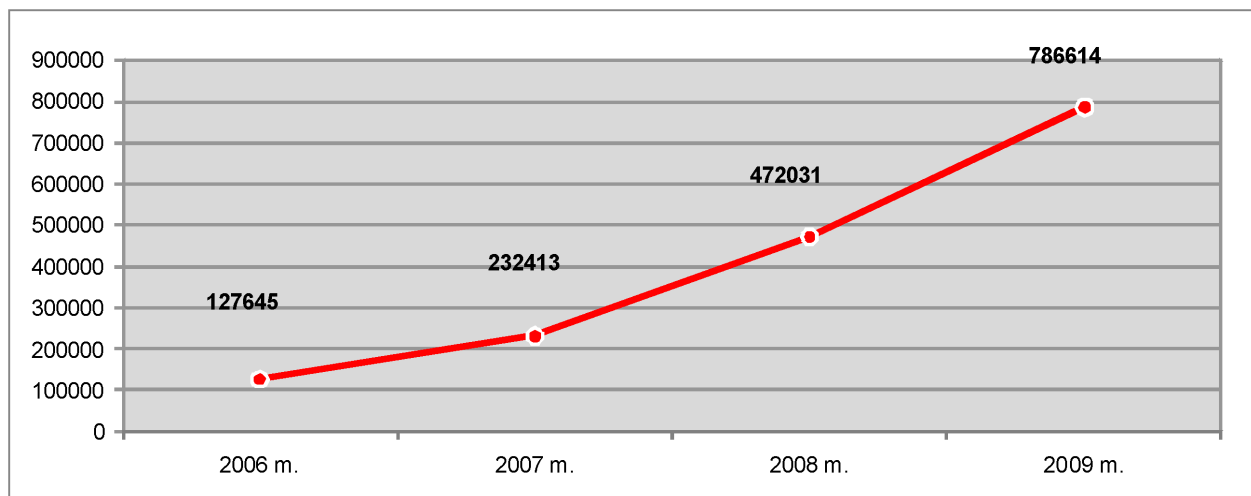

31 pav. Egzempliorių įrašai 2005–2009 m.

2009 m. pabaigoje bibliotekos rengiamuose elektroniniuose kataloguose bibliografinių įrašų skaičius jau viršijo 100 tūkst. įrašų (104 221), o egzempliorių įrašų – 200 tūkst. (209 425). Per 2009 metus parengti 9 723 bibliografiniai (2008 m. – 11 546) ir 23 523 (2008 m. – 25 707) egzempliorių įrašai.

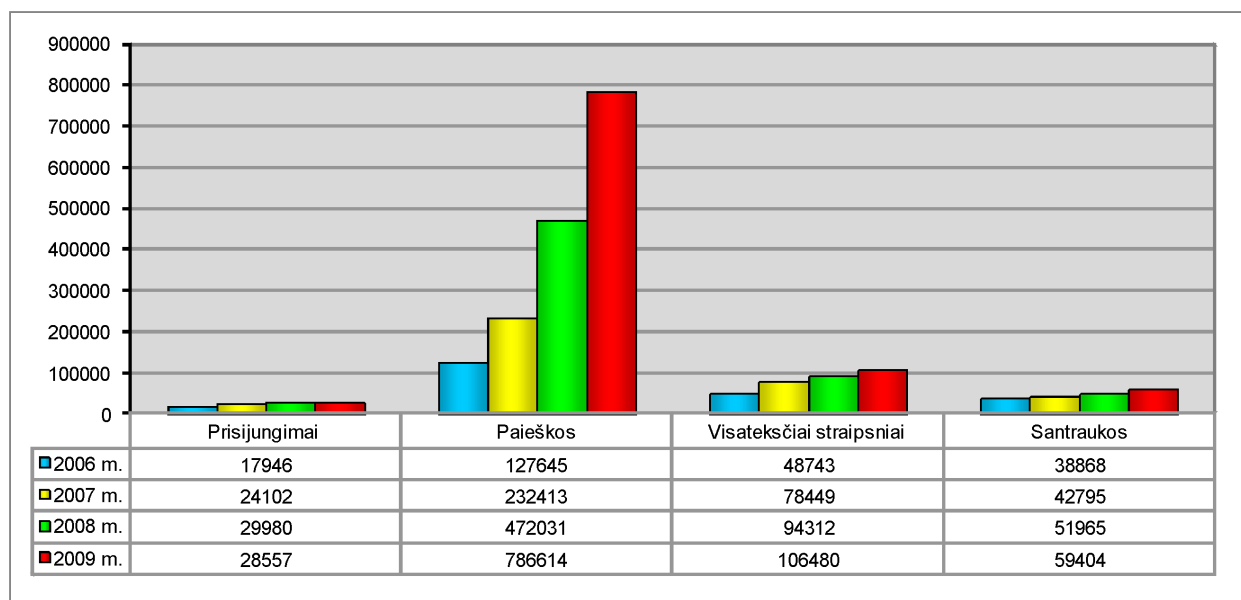
2009 m. visi katalogų įrašai buvo konvertuoti į naują bibliografinės informacijos rengimo kompiuterinę laikmenoje formatą MARC 21 vietoj UNIMARC (su kuriuo buvo dirbta 14 metų). Toks žingsnis žengtas dėl geresnių integravimosi į pasaulinį kontekstą sąlygų, nes MARC 21 formatas plačiau naudojamas pasaulyje kaip duomenų kaupimo, saugojimo, informacijos mainų formatas. Schemose (30–31 pav.) pateikta informacija apie bibliotekos rengiamus katalogus ir juose esančius leidinių bibliografinius ir egzempliorių įrašus.

Licencijuojamų duomenų bazių panauda 2009 m., palyginti su 2008 m. ir ankstesniais metais, gerokai išaugo. Paieškų skaičius duomenų bazėse padidėjo 314 tūkst. arba 1,6 karto (32 pav.).

32 pav. Paieškų duomenų bazėse augimas 2006–2009 m.

Vienas VDU bendruomenės narys 2009 m. prie duomenų bazių jungėsi apie 2,8 kartus (2008 m. – 2,9), vidutiniškai atliko 78 paieškas (2008 m. – 47) jose ir skaitė apie 10 (2008 m. – 9,4) visateksčių straipsnių. Informacija apie prisijungimų, paieškų, atsisiųstų visateksčių dokumentų ir santraukų skaičių pateikta 33 pav.

33 pav. Naudojimasis licencijuojamomis duomenų bazėmis 2006–2009 m.

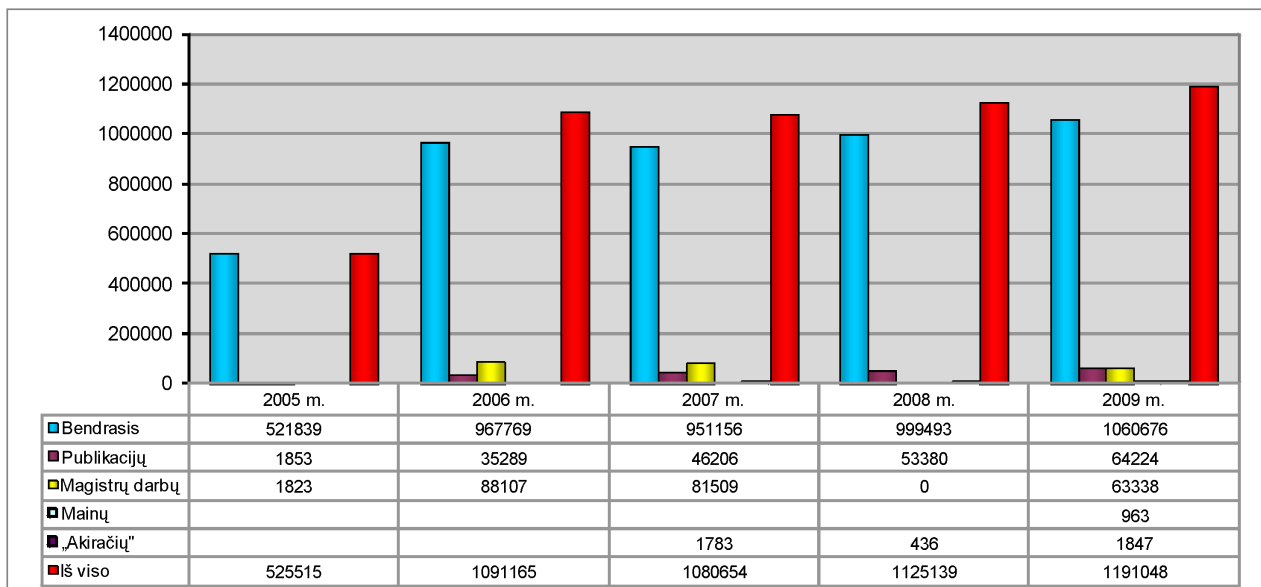
Universiteto bendruomenėje populiariausios *EBSCO Publishing*, *Sage Journals Online*, *ScienceDirect*, *Emerald* duomenų bazės.

EBSCO Publishing duomenų bazės, jungiančios 16 duomenų bazių paketą, naudojimosi rodikliai išliko vieni didžiausių tarp 47 Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) narių (daugiau kaip 18 tūkst. prisijungimų, 76 tūkst. paieškų, skaityta beveik 63 tūkst. visateksčių dokumentų bei peržiūrėta 45 tūkst. santraukų). Panaudos išaugimui įtakos galėjo turėti laikina prieiga prie 8 testuojamų *EBSCO Publishing* duomenų bazių. Populiariausios EBSCO bazės – *Academic Search Premier*, *Academic Search Complete*, *Business Source Complete*, *PsycARTICLES* ir *Education Research Complete*.

Bibliotekos kuriamų katalogų informacijos paieškos sistemoje esanti elektroninė informacija užtikrina efektyvią vartotojų prieigą, informacijos paiešką ir pateikimą, taip pat įvairias elektronines paslaugas: informacijos išsisaugojimą kompiuteryje, persiuntimą el. paštu, naujienų dominančia tema užsisakymą, reikalingos informacijos perkėlimą į saugojimo krepšelį, citavimo informacijos surinkimą, pereigą į visateksčius dokumentus ar į jo santraukas / turinius ir kt.

Geriausiai bibliotekos informacijos paieškos sistemos svarbą parodo jos panaudos rodikliai, t. y. vartotojų atliktų paieškų skaičius. Lyginamoji paieškų statistika 2005–2009 metais pateikta 34 pav.

Paieškų skaičius (2009 m. – 1 191 048, 2008 m. – 1 125 139) bibliotekos rengiamuose kataloguose išaugo beveik 66 tūkst. arba 5,5 %. Paieškų augimą kataloguose lėmė šie veiksniai – beveik tūkstančiu išaugęs vartotojų skaičius, aprašomų dokumentų tematikos atitiktis vartotojo poreikiams ir kataloguose aprašytų bibliotekos fondo dokumentų kiekis (daugiau kaip 85 % bibliotekos fondo leidinių jau įtraukti į *Bendrąją katalogą*).

34 pav. Vartotojų atliktų paieškų statistika bibliotekos rengiamuose kataloguose

Universiteto informacijos išteklių panauda kasmet auga, pavyzdžiui, 2009 m. licencijuojamose duomenų bazėse ir bibliotekos kuriamuose kataloguose vartotojai atliko 1 977 662 paieškas. Vienam bendruomenės nariui teko 177 (2008 m. – 143) paieškos Universiteto informacijos ištekliuose.

Bibliotekos tinklalapis. Įdiegta apsilankymų tinklalapyje apskaita leido daryti išvadas apie bibliotekos svetainės lankomumą ir aktualumą. Palyginus apsilankymų svetainėje skaičių 2009 m. su

ankstesniais, jis išaugo iki 125 651 (2008 m. – 101 307), vidutiniškai per dieną apsilankyta 344 kartus (2008 m. – 278). Iš VDU kompiuterių tinklo jungtasi 25,64 %, iš kitur – 74,36 %. Daugiausiai lankytojų per dieną jungėsi prie šių svetainės puslapių: EBSCO duomenų bazės (37 apsilankymai), bendros katalogų informacijos – 34, licencijuojamų ir testuojamų duomenų bazių – 25.

Elektroninė vartotojų aptarnavimo sistema. Skaityklose vartotojams prieinami internetas ir elektroninis paštas, kopijavimo, spausdinimo, teksto / vaizdo nuskaitymo ir kt. paslaugos. Lankytojai gali dirbti bibliotekoje su asmeniniais kompiuteriais ir naudotis bevielio interneto ryšiu. Bibliotekos darbuotojai, aptarnaudami bendruomenės narius, naudoja brūkšninių kodų ir magnetinių juostelių sistemą leidiniuose. Leidinių išduotis ir grąžinimas vykdomas nuskaičius studento pažymėjimo ar asmens tapatybės kortelę bei knygos brūkšninį kodą. Skaityklose veikia leidinių apsaugos sistema, signalizuojanti apie užmaršius ar nesąžiningus skaitytojus.

Bibliotekoje ir per nuotolį vartotojai gali atlikti paiešką *Bendrajame* bibliotekos kataloge, užsisakyti (rezervuoti) knygas skolinimuisi į namus, skaityti vietoje, matyti užsakymo vykdymo proceso eigą, savarankiškai prasižinti knygos grąžinimo terminą, sužinoti, kokius leidinius yra pasiskolinę iš bibliotekos, kada juos grąžinti, patikrinti, ar neturi skolų už laiku negrąžintus paimtus leidinius, sužinoti, kada reikalingas leidinys bus grąžintas kito skaitytojo, gauti pranešimus el. paštu apie užsakymų įvykdymą, pasiskolintų leidinių grąžinimo vėlavimą ir kt.

Elektroninis komplektavimas. Vienas iš strateginių bibliotekos tikslų – ne tik gausūs, bet ir paklausūs dokumentų fondai, kurių formavimas būtų pagrįstas visos Universiteto bendruomenės, visų pirma dėstytojų ir studentų, rekomendacijomis.

2009 m. Universiteto bendruomenės nariai, naudodamiesi el. komplektavimo paslauga, galėjo pateikti pageidavimą bibliotekai dėl reikalingų leidinių. Vartotojui tereikėjo užpildyti interaktyvią užsakymo formą (paaiškinti, kodėl tas leidinys reikalingas, ir nurodyti tikslią dokumento antraštę, autorių ir kt. leidinio duomenis). Ši paslauga prieinama bibliotekos tinklalapyje „Pasiūlymai komplektavimui“ (<http://biblioteka.vdu.lt/komplekt.php>).

Virtualios parodos. 2009 m. parengta virtuali paroda, skirta Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo 20-mečiui (<http://biblioteka.vdu.lt/vdu20/>). Parodoje, kurtoje beveik pusmetį, surinktos nuotraukos, biografinė, kita informacinė medžiaga apie atkurtojo Universiteto rektorius, Senato pirmininkus, garbės profesorius bei garbės daktarus. Per 2007–2009 m. laikotarpį parengtos 4 virtualios parodos.

Biblioteka planuoja plėsti teikiamų paslaugų kokybę. Planuojama bibliotekoje įdiegti radijo bangų principu veikiančias (RFID) technologijas, kurios leistų biblioteką paversti savitarnos biblioteka be eilių, taupančia vartotojų laiką ir išlaisvinančia bibliotekininkus nuo rutininio darbo. Elektroninės bibliotekos planuose yra ir saityno (*web*) 2.0 technologijų, elektroninių knygų skaitytuvų pritaikymas bibliotekos veikloje. Be to, biblioteka planuoja dar labiau prisidėti prie studentų informacinių gebėjimų ugdymo.

3.5. STUDIJŲ TARPTAUTIŠKUMO PLĖTOJIMAS

Vytauto Didžiojo universitetas ypatingą dėmesį skiria tarptautiškumo plėtrai, kurio pagrindas – 1999 m. prasidėjęs Bolonijos procesas. Bolonijos proceso tikslas – sukurti vientisą Europos aukštojo mokslo ir tyrimų erdvę. VDU bendrauja su daugybe pasaulio universitetų, mokslininkų, vykdo projektus, studentų ir darbuotojų mainus, tobulina mokslo sistemą.

Universitete veikia Tarptautinių ryšių tarnyba, kuri siekia užmegzti, koordinuoti ir administruoti ryšius su mokslo ir kitomis Lietuvos bei užsienio institucijomis; pristatyti studijų programas, skleisti informaciją apie Universitetą bei jį reklamuoti užsienio šalyse; informuoti universiteto studentus ir darbuotojus apie studijas, stipendijas, stažuotes, mokslines programas ir projektus užsienyje, konsultuoti mokslo ir studijų užsienyje klausimais; padėti ir konsultuoti atvykstančius iš užsienio studentus ir dėstytojus studijų, gyvenimo Lietuvoje (migracijos), integracijos į Universiteto akademinę bendruomenę klausimais.

2009 m. tarptautiškumo plėtra Universitete aprėpė dalyvavimą ir narystę tarptautinėse organizacijose bei tinkluose, dvišalio bendradarbiavimo sutarčių sudarymą ir bendradarbiavimą jų pagrindu, įvairių tarptautinių programų (*LLP/Erasmus, Campus Europae* ir kt.) bei tarptautinių projektų vykdymą. Didelę reikšmę tarptautiškumui turėjo Universitete vykdoma mokslinė veikla, dalyvavimas tarptautinėse konferencijose.

Vytauto Didžiojo universitetas yra įvairių tarptautinių organizacijų bei tinklų narys:

- **EUA (European University Association)** – Europos universitetų asociacija) – VDU yra visateisis EUA narys. Narystė garantuoja teisę naudotis asociacijos teikiamomis paslaugomis ir dalyvauti konferencijose, taip pat balsavimo teisę Generalinėje asamblėjoje.
- **EAIE (European Association for International Education)** – Europos tarptautinio švietimo asociacija) – narys nuo 2002 m. Narystė suteikia galimybę kelti profesinę kvalifikaciją įvairių seminarų, darbo grupių ar konferencijų metu, taip pat kurti tarptautinius tinklus.
- **BSRUN (Baltic Sea Region University Network)** – Baltijos jūros regiono universitetų tinklas) – narys nuo 2006 m. gruodžio 7 d. Itin daug dėmesio skiriama Baltijos ir Baltijos jūros regiono studijoms, Europos integracijos, regiono plėtotės, informacinių technologijų klausimams.
- **AABS (Association for the Advancement of Baltic Studies)** – Baltijos studijų progreso asociacija) – VDU ir AABS sutarė bendradarbiauti stiprinant ryšius tarp mokslo institutų ir mokslininkų.
- **EUf (European University Foundation)** – Europos universitetų fondas) – narys nuo 2003 m. EUf nariai derina tarpusavio studijų programas ir vykdo studentų mainus pagal *Campus Europae* programą.

Vytauto Didžiojo universitetas pagal **dvišales bendradarbiavimo sutartis** bendrauja su 68 pasaulio universitetais iš 26 šalių. Šių sutarčių pagrindu vykdomos šios veiklos:

- ▶ vykdomi studentų ir personalo mainai, stažuotės;
- ▶ organizuojami įvairūs seminarai ir konferencijos;
- ▶ rengiami bendri projektai, atliekami moksliniai tyrimai;
- ▶ kitų šalių studentams reklamuojamos studijos Vytauto Didžiojo universitete;
- ▶ įgyvendinama bendrojo laipsnio magistro programa MIREES (su Bolonijos, Liublianos ir Corvinus universitetais);
- ▶ vykdoma sertifikacinė programa (su Mičigano valstijos universiteto Teisės koledžu);
- ▶ rengiami bendri leidiniai (su Amerikos lietuvių teisininkų asociacija) ir elektroniniai žurnalai (su Nebraskos universitetu);
- ▶ įsteigta Baltijos doktorantūros mokykla (su Talino ir Latvijos universitetais);
- ▶ vykdoma jungtinė Baltijos jūros regiono studijų magistro programa (su Latvijos, Tartu ir Turku universitetais).

2009 m. VDU pasirašė 6 naujas bendradarbiavimo sutartis su:

- ▶ Jerevano universitetu – Yerevan State Linguistic University (Armėnija);
- ▶ Teksaso technologijos universitetu – Texas Tech University (JAV);
- ▶ Humbolto universitetu – Humboldt – Universität zu Berlin (Vokietija);
- ▶ Niujorko miesto universitetu – City University of New York (JAV);
- ▶ Lježo universitetu – The University of Liège (Belgija);
- ▶ Glazgo universitetu – University of Glasgow (Škotija).

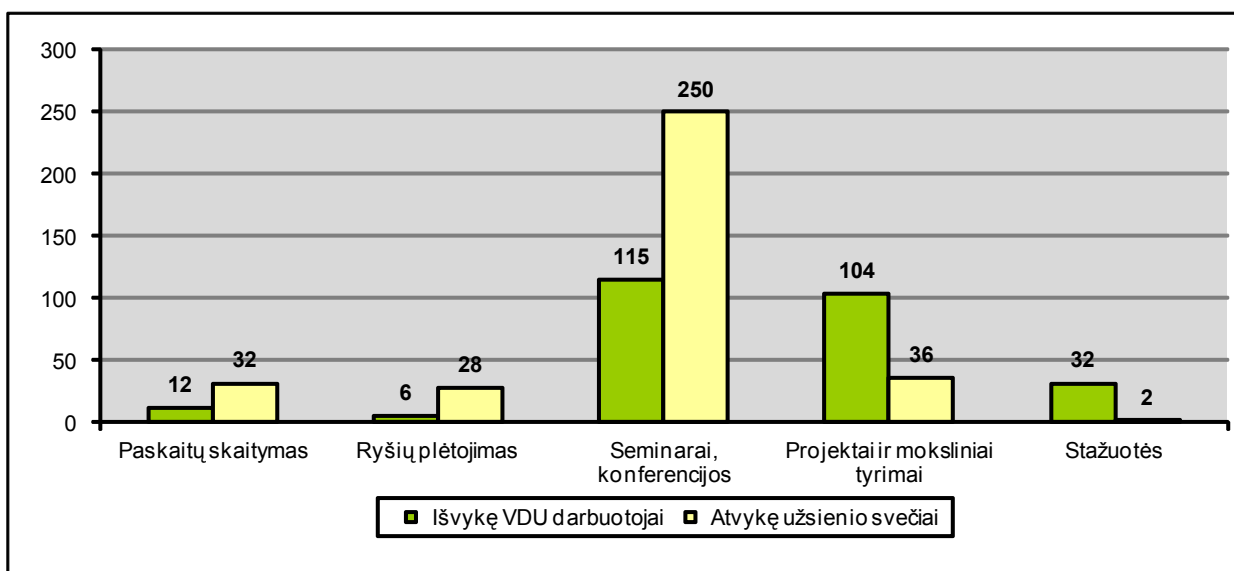
Studentų mainai. 2009 m. pagal dvišales sutartis tarp universitetų į VDU atvyko studijuoti 5 studentai iš įvairių šalių, o studijoms užsienyje buvo išvykę 15 Universiteto studentų. Palyginti su 2008 m., atvykusių studentų skaičius nepakito, o išvykusių skaičius gerokai paaugo (2008 m. išvyko 6 studentai). Šį skaičiaus augimą lėmė 2008 m. pabaigoje įvykęs TRT ir SRT susitarimas, kad kiekvienais metais iš studentų stipendijų fondo iki 5 % lėšų bus skiriama Mainų programų stipendijoms studijuoti užsienyje pagal dvišalio bendradarbiavimo sutartis tarp universitetų. 2009 m. šia stipendijų galimybe pasinaudojo 8 studentai.

Mokslinėms stažuotėms pagal valstybines sutartis 2009 m. buvo atvykę 3 doktorantūros studijų studentai.

Personalo mainai. 2009 m. 269 Vytauto Didžiojo universiteto darbuotojai išvyko į užsienio partnerių rengiamas konferencijas, seminarus, stažuotes, projektinius susitikimus ir kitus renginius. Iš užsienio partnerinių institucijų daugiau buvo sulaukta – net 338 svečiai (38 pav.).

Tarptautinės programos ir projektai. Vytauto Didžiojo universitetas 2009 m. dalyvavo dviejose universiteto koordinuojamose tarptautinėse programose: *LLP / Erasmus* ir *Campus Europae* bei penkiuose tarptautiniuose projektuose: *Erasmus Mundus (BalticStudyNet – Promoting Baltic Sea Region Higher Education Worldwide)*; Lietuvos aukštųjų mokyklų dėstytojų ir I–II pakopų studentų tarptautinių

praktikų / stažuotčių užsienyje (ES, ELPA ir NATO šalyse) reziduojančiose įmonėse ir tarptautinėse organizacijose modelio sukūrimas; *Erasmus* kontaktinis seminaras „Increasing Erasmus mobility“ – Turkija; *Erasmus* kontaktinis seminaras „Erasmus student placements in the Baltic countries: Enhancing cooperation between universities and enterprises, Vol2“ – Estija; *NordPlus Horizontal*, „Pagalba lietuviams emigrantams išlaikyti glaudų ryšį su Lietuva ir sėkmingai integruotis į užsienio bendruomenę“.

35 pav. Personalo mainai 2009 m.

LLP / Erasmus programa. Siekdamas užtikrinti aukštojo mokslo kokybę Vytauto Didžiojo universitetas nuo 1999 m. dalyvauja LLP / Erasmus programoje, kasmet skatina daugiašalį mokslo institucijų bendradarbiavimą tarpusavyje ir su verslo įmonėmis, vis didesnę studentų, dėstytojų ir kito personalo mobilumą, laipsnių skaidrumo ir suderinamumo tarp aukštojo mokslo ir profesinio mokymo užtikrinimą.

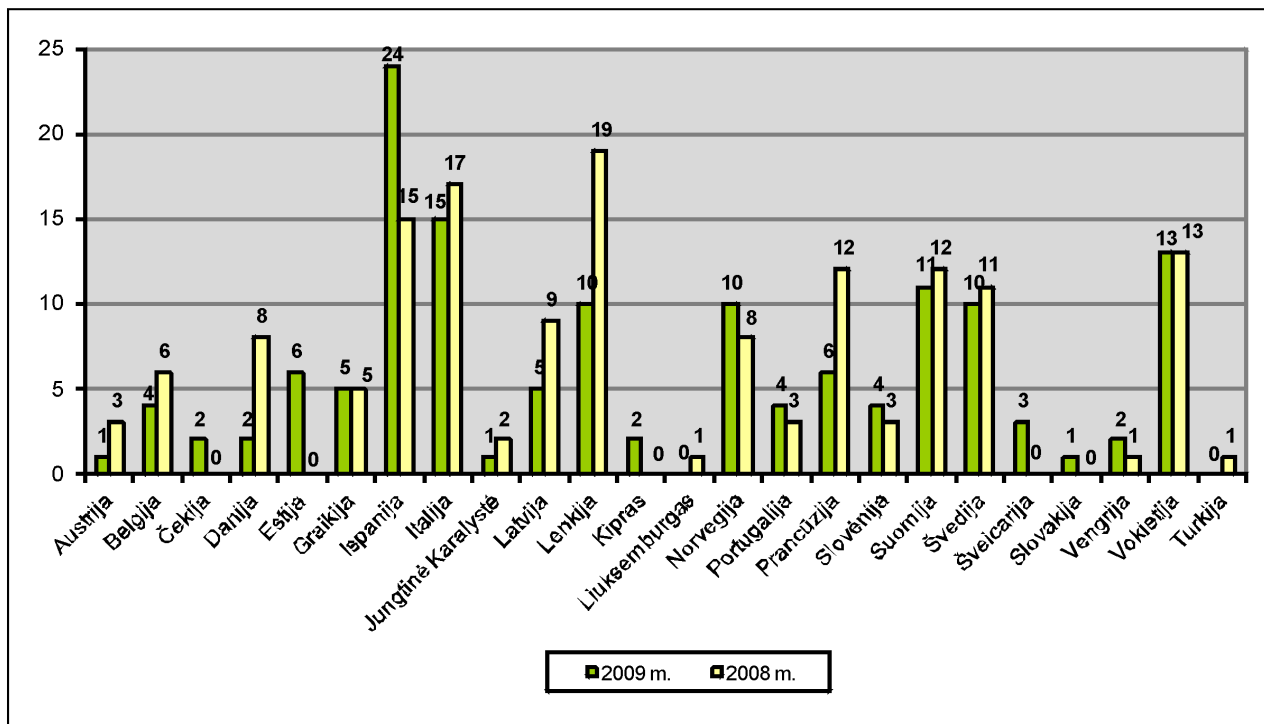
2009 m. Tarptautinių ryšių tarnyba, švęsdama LLP / Erasmus programos dešimtmetį, organizavo renginių ciklą buvusiems, esantiems ir būsimiems programos dalyviams: Lietuvos rektorių konferencijos Tarptautinių ryšių komiteto posėdį VDU, informacinį seminarą „Tarptautinių projektų ir stipendijų studijoms bei stažuotėms užsienyje galimybės“. Taip pat buvo surengta iškilminga LLP / Erasmus programos dešimtmečiui VDU skirta konferencija, užsienio universitetų mugė, studijų ir praktikų užsienyje galimybių pristatymas, studentų nuotraukų konkursas, filmo peržiūra ir kt.

Universitetas išplėtė savo LLP / Erasmus partnerinių aukštojo mokslo institucijų tinklą nuo 115 partnerių 2007 / 2008 m. m. iki 119 partnerių 2008 / 2009 m. m. ir suteikė dar daugiau galimybių rinktis, kur praleisti studijų laikotarpį studentams, vykti dėstyti akademiniame ar mokytis administraciniame Universiteto personalui.

Išvykstantys LLP / Erasmus studentai studijoms. 2009 m. pagal LLP / Erasmus mainų programą studijuoti į užsienio šalių universitetus išvyko 141 universiteto studentas (8 studentais mažiau nei 2008 m.).

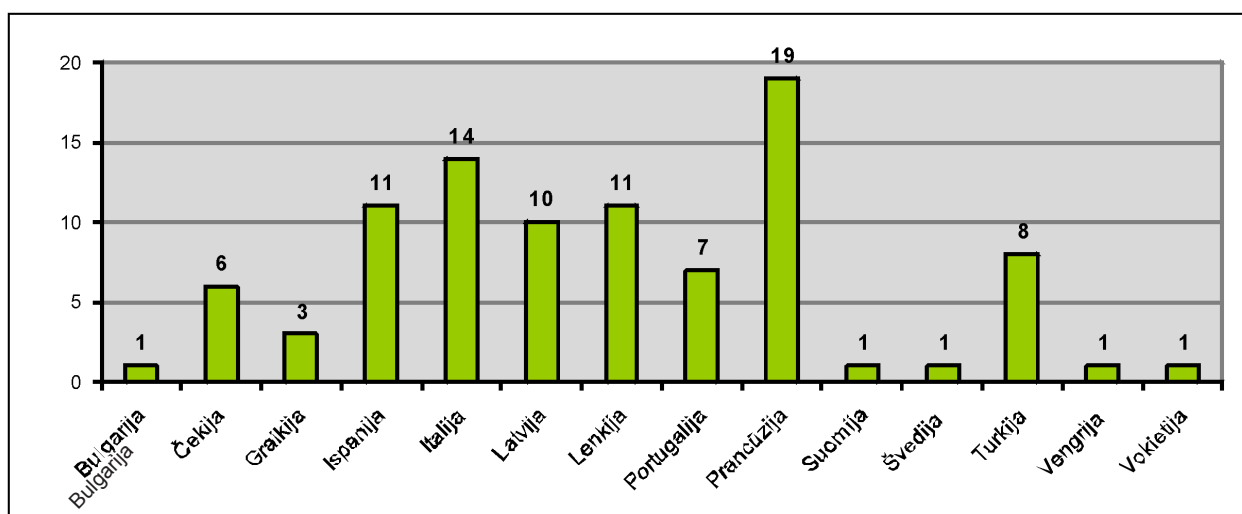
2009 m. daugiausia Universiteto studentų LLP / Erasmus studijoms išvyko į Ispanijos (24), Italijos (15), Vokietijos (13), Suomijos (11), Lenkijos (10), Norvegijos (10), Švedijos (10) universitetus (36 pav.).

2009 m. išsiplėtė studentų pasiskirstymo geografija (Kipras – nauja šalis). Palyginti su 2008 m. duomenimis, išaugo išvykstančių studentų *LLP / Erasmus* studijoms skaičius į Estijos, Ispanijos, Norvegijos partnerines institucijas (36 pav.).

36 pav. VDU studentų, 2009 m. studijavusių pagal *LLP / Erasmus* programą, pasiskirstymas pagal šalis

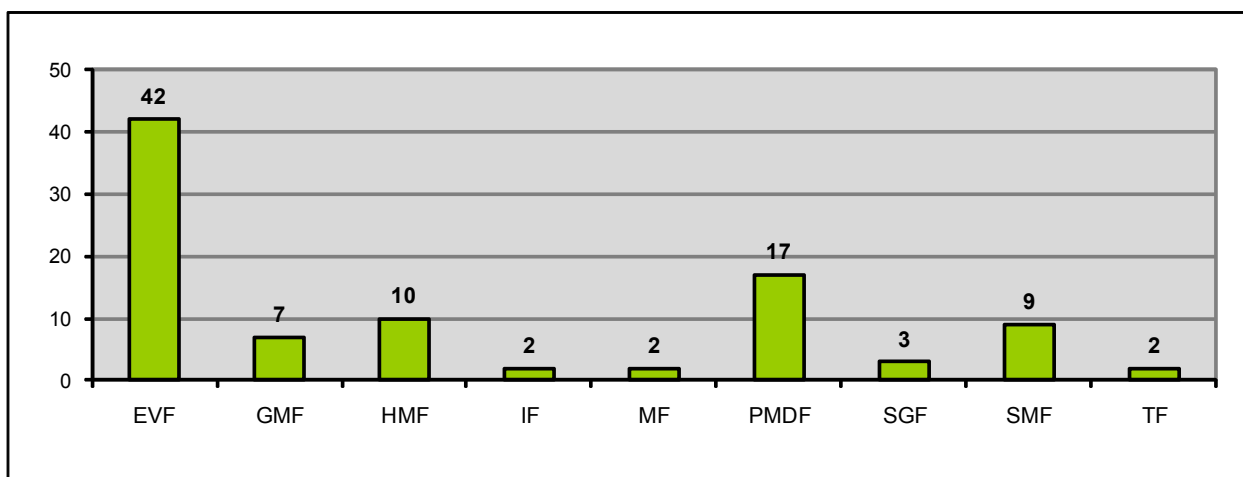
Studentų susidomėjimą ir aktyvų dalyvavimą *LLP / Erasmus* programoje skatino sklandus ir veiksmingas studentų motyvavimo studijoms užsienyje mechanizmas, kuriamas ir palaikomas įvairiais institucijos lygmenimis – nuo Tarptautinių ryšių tarnybos iki fakultetinių koordinatorių bei *LLP / Erasmus* programoje dalyvavusių dėstytojų.

37 pav. 2009 m. į VDU atvykę *LLP / Erasmus* mainų programos studentai pagal šalis

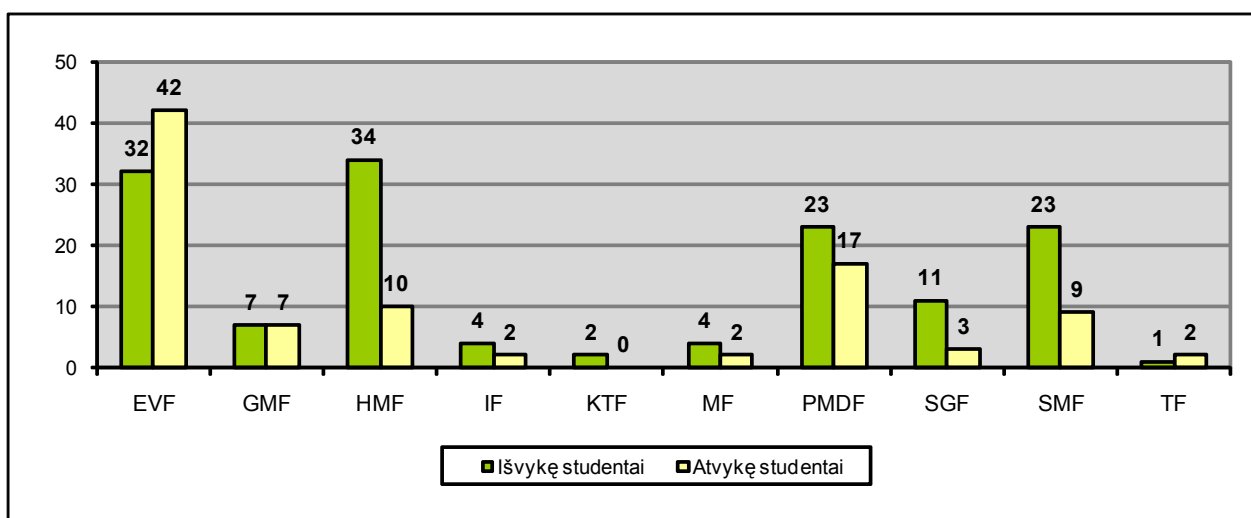
Atvykstantys *LLP/Erasmus* studentai studijoms. 2009 m. Universitete pagal *LLP/Erasmus* programą studijavo 94 užsienio šalių studentai iš 14 užsienio valstybių (plg. su 2008 m.: 97 užsienio studentai pagal *LLP/Erasmus* mainų programą iš 17 užsienio šalių). Daugiausia *LLP/Erasmus* studentų atvyko iš Prancūzijos (19), Italijos (14), Ispanijos, Lenkijos (po 11) ir Latvijos (10).

Daugiausia užsienio studentų 2009 m., kaip ir 2008 m., Universitete studijavo EVF (42), PMDF (17) bei HMF (10).

38 pav. 2009 m. į VDU atvykę *LLP/Erasmus* mainų programos studentai pagal fakultetus

Palyginus studentų, išvykusių studijuoti pagal *LLP/Erasmus* programą, ir atvykusių į VDU užsienio studentų skaičius, galima matyti, kad mainų dvikryptiškumo 2009 m. daugiausia laikėsi EVF (131,25 %), GMF (100 %) ir PMDF (73,91 %).

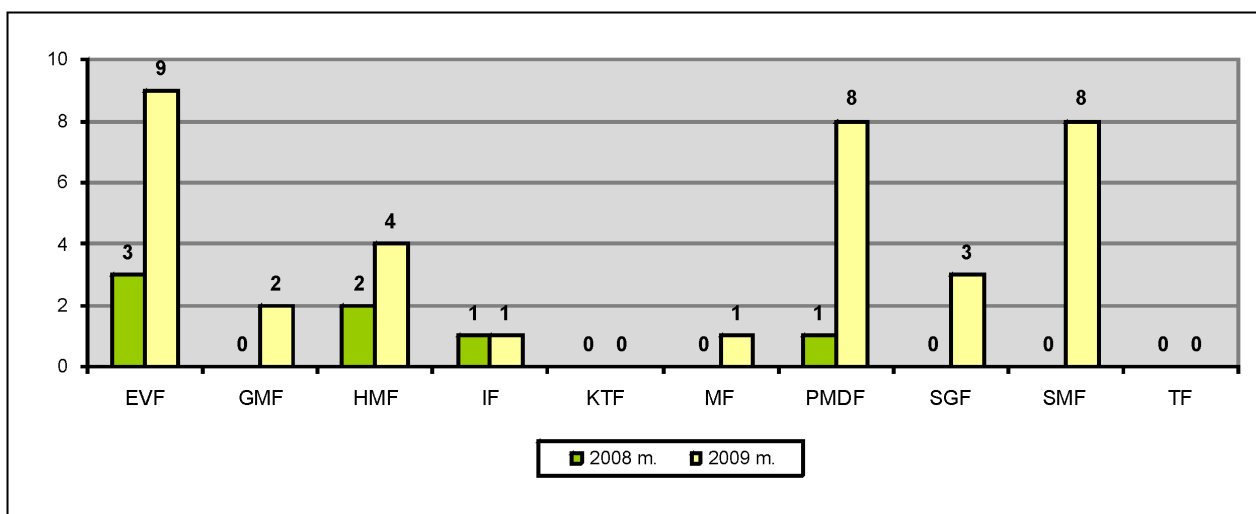

39 pav. *LLP/Erasmus* studijų studentų mainų dvikryptiškumas 2009 m.

Augantį susidomėjimą *LLP / Erasmus* programa lemia Universitete vykdoma intensyvi ir visapusiška užsienio studentų integracinė programa, skirta atvykstantiems į VDU:

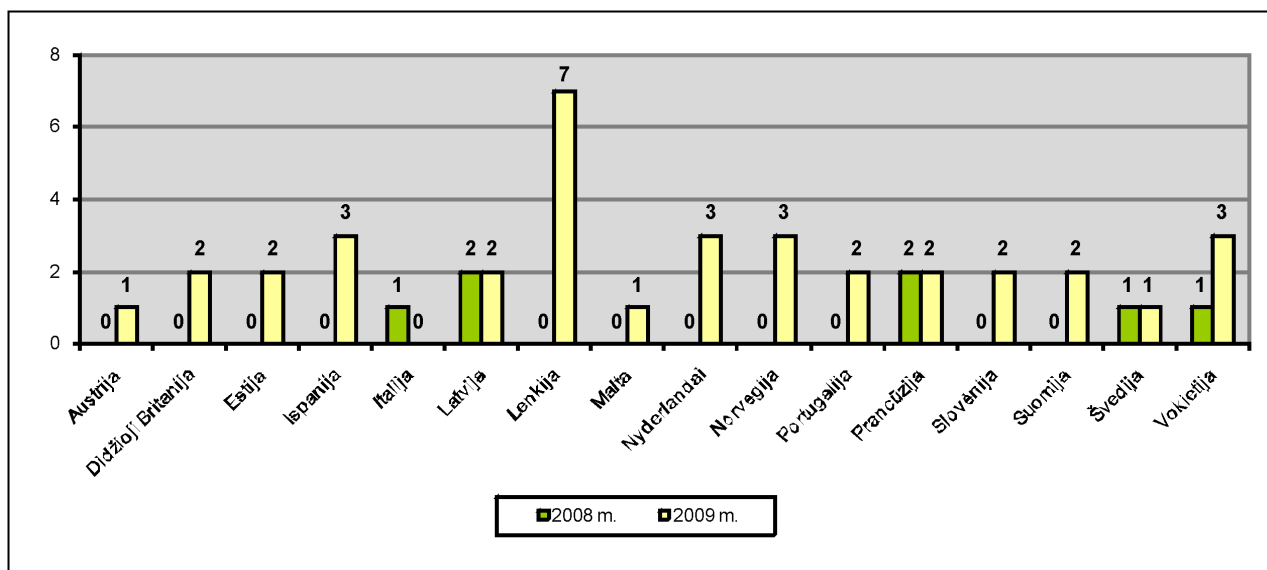
- ▶ Nuo 2003 / 2004 m. m. institucijoje vykdoma *Mentorių programa*, į kurią įsijungia buvę *LLP / Erasmus* programos studentai. Nuo 2009 m. rudens semestro Universitete veikia *Erasmus Student Network* (ESN) VDU sekcija, koordinuojanti mentorių veiklą.
- ▶ Užsienio studentų integracija ir socializacija VDU bendruomenėje: paskaitos kartu su lietuvišiais studentais, bendri semestro projektai (pvz., laikraštis anglų k. „Viskas gerai“), aktyvi ir plati socialinė programa (išvykos, neformalios užsienio kalbų pamokos TANDEM, kultūriniai vakarai ir pan.).
- ▶ Kiekvieną semestrą Universitetas siūlo nemokamus lietuvių kalbos kursus institucijoje studijuojantiems užsienio studentams.
- ▶ Rengiami ir leidžiami informaciniai leidiniai anglų kalba: „Survival Guide for Incoming Students“, Universiteto pastatų žemėlapis.

LLP/Erasmus praktika. 2009 m. pagal *LLP / Erasmus* studentų praktikų programą išsiųsti 36 studentai iš įvairių VDU fakultetų: EVF išsiuntė 9 studentus, GMF – 2, HMF – 4, IF – 1, MF – 1, PMDF – 8, SGF – 3, SMF – 8 studentus. Palyginus 2008 m. ir 2009 m. duomenis, matyti 5 kartus išaugęs skaičius studentų, išvykstančių pagal *LLP / Erasmus* studentų praktikų programą.

40 pav. VDU studentai, 2008 m. ir 2009 m. išvykę į *LLP / Erasmus* praktiką, pagal fakultetus

2009 m. praktikų mobilumo geografija atitinkamai plėtėsi su išaugusiu studentų skaičiumi (41 pav.)

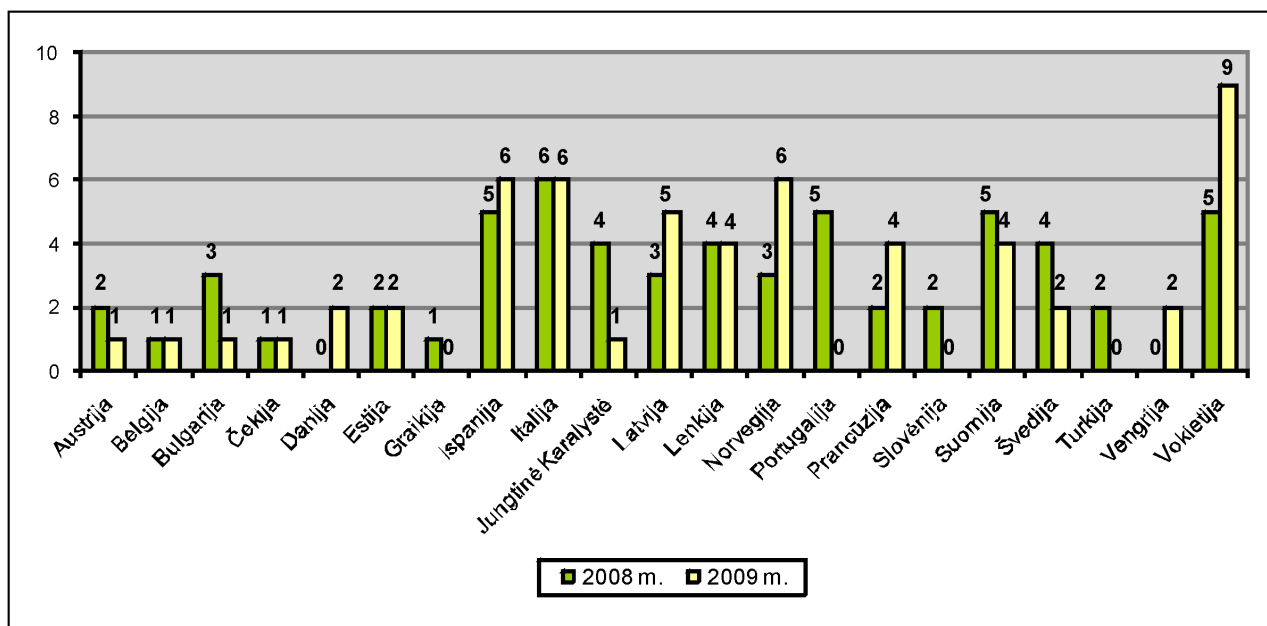

41 pav. VDU studentai, 2008 m. ir 2009 m. vykę į LLP / Erasmus praktiką, pagal šalis

2009 m. VDU studentams buvo organizuoti trys informaciniai seminarai, išleistas informacinis bukletas apie LLP/Erasmus praktikų programą. Taip pat vyko susitikimai su fakultetų atstovais ir rinkta informacija apie VDU studijų programose numatytas praktikas bei jų organizavimą bakalauro ir magistro studijų pakopų studentams.

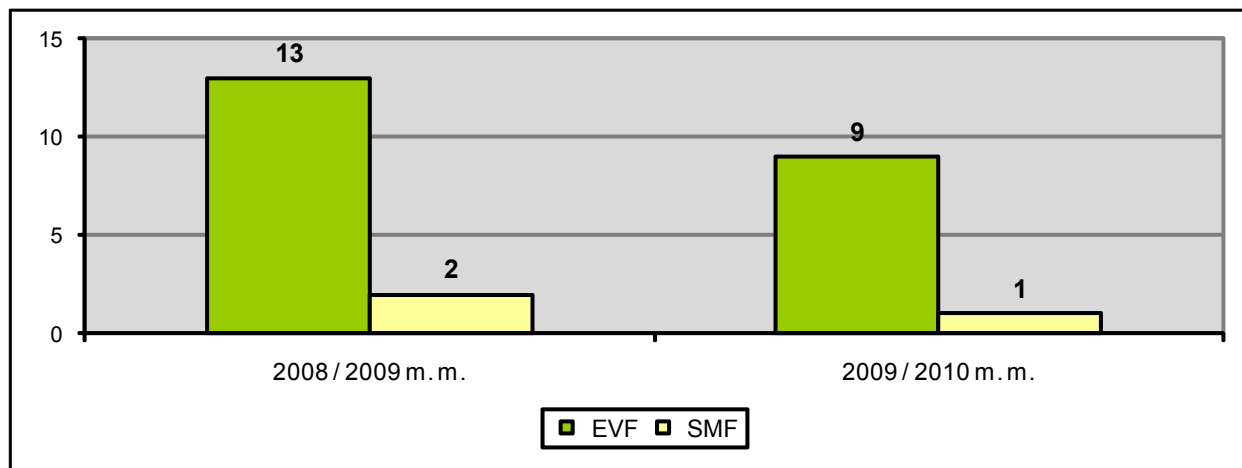
LLP/Erasmus dėstytojų mainai. 2009 m., palyginti su 2008 m., išvykusių dėstytojų skaičius sumažėjo: 60 dėstytojų 2008 m., 57 – 2009 m.

2008 m. dėstytojai buvo išvykę į 19 užsienio valstybių aukštojo mokslo institucijas, o 2009 m. – į 17 užsienio valstybių.

42 pav. VDU akademinio personalo, 2008 m. ir 2009 m. dėsčiusio pagal LLP / Erasmus programą, pasiskirstymas pagal šalis

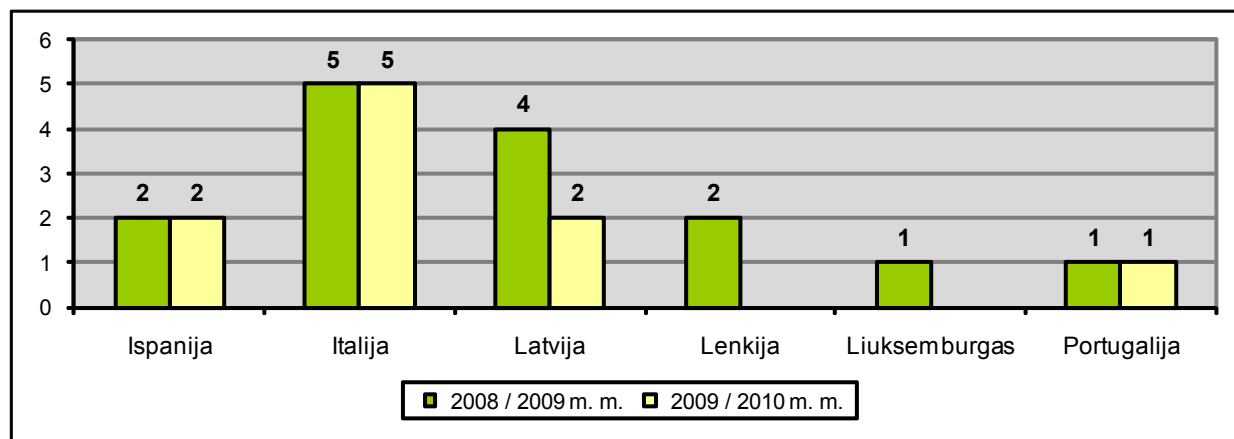
Campus Europae programa. EUF-CE studentų mainuose VDU dalyvauja nuo 2004 m. 2008 / 2009 m. m. į užsienio universitetus pagal CE projektą išvyko 15 studentų iš Ekonomikos ir vadybos fakulteto (13) ir Socialinių mokslų fakulteto (2). 2009 / 2010 m. m. CE programoje dalyvavo 5 studentais mažiau: 9 studentai iš EVF ir 1 studentas iš SMF. Išvykusių CE studentų skaičių galite matyti 43 pav.

43 pav. 2008 / 2009 m. m. ir 2009 / 2010 m. m. išvykstantys CE studentai pagal fakultetus

Daugiausia studentų pagal CE projektą išsiunčia Ekonomikos ir vadybos fakultetas. 2008 / 2009 m. m. EVF išsiuntė 5 studentus į Trento universitetą (Italija), 4 studentus į Latvijos universitetą (Ryga, Latvija), 2 studentus į Lodzės universitetą (Lenkija) ir 2 studentus į Alkalos universitetą (Ispanija). Socialinių mokslų fakultetas 2008 / 2009 m. m. išsiuntė 2 studentus: 1 į Aveiro universitetą (Portugalija) ir 1 studentą į Liuksemburgo universitetą (Liuksemburgas).

Palyginti su 2008 / 2009 m. m., SMF 2009 / 2010 m. m. išsiuntė mažiau studentų. 2008 / 2009 m. m. Socialinių mokslų fakulteto Edukologijos katedra išsiuntė 2 studentus, o 2009 / 2010 m. m. buvo išsiųstas 1 studentas. Atitinkamai EVF 2008 / 2009 m. m. išsiuntė 13 studentų, 2009 / 2010 m. m. – 9 studentus. Palyginus 2008 / 2009 ir 2009 / 2010 m. m. išvykstančių studentų pagal CE projektą mobilumo dinamiką pagal šalis, rezultatus galite matyti 44 pav.

44 pav. 2008 / 2009 m. m. ir 2009 / 2010 m. m. CE išvykstantys studentai pagal šalis

Nuo pat atkurtojo Universiteto veiklos pradžios Vytauto Didžiojo universitetas iš kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų išsiskyrė dėmesiu užsienio kalboms, pastangomis skatinti studentų, dėstytojų ir jaunųjų tyrėjų (doktorantų) mobilumą. Kaip jau buvo minėta anksčiau, universitete yra parengtos net septynios antrosios pakopos magistro studijų programos, kuriose studijuoti ir gauti studijų baigimo diplomą gali užsienio studentai. Pagal mainų sutartis atvykę užsieniečiai gali rinktis dalykus iš kelių dešimčių bakalauro ir magistro studijų programų dalykų. Dar daugiau – pastaraisiais metais VDU darbuotojai ir studentai itin domėjosi profesinių stažuotčių užsienyje programa, pagal kurią išvykus ne tik susipažįstama su svečios šalies organizacijos valdymo ypatumais, bet ir realiai įgyjama profesinio darbo patirties, tobulinama užsienio kalba.

Išties moderni ir kurianti visuomenė – tai ne ateities, bet dabarties reiškinys, todėl daugiakalbystės, kultūrinių patirčių, tarpkultūrinės komunikacijos lavinimas yra patys svarbiausi VDU tarptautiškumo plėtotės uždaviniai. Šioje srityje itin aktyviai dirba ir VDU Užsienio kalbų centras (UKC).

Tarptautiškumo dimensijos stiprinimas mokantis kalbų. Tarptautiškumo plėtotė Universitete neatskiriama nuo kalbų mokymo, daugiakalbės kompetencijos tobulinimo ir kalbinio Universiteto bendruomenės pasirengimo dalyvauti tarptautiniuose studijų, mokslo, verslo, kultūriniuose ir asmeniniuose projektuose. 2007–2011 m. VDU strateginiame plane *kalbinis studentų parengimas* deklaruojamas kaip viena iš didžiausių Universiteto vertybių, kaip ir akademinė laisvė, savivalda, liberalioji studijų sistema, universitetinė kultūra, platus humanitarinis ir socialinis studentų parengimas, studijų, mokslo ir administravimo subalansuotumas, todėl keliamas uždavinys sukurti optimalią užsienio kalbų mokymosi sistemą derinant studentų norus ir galimybes, profesinės veiklos ir tarptautinio bendravimo reikalavimus.

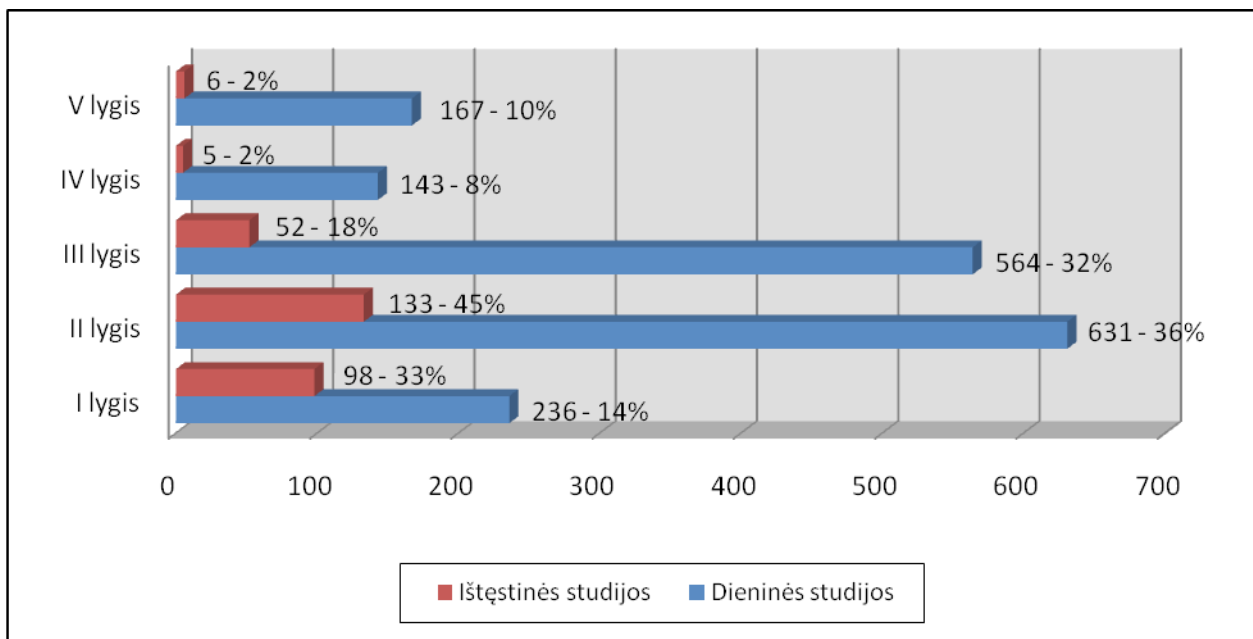
VDU Užsienio kalbų centras – atviro, modernaus ir lyderiaujančio kalbų mokymo srityje Universiteto dalis – savo paskirtimi ir kryptinga, aktyvia veikla prisideda prie tarptautiškumo dimensijos plėtotės daugiakalbystės politikos ir tarpkultūriškumo įgyvendinimo išraiška. Siekiama išlaikyti ir toliau tobulinti užsienio kalbų dėstymo VDU specifiškumą, optimizuojant kalbų dėstymo organizavimą.

XXI amžiaus studento, kuris mokosi ir gyvena globalioje žinių visuomenėje, akademinė veikla itin susijusi su anglų kalbos vartojimu, kuris neretai tampa kasdienės akademinės veiklos pagrindu rengiantis paskaitoms, ieškant pasauliniame tinklalapyje teikiamos informacijos, klausantis vizituojančių ar VDU dėstytojų (prisijungus tarptautiniams studentams) skaitomų paskaitų anglų kalba. Nuo pat Universiteto atkūrimo **anglų kalbos kompetencijai** tobulinti teikiamas prioritetinis dėmesys. Atsižvelgiant į tarptautinę situaciją, gerėjančias galimybes išmokyti anglų kalbos ne tik formalioje, bet ir neformalioje bei savaiminėje aplinkoje ir įgyvendinant VDU ir UKC strategines nuostatas, anglų kalbos dėstymas nuolat optimizuojamas. 2009 m. atlikti pakeitimai pirmo kurso studentų paskirstymo į anglų kalbos lygius kriterijų sistemoje: nereikia laikyti diagnostinio VDU testo gavusiems už valstybinį anglų kalbos egzaminą 80 ir daugiau balų, pateikus tarptautinių standartizuotų testų rezultatus; šiems studentams rekomenduojama toliau tobulinti savo kalbinę kompetenciją renkantis aukštesnius anglų kalbos lygius arba kitų užsienio kalbų dalykus.

Istoje į VDU studentai toliau tobulina jau vidurinėje mokykloje įgytą arba naujai įgyja (jei nesimokė mokykloje) anglų kalbos kompetenciją. Visi VDU studentai per pirmuosius dvejus mokymosi universitete metus turi pasiekti B2 lygio (pagal Europos Tarybos kalbų mokėjimo sistemą) anglų kalbos kompetenciją. Nors „Bendrojo lavinimo programos ir išsilavinimo standartai“ numato savarankiško kalbos vartojimo galimybių pasiekimą jau vidurinėje mokykloje: interakcijos ir produkavimo (kalbėjimo ir rašymo) srityse

moksleivių pasiekimai orientuojami į Europos Tarybos „Slenksčio“ lygmenį (B₁), o recepcijos (klausymo ir skaitymo) srityje į Europos Tarybos „Aukštumos“ lygmenį (B₂), reali situacija rodo, kad tik nedidelis, nors ir augantis, skaičius pagrindinių studijų pirmakursių turi šio lygmens anglų kalbos kompetenciją.

2009 m. 12 % naujai įstojusių studentų turėjo anglų kalbos kompetenciją, atitinkančią VDU keliamus privalomus kalbiniam pasirengimui reikalavimus (plg. 2006 metais – 2 % nuo viso įstojusiųjų skaičiaus, 2007 m. – 3,9 %, 2008 m. – 4,4 %). Šie studentai gali rinktis anglų kalbos 5 (C1) lygį arba kitas pasirenkamas kalbas bei D dalykus.

45 pav. **Pirmo kurso studentų pasiskirstymas į anglų kalbos lygius 2009 m. rudens semestre**

Pasikeitus vidurinės mokyklos anglų kalbos programoms ir reikalavimams, į Universitetą ateina vis daugiau studentų, kurie mokėsi anglų kalbą mokykloje. 2002 m. rudenį net 15,7 % naujai įstojusiųjų nebuvo mokėsi anglų kalbos mokykloje, o 2009 m. tokių pirmakursių liko tik 3,2 % (plg. 2007 – 8,5 %, 2008 – 4,2 %), nuolatinėje studijų programoje – 2,6 %, ištęstinėje (neakivaizdinėje) – 6,5 %.

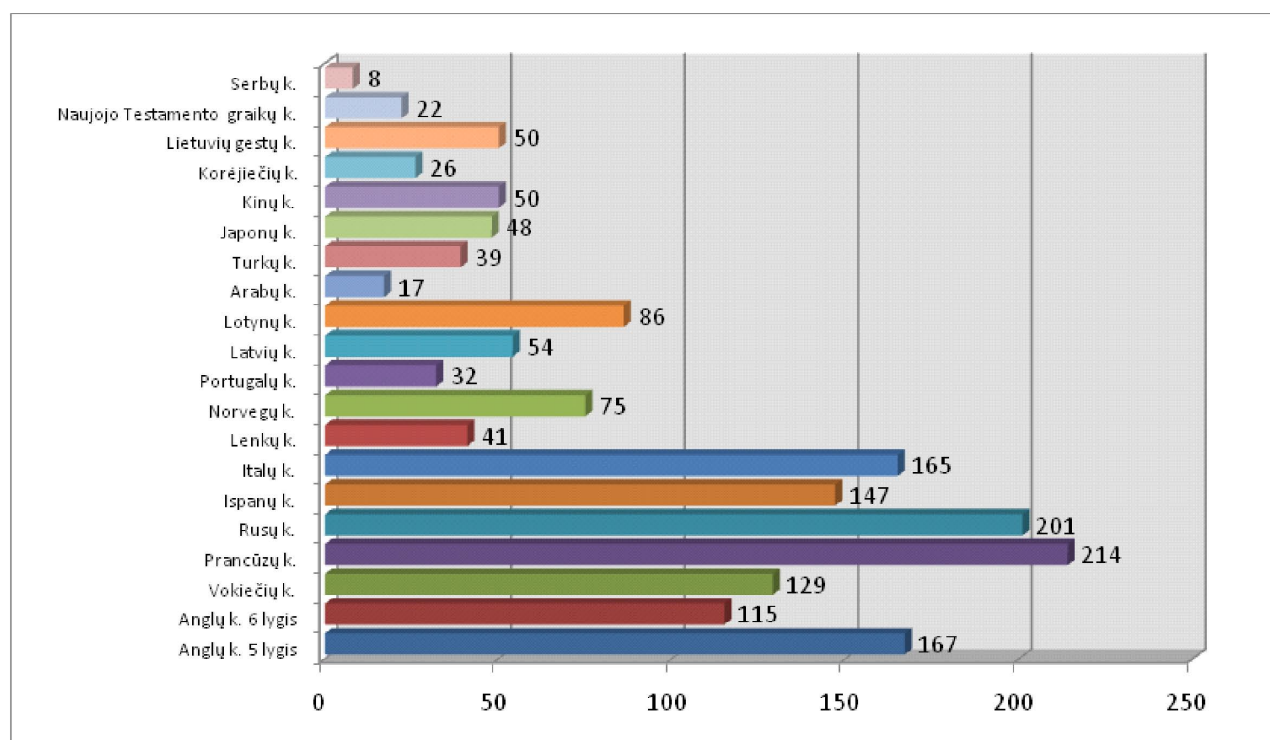
2009 m. anglų kalbos mokėsi (1–6 lygiuose) 3 498 nuolatininių studijų ir 932 ištęstinių (neakivaizdinių) studijų studentų. Beveik trečdalis (1 044) nuolatininių studijų studentų 2009 m. baigė VDU privalomą 4 lygį ir įgijo B2 lygmens kompetenciją. Įgijusiems B2 lygmens kompetenciją studentams siūloma toliau tęsti mokytis anglų kalbą C1 lygiuose – 5A (lingvistinės kompetencijos tobulinimas) ir 5B (tarpkultūrinio bendravimo tobulinimas) lygiuose. Aukščiausias – 6 anglų kalbos lygis įgalina įgyti C1 / C2 lygmens kompetenciją, mokantis anglų kalbą specifiniais tikslais. Kiekvieną semestrą rotacijos principu siūlomi 3–4 anglų kaip specifinės kalbos dalykai (D grupė) iš 13 parengtų UKC.

VDU sudarytos sąlygos įgyti **daugiakalbę** – transversalią – **kompetenciją** pagal Bolonijos proceso reikalavimus. Studentai skatinami rinktis individualų daugiakalbystės kompetencijos įgijimo kelią pagal poreikius – akademinį mobilumą, pasirengimą sėkmingai integracijai darbo pasaulyje ir sėkmingai socialinei integracijai bei komunikacijai. Iš visų 24 parengtų kalbų kursų 2009 m. studentams buvo siūloma rinktis 21 (nesiūlyta senoji graikų, hebrajų ir senoji skandinavų kalbos), pasirinkta – 20 (studentų nesusilaukė estų kalba), 19 iš jų dėstomos UKC (53 pav.), lietuvių kaip užsienio kalba – PMDF.

Palyginus 2008 m. ir 2009 m. duomenis, akivaizdus didėjantis studentų susidomėjimas užsienio kalbomis. 2008 m. užsienio kalbas ir anglų kalbos neprivalomuosius 5 ir 6 lygius rinkosi 1 504 studentai, 2009 m. šis skaičius išaugo iki 1686. Tikėtina dėl įgytos geresnės anglų kalbos kompetencijos bendrojo lavinimo mokyklose, studentų, besirenkančių 5 ir 6 anglų kalbos lygius, skaičius išaugo nuo 118 studentų 2008 m. iki 167 studentų 2009 m. 5 lygyje ir atitinkamai nuo 74 iki 115 studentų 6 lygyje. Tarp kitų užsienio kalbų didžiausio populiarumo sulaukė rusų kalba. Besimokančiųjų rusų kalbos skaičius išaugo nuo 87 studentų 2008 m. iki 201 studento 2009 m. Iš kitų europinių kalbų 2009 m. didesniu studentų skaičiumi išsiskyrė vokiečių, norvegų, latvių bei lotynų kalbos. Gerokai sumažėjo studentų, kurie renkasi ispanų kalbą: 2008 m. mokėsi 262 studentai, o 2009 m. – 147 studentai (tikėtina, kad pagrindinė priežastis – sumažėjęs ispanų kalbos dėstytojų skaičius). 2009 m. išaugo susidomėjimas neeuropinėmis kalbomis: 2008 m. kinų kalbos mokėsi 7 studentai, 2009 m. – 50 studentų, korėjiečių kalbos atitinkamai 5 ir 26; tačiau sumažėjo besimokančiųjų japonų ir arabų kalbų: 76 ir 28 studentai 2008 m., o 2009 m. – 48 ir 17 studentų. Besimokančiųjų italų ir prancūzų kalbos skaičius beveik nekito. 2009 m. nedėstyta švedų kalba, tačiau pradėtos dėstyti serbų ir portugalų kalbos.

2009 m. UKC gausino dėstomų kalbų pasiūlą bei diegė naujas mokymo ir mokymosi formas. 2009 m. pavasario semestre pradėta dėstyti serbų kalba, lektorius – Vladislavas Sotirovičius. 2009 m. rudens semestre pradėta dėstyti portugalų kalba – lektorius, Portugalijos ambasados kultūros atašė N. Guimaraes.

Vykdam UKC strategijos įgyvendinimo plane numatytą **turinio modernizavimo** srities uždavinį – reguliariai atnaujinti dėstomų užsienio kalbų dalykų turinį, atsižvelgiant į naujus visuomeninius ir profesinius poreikius, 2009 m. pakoreguotas visų keturių lygių anglų kalbos programų turinys, atnaujintos dalyko programos. Studentai labai gerai įvertino naujo paskaitoms ir savarankiškam darbui taikyto vadovėlio (Cotton D., Falvey D., Kempton G., Kent S., Lebeau I., Rees G., *Language Leader*, 2008. Pearson Education, Longman) tinkamumą pagal visus pasiūlytus kriterijus (lingvistiniu, didaktiniu, tarpkultūriniu, kognityvinių gebėjimų plėtotės požiūriais).

46 pav. Studentų skaičius 2009 m. UKC dėstomų pasirenkamų kalbų dalykuose

Kalbos mokymosi ir **informacinių komunikacinių technologijų** integravimas užtikrina efektyvų ir veiksmingą komunikacinės kompetencijos įgijimą ir parengia autonomiškam kalbų mokymuisi bei tobulinimui visą gyvenimą. Vykdydamos VDU strategiją, kurioje išreikštas siekis išplėsti nuotoliniu būdu teikiamų dalykų pasiūlą, dvi UKC darbo grupės – dalykų turinio modernizavimo darbo grupė bei nuotolinių dalykų rengimo darbo grupė – parengė anglų kalbos 1(A1)–4(B2) lygių dalykus nuotolinio mokymo(si) *Moodle* terpėje. Savo turiniu parengtieji dalykai siūlo besimokantiesiems įvairiapusį kalbinės kompetencijos tobulinimą atitinkamu lygmeniu, suderintu su Europos Tarybos bendraisiais kalbų metmenimis. Gausi autentiškų garso ir vaizdo užduočių pasiūla plėtoja besimokančiųjų klausymo suvokimo gebėjimus. Šiuolaikinių technologijų reikalavimus atitinkančius komunikacinius gebėjimus tobulina dalyvavimas *Moodle* terpėje teikiamuose sinchroniniuose ir asinchroniniuose diskusijų forumuose bei pokalbiuose. Pasiektus mokymo(si) rezultatus besimokantieji gali patikrinti atlikdami interaktyvias skaitymo, klausymo, rašymo, gramatikos ir leksikos vartojimo užduotis. Parengtųjų anglų kalbos dalykų *Moodle* terpėje užduočių bei mokymo(si) medžiagos įvairovė skatina ir besimokančiųjų savarankišką mokymąsi, ir komandinį darbą – bendradarbiaujant, komunikuojant, diskutuojant su kolegomis.

Šiais metais atnaujintas ir *Blackboard Vista* multifunkcinei terpei pritaikytas UKC dėstytojų sukurtas originalus „VDU anglų kalbos bendrųjų (kalbinių) pasiekimų testas“ (*GATE – General Achievement Test of English*), kuris įdiegtas UKC kompiuterinėje kalbų laboratorijoje. Testas skirtas anglų kalbos bendriesiems gebėjimams patikrinti, siekiant palyginti kalbinių pasiekimų įvertinimus su savo mokymosi rezultatais baigiant B2 lygmenį bei ruošiantis laikyti kitus tarptautinius standartizuotus testus.

Nuo 2004 m. rudens semestro Užsienio kalbų centras suteikia galimybę mokytis kalbų moderyje 30-ies vietų kalbų mokymo(si) laboratorijoje su įdiegta interaktyvia SANAKO Lab 300 kalbų mokymo(si) technologija. Anglų kalbos 1(A1)–4(B2) lygių programose darbo kompiuterinėje kalbų mokymo(si) laboratorijoje įvertinimas sudaro 10 % galutinio pažymio. Mokymo procesas apima grupės darbą su dėstytoju paskaitų laiku ir savarankišką darbą popietinėmis valandomis. Kompiuterinėje kalbų mokymo(si) laboratorijoje taip pat reguliariai dirba anglų kalbos kitų lygių bei kitų kalbų, ypač vokiečių, prancūzų, turkų, kinų, estų, lenkų kalbų studentai.

Užsienio kalbų centro veikla neatsiejama ir nuo studentų **tarpkultūrinės kompetencijos** tobulinimo bei **tarptautinių dialogų inicijavimo** ir plėtotės. Tarpkultūrinė komunikacija, supratimas, tolerancija kitų kultūrų atžvilgiu tobulinami ne tik mokantis kalbų, bet ir per kalbos bei kultūros integruotus dalykus, kuriuos teikia UKC dėstytojai. Platus kalbos ir kultūros integruotų kursų pasiūlos spektras leidžia pasirengti sėkmingai tarpkultūrinei komunikacijai. Užsienio kalbų centre parengta 11 integruotų kalbos ir kultūros D grupės dalykų (arabų kraštų kultūra; islamas šiuolaikiniame pasaulyje; japonų mąstymo būdas; bendravimo bei vadybos etika; tiurkių pasaulis; tiurkų kraštų kultūra; antikinio pasaulio kultūra; antikinė mitologija; helenizmo kultūra ir krikščionybė; simbolika; senovės miestas, kultūra ir politika; Europos kultūros gimimas), iš kurių kiekvieną semestrą siūlomi 3–4. 2009 m. jų mokėsi 593 studentai.

UKC **tarptautinė veikla** plėtojama ne tik studentų tarpkultūrinės komunikacijos tobulinimo aspektu. 2009 m. balandžio 8 d. VDU Užsienio kalbų centras patvirtintas oficialiu tarptautinės *Pearson* kompanijos testavimo centru, turinčiu teisę ir kompetenciją administruoti anglų kalbos testus *London Test of English* (nuo 2009 m. lapkričio mėnesio vadinami *Pearson Test of English General (PTE General)* ir *London Test of English for Children (Pearson Test of English Young Learners (PTE Young Learners))*. *Pearson Tests of English* Centrinei Europai ir Baltijos šalims administracija parengė oficialią 10 UKC dėstytojų egzaminatorių-vertintojų komandą, kuriai patikėta vykdyti PTE. Dabar UKC teikia galimybę visų lygių studentams (taip pat vaikams ir visiems Lietuvos ar užsienio piliečiams) laikyti *Pearson Tests of English Language* mūsų Universitete. Sėkmingai išlaikiusiems išduodami tarptautiniai sertifikatai, kuriais patvirtintą anglų

kalbos kompetenciją šiuo metu pripažįsta daugelis pasaulio universitetų, darbdavių bei įvairių mokslo ir kitų institucijų.

Kuriant ir tobulinant UKC išorės komunikacijos veiklas, galima pažymėti keletą dalykų:

UKC iniciatyva užmegzti tarptautinio bendradarbiavimo ryšiai su Portugalijos ambasada. Camões institutas, atstovaujamas Portugalijos ambasadoriaus Vilniuje João Silva Leitão, ir Vytauto Didžiojo universitetas, atstovaujamas VDU rektoriaus, 2009 m. balandžio 23 d. pasirašė bendradarbiavimo protokolą, ir nuo 2009 m. rudens semestro studentams dėstoma portugalų kalba. 2009 m. rugsėjo 21 d. Portugalijos ambasadoriaus Vilniuje João Silva Leitão ir kultūros patarėjas Nuno Guimaraes atidarė plakatų bei knygų parodą apie portugalų literatūrą ir kultūrą „Naujas tekstualumas portugalų kalboje“, skirtą Europos kalbų dieniui. Paroda veikė Donelaičio g. 52 pastato antro aukšto fojė tris savaites.

2009 m. vasarą kalbų besimokantys VDU studentai galėjo tobulinti įgūdžius užsienio šalyse. Liepos–rugsėjo mėnesiais 10 VDU studentų tobulino lenkų kalbos įgūdžius bei domėjosi lenkų kultūra vasaros kursuose Lenkijoje. UKC lenkų kalbos dėstytojos docentės I. Miklašėvič pastangomis jiems buvo skirta Lenkijos Respublikos stipendija vykti į Krokuvos, Vroclavo bei Ščecino universitetų lenkų kalbos ir kultūros mokyklas. Turkų kalbos dėstytojo A. Ismailovo iniciatyva VDU studentai stažavosi Turkijos švietimo ministerijos vasaros turkų kalbos ir kultūros kursuose.

Norvegų kalbos dėstytojo, skandinavisto Ugniaus Mikučionio dėka UKC buvo pakviestas dalyvauti tarptautiniame *E-nordisk* projekte. Pasak projekto rengėjų, susidomėjimas skandinavų kalbomis Baltijos šalyse – didžiulis, bet labai trūksta mokomosios medžiagos, pritaikytos būtent šių šalių auditorijai. Yra žodynų ir pasikalbėjimų knygelių, tačiau stinga vadovėlių, pratybų, kitų priemonių, skirtų lietuviškai, latviškai ar estiškai kalbantiems žmonėms mokytis skandinavų kalbų, tad projekto *E-nordisk* tikslas – populiarinti Šiaurės kraštų kultūrą bei kalbas Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. To siekiant, kuriama funkcionali e. mokymosi platforma, skirta Baltijos šalių gyventojams, norintiems išmokti norvegų ir danų kalbų A1 ir (arba) A2 lygmeniu.

Dėstytoja dr. Vilma Bijeikienė dalyvavo *Erasmus* Personalo mobilumo dėstymui programoje ir pagal dvišalę sutartį 2009 m. sausio 31–vasario 5 d. vyko į Johannesą Gutenbergo universitetą Maince, Vokietijoje, kur skaitė pranešimą tema „Gender in political discourse: indirectness in the British parliamentary debates“ Šiaurės ir Baltijos kalbų katedros (*Sprachen Nordeuropas und des Baltikums*) akademiniame renginyje „Linguistikkolloquium“, vedė diskusiją pranešime iškeltais lingvistiniais klausimais. Taip pat vedė du seminarus Šiaurės ir Baltijos kalbų katedros studentams temomis „Equivocation and challenge to equivocation in parliamentary discourse“ ir „Gender-specific features in Lithuanian parliamentary discourse: an interdisciplinary sociolinguistic and corpus-based study“. Naudodama tarptautiniams studentams parengtą medžiagą anglų kalba, pristatė Johannesą Gutenbergo universiteto studentams galimybes studijuoti VDU.

Aktyviai veikė prieš dvejus metus UKC turkų kalbos dėstytojo ir orientalistų A. Ismailovo iniciatyva įsikurtas Rytų bičiulių sambūris „Diwan“. Bendradarbiaudamas su VDU Azijos studijų centru, sambūris „Diwan“ 2009 m. siūlė VDU bendruomenei turtingą orientalistikos kino vakarų ciklą su kino juostomis „Stambulo pasakos“, „Tolimas“, „Nuošalėje“, diskusijomis ir kitais renginiais.

Studentai aktyviai dalyvavo jau septintą kartą UKC organizuojamuose Europos kalbų dieniui skirtuose renginiuose (2009 m. rugsėjo 25–26 d.). Vyko UKC dėstomų kalbų ir kultūrų kursų pristatymas VDU bendruomenei „Atsiverk pasauliui“ – spalvingas kalbų dėstytojų ir studentų bendros kūrybinės veiklos bei pasirodymų šurmulys. „Saulės“ gimnazijos kvietimu daugiakalbė UKC dėstytojų ir *Erasmus* stu-

dentų delegacija vedė interaktyvų seminarą „Kalbų virtuvė“, kurioje gimnazistams buvo pasiūlyta išmokti būtiniausių, įdomiausių ir šmaikščiausių kinų, italų, graikų, čekų, lenkų kalbų frazių bei posakių.

2009 m. vasario mėnesį pradėjo veikti UKC interneto svetainė, kurioje pateikiama svarbiausia informacija apie centrą, jo misiją bei veiklą. Svetainėje galima rasti informacijos visomis UKC dėstomomis kalbomis. Studentai ir kiti besidomintys gali peržvelgti UKC dėstomų dalykų tvarkaraščius, perskaityti dalykų pristatymus, rasti visą aktualiausią informaciją. Nuo 2009 m. spalio mėnesio svetainėje (UKC dėstomų kalbų puslapiuose) demonstruojama VDU prezentacinė medžiaga, išversta į 11 kalbų (anglų, vokiečių, rusų, korėjiečių, norvegų, lenkų, prancūzų, turkų, italų, latvių, portugalų).

2009 m. Užsienio kalbų centre 19 užsienio kalbų dėstė 58 užsienio kalbų dėstytojai: 5 docentai, 1 daktaras, 35 lektoriai (iš jų – 10 studijuojančių doktorantūros programoje), 11 asistentų ir 5 kalbų specialistai. Italų, ispanų, lenkų, kinų, korėjiečių, portugalų, serbų kalbų dėstytojams šios kalbos yra gimtosios. UKC veiklą organizavo 5 nepedagoginio personalo nariai (referentės ir kompiuterinio tinklo administratoriai).

3.6. MOKYMOSI VISĄ GYVENIMĄ GALIMYBIŲ PLĖTOJIMAS

Mokymosi visą gyvenimą galimybės Universitete plėtojamos vertinant ir pripažįstant neformaliuoju ir savaiminiu būdu įgytus mokymosi pasiekimus bei vykdant tęstinį mokymąsi. Neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimas ir kompetencijų pripažinimas mokymosi visą gyvenimą kontekste leidžia siekti aukštojo mokslo prieinamumo, individualizuotų studijų, lankstesnio studijų organizavimo. **Mokymosi visą gyvenimą galimybės Universitete plėtojamos vykdant podiplomines studijas ir neformaliojo švietimo programas.**

Universitete sėkmingai veikia **neformaliojo ir savaiminio mokymosi rezultatų vertinimo ir pripažinimo sistema**. Šias funkcijas atlieka Kompetencijų centras. Čia, vykdant neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimą ir kompetencijų pripažinimą, nustatomi asmens įgyti mokymosi pasiekimai, jie susiejami su konkrečioje studijų programoje fiksuotais studijų rezultatais; sudaromi individualių studijų planai, plečiant galimybes besimokantiejiems daugiau laiko skirti dar nepasiektiems studijų rezultatams ir trūkstamoms kompetencijoms įgyti.

2008 m. buvo sukurta distancinio konsultavimo ir vertinimo priemonė – elektroninio portfolio sistema (<http://e-portfolio.lt/>). 2008 07 04 rektoriaus įsakymu Nr. 697 buvo patvirtintas neformaliojo ir savaiminio mokymosi pasiekimų vertinimo ir kompetencijų pripažinimo tvarkos aprašas, kuriama ir plėtojama studentų informavimo sistema.

2009 m. individualiai KC buvo konsultuotas 41 asmuo. 95 % tų, kuriems buvo teikiama pagalba atpažinti turimus gebėjimus ir suteikta informacija apie galimybes siekti kompetencijų pripažinimo, buvo bakalauro studijų studentai. 82 % konsultuotų studentų studijavo / studijuoja pagal ištestinę studijų formą. 44 % konsultuotų asmenų studijavo / studijuoja pagal studijų programą „Informatika“ arba „Verslo ir taikomoji informatika“. Po 12 % visų atvejų galimybėmis siekti mokymosi pasiekimų įsivertinimo domisi „Psichologijos“, „Viešojo administravimo“, „Socialinio darbo“ studentai. 14 konsultuotų studentų neformaliai ir savaiminiu mokymosi būdu įgyti mokymosi pasiekimai buvo prilyginti studijų programų rezultatams.

Universitetas sudaro galimybę studijuoti **neformaliojo švietimo programose**. *Neformaliojo švietimo programos* yra skirtos profesinei kvalifikacijai tobulinti, papildomoms kompetencijoms įgyti ir bendriesiems gebėjimams bei erudicijai plėtoti. Šios programos sudaromos atsižvelgiant į ketinančiųjų studijuoti

mokymosi poreikius, taip pat gali būti rengiamos pagal įmonės ar organizacijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikius.

Universitete pradėta kurti neformaliojo švietimo paslaugų sistema. 2009 m. parengtas *Studijų, vykdomų pagal neformaliojo švietimo programas ir atskirus studijų dalykus, organizavimo tvarkos aprašas*; parengta neformaliojo švietimo programų aprašo forma bei informacijos apie neformaliojo švietimo programas aprašų formos. Kuriama centralizuota neformaliojo švietimo programų tvirtinimo, registravimo ir rinkodaros sistema. Inicijuojant ir organizuojant Tęstinių studijų centrui, Universitete teikiama parama neformaliojo švietimo programoms ir podiplomines studijas vykdančioms arba besirengiančioms vykdyti padaliniais. Konsultuojamas studijas aptarnaujantis ir pedagoginis personalas studijų, vykdomų pagal neformaliojo švietimo programas, bei podiplominių studijų organizavimo klausimais. Konsultuojami dėstytojai, rengiantys naujas ir atnaujinantys podiplominių studijų bei neformaliojo švietimo programas. Be to, Universitete kuriama centralizuota tęstinių mokymosi paslaugų rinkodaros sistema. Renkama informacija iš padalinių apie Universitete įgyvendinamas podiplominių studijų bei neformaliojo švietimo programas ir skleidžiama Universiteto tinklalapyje (sukurtos rubrikos „Neformalusis švietimas“ <http://www.vdu.lt/studijos/neformalusis-svietimas.html> ir „Podiplominės studijos“ <http://www.vdu.lt/studijos/podiplomines-studijos.html>).

2009 m. organizuoti seminarai apie neformaliojo švietimo programų įgyvendinimo, neformaliojo švietimo programų akreditavimo ir mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programų vykdymo galimybes, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo programų rengimą, apie kūrybiškesnes studijas. 2009 m. sausio 30 d. organizuota konferencija „Universitetinių studijų galimybių plėtra pripažįstant neformaliuoju ir savaiminiu mokymosi būdu įgytas kompetencijas“. Dalyvaujama nacionaliniuose ir tarptautiniuose projektuose, susijusiuose su tęstinio mokymosi plėtotės galimybėmis (partneris projektuose „Renkuosi mokytis!“, Leonardo da Vinči programos projekte „Self-Evaluation of Quality in Technology-enhanced Learning (SEVAQ+)“).

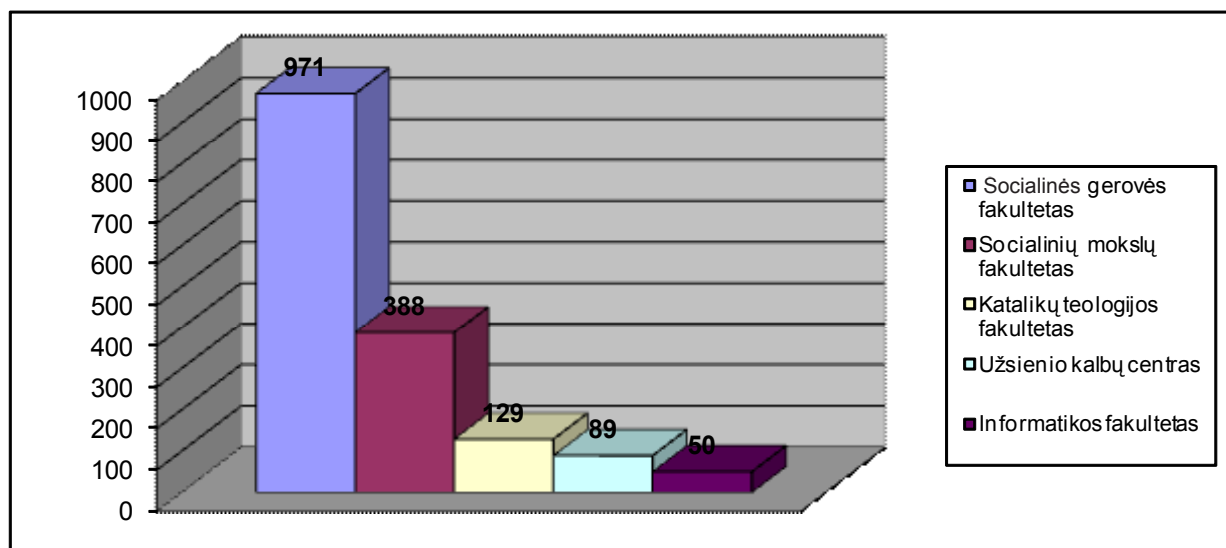
9 lentelė

Neformaliojo švietimo programos

Fakultetas	Programų skaičius	Kai kurios programos
GMF	1	Neformalus gamtamokslinis mokytojų švietimas
SGF	34	Gerontologinio socialinio darbo požiūriai ir modeliai
		Socialinio darbo pagrindai sveikatos priežiūros įstaigose
		Psichologinis pasirengimas darbui su globos netekusiais vaikais
SMF	27	Efektyvaus mąstymo lavinimas – besimokančios organizacijos perspektyva
		Atvirojo mokymosi perspektyvos kūrimas taikant IKT dalykų pamokose
		Darbo rinkos tyrimai
PMDF	1	Europinės žurnalistikos vasaros mokykla
KTF	7	Vaisingumo pažinimas. Antropologiniai ir medicininiai aspektai
		Žmogaus gyvybės pradžia – tikėjimo tiesa ar mokslo įrodytas faktas?
		Lytiškumo ugdymo etika
IF	11	Interaktyvi multimedija ir prezentacija
		Informacijos apsauga programiniame lygmenyje
		ECDL pagrindų kursas
UKC	17	Užsienio kalbų mokymo kursai

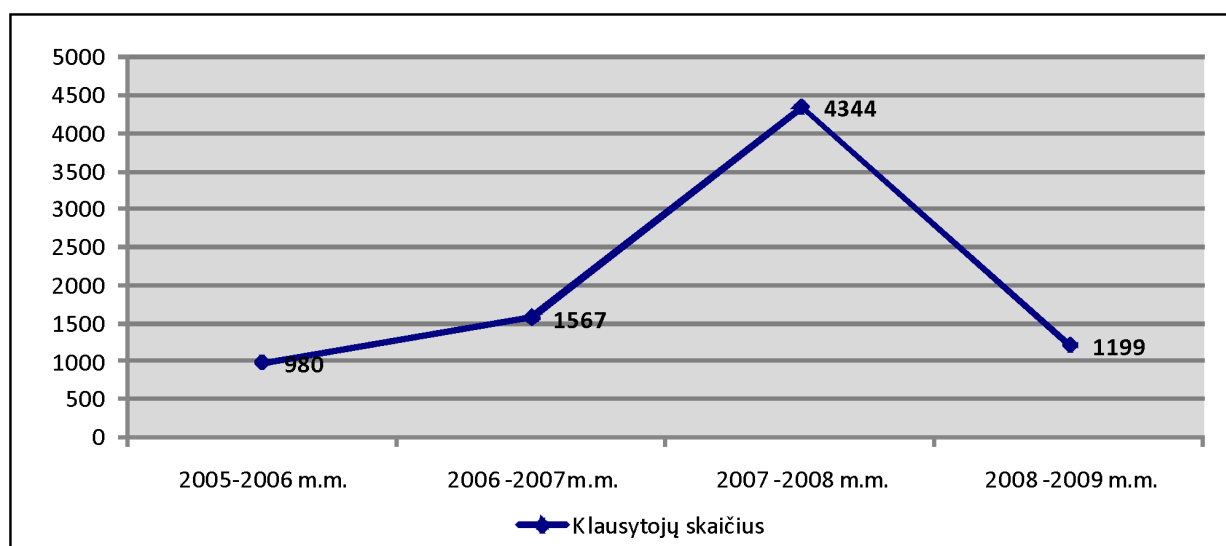
Neformaliojo švietimo programų spektras yra platus: paskaitos, seminarai, kvalifikacijos tobulinimo renginiai, kalbų mokymo kursai ir kt. (9 lentelė).

2009 m. iš viso neformaliojo švietimo programose dalyvavo 1 539 klausytojai (47 pav.). Daugiausia klausytojų surinko Socialinės gerovės fakultetas (971 klausytojas).

47 pav. Neformaliojo švietimo programų dalyvių skaičius 2009 m.

Neformaliojo švietimo programų klausytojų skaičius nuolat didėjo 2001–2005 metais, vėliau ėmė mažėti (48 pav.). Taip atsitiko dėl to, kad kai kurios neformaliojo švietimo programos buvo finansuojamos iš ES struktūrinių fondų projektų, todėl studijos buvo nemokamos.

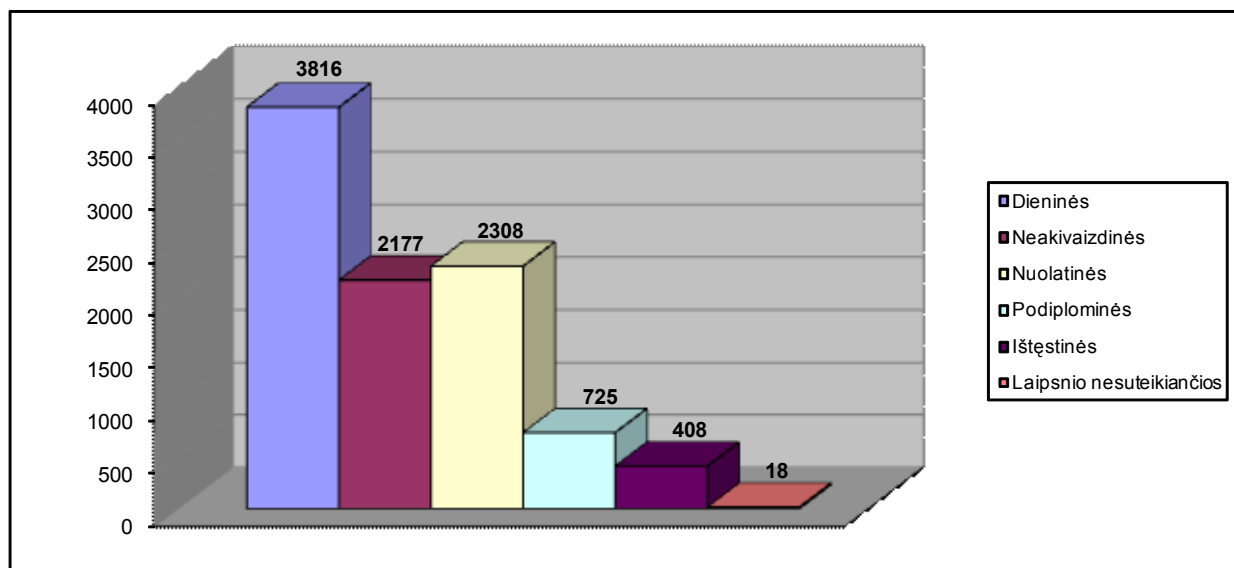

48 pav. Neformaliojo švietimo dalyvių skaičiaus kaita 2005–2009 m.

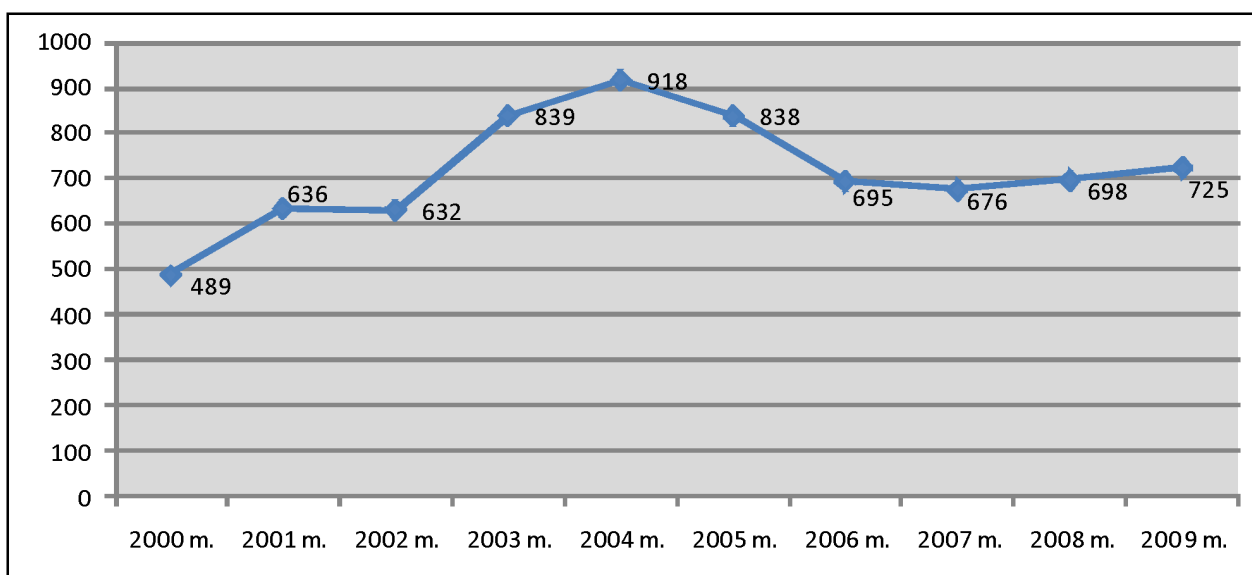
Šiuo metu Universitete vykdomų neformaliojo švietimo programų finansavimo šaltiniai, kuriuos nurodo padaliniai, yra projektinės lėšos, švietimo skyriai, dalyvių mokestis, darbo rinkos mokymo centrų lėšos ir kt.

Podiplominės studijos Universitete vykdomos pagal *laipsnį suteikiančias* arba *laipsnio nesuteikiančias* studijų programas ir skirtos asmenims, siekiantiems tobulinti kvalifikaciją, profesinius gebėjimus ar persikvalifikuoti. Podiplominės studijos organizuojamos orientuojantis į studijuojančiųjų poreikius bei darbo rinkos reikalavimus. Sėkmingai baigus podiplomines laipsnį suteikiančias studijų programas išduodamas įgytą kvalifikacinį laipsnį ir (arba) kvalifikaciją patvirtinantis diplomą.

Analizuojant podiplominių studijų studentų skaičių kitų studijų formų studentų skaičiaus kontekste, ryškėja, kad jis nėra ženklus (49 pav.): 2009 m., kaip ir 2008 m., jis sudarė 8 % visų studentų skaičiaus.

49 pav. Studentų pasiskirstymas pagal studijų formas 2009 m.

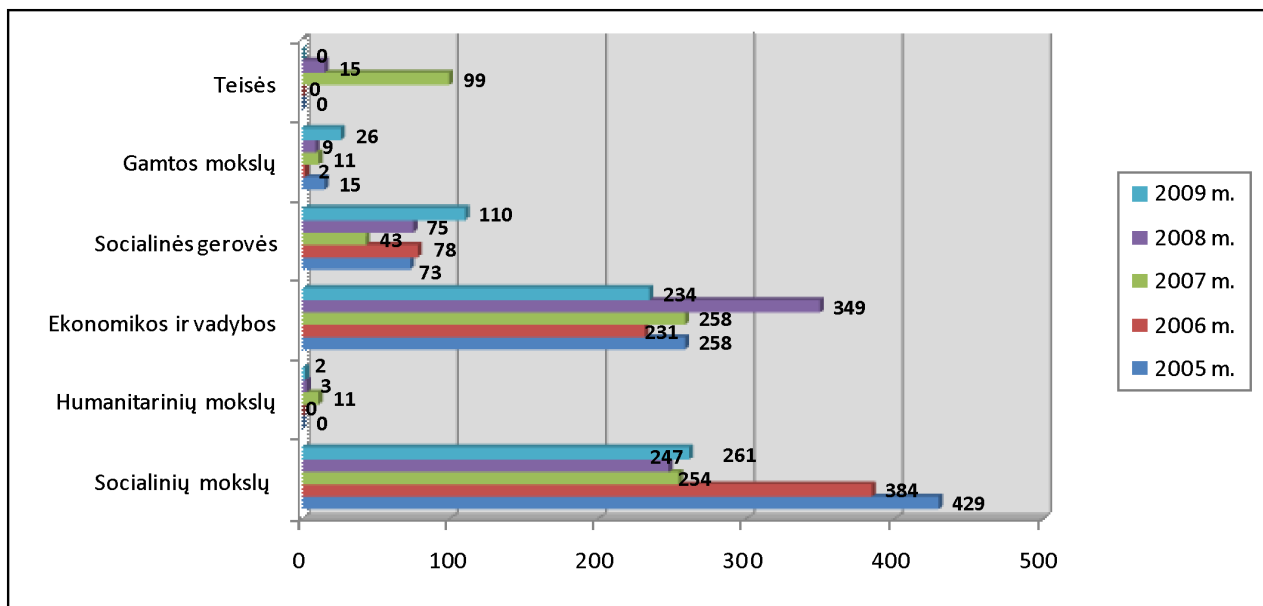

50 pav. Podiplominių studijų studentų skaičiaus kaita 2000–2009 m.

Podiplominių studijų studentų skaičius nuolat didėjo 2001–2005 metais, vėliau ėmė mažėti. Taip atsitiko dėl to, kad kai kurios podiplominių studijų programos buvo finansuojamos iš ES struktūrinių

fondų projektų, todėl studijos buvo nemokamos. Vis dėlto pastaruoju metu stebimas podiplominių studijų studentų skaičiaus didėjimas (50 pav.).

Podiplomines studijas 2009 m. vykdė 4 fakultetai – Socialinių mokslų, Ekonomikos ir vadybos, Socialinės gerovės, Teisės ir Gamtos mokslų fakultetai. Be to, suaugusiųjų mokymosi poreikiams yra pritaikytos šios magistrantūros studijų programos: Informatikos fakultete – programa „Verslo informatika“, Politikos mokslų ir diplomatijos fakultete – programos „Valstybės institucijų administravimas“ bei „Integruota komunikacija“, Gamtos mokslų fakultete – „Molekulinė biologija ir biotechnologija“, „Cheminė analizė“, „Energija ir aplinka“.

51 pav. Podiplominių studentų skaičiaus kitimas pagal fakultetus 2005–2009 m.

Podiplominių studijų programų Universitete spektras gana platus. Šiuo metu fakultetuose įgyvendinama 11 podiplominių studijų programų, siūloma – 17 studijų programų (9 lentelė). Didžiausia podiplominių studijų programų pasiūla yra Socialinių mokslų fakultete – 5 programos.

Populiariausios podiplominių studijų programos, vertinant pagal 2005–2009 m., yra „Firmų organizavimas ir vadyba“ (245 studentai), „Sveikatos psichologija“ (172 studentai) ir „Socialinis darbas“ (150 studentų).

9 lentelė

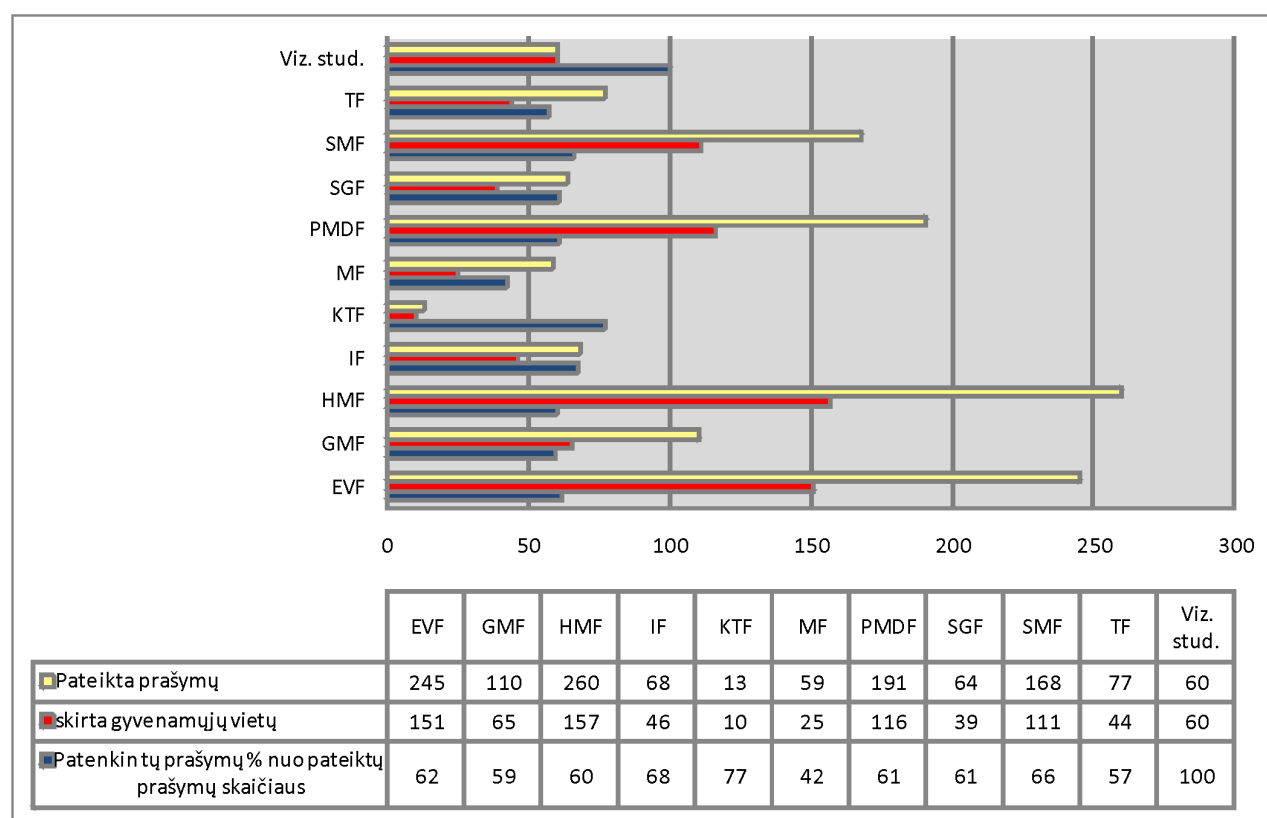
Fakultetuose įgyvendinamos podiplominių studijų programos

Fakultetas	Programų skaičius	Programos pavadinimas	Pakopa
EVF	2	Firmų organizavimas ir vadyba	II
		Marketingas ir tarptautinė komercija	II
GMF	4	Aplinkosaugos organizavimas	II
		Molekulinės biologija ir biotechnologija	II
		Cheminė analizė	II
		Energija ir aplinka	II
SGF	1	Socialinis darbas	II
SMF	5	Sveikatos psichologija	II
		Organizacinė psichologija	II
		Mokyklinės psichologija	II
		Švietimo vadyba	II
		Pedagogika	II
TF	1	Teisė	
PMDI	2	Integruota komunikacija	II
		Valstybės institucijų administravimas	II
IF	1	Verslo informatika	II
SKC	1	Švietimo kokybės vadyba	II

3.7. KOKYBIŠKŲ GYVENIMO SĄLYGŲ STUDENTAMS KŪRIMAS

Siekama, kad Universiteto studentai turėtų kokybiškas gyvenimo sąlygas. Stipendijų, studentų apgyvendinimo ir studentų sveikatos ugdymo sportine veikla klausimai yra prioritetiniai.

Studentų bendrabučių administravimas. Vietos bendrabutyje buvo skirstomos konkurso tvarka, nes norinčiųjų gyventi skaičius viršija apgyvendinimo galimybes. Iš 1 315 studentų, pateikusių prašymus gyventi bendrabutyje, buvo apgyvendinti 824 studentai arba 63 % pageidavusiųjų.

52 pav. Gyvenamųjų vietų bendrabučiuose skyrimas

Pirmo kurso studentai sudaro 38 % visų gyvenančiųjų VDU bendrabučiuose.

Nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. VDU studentams gyvenamosios vietos buvo suteiktos kitų aukštųjų mokyklų bendrabučiuose, dėl to išaugo skiriamų gyvenamųjų vietų skaičius. VDU bendrabučiuose skirta 714 vietų, LVA bendrabutyje – 50 vietų, LŽŪU bendrabutyje – 50 vietų, KPRC bendrabutyje – 10 vietų.

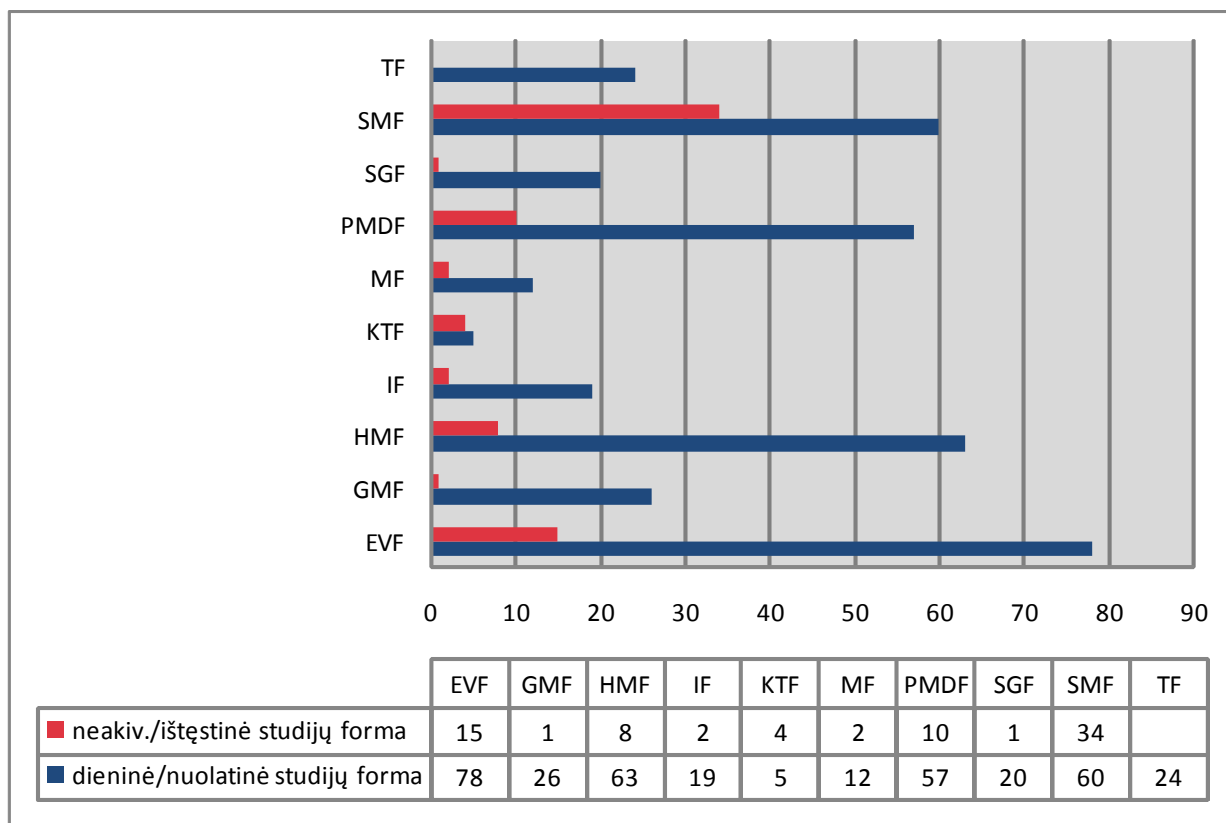
2009 m. VDU bendrabučiuose pagerintos gyvenimo sąlygos studentams:

- VDU-1 bendrabutyje renovuota šildymo sistema.
- VDU-2 bendrabutyje antrame aukšte įrengtos saugos priemonės – apsauginiai grūdinto stiklo skydai ir prožektorius su halogenine lempa.

Nuo 2009 m. rugsėjo mėn. praplėstos duomenų bazės naudojimosi galimybės – administruojamas ir LŽŪU bendrabutyje gyvenančių VDU studentų apgyvendinimas ir mokesčiai.

Studentų reikalų tarnyba bendradarbiavo su bendrabučių tarybomis, sprendžiant einamuosius klausimus, skiriant drausminamąsias nuobaudas ir kt. Buvo vykdoma pastovi bendrabučių nuomos mokesčių mokėjimų kontrolė.

Valstybinio mokslo ir studijų fondo teikiamų paskolų administravimas. Per metus studentai pateikė 441 prašymą paskoloms gauti pagal Valstybinio mokslo ir studijų fondo reikalavimus.

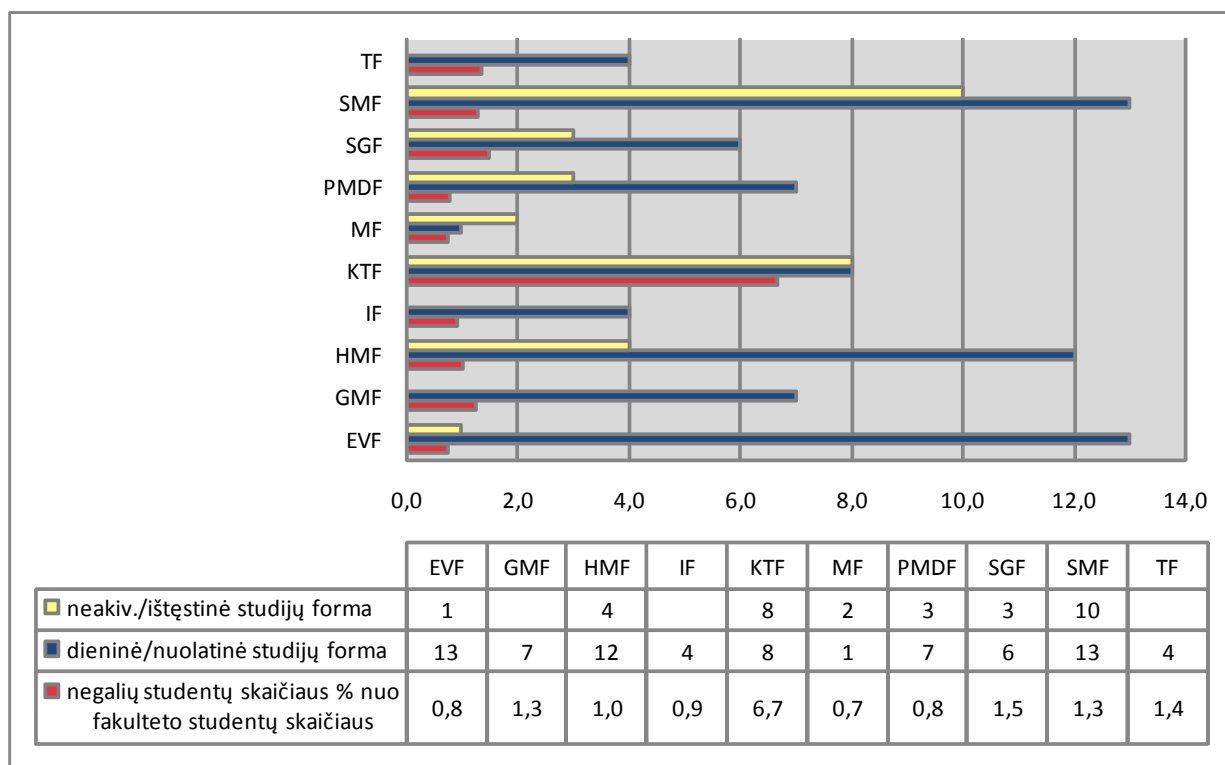

53 pav. Valstybinio mokslo ir studijų fondo suteiktos paskolos

Paramos neįgaliesiems studentams administravimas. Siekiant užtikrinti aukštojo mokslo prieinamumą visiems piliečiams, toliau plėtojamas studentų, turinčių negalią, akademinis dalyvavimas. VDU

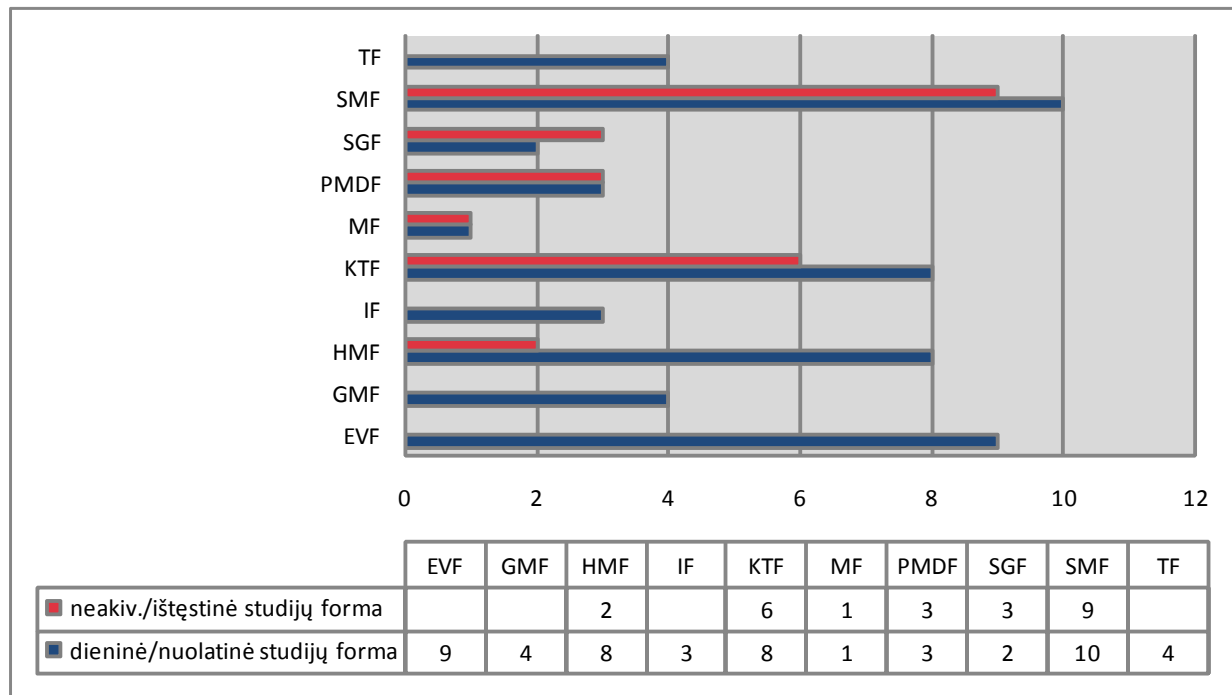
interneto puslapyje ir VDU informaciniuose leidiniuose pateikta detali informacija apie Vytauto Didžiojo universiteto akademinių, gyvenamųjų ir bendrojo naudojimo patalpų pritaikymą asmenims, turintiems specialiųjų poreikių, apie studijų lankstumą ir galimybes studijuoti užsienio universitetuose.

2009 m. pirmojoje studijų pakopoje studijavo 83 negalią turintys studentai, antrojoje studijų pakopoje – 21 negalią turintis studentas, trečiojoje studijų pakopoje – 2 negalią turintys studentai.

54 pav. Negalią turinčių studentų skaičius

Toliau buvo tęsiamas 2006 m. pradėtas finansinės pagalbos priemonių teikimo negalią turintiems studentams administravimas. Nuo 2009 m. spalio 1 d. šią pagalbą gali gauti ir trečiosios studijų pakopos studentai. Finansinė parama specialiesiems poreikiams tenkinti buvo suteikta 76 studentams, tikslinė išmoka studijų išlaidoms kompensuoti buvo suteikta 51 studentams.

55 pav. Neigaliųjų reikalų departamento skirta parama negalią turintiems studentams

Skatinamosios išmokos studentams. Geriausiems Universiteto studentams buvo skiriamos 4 BSI dydžio skatinamosios stipendijos. Pirmame studijų semest্রে 1 BSI dydžio stipendijos buvo skirtos visiems valstybės finansuojamose vietose studijuojantiems studentams. 2009 m. pavasario semest্রে stipendijas gavo ne mažiau kaip 18 % valstybės finansuojamose vietose studijuojančių studentų, o rudens semest্রে – ne mažiau kaip 22 % valstybės finansuojamose vietose studijuojančių studentų.

Studentams, aktyviai dalyvaujantiems Universiteto meninėje, sporto ir visuomeninėje veikloje, 2008 / 2009 m.m. pavasario semest্রে buvo skirtos vienkartinės stipendijos:

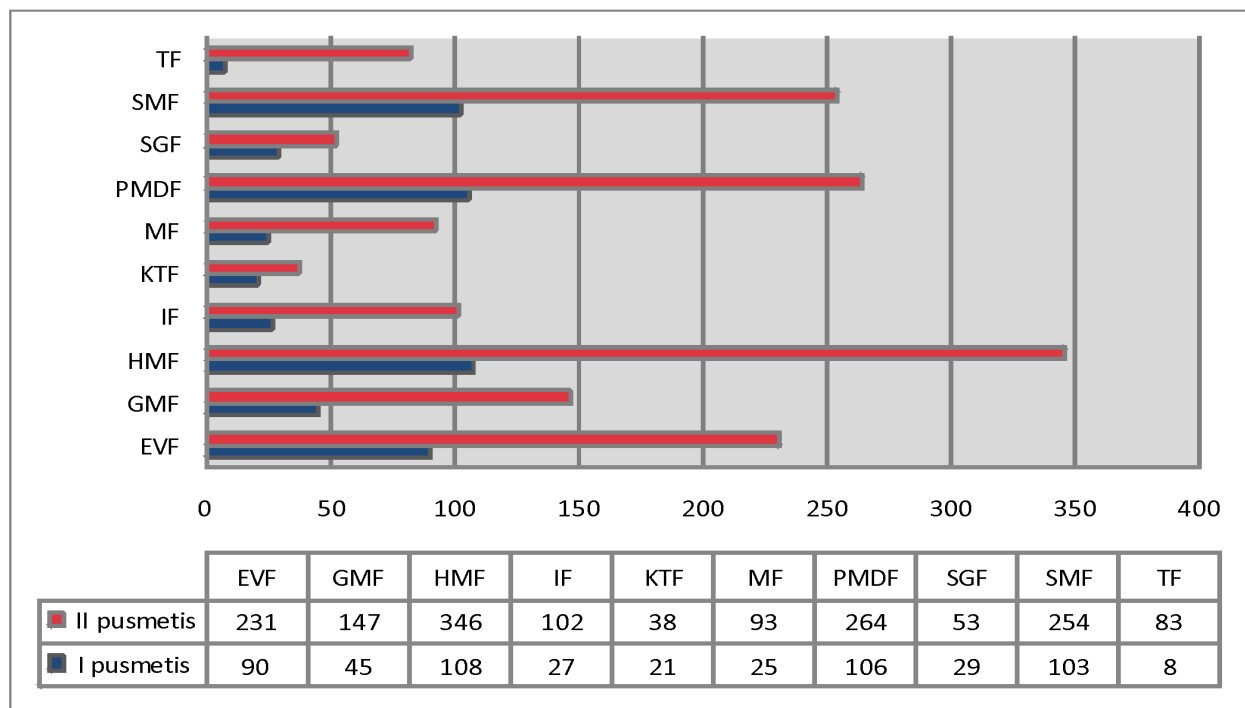
- ▶ Ekonomikos ir vadybos fakulteto 8 studentams,
- ▶ Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto 2 studentams,
- ▶ Socialinių mokslų fakulteto 1 studentui.

Universiteto atkūrimo metinėms paminėti 2009 m. vasario 5 d. įsteigta Universiteto vardo garbės stipendija. Vardine stipendija siekiama studentus skatinti labai gerai mokytis bei vystyti studentų mokslinę, kūrybinę, sportinę ir visuomeninę veiklą. 2009 m. paskirtos 6 Universiteto vardo garbės stipendijos:

- ▶ Humanitarinių mokslų fakulteto 2 studentams,
- ▶ Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto 2 studentams,
- ▶ Socialinių mokslų fakulteto 1 studentui,
- ▶ Teisės fakulteto 1 studentui.

Studentams, vykstantiems dalinių studijų į užsienio universitetus pagal VDU dvišalio bendradarbiavimo sutartį ir kitas mainų programas, kuriose dalyvauja Universitetas, skirtos Mainų programų stipendijos. Vadovaujantis Mainų programų stipendijų skyrimo nuostatais, 2009 m. paramą gavo 22 studentai:

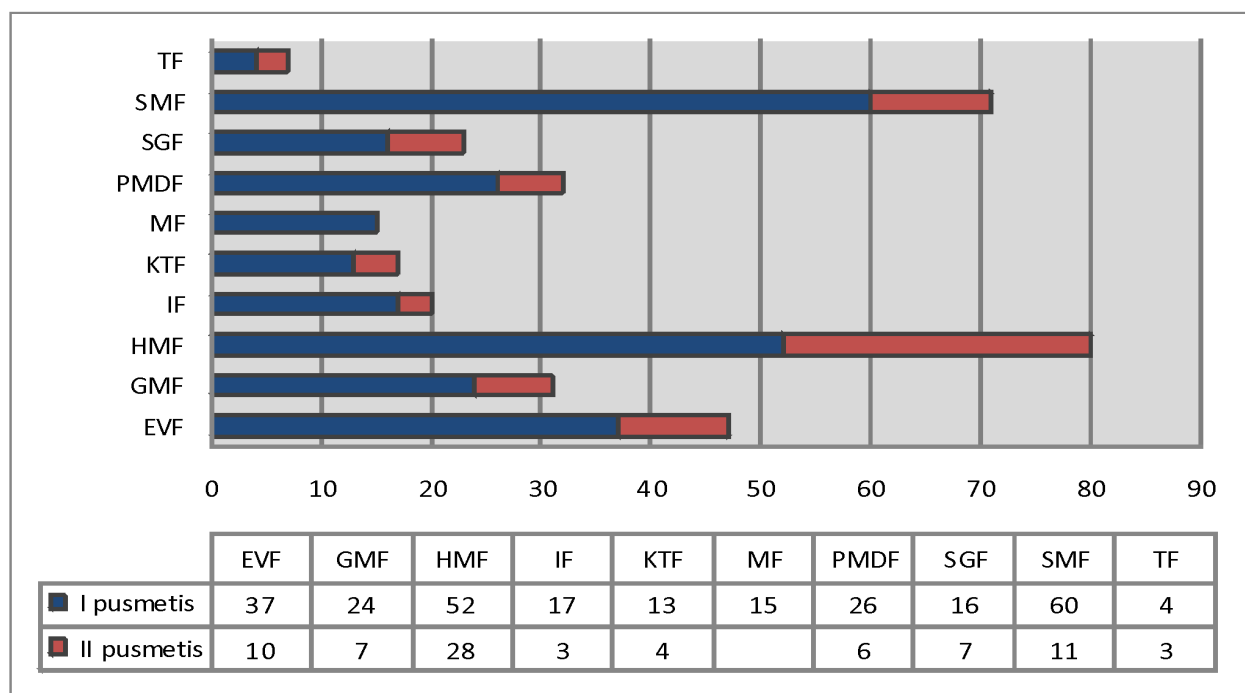
- ▶ Ekonomikos ir vadybos fakulteto 14 studentų,
- ▶ Gamtos mokslų fakulteto 1 studentas,
- ▶ Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto 4 studentai,

56 pav. Semestro pradžioje paskirtų skatinamųjų stipendijų skaičius

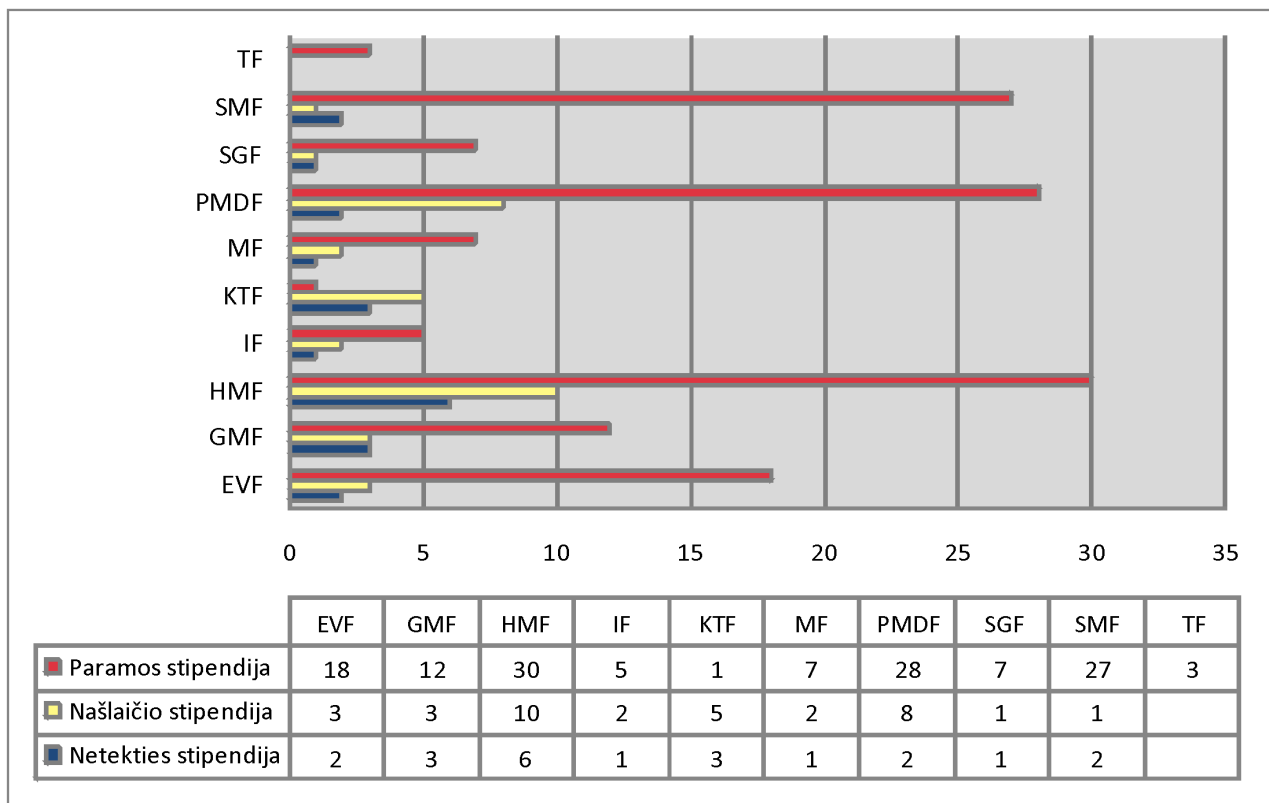
- Socialinių mokslų fakulteto 2 studentai,
- Teisės fakulteto 1 studentas.

Socialinė parama studentams. Vadovaujantis VDU stipendijų skyrimo nuostatais, 2009 m. paskirtos 343 socialinės stipendijos.

57 pav. Socialinės stipendijos 2009 m.

Studentai pateikė 346 prašymus vienkartinėms stipendijoms gauti, parama suteikta 194 studentams.

58 pav. **Vienkartinės socialinės stipendijos**

Vadovaujantis VDU studentų skatinimo ir nuolaidų teikimo tvarka, svarstyti studentų prašymai dėl mokesčio už mokslą lengvatų. 2009 m. gauta 66 studentų prašymai, iš kurių 55 patenkinti.

Užsienio fondų teikiama parama. Studentams, kurių materialinė padėtis sunki, 2009 m. buvo skirtos vardinės stipendijos arba vienkartinės išmokos. Finansinę paramą studentams suteiktė Floridos St. Peterburgo (JAV) lietuvių bendruomenė.

Kita veikla. Studentų reikalų tarnyba efektyviai naudojo esamus informacinius išteklius ir inicijavo naujų kūrimą. Išplėsta bendra Universiteto duomenų bazė, ir 2009 m. balandžio mėn. pradėjo funkcionuoti studentų atsiskaitymo su Universitetu informacinė sistema – STAUNIS, kuri padeda optimizuoti studentų atsiskaitymo su Universitetu tvarką.

Vadovaujant Studentų reikalų tarnybai parengti arba atnaujinti Universiteto vidaus tvarkos dokumentai: Stipendijų skirstymo nuostatai, Mainų programų stipendijų skyrimo nuostatai, Studentų atsiskaitymo su Universitetu tvarkos aprašas, Studentų skatinimo ir nuolaidų teikimo tvarkos aprašas.

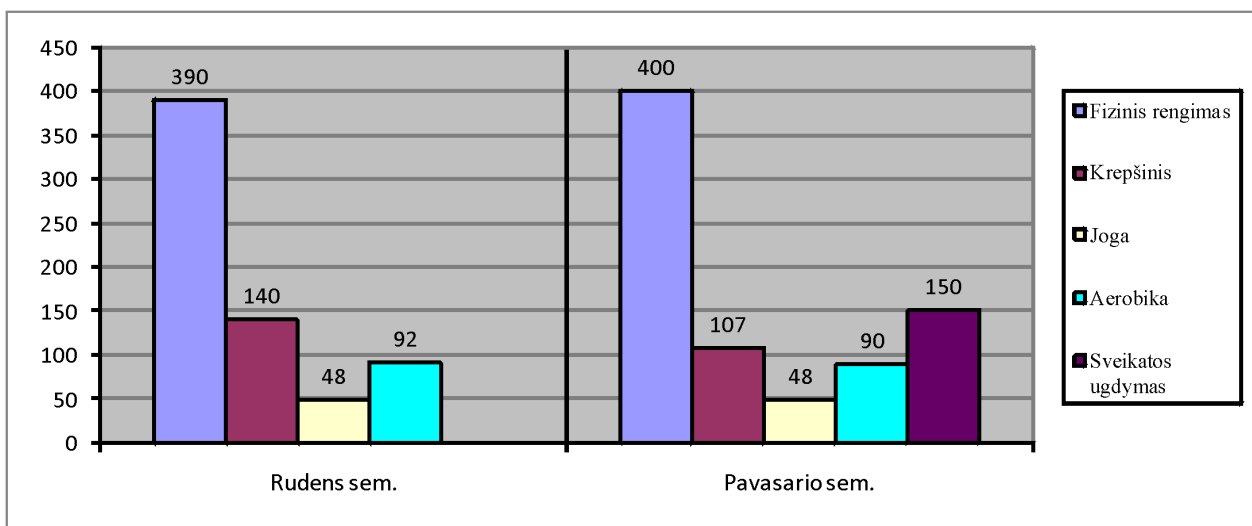
Studentų gyvenimo kokybės gerinimas kuriant fizinio aktyvumo ir sportavimo sąlygas. Kūno kultūros ir sporto veiklą Universitete vykdo sporto centras, kurio tikslas – skatinti studentus aktyviai

dalyvauti kūno kultūros ir sporto veikloje per visus studijų metus. Siekiama, kad kuo daugiau studentų dalyvautų kūno kultūros ir sporto procese, aukštais sportiniais rezultatais prisidėtų prie universiteto įvaizdžio kūrimo, per sportinę veiklą suburtų studentų sporto bendruomenę.

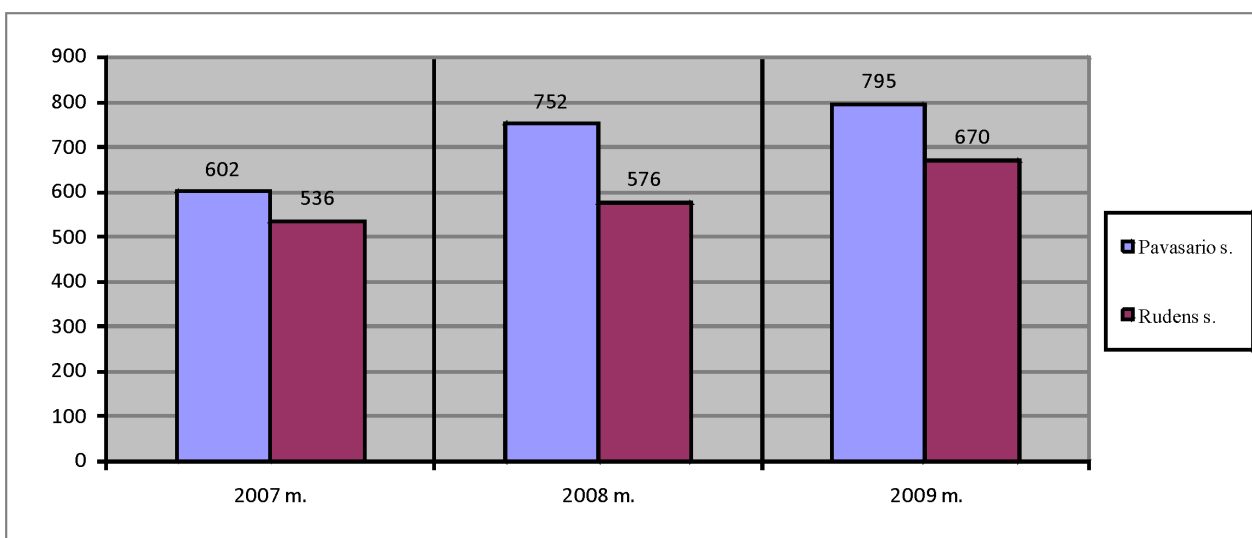
Ši veikla suteikia studentui galimybę atsiskleisti, bendrauti su kitais, įgyti naujų žinių, tarpusavyje rungtyniauti, organizuoti ar teisėjauti sportinėse varžybose. Į šią veiklą galima žvelgti kaip į individualius siekius ir galimybes, gyvenimo stilių, laisvalaikio leidimą, fizinės formos palaikymą, sveikatingumo gerinimą.

Sporto centras bendradarbiauja su Lietuvos studentų sporto asociacija, Lietuvos studentų krepšinio ir futbolo lygomis, sporto šakų federacijomis, kitų universitetų sporto padaliniais, taip pat tarptautinėmis studentų sporto organizacijomis.

Sporto centro kūno kultūros skyrius organizuoja studentų fizinio aktyvumo pagal sporto šakas užsiėmimus, rūpinasi jų sveikatingumo ir norimų sporto žinių įgijimo veikla. Kūno kultūros skyriuje 2009 m. buvo dėstomi 4 praktiniai dalykai (krepšinis, aerobika, joga, fizinis rengimas) ir teorinis kursas „Sveikatos ugdymas“. Pavasario semestre užsiregistravo 795 studentai ir rudens semestre – 670 studentų (59 pav.).

59 pav. Studentų, lankiusių kūno kultūros pratybas 2009 m., skaičius

60 pav. Kūno kultūros ir sporto užsiėmimus lankančių studentų skaičiaus kitimas 2007–2009 m.

2007–2009 m. nuolat daugėjo studentų, lankančių sporto centrą (60 pav.). 2009 m. studentų skaičius, palyginti su 2008 m., padidėjo 9,3 %, palyginti su 2007 m. – 22,4 %.

Siekiant suteikti daugiau žinių apie sveiko gyvenimo poveikį žmogaus organizmui, studentams dėstomas teorinis „Sveikatos ugdymo“ kursas. Kiekvienais metais šį dalyką klausančių studentų skaičius didėja.

Kūno kultūros skyriaus dėstytojai pagal vykdomą mokslinio darbo temą „Studentų fizinio pajėgumo nustatymas ir vertinimas“ atliko studentų testavimą pagal EUROFITą, kurio metu buvo nustatytas ir įvertintas studentų fizinis pajėgumas. Surinkti duomenys bus panaudoti analizuojant studentų fizinio pajėgumo kitimą studijų laikotarpiu.

Sporto skyrius organizuoja komandų komplektavimą pagal sporto šakas, jų rengimąsi ir dalyvavimą įvairaus lygio varžybose, taip pat sporto renginius ir šventes. Sporto skyrius ieško talentingų sportininkų Universitete, rūpinasi jų skatinimu ir rengia sportinę pamainą.

Universiteto studentai 2009 m. dalyvavo Lietuvos studentų sporto asociacijos renginiuose ir aukštųjų mokyklų įvairių sporto šakų varžybose (dziudo, lengvosios atletikos, orientacinio, kulkinio šaudymo, fechtavimo, teniso, stalo teniso varžybose), Lietuvos studentų krepšinio ir futbolo lygų čempionatuose. Universiteto sportininkai dalyvavo Baltijos šalių SELL (Suomija, Estija, Latvija, Lietuva) žaidynėse, krepšinio, dziudo, futbolo varžybose. Universiteto krepšininkai varžėsi tarptautiniame krepšinio turnyre Izraelyje. Vaikinų futbolo komanda dalyvavo Kauno apskrities futbolo turnyre.

Universitete vyko šie renginiai: krepšinio ir futbolo turnyrai Rektoriaus taurei laimėti, kalėdinis salės futbolo turnyras, Olimpiniis festivalis. Universiteto sportininkai dalyvavo respublikiniame festivalyje „Sporto visiems“. Lietuvos aukštųjų mokyklų čempionatuose laimėtos prizinės vietos teniso, lengvosios atletikos, dziudo sporto šakose. Vaikinų krepšinio komanda 7-ą kartą tapo Lietuvos studentų krepšinio lygos čempionais. Vaikinų krepšinio komanda laimėjo II vietą tarptautiniame krepšinio turnyre Izraelyje.

SELL žaidynėse vaikinų krepšinio komanda iškovojo bronzos medalius. Vaikinų futbolo komanda dalyvavo Kauno apskrities futbolo turnyre ir iškovojo 4-ą vietą tarp 16 komandų.

Studentai, pasiekę aukštų sportinių pasiekimų garsindami Universitetą, pagerbiami Rektorate, kartą per semestrą jiems skiriamos skatinamosios išmokos. Taip pat 30 % buvo sumažintas mokestis už studijas 11 studentų sportininkų, kurie pasiekė didelių laimėjimų. Sportininkai aprūpinami bendrabučiu pagal numatytas kvotas.

Universitete siekiama užtikrinti šiuolaikišką ir lankstų studentų fizinio ugdymo organizavimą, remiamasi dėstytojų kompetencija ir patirtimi, siūloma fizinio aktyvumo formų įvairovė. Fizinio aktyvumo ir sporto veikla suteikia studentams galimybę bendrauti su kitais, palaikyti ar gerinti savo fizinę būklę, įgyti naujų gebėjimų ir žinių, tarpusavyje rungtyniauti, organizuoti ar teisėjauti sporto varžybose. Todėl į šią veiklą galima žvelgti kaip į individualius pasiekimus ir naujas galimybes, gyvenimo stilių ir sveikatingumo gerinimą.

Akademinei veiklai gali būti sėkminga tuomet, kai ji realizuojama palankiuose socialiniuose ir kultūriniuose kontekstuose. Universitete toliau plėtojama paramos studentams sistema, pagal studentų poreikius organizuojamas laisvalaikis, kuriama palanki studijų aplinka negalią turintiems studentams, didinamas studijų prieinamumas ir t. t. Vytauto Didžiojo universitete palankaus studijų ir mokslo socialinio bei kultūrinio konteksto sudarymas lieka prioritetu kuriant kokybiškas gyvenimo sąlygas studentams.

4. Mokslinių tyrimų ir projektinės veiklos plėtojimas

Igyvendindamas universitetinių studijų principą – mokslo ir studijų vienovę, Universitetas 2009 m. daug dėmesio skyrė moksliniams tyrimams plėtoti. Universitetas išlaikė tą patį mokslo darbuotojų etatų skaičių, kaip ir ankstesniais metais, nors 2009 m. Universitete buvo vykdoma mažiau projektų. Mokslinės produkcijos rezultatų apibendrinimas parodė, kad VDU išliko tarp pirmaujančių Lietuvos universitetų pagal mokslinę produkciją vienam darbuotojui. Nemaža dalimi mokslo darbuotojai prisidėjo ir prie naujų mokslinių projektų, kurie prasidės 2010 m., rengimo. Universiteto uždavinys stiprinti mokslinius tyrimus yra tebeaktualus, nes tai viena iš studijų gerinimo priemonių.

4.1. MOKSLINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO SISTEMOS PLĖTRA

Strateginiame 2007–2011 m. VDU plane mokslinės veiklos organizavimo sistemai buvo iškelti tokie uždaviniai:

- ▶ Suformuoti Universiteto mokslo tyrimų grupes, arba klasterius, į kuriuos būtų įtraukti visi VDU mokslo darbuotojai, dėstytojai, doktorantai ir dalis studentų (iki 2009 m. pusė numatomų klasterių).
- ▶ Siekti, kad kiekvienas mokslo klasteris dalyvautų ne mažiau kaip viename mokslo projekte (nuo 2008 m.).
- ▶ Įdiegti mokslinės produkcijos planavimo, vertinimo, skatinimo ir savikontrolės (iki 2008 m.) bei mokslinės veiklos finansavimo sistemą (iki 2009 m.), stimuliuojančią nuolatinę mokslinės produkcijos augimą Universitete.

2009 m. ši veikla buvo vykdoma sistemingai ir galima teigti, kad pagrindiniai numatyti uždaviniai buvo pasiekti.

Pagrindinės prioritetinės Universiteto mokslinių tyrimų kryptys baigtos formuoti. 2009 m. Universitete veikė 26 klasteriai (humanitarinių ir socialinių mokslų srityse – 21, fizinių ir biomedicinos mokslų srityse – 5). 2009 m. klasteriuose sėkmingai vykdyta mokslinė veikla, kuriai, atsižvelgus į klasterių vertinimo rezultatus (mokslo darbuotojų etatų skaičių klasteryje, mokslinę produkciją ir kt.), iš VDU mokslo fondo 2009 m. skirta 100 tūkst. Lt (10 lentelė).

Klasteriams skirtos lėšos panaudotos mokslinių konferencijų išlaidoms kompensuoti, mokslo renginiams organizuoti, mokslinių leidinių leidybai, inventoriaus, skirto moksliniams tyrimams atlikti, įsigijimui ir kitiems tikslams.

10 lentelė

Lėšos 2009 m. klasterių mokslinei veiklai vykdyti

Reg. Nr.	Mokslininkų grupės vadovas	Klasterio pavadinimas	Skiriamos lėšos, Lt
H-08-01	doc. dr. V. Kamuntavičienė	Bažnyčios santykiai su valstybe ir visuomene Lietuvoje	2 597
H-08-02	dr. R. Varsackytė	Lietuvos miestų tarpdalykinių tyrimų klasteris	2 786
H-08-03	prof. habil. dr. E. Aleksandra-vičius	Migracijos ir diasporos tyrimai	7 531
H-08-04	prof. habil. dr. B. Genzelis	Komunizmo irimas ir pokomunistinės transformacijos	4 089
H-08-05	doc. dr. V. Rakutis	Karo teorijos, Lietuvos kariuomenės istorijos ir karo paveldo tyrimų programa	1 991
H-08-06	prof. Ph. D. B. Vaškelis	Tarpkultūrinių meninių mainų tyrimai Rytų ir Vidurio Europoje: globalūs kontekstai ir vietinės praktikos	2 082
H-08-07	doc. dr. A. Slavinskienė	Lietuvos meno istorijos ir kultūros paveldo tapatumo tyrimai	2 839
H-08-08	doc. dr. I. Ragaišienė	Tarpkultūrinės komunikacijos ir vertimo problematikos taikomieji tyrimai	1 884
H-08-09	doc. dr. N. Mačianskienė	Daugiakalbystės kompetencijos tobulinimo tyrimai	1 537
H-08-10	doc. dr. A. Vaicekauskas	Tauta ir tradicija šiuolaikiniame pasaulyje: etnologinės studijos	1 490
H-08-11	doc. dr. A. Kovtun	Česlovas Milošas ir Lietuva: teoriniai ir taikomieji studijų aspektai	2 112
H-08-12	prof. habil. dr. R. Marcinkevičienė	Teksto ir balso skaitmeniniai tyrimai, išteklių ir technologijų kūrimas bei taikymas	3 333
H-08-13	prof. habil. dr. L. Gudaitis	Literatūros tekstų ir kultūros procesų sąsajos	2 986
H-08-14	prof. dr. A. Narbekovas	Žmogiškųjų santykių tyrimai bioetikoje	1 494
S-08-01	doc. dr. J. Reingardė	Pilietiškumas ir tapatumas šiuolaikinėje visuomenėje	4 790
S-08-02	doc. dr. B. Grigaitė	Asmens psichosocialinis funkcionavimas ir psichologinės jo gerinimo galimybės organizacijose, ugdymo ir sveikatos institucijose	5 684
S-08-03	prof. habil. dr. R. Laužackas	Mokymosi visą gyvenimą tyrimai	6 712
S-08-04	prof. dr. L. Donskis	Europos viešojo erdvė: politika, komunikacija, diskursas	4 930
S-08-05	doc. dr. I. Dabašinskienė	Daugiakultūriškumo ir kalbos kaitos tyrimai globalizacijos kontekste	2 268
S-08-06	prof. habil. dr. R. Vaišnys	Tarpdisciplininiai mažųjų visuomenės grupių tyrimai	1 745
S-08-07	doc. dr. E. Gruodytė	Globalizacijos įtakos teisei tyrimai	119
B-08-01	prof. dr. A. Paulauskas	Inovacijų technologijų taikymas tiriant klimato kaitos ir aplinkos taršos keliamą riziką sveikatai	7 628
B-08-02	vyriaus. m. d., dr. G. Saulis	Biofizika bionanotechnologijai ir medicinai (BIOMED-TECH)	2 833
F-08-01	prof. habil. dr. R. Juknys	Darni energetika ir aplinka	8 496
F-08-02	prof. habil. dr. V. Mildažienė	Sistemų biomedicinos klasteris	3 306
F-08-03	doc. habil. dr. A. Maruška	Instrumentinės analizės metodų vystymas ir jų taikymas molekulinei biologinių objektų, sintetinių produktų ir aplinkos analizei	5 017
F-08-04	prof. habil. dr. V. Kaminskas	Sistemų analizė, modeliavimas, valdymas ir optimizavimas	6 356
F-08-05	prof. habil. dr. J. Augutis	Patikimumo, saugumo ir rizikos analizės metodai	1 365
Iš viso			100 000

Laikantis uždavinių, numatytų VDU strateginiame plane, Universitete toliau buvo tobulinama ir taikoma dėstytojų ir mokslo darbuotojų vertinimo bei skatinimo sistema. Įsigaliojus naujam Mokslo ir studijų įstatymui, Universitete pradėjo veikti Priėmimo komisija, sudaryta pagal naujus įstatymo reikalavimus. Remiantis VDU Senate patvirtinta metodika bei Universiteto pedagoginių ir mokslo darbuotojų atestacijos vykdymo tvarka, 2009 m. atlikta VDU mokslo ir pedagoginių darbuotojų, kuriems šiais metais baigėsi kadencija, atestacija bei priedų prie atlyginimo perskaiciavimas.

Pagal metodiką VDU dėstytojų ir mokslo darbuotojų atlyginimų koeficientai yra skirstomi į tris dalis kiekvienoje pareigybės pozicijoje. 11-oje lentelėje pateikiama pedagoginių ir mokslo darbuotojų atlyginimų koeficientų analizė.

11 lentelė

Pedagoginių ir mokslo darbuotojų atlyginimų koeficientų pasiskirstymas 2008–2009 m.

Fiziniai ir biomedicinos mokslai								
Pareigybė	2008 m.				2009 m.			
	Iš viso dirba	Atlyginimo koeficiento riba			Iš viso dirba	Atlyginimo koeficiento riba		
		Žemutinė	Vidurinė	Viršutinė		Žemutinė	Vidurinė	Viršutinė
		%	%	%		%	%	%
Profesoriai	17	17,6	23,5	58,8	17	11,8	29,4	58,8
Docentai	25	24	52	24	28	25	42,9	32,1
Lektoriai	17	17,6	52,9	29,4	16	12,5	37,5	50
Asistentai	2	0	0	100	1	0	0	100
Vyriausieji m. d.	5	0	40	60	5	20	20	60
Vyresnieji m. d.	6	16,7	50	33,3	5	0	60	40
Mokslo d.	15	60	33,3	6,7	13	61,5	30,8	7,7
Jaunesnieji m. d.	2	50	50	0	2	50	50	0
Humanitariniai ir socialiniai mokslai								
Pareigybė	2008 m.				2009 m.			
	Iš viso dirba	Atlyginimo koeficiento riba			Iš viso dirba	Atlyginimo koeficiento riba		
		Žemutinė	Vidurinė	Viršutinė		Žemutinė	Vidurinė	Viršutinė
		%	%	%		%	%	%
Profesoriai	44	18,2	31,8	50	43	16,3	30,2	53,5
Docentai	103	21,4	44,7	34	102	28,4	31,4	40,2
Lektoriai	102	18,6	48	33,3	91	16,5	46,1	37,4
Asistentai	18	61,1	27,8	11,1	17	41,2	35,3	23,5
Vyriausieji m. d.	9	22,2	33,3	44,4	6	16,7	33,3	50
Vyresnieji m. d.	14	14,3	21,4	64,3	13	7,7	23,1	69,2
Mokslo d.	23	47,8	30,4	21,7	23	47,8	39,2	13
Jaunesnieji m. d.	18	44,4	27,8	27,8	18	50	22,2	27,8

Lyginant 2008 m. ir 2009 m. dėstytojų ir mokslo darbuotojų atlyginimų koeficientus, pastebima atlyginimų koeficientų didėjimo tendencija viršutinėje koeficientų riboje. Šioje riboje mažėja tik mokslo darbuotojų humanitarinių ir socialinių mokslų srityse koeficientai.

Pagal vertinimo metodiką trečdalis dėstytojų ir mokslo darbuotojų gauna metinius priedus prie atlyginimo už aukštus mokslinės produkcijos ir mokslinės veiklos rezultatus. Kaip matome iš susumuotų rezultatų, ši sistema veikia skatinamai. Ateityje į pedagoginio personalo vertinimo sistemą būtina įtraukti dėstytojų kokybės kriterijus, kurie Universitete yra kuriami ir bus pradėti naudoti 2010 m.

2009 m. gegužės mėn. vykdyta dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestacija. Joje dalyvavo 113 įvairiose pareigybėse dirbančių dėstytojų ir mokslo darbuotojų, iš kurių 105 atestuoti, 6 atestacija atidėta ir 2 neatestuoti.

2009 m. Universitete vyko du vieši konkursai mokslo ir pedagoginių darbuotojų pareigoms užimti. Antrasis konkursas, skelbtas balandžio mėn., organizuotas remiantis laikinuoju konkursų tvarkos aprašu, kuris buvo patvirtintas Senate atsižvelgiant į naują Mokslo ir studijų įstatymą. Juo remiantis sudaryta Priėmimo komisija, kurios trečdalį sudaro ne VDU darbuotojai bei vienas tarptautinis ekspertas.

Balandžio mėn. konkursą laimėjusių mokslo ir pedagoginių darbuotojų atlyginimo koeficientai ir priedai prie atlyginimo už mokslinę produkciją ir veiklą, palyginti su turėtais anksčiau, pakilo.

Dėstytojų ir mokslo darbuotojų atestacijai vykdyti, priedų už mokslinę ir kitą veiklą bei tarnybinių atlyginimų koeficientams, laimėjus konkursą, skaičiuoti Universitete 2009 m. pradėta kurti kompiuterizuota MATIS sistema, į kurią iš VDU bibliotekos bazės perkeliama informacija apie darbuotojų mokslines publikacijas, taip pat dėstytojų ir mokslo darbuotojų kiekvienais metais pildomos mokslinės veiklos ataskaitos. Pagal įvairaus pobūdžio užklausas MATIS sistemoje sudaromos ataskaitos, kurios reikalingos tarnybiniams koeficientams ir priedams prie atlyginimo nustatyti. Dėstytojams ir mokslo darbuotojams ši sistema taip pat naudinga – jiems atestacijos ir metinių priedų skaičiavimo metu nereikia papildomai teikti mokslinių publikacijų sąrašo.

Nemaža dalis mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbų Universitete atliekami pagal įvairius projektus ir programas. 2009 m. darbai buvo vykdomi pagal BP6 ir BP7, Leonardo da Vinči, kitų tarptautinių ir Lietuvos fondų, įmonių ir organizacijų projektus, grantus bei užsakymus.

4.2. MOKSLINĖS PRODUKCIJOS SKLAIDA

Mokslinė produkcija (monografijos, straipsniai, pranešimai konferencijose, suorganizuotos konferencijos ir seminarai, moksliniai projektai ir užsakomieji moksliniai tyrimai) yra svarbus Universiteto mokslinės veiklos rodiklis. Pagal šį rodiklį vyksta Lietuvos universitetų tam tikras reitingavimas, tai turi įtakos skiriant valstybės finansavimą universitetams, parodo ir Universiteto mokslinį potencialą. Visa Universiteto mokslo vertinimo ir skatinimo sistema yra nukreipta gerinti šiuos rodiklius.

Strateginiame VDU plane numatyta:

- Pasiiekti, kad aukščiausio lygio Universiteto mokslinė produkcija (straipsniai ISI ir kitose referatyvinėse bazėse) sudarytų ne mažiau kaip 80 % nuo bendros mokslinės produkcijos (nuo 2009 m.).
- Organizuoti ir surengti 4–5 tarptautines (pasaulines) mokslines praktines konferencijas (iki 2011 m.).
- Siekti, kad visi universiteto moksliniai periodiniai leidiniai būtų įtraukti į referuojamas tarptautines bazes (nuo 2008 m.).

2009 m. tarptautinės leidyklos išleido 2, o Lietuvos leidyklos – 12 Universiteto mokslininkų monografijų. Dėstytojai ir mokslo darbuotojai paskelbė 556 mokslinius straipsnius, iš jų 59 tarptautiniuose leidiniuose, įrašytuose į Mokslinės informacijos instituto (MII) sąrašą, 245 – kituose tarptautiniuose leidiniuose.

Fizinių ir biomedicinos mokslų srityse paskelbta 30 straipsnių tarptautiniuose leidiniuose, įrašytuose į MII sąrašą (Gamtos mokslų fakultetas – 23, Informatikos fakultetas – 6, Kauno botanikos sodas – 1), 32 straipsniai – tarptautiniuose recenzuojamuose moksliniuose leidiniuose, 70 straipsnių – kituose recenzuojamuose moksliniuose periodiniuose Lietuvos ir užsienio leidiniuose.

Humanitarinių ir socialinių mokslų srityse dėstytojai ir mokslo darbuotojai išleido 14 monografijų ir paskelbė 29 (Socialinių mokslų fakultetas – 10, Menų fakultetas – 7, Humanitarinių mokslų fakultetas – 6, Ekonomikos ir vadybos bei Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetai – po 3) straipsnius tarptautiniuose leidiniuose, įrašytuose į MII sąrašą, 213 mokslinių straipsnių tarptautiniuose ir 182 kituose periodiniuose ir tęstiniuose bei vienkartinuose mokslo leidiniuose, išspausdino daugiau kaip 140 mokslinių pranešimų tarptautinėse, Lietuvos ir kitose konferencijose.

VDU mokslininkai pagal jų sukuriamą mokslinę produkciją, palyginus ją su kitais universitetais, užima pirmaujančias pozicijas beveik visose srityse. 12–14 lentelėse pateikiamas mokslinės produkcijos skaičius vienetais (pagal SKVC vertinimo sistemą), tenkantis vienam tyrėjui, vidutiniškai per 2004–2008 metus atskirose mokslų srityse.

12 lentelė

Mokslinės produkcijos skaičius vienetais (pagal SKVC vertinimo sistemą), tenkantis vienam tyrėjui, vidutiniškai per 2004–2008 m. humanitarinių mokslų srityje

Eil. Nr.	Universitetas	Mokslo et. sk. vidurkis	Tyrėjų et. sk. vidurkis	Mokslinės produkcijos sk. (vnt.) vidurkis	Mokslinės produkcijos sk., tenkantis vienam tyrėjo et.
1	VDU	99,2	164,6	393,6	2,4
2	VGTU	33,8	55,7	111,6	2,0
3	VPU	112,4	158,0	255,2	1,6
4	VU	226,6	410,5	629,2	1,5
5	ŠU	64,2	163,7	170,4	1,0
6	KU	100,0	210,9	149,2	0,7
7	KTU	23,7	82,3	44,4	0,5
8	LŽŪU	3,4	19,0	4,0	0,2
9	LKKA	6,5	16,4	2,2	0,1
10	LVA	1,1	1,5	0,0	0,0

13 lentelė

Mokslinės produkcijos skaičius vienetais (pagal SKVC vertinimo sistemą), tenkantis vienam tyrėjui, vidutiniškai per 2004–2008 m. socialinių mokslų srityje

Eil. Nr.	Universitetas	Mokslo et. sk. vidurkis	Tyrėjų et. sk. vidurkis	Mokslinės produkcijos sk. (vnt.) vidurkis	Mokslinės produkcijos sk., tenkantis vienam tyrėjo et.
1	VGTU	71,5	98,7	316,0	3,2
2	VDU	83,5	111,9	281,2	2,5
3	KTU	137,9	241,2	448,2	1,9
4	VU	235,0	321,8	545,8	1,7
5	VPU	113,8	191,8	308,6	1,6
6	ŠU	121,8	245,7	373,4	1,5
7	LKKA	60,0	92,2	127,4	1,4
8	LŽŪU	54,0	97,1	129,2	1,3
9	KU	108,0	188,0	174,4	0,9
10	LVA	0,3	0,9	0,4	0,5

Kaip matome 19-oje lentelėje, VDU humanitarinių mokslų srityje pagal mokslinę produkciją vienam tyrėjui užima pirmąją vietą tarp Lietuvos universitetų. Pagal absoliutų mokslinės produkcijos kiekį VDU atsilieka tik nuo Vilniaus universiteto, kuris turi 2,5 karto daugiau šios mokslo srities tyrėjų.

Socialinių mokslų srityje VDU yra antroje vietoje po VGTU, tačiau pagal absoliutų mokslinės produkcijos kiekį VDU yra tik šeštoje vietoje. Tai rodo, kad VDU turi didinti savo tyrėjų pajėgumą socialinių mokslų srityje, nes mokslinė kompetencija yra aukšta, tačiau šeštoji vieta pagal bendrą produkcijos kiekį yra per žema.

14 lentelė

Mokslinės produkcijos skaičius vienetais (pagal SKVC vertinimo sistemą), tenkantis vienam tyrėjui, vidutiniškai per 2004–2008 m. fizinių mokslų srityje

Eil. Nr.	Universitetas	Mokslo et. sk. vidurkis	Tyrėjų et. sk. vidurkis	Mokslinės produkcijos sk. (vnt.) vidurkis	Mokslinės produkcijos sk., tenkantis vienam tyrėjo et.
1	VDU	31,3	42,6	74,0	1,7
2	KTU	117,6	158,4	239,0	1,5
3	VU	306,3	369,0	543,4	1,5
4	VGTU	76,2	87,2	92,2	1,1
5	LŽŪU	6,8	9,3	8,2	0,9
6	KU	25,1	42,1	35,6	0,8
7	ŠU	25,2	46,7	33,8	0,7
8	VPU	59,5	77,8	53,0	0,7
9	LVA	1,2	1,8	0,0	0,0
10	LKKA	0,0	0,0	0,2	0,0

15 lentelė

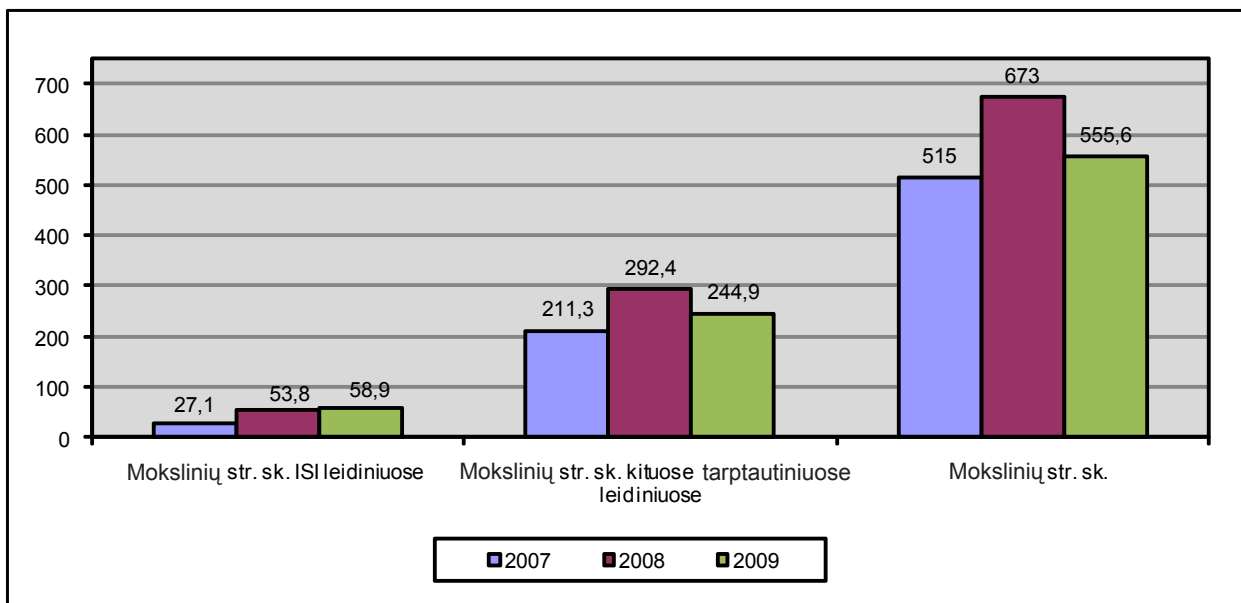
Mokslinės produkcijos skaičius vienetais (pagal SKVC vertinimo sistemą), tenkantis vienam tyrėjui, vidutiniškai per 2004–2008 m. biomedicinos mokslų srityje

Eil. Nr.	Universitetas	Mokslo et. sk. vidurkis	Tyrėjų et. sk. vidurkis	Mokslinės produkcijos sk. (vnt.) vidurkis	Mokslinės produkcijos sk., tenkantis vienam tyrėjo et.
1	LVA	39,42	49,48	144,60	2,92
2	KTU	6,80	6,80	19,70	2,90
3	VDU	32,98	37,37	93,20	2,49
4	LKKA	46,93	55,10	105,00	1,91
5	ŠU	11,84	18,72	28,20	1,51
6	VU	281,56	351,21	507,20	1,44
7	KU	36,83	55,51	77,00	1,39
8	LŽŪU	92,77	104,64	144,40	1,38
9	VGTU	4,02	4,17	5,20	1,25
10	VPU	32,44	38,36	37,80	0,99

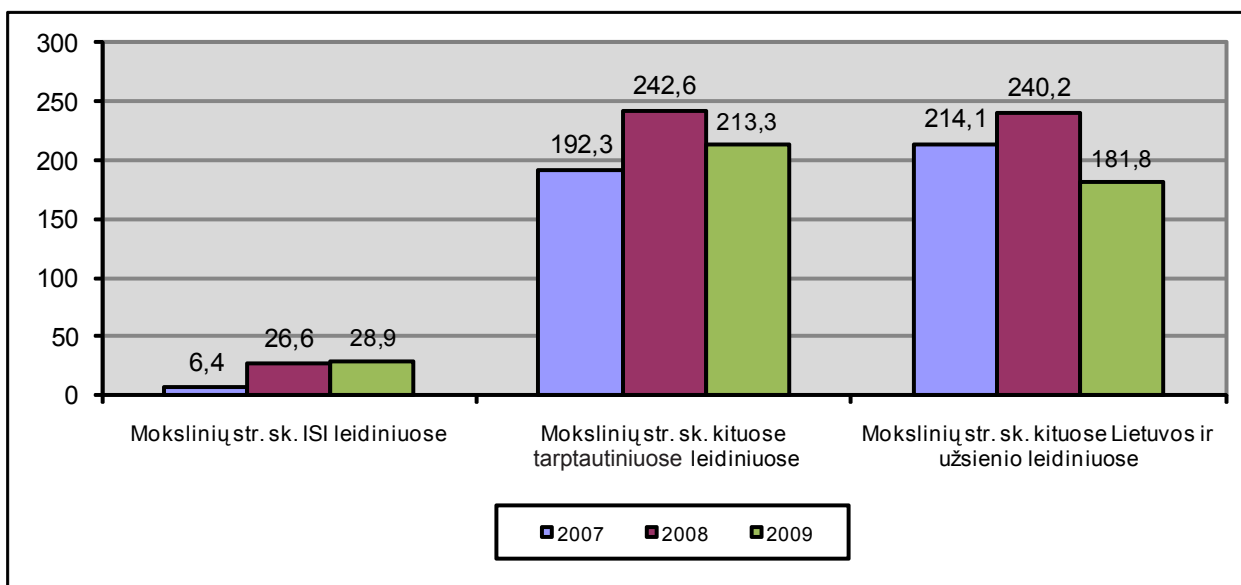
Fizinių mokslų srityje VDU yra pirmoje vietoje pagal produkciją vienam tyrėjui, tačiau VDU svoris pagal bendrą produkcijos kiekį nėra didelis. Beveik septynis kartus atsiliekame nuo VU tiek tyrėjų skaičiumi, tiek produkcijos apimtimi, o palyginti su KTU, šie rodikliai yra mažesni tris kartus.

Kaip ir pažymėta strateginiame VDU plane, svarbus mokslinės produkcijos rodiklis yra monografijų, išleistų pripažintose leidyklose, santykis su kitų monografijų skaičiumi, taip pat straipsnių, išspausdintų žurnaluose, referuojamuose mokslinės informacijos (MII) duomenų bazėje, santykis su kitais straipsniais.

2007–2009 m. mokslinių straipsnių skaičius, kurį sudaro Universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų indėlis, pagal atskiras mokslo sritis pateiktas 61–63 paveiksluose.

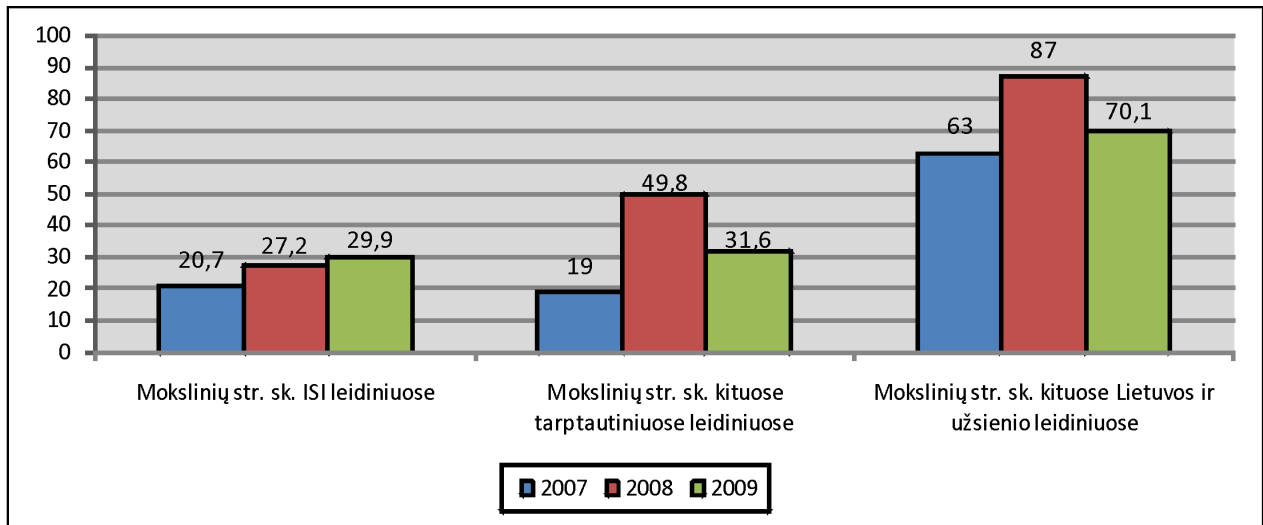

61 pav. Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų mokslinių straipsnių skaičius (institucijos autorių indėlis 2007–2009 m.)

62 pav. Humanitarinių ir socialinių mokslų srities dėstytojų ir mokslo darbuotojų mokslinių straipsnių skaičius (institucijos autorių indėlis 2007–2009 m.)

Fizinių ir biomedicinos mokslų srityse moksliniai straipsniai tarptautiniuose leidiniuose, įrašytuose į MII duomenų bazes, bendrame šių sričių mokslinių straipsnių skaičiuje sudaro 23 %, humanitarinių ir socialinių mokslų srityse – 6,8 %. Aukščiausio lygio Universiteto dėstytojų ir mokslo darbuotojų mokslinė produkcija (straipsniai ISI ir kitose referatyvinėse bazėse) sudaro 55 % nuo bendros mokslinės produkcijos (VDU strateginiame plane siekiama 80 %).

63 pav. Biomedicinos ir fizinių mokslų srities dėstytojų ir mokslo darbuotojų mokslinių straipsnių skaičius (institucijos autorių indėlis 2007–2009 m.)

Remiantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. ISAK-1321, pasikeitė 2008 m. mokslinės produkcijos vertinimo metodika. Humanitarinių ir socialinių mokslų srityse yra skiriami I ir II lygmens mokslo darbai. Kiekviena institucija, vadovaudamasi metodikoje pateikiamais mokslo darbų rūšių sąrašais ir aprašu, kokybiniais kriterijais bei pačios institucijos padalinių atliekamų jų mokslo darbų vidiniu vertinimu, iš visų darbų turėjo atrinkti reikšmingiausius (nacionališkai ar tarptautiškai, konkrečios mokslo krypties ar tarpdisciplininę raidai, socialinei, kultūrinei ar eksperimentinei plėtrai etc.) I lygmens mokslo darbus. Kokybiniai kriterijai, į kuriuos rekomenduojama atsižvelgti, savo mokslo darbus priskiriant I lygmeniui, yra šie: problemiškas (formulavimas, pažintinė vertė, reikšmingumas, refleksija), aktualumas (lituanistinis, nacionalinis ar tarptautinis, visuomeninis ar kultūrinis, fundamentalusis ar tarpdalykinis), turinio mokslinis pagrįstumas (teorinis, empirinis, metodinis, sisteminis, atrankos, išvadų etc.), formos ypatybės (struktūriškumas, stilingumas, sudėtingumas), naujumas ir originalumas (problemos, teorinis, metodologinis, metodinis, empirinis, interpretacijos, analizės, išvadų, apibendrinimų etc.). Lietuvos mokslo taryba atlieka ekspertinę visų I lygmens mokslo darbų vertinimą, kiekvieną mokslo darbą įvertindama pagal norminę skalę.

Mūsų Universitetas atrinko 115 (iš jų 10 monografijų), t. y. 15 %, I lygmens mokslo darbų ir pateikė Lietuvos mokslo tarybos ekspertams įvertinti. Kiekvieną I lygmens mokslo darbą ekspertai įvertino balais nuo 0 iki 10.

Didžiausias įvertinimas – 7,5 balo – skirtas šiam I lygmens mokslo darbui (monografijai): (Rachuba, Andrzej; [Kiaupienė, Jūratė]; [Kiaupa, Zigmuntas]. *Historia Litwy: dwugłos polsko-litewski* / Rachuba Andrzej, Jūratė Kiaupienė, Zigmantas Kiaupa. Warszawa: Wydawnictwo DiG, 2008. 388 p. ISBN 9788371814754). Universitetams skirtų balų vidurkis už 1 lygmens monografijas pateikiamas 16-oje lentelėje.

Kitų I lygmens mokslo darbų (be monografijų) balai yra tokie: 3 mokslo darbai įvertinti 6 balais, 6 – nuo 5 iki 5,5 balo, 10 mokslo darbų įvertinti 4 balais, 26-iems mokslo darbams skirta po 3 balus, 29-iems – po 2 balus, 30 mokslo darbų buvo įvertinti nuo 0 iki 1,5.

16 lentelė

Humanitarinių ir socialinių mokslų srities I lygmens monografijų skaičius ir balų vidurkis

Universitetas	I lygmens monografijų skaičius	Balų, skirtų I lygmens monografijoms, vidurkis
VU	25	4,72
KTU	5	4,5
KU	2	4
VDU	10	3,55
VPU	6	3,5
MRU	10	2,9
ŠU	3	2,3

2010 m. Universitete įsigalios nauji minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai mokslo ir pedagoginiams darbuotojams. Juose reikia akcentuoti didesnę dėmesį tarptautinėms, aukšto lygio publikacijoms.

Fizinių ir biomedicinos mokslo darbų rūšys yra skirstomos į tris kategorijas: A, B ir C. Geriausias C kategorijos mokslo darbų vienetus atrinkti ir su paaiškinimais pateikti ekspertiniam vertinimui turėjo pačios institucijos. Vertinimui pateikiamų darbų skaičius priklausė nuo institucijos dydžio. Dvidešimčiai sąlyginių institucijos mokslininkų gali būti pateiktas vienas C kategorijos darbas. Mūsų universitetas pateikė du C kategorijos darbus:

1. Gamtos mokslų fakulteto Biologijos katedros vedėjo prof. A. Paulausko kartu su bendraautoriais parengtą Ekologijos terminų aiškinamąjį žodyną: lietuvių, anglų, vokiečių, rusų kalbomis (vertinimo skaleje nuo 0 iki 100 ekspertai jį įvertino 50 balų).

2. Prof. A. Avižienio tarptautinės konferencijos „Seventh European Dependable Computing Conference – EDCC-7“ organizavimas (įvertintas 80 balų).

2009 m. Universitete suorganizuota 16 tarptautinių mokslinių renginių, kuriuose dalyvavo užsienio šalių mokslininkai (17 lentelė).

Pagal VDU strateginį planą siekiama, kad visi Universiteto moksliniai periodiniai leidiniai būtų įtraukti į referuojamas tarptautines bazes. Šiuo metu Universitete leidžiami periodiniai mokslo žurnalai (18 lentelė), kurie yra įtraukti į Lietuvos mokslo tarybos patvirtintas tarptautines duomenų bazes. 2009 m. į šį sąrašą pateko 3 Universiteto žurnalai: „Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos“, „International Journal of Psychology: A Biopsychological Approach / Tarptautinis psichologijos žurnalas: biopsichosocialinis požiūris“, „Socialinis darbas. Patirtis ir metodai“.

17 lentelė

2009 m. Universiteto organizuotos mokslinės konferencijos

Tarptautinio mokslinio renginio (konferencijos, seminaro ar kt.) pavadinimas	Organizatorius (padalinys / vadovas)
3-oji tarptautinė konferencija „The Vital Nature Sign“	habil. dr. A. Maruška, dr. R. Jarmalavičienė, dr. V. Baublys, dr. S. Mickevičius, dr. N. Jurkonis, dr. V. Ratautaitė
15-os tarptautinės mokslinės-praktinės konferencijos posėdžio „Žmogaus ir gamtos sauga 2009“ konferencijos 1 B sekcija „Aplinkos sveikata. Rekreacija“ ir teminis seminaras „Vaistiniai augalai: žaliavos kokybė ir panaudojimas ligų profilaktikai“	Kauno botanikos sodo Vaistinių augalų mokslo sektoriaus mokslo darbuotoja dr. O. Ragažinskienė
Tarptautinė mokslinė konferencija „Migracijos spindesys ir skurdas. Tarpkultūrinė literatūra“	Vokiečių ir prancūzų filologijos katedra
International Conference on Baltic Studies in Europe 2009 „The Baltics as an Intersection of Civilizational Identities“	Politikos mokslų ir diplomatijos fakultetas / prof. I. Dabašinskienė
Tarptautinė mokslinė konferencija „Kintanti praeitis: istorijos (re) konstrukcijos nuo 1945-ųjų iki dabar“ / „The Past is Still to Change: Performing History from 1945 to the present“	Teatrologijos ir Istorijos katedros
Tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija „A Child in an Alcohol Affected Family: How to help?“ / „Vaikas alkoholizmu sergančioje šeimoje: kaip padėti?“	Socialinės gerovės fakultetas
Tarptautinis seminaras-mokymai „Vaikų, augančių alkoholizmu sergančioje šeimoje, vidinio psichologinio ir emocinio atsparumo ugdymas“	Socialinės gerovės fakultetas ir ENCARE (<i>European Network for Children Affected by Risky Environment within the Family</i>)
IV tarptautinis vaizdo simpoziumas: „Aktualūs tyrimai psichologijoje: tarptautinė patirtis“	Bendrosios psichologijos katedra, Teorinės psichologijos katedra, Psichologijos klinika / dr. Rytis Pakrošnis
V tarptautinis simpoziumas: „Recent Research Topics in Psychology: International Experience“	Bendrosios psichologijos katedra, Teorinės psichologijos katedra, Psichologijos klinika / dr. Rytis Pakrošnis
III Lietuvos kalbų pedagogų asociacijos tarptautinė konferencija	Užsienio kalbų centras ir LKPA, KTU, VIKC
Tarptautinis seminaras „Organisation and Assessment of Pearson Tests of English“	Užsienio kalbų centras
Tarptautinė mokslinė konferencija „Globalizacijos įtaka teisei: nauji iššūkiai ir naujos galimybės“	Teisės fakultetas / doc. Julija Kiršienė
Tarptautinė mokslinė konferencija „The Power of the Mask“ / „Kaukės galia“	Etnologijos ir folkloristikos katedra / doc. A. Vaitcekauskas
Tarptautinė mokslinė konferencija „XX a. – XXI a. pradžios Lietuvos religijos mokslų periodika“, skirta mokslinio žurnalo SOTER atkūrimo dešimtmečiui ir Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti	Katalikų teologijos fakultetas / prel. prof. V. S. Vaičiūnas, prof. A. Motuzas
Tarptautinė mokslinė konferencija „Evangelizacija šiandienos pasaulyje: ištakos, iššūkiai, perspektyvos“, skirta šv. apaštalo Pauliaus gimimo 2000 metų jubiliejui ir Evangelijos skelbimo Lietuvoje 1000-mečio paminėjimui	Katalikų teologijos fakultetas / dr. A. Lukaševičius
Dešimtoji tarptautinė mokslinė konferencija „Management Horizons in Changing Economic Environment. Visions and Challenges“	VDU Ekonomikos ir vadybos fakultetas, Europos vadybos asociacija ir Baltijos vadybos fondas

18 lentelė

Periodiniai mokslo leidiniai, įtraukti į LMT patvirtintas tarptautines duomenų bazes

Leidinio pavadinimas	Vyriausiasis / mokslinis redaktorius	Lietuvos mokslo tarybos patvirtintos tarptautinės duomenų bazės
„Organizacijų vadyba: sisteminiai tyrimai“	prof. P. Zakarevičius	Business Source Complete
„Soter“	mons. doc. V. Vaičiūnas	The Philosophers Index
„Archivum Lithuanicum“ (kartu su Lietuvių kalbos institutu, Klaipėdos, Šiaulių, Vilniaus universitetais)	dr. G. Subačius	MLA International Bibliography
„Aplinkos tyrimai, inžinerija ir vadyba“ (kartu su Kauno technologijos, Lietuvos žemės ūkio, Vilniaus, Klaipėdos universitetais, Lietuvos energetikos institutu ir Inžinerinės ekologijos asociacija)	prof. J. Staniškis	CAB Abstracts, INSPEC
„Meno istorija ir kritika“	prof. V. Levandauskas	MLA International Bibliography
„Taikomoji ekonomika: sisteminiai tyrimai“	prof. P. Žukauskas	Business Source Complete
„Aukštojo mokslo kokybė“	prof. K. Pukelis	MLA International Bibliography, IndexCopernicus
„Profesinis rengimas: tyrimai ir realijos“	koordinuojantis redaktorius dr. T. Sabaliauskas	IndexCopernicus
„International Journal of Psychology: A Biopsychological Approach / Tarptautinis psichologijos žurnalas: biopsichosocialinis požiūris“ (kartu su Nebraskos universitetu)	doc. A. Endriulaitienė, prof. Max McFarland	IndexCopernicus
„Socialinis darbas. Patirtis ir metodai“	prof. J. Ruškus	IndexCopernicus

2009 m. sumažėjo Universiteto mokslo periodinių leidinių (19 lentelė), įtrauktų į Lietuvos mokslo tarybos mokslinių periodinių leidinių sąrašą, kadangi jie pakilo į aukštesnę poziciją.

19 lentelė

Periodiniai mokslo leidiniai, įtraukti į LMT mokslinių periodinių leidinių sąrašą

Leidinio pavadinimas	Vyriausiasis / mokslinis redaktorius	Duomenų bazės
„Darbai ir dienos“	prof. E. Aleksandravičius	CEEOL, EBSCO
„Baltic Journal of Law & Politics“	dr. T. Berkmanas	MetaPress

Universitete leidžiami ir kiti periodiniai mokslo leidiniai bei mokslo darbų rinkiniai:

- ▶ „Kauno istorijos metraštis“ (redkolegijos pirmininkas prof. Z. Kiaupa).
- ▶ „Teatrologiniai eskizai“ (mokslinis redaktorius prof. B. Vaškelis).
- ▶ „Politikos mokslų almanachas“ (vyriausioji redaktorė doc. R. Jasiulevičienė).
- ▶ „Grupės ir aplinkos“ (vyriausioji redaktorė doc. E. Ramanauskaitė).
- ▶ „Scripta Horti Botanici Universitatis Vytauti Magni / Vytauto Didžiojo universiteto Botanikos sodo raštai“ (sudarytoja dr. V. Snieškienė).
- ▶ „Humanities in New Europe / Humanitariniai mokslai naujoje Europoje“ (atsakingasis redaktorius prof. R. Apanavičius).
- ▶ „Regioninės studijos“ (atsakingas asmuo – doc. I. Dabašinskienė).
- ▶ „Žiniasklaidos transformacijos“ (atsakingas asmuo – dr. K. Juraitė).
- ▶ „Laikas ir Žodis“ (redaktorius – prof. L. F. Gudaitis).

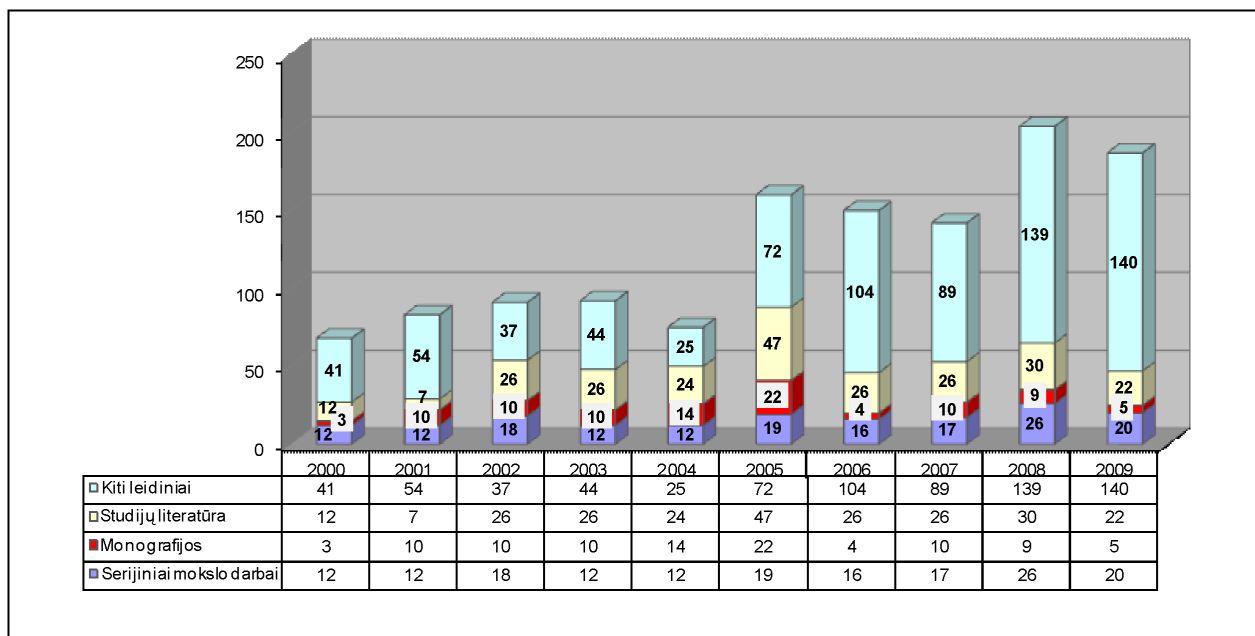
VDU leidykla dalyvauja Lietuvos akademinių leidyklų asociacijos veikloje, elektroninės visateksčių dokumentų duomenų bazės (eLABa) kūrimo darbe, teikia serijinių mokslo leidinių medžiagą kitoms tarptautinėms elektroninėms duomenų bazėms. Jos misija yra tenkinti augančius Universiteto leidybos darbų poreikius ir atlikti pagrindines leidyklos funkcijas – leidinių redagavimą, maketavimą, spaudą ir platinimą. Leidykla siekia sukomplektuoti, motyvuoti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos specialistus, gebančius vykdyti sudėtingas leidybos užduotis. 2009 m. VDU leidykloje buvo 10,75 etato, dirbo 12 darbuotojų, 1 darbuotoja turėjo vaiko auginimo atostogas.

Į Universiteto 2009 m. leidybos planus buvo įtraukti 119 leidinių. Iš viso leidykla išleido 187 leidinius: 20 serijinių mokslo leidinių; 5 monografijas; 1 bendrąjį aukštųjų mokyklų vadovėlį; 5 mokomąsias knygas; 16 metodinių priemonių; 5 konferencijų tezių ir informacinius leidinius; ypatingos skubos tvarka parengė ir išspausdino 45 daktaro disertacijas ir tiek pat jų santraukų; 19 habilitacijų apžvalgų; nuolat spausdino įvairią dalomąją medžiagą pagal fakultetų ir kitų padalinių užsakymus, bendradarbiaudama su kitais Universiteto padaliniais organizavo UVM laikraščio, mokslinės, informacinės bei reklaminės literatūros spausdinimo darbus miesto spaustuvėse.

2000–2009 m. leidybos darbų kaita ir pasiskirstymas pagal leidinių paskirtį matyti 64 paveiksle.

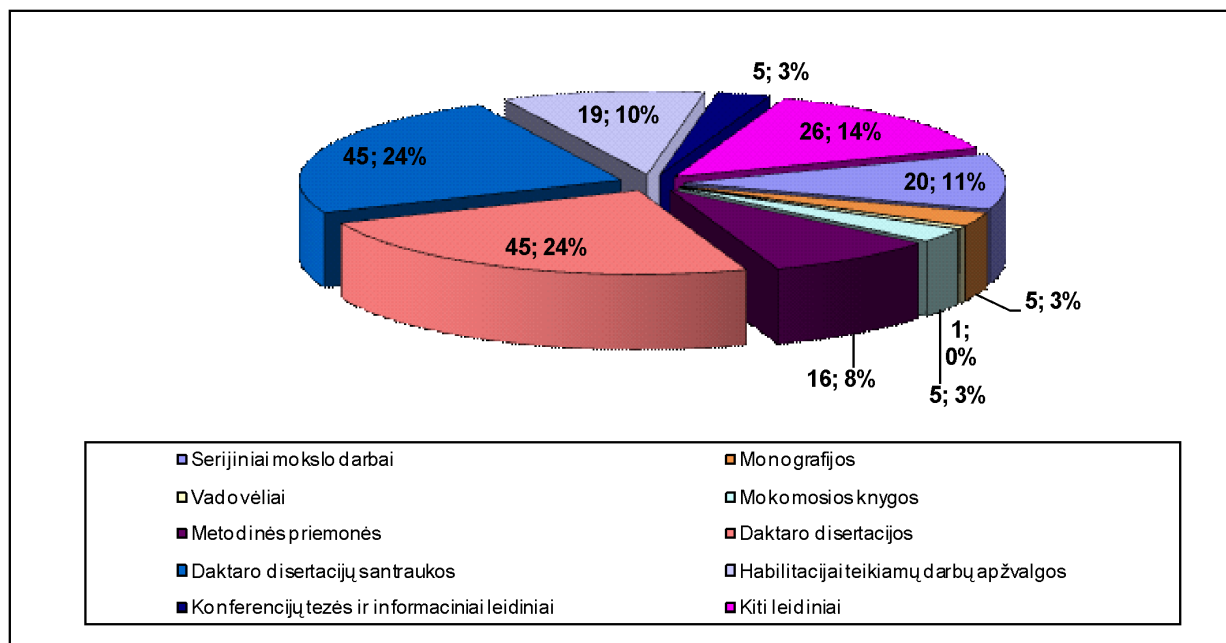
Apibendrinant mokslinės produkcijos skaidą Universitete pagrįstai galima teigti, kad VDU mokslo organizavimo sistema yra gana gerai funkcionuojanti, ji leidžia vertinti tiek bendrą Universiteto mokslinį potencialą, tiek individualų kiekvieno dėstytojo ir mokslo darbuotojo indėlį.

Nors VDU pagal mokslinės produkcijos kiekį vienam apibendrintam mokslo darbuotojo etatui yra tarp pirmaujančių Lietuvos universitetų, tačiau aukščiausio lygio mokslinės produkcijos yra per mažai, tad tobulinant dėstytojų ir mokslo darbuotojų vertinimo bei skatinimo sistemą į tai turi būti atsižvelgta.

64 pav. Leidybos darbų kaita 2000–2009 m.

2009 m. išleistų leidinių įvairovės analizė pateikta 80 paveiksle.

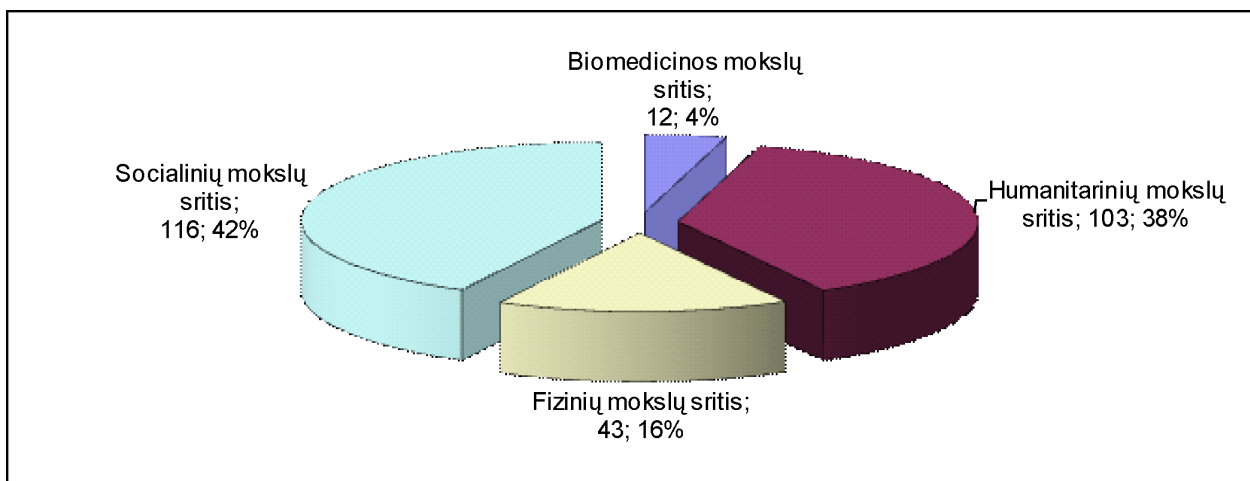

65 pav. 2009 m. išleisti leidiniai pagal paskirtį

4.3. MOKSLININKŲ RENGIMAS

Viena svarbiausių Universiteto veiklos krypčių yra rengti mokslininkus, gebančius savarankiškai atlikti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės (socialinės, kultūrinės) plėtros darbus bei spręsti mokslo problemas. VDU jau tradiciškai turi vieną didžiausių santykinį doktorantų skaičių. Nors 2009 m. doktorantūros finansavimas buvo sumažintas, Universitetas priėmė beveik tokį patį doktorantų skaičių kaip ir ankstesniais metais, prisiimdamas dalį finansavimo iš savo lėšų. Tai rodo atsakingą Universiteto požiūrį į doktorantų rengimą, nors šiuo metu Universiteto pedagoginiam ir mokslo personalui papildyti reikia tik dalies baigusiujų doktorantūrą, tačiau doktorantų rengimą Universitetas suvokia kaip savo misiją Lietuvos mokslui.

2009 m. Vytauto Didžiojo universiteto doktorantūroje studijavo: pavasario semestre – 198 dieninių ir 27 neakivaizdinių, rudens semestre – 242 dieninių ir 32 neakivaizdinių studijų doktorantai. Doktorantų pasiskirstymas pagal mokslo sritis 2009 m. rudens semestre matyti 66 paveiksle.

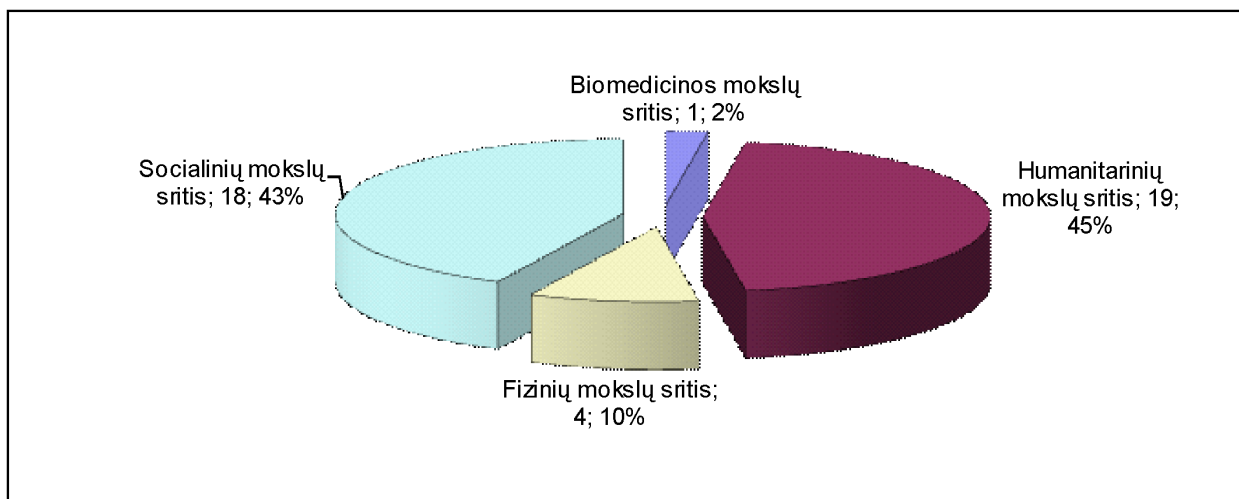

66 pav. 2009 m. rudens semestre doktorantūra pagal sritis

2009 m. Universitete apgintos 42 daktaro disertacijos (20 lentelė). Jų pasiskirstymas pagal mokslo sritis pavaizduotas 82 pav. Reikia pažymėti, kad šiais metais daugiau asmenų nei įprastai (9 žmonės) pareiškė norą daktaro disertacijas apginti eksterno būdu.

20 lentelė

Mokslų sritis ir kryptis	Skaičius 2009 m.		
	Dieninių	Neakivaizdinių	Eksternų
Biomedicinos mokslai	1		
Ekologija ir aplinkotyra	1		
Fiziniai mokslai	3		1
Biochemija	1		1
Chemija	1		
Fizika	1		
Humanitariniai mokslai	13	1	5
Filosofija	1	1	
Filologija	3		3
Istorija	2		2
Etnologija	1		
Teologija	3		
Menotyra	3		
Socialiniai mokslai	14	1	3
Edukologija	2	1	2
Psichologija	1		
Sociologija	2		
Politikos mokslai	3		1
Ekonomika	2		
Vadyba ir administravimas	4		
Iš viso	31	2	9

67 pav. 2009 m. apgintos doktorantų disertacijos pagal mokslų sritis

2009 m. baigėsi doktorantūros studijų ir daktaro disertacijai apginti skirtas terminas 2004 m. priimtiems Universiteto doktorantams: buvo priimti 47 asmenys, laiku daktaro disertacijas apgynė 29 (arba 62 %) priimti doktorantai (21 lentelė).

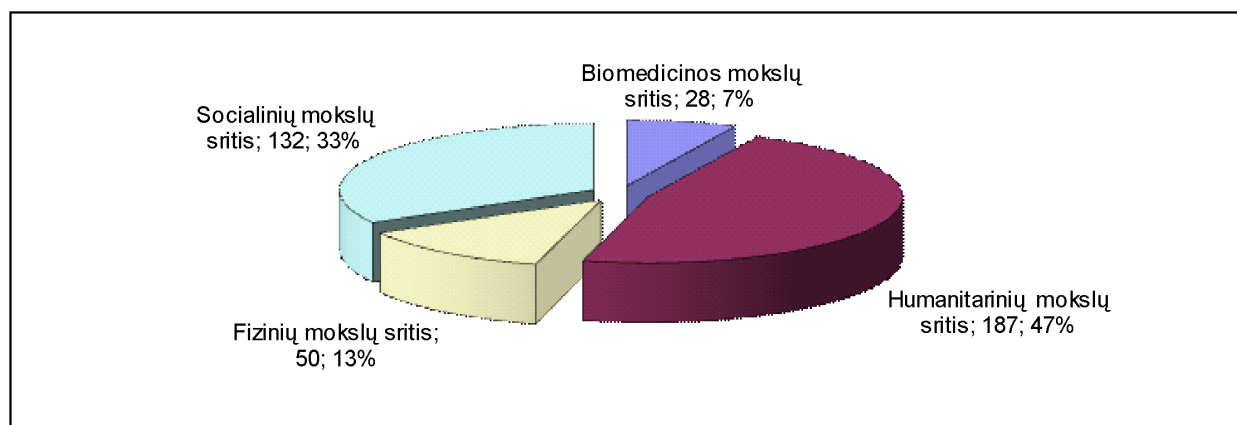
21 lentelė

Tryliktoji doktorantūros laida

Mokslų sritis ir kryptis	Priimta	Apgynė disertaciją	Apgynusiųjų %
Biomedicinos mokslai	3	2	67
Ekologija ir aplinkotyra	3	2	67
Fiziniai mokslai	7	3	43
Biochemija	2	0	0
Chemija	1	1	100
Fizika	2	2	100
Informatika	2	0	0
Humanitariniai mokslai	17	10	59
Filosofija	2	1	50
Filologija	3	1	33
Istorija	4	3	75
Etnologija	3	1	33
Teologija	2	1	50
Menotyra	3	3	100
Socialiniai mokslai	20	14	70
Edukologija	6	4	67
Sociologija	1	1	100
Politikos mokslai	3	2	67
Ekonomika	2	2	100
Vadyba ir administravimas	8	5	63
Iš viso	47	29	62

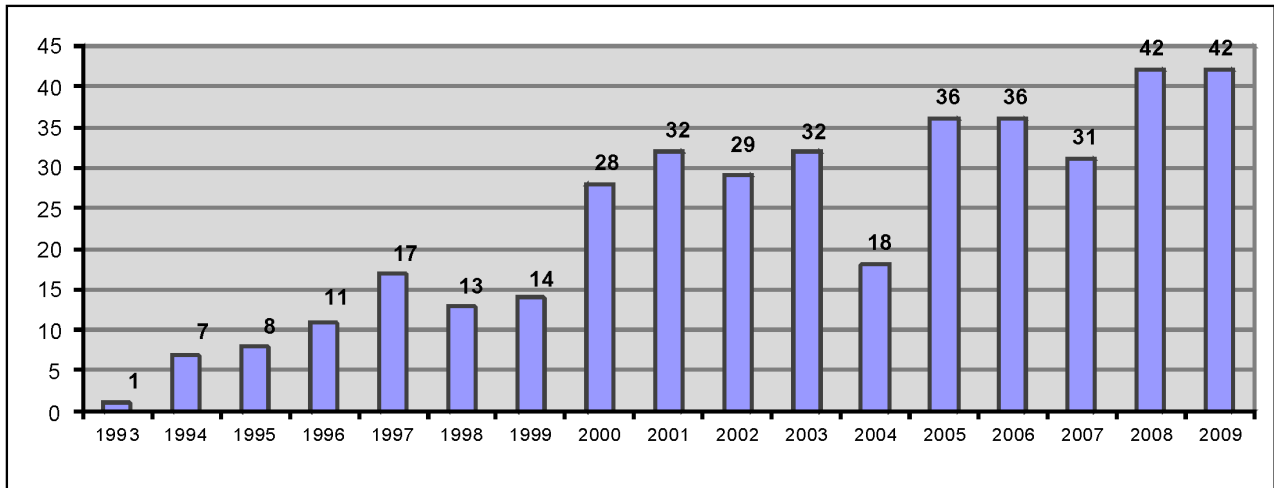
Pagal šią laidą labai gerai vertinama menotyrų, ekonomikos, ekologijos ir aplinkotyros, chemijos ir fizikos mokslų krypčių doktorantūros. Chemijos mokslo kryptyje daktaro disertaciją apgynusiai R. Jarmalavičienei paskirtas apdovanojimas konkurse „Apdovanojimai už geriausias 2008 m. disertacijas“, kurį jau kasmet organizuoja Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga.

Nuo 1993 m. iki 2009 m. Universitete iš viso apgintos 397 daktaro disertacijos. Jų pasiskirstymas pagal mokslo sritis pateiktas 68 paveiksle.

68 pav. Daktaro disertacijos pagal mokslo sritis 1993–2009 m.

Apgintų disertacijų skaičiaus kitimas parodytas 84 paveiksle. 2009 m. apgintų disertacijų skaičius buvo toks pats kaip ir 2008 m.

69 pav. **Daktaro disertacijos 1993–2009 m.**

VDU doktorantūros studijas galima vertinti teigiamai tiek pagal stojimo, tiek pagal baigimo duomenis, laiku sėkmingai 2009 m. apgynusių daktaro disertacijas doktorantų skaičius – 62 %.

Šiais metais vyko priėmimas į nuolatinės ir iššėstines doktorantūros studijas. Didžiausias konkursas buvo į socialinių mokslų srities politikos mokslų krypties doktorantūros studijas. Šioje kryptyje norinčių studijuoti skaičius siekė 20.

2009 m. liepos 23 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-1616 mūsų Universitetui buvo atnaujinta doktorantūros teisė teologijos kryptyje. Vadovaujantis šiuo įsakymu, 2009 m. gruodžio 21 d. Lietuvos mokslo taryba patvirtino teologijos mokslo krypties doktorantūros komisijos sudėtį.

Strateginiame VDU 2007–2011 m. plane buvo numatyta organizuoti podoktorantūrinės studijas. 2009 m. VDU podoktorantūrinėse studijose fizinių mokslų srityje stažavosi 4 mokslininkai, o socialinių mokslų srityje – 3 mokslininkai. Pagal *Erasmus* studentų praktikų programą 2009 m. į užsienio universitetus ir organizacijas buvo išvykę šie doktorantai:

1. Martynas Petrikas, MF – Adomo Mickevičiaus universitetas, Lenkija;
2. Giedrė Milerytė, HMF – Fundacja Pogranicze, Lenkija;
3. Daiva Puškoriūtė, HMF – Idea Media SIA, Latvija;
4. Auridas Gajauskas, HMF – Talino universitetas, Estija;
5. Diana Česnauskaitė, HMF – Latvijos universitetas, Latvija;
6. Brigita Paulavičiūtė, GMF – Telemark universitetas, Norvegija.

Remiantis 2008 m. pasirašyta bendradarbiavimo sutartimi su Talino ir Latvijos universitetais dėl tarptautinio doktorantūros konsorciumo steigimo, 2009 m. balandžio 24–25 d. Estijoje vyko įžanginiai Baltijos doktorantūros mokyklos kursai doktorantams, kurių metu mūsų Universiteto doktorantai turėjo galimybę patobulinti savo žinias; ateityje jas sėkmingai panaudos rašydami straipsnius, disertacijas ar ruošdami pristatymus.

2009 metų spalio 16–17 d. Estijoje, Matsalu, vyko įžanginiai Baltijos doktorantūros mokyklos kursai doktorantų vadovams „Efektyvus vadovavimas doktorantams“. Šiuose kursuose dalyvavo 7 mūsų Universiteto dėstytojai, kurie šiuo metu pradeda vadovauti doktorantams.

Pagal *Erasmus* studentų mainų programą Biologijos katedros doktorantės stažavosi Norvegijos universitete „Telemark University College“. Ši stažuotė buvo skirta tobulinti įgūdžius molekulinės biologijos tyrimų srityje. Sociologijos katedroje pasirašytos 9 *Erasmus* akademinių mainų sutartys su užsienio universitetais.

2009 m. liepos 17–19 d. Č. Milošo name, Šeteniuose, vyko filosofijos katedros studentų ir doktorantų vasaros stovykla-seminaras. Seminara metu buvo verčiami M. Mamardašvili filosofiniai tekstai iš rusų į lietuvių kalbą.

2009 m. gruodžio 17 d. tarp Vytauto Didžiojo universiteto ir Herclijos tarpdisciplininio centro Lauder valdymo, diplomatijos ir strategijos instituto (Izraelis) pasirašytas ketinimų bendradarbiauti protokolas. Jame numatyta vykdyti dėstytojų ir administracijos darbuotojų, studentų mainus, bendrus mokslinius projektus, organizuoti paskaitas ir diskusijas, keistis moksline medžiaga.

2009 m. spalio 10 d. VDU doktorantai dalyvavo Molėtų astronomijos observatorijoje vykusiame Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos (LJMS) narių visuotiniame susirinkime. LJMS skatina įvairių mokslo sričių bei institucijų mokslininkų bendradarbiavimą, tarpdisciplininius tyrimus, rengia viešas diskusijas, seminarus ir konferencijas.

2009 m. kilo VDU dėstytojų kvalifikacija. Per šiuos metus VDU buvo suteiktas **vienas profesoriaus garbės vardas:**

prof. habil. dr. Antanui Tylai.

Trys garbės daktaro vardai:

doc. dr. Antanui Kulakauskui;

prof. Jeanui Paului Larçonui;

Vytui E. Gruodžiui.

Keturi profesoriaus pedagoginiai vardai:

doc. dr. Irenai Bakanauskienei

(socialinių mokslų sritis);

doc. dr. Zigmantui Kiaupai

(humanitarinių mokslų sritis);

doc. dr. Jūratei Kiaupienei

(humanitarinių mokslų sritis);

doc. dr. Violetai Pukelienei

(socialinių mokslų sritis).

Penkiolika docento pedagoginių vardų:

dr. Laimutei Anglickienei

(humanitarinių mokslų sritis);

dr. Loretai Bukšnytei

(socialinių mokslų sritis);

dr. Jūratei Čirūnaitei

(humanitarinių mokslų sritis);

dr. Eugenijui Danilevičiui

(socialinių mokslų sritis);

dr. Kristinai Juraitei

(socialinių mokslų sritis);

dr. Bernarui Ivanovui	(socialinių mokslų sritis);
dr. Arvydui Kanapickui	(fizinių mokslų sritis);
dr. Gediminui Karobliui	(humanitarinių mokslų sritis);
dr. Edgarui Kliviui	(humanitarinių mokslų sritis);
dr. Tomai Lileikienei	(socialinių mokslų sritis);
dr. Artūrai Mickui	(fizinių mokslų sritis);
dr. Romualdui Požerskiui	(humanitarinių mokslų sritis);
dr. Rimui Skinkaičiui	(humanitarinių mokslų sritis);
dr. Aušrinei Slavinskienei	(humanitarinių mokslų sritis);
dr. Nijolei Taluntytei	(humanitarinių mokslų sritis).

Devyni Universitete dirbantys mokslininkai sėkmingai atliko habilitacijos procedūrą:

- doc. dr. Aukšė Balčytienė tema „Žiniasklaidos sistemos transformacijos procesai demokratinėje Lietuvoje“ (socialinių mokslų sritis, sociologija 05 S);
- doc. dr. Sigita Barniškienė tema: „Lietuva Rytų Prūsijos literatūroje“ (humanitarinių mokslų sritis, filologija 04 H);
- doc. dr. Alvydas Butkus tema „Nominacija ir identitetas“ (humanitarinių mokslų sritis, filologija 04 H);
- doc. dr. Ineta Dabašinskienė tema „Sąlytinė lietuvių kalba: sociolingvistiniai ir psicholingvistiniai tyrimai“ (humanitarinių mokslų sritis, filologija 04 H);
- doc. dr. Eugenijus Danilevičius tema „Pašaukimo atskleidimas asmenybės ugdymo(si) perspektyvoje“ (socialinių mokslų sritis, edukologija 07 S);
- dr. Remigijus Daubaras tema „Netradicinių sodo augalų introdukcijos vertinimas“ (biomedicinos mokslų sritis, biologija 01 B);
- doc. dr. Asta Kazlauskienė tema „Sąlytinės lietuvių kalbos tyrimai: fonetika ir akcentologija“ (humanitarinių mokslų sritis, filologija 04 H);
- dr. Ona Ragažinskienė tema „Introdukuojamų vaistinių, prieskoninių augalų biologinių savybių įvertinimas ir atranka farmacijos bei vaistažolininkystės plėtrai Lietuvoje“ (biomedicinos mokslų sritis, biologija 01 B);
- doc. dr. Laima Šinkūnaitė tema „Dvasingumo meninė raiška Lietuvos katalikų bažnyčių baroko dailėje“ (humanitarinių mokslų sritis, menotyra 03 H).

VDU strateginiame plane numatytas uždavinys – išrinkti profesorius emeritus – pradėtas vykdyti 2009 m. Pirmieji profesorių emeritų vardai Senato posėdyje suteikti Universiteto rektoriams prof. Broniui Vaškeliui ir prof. Algirdui Avižieniui. Profesoriai emeritai aktyviai dalyvauja Universiteto mokslinėje, pedagoginėje ir visuomeninėje veikloje. Jiems mokama 33 % patvirtinto profesoriaus pareiginio atlyginimo vidurkio mėnesinė išmoka.

2009 m. VDU strateginiame plane numatytos priemonės iš esmės yra įvykdytos: veikia mokslo darbuotojų etatų ir finansavimo reguliavimas pagal dėstytojų ir mokslo darbuotojų vertinimo bei skatinimo sistemą ir klasterių rezultatus, pradėta įgyvendinti VDU mokslo fondo paramos programa klasterių veiklai. VDU mokslininkai pagal mokslo produkciją, tenkančią vienam tyrėjui, užima pirmaujančias vietas

tarp Lietuvos universitetų pagal visas mokslo sritis, kuriose VDU turi tyrėjus; trys VDU mokslo leidiniai 2009 m. buvo įtraukti į LMT patvirtintus pripažintų leidinių sąrašus; 2009 m. VDU išleido gausų doktorantų skaičių; nemažai VDU dėstytojų, mokslininkų, doktorantų ir studentų pasiekė pripažinimo, buvo apdovanoti įvairiomis premijomis ir prizais.

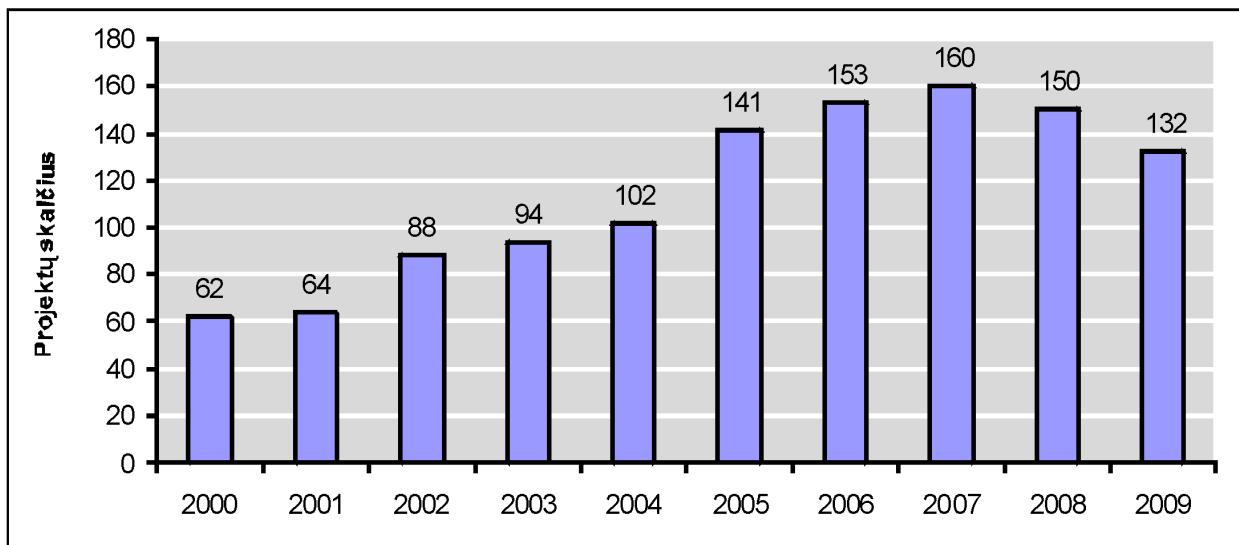
Universiteto mokslininkų rengimo ir darbuotojų mokslinės kvalifikacijos kėlimo sistema universitete visiškai tenkina Universiteto poreikius ir leidžia tolygiai didinti jame dirbančių dėstytojų ir mokslo darbuotojų kvalifikaciją ir skaičių. Besikeičiančios doktorantūros ir mokslinių laipsnių bei pedagoginių vardų teikimo sąlygos verčia turėti lankstesnę sistemą bei orientuoti darbuotojus ir doktorantus daugiau į kokybinius mokslinės produkcijos rezultatus, kurie mažiausiai keičiasi kintant įvairioms vertinimo sistemoms. Ši tendencija turėtų išlikti ir toliau.

4.4. PROJEKTINĖS VEIKLOS PLĖTOJIMAS

Projektinė veikla yra efektyvus būdas diegti studijų ir mokslo inovacijas dalyvaujant miesto, regiono, šalies ir tarptautiniuose bendradarbiavimo tinkluose. Šiai darbo organizavimo formai būdingas inovatyvus turinys, apibrėžti laiko, žmogiškieji ir materialieji ištekliai. Dalyvaudami projektuose Universiteto darbuotojai įgyja galimybę vykdyti tyrimus, rengti mokymo ir studijų programas, tobulinti savo gebėjimus ir kelti kvalifikaciją, užmegzti naudingus profesinius ryšius. Projektai tampa gretutine, papildoma reguliaraus studijų ir mokslo proceso dalimi. Mokslininkų, dėstytojų ir kitų darbuotojų dalyvavimas projektuose formuoja ne tik tarptautinius, tarpinstitucinius tinklus, bet ir sukuria Universiteto padalinių atstovų, skirtingų disciplinų specialistų bendradarbiavimo sąsajas, leidžia sukurti natūralius darbo ir kūrybos procesus peržengiant formalią organizacijos valdymo struktūrą. Neretai tarptautiniuose ir nacionaliniuose projektuose sukurti produktai vėliau integruojami į studijų procesą: taip iš pradžių bandomoji projekto veikla virsta įprasta praktika. Dėl aptartų projektinės veiklos privalumų šis Universiteto darbo baras laikomas strategiškai svarbia ir plėtotina kryptimi.

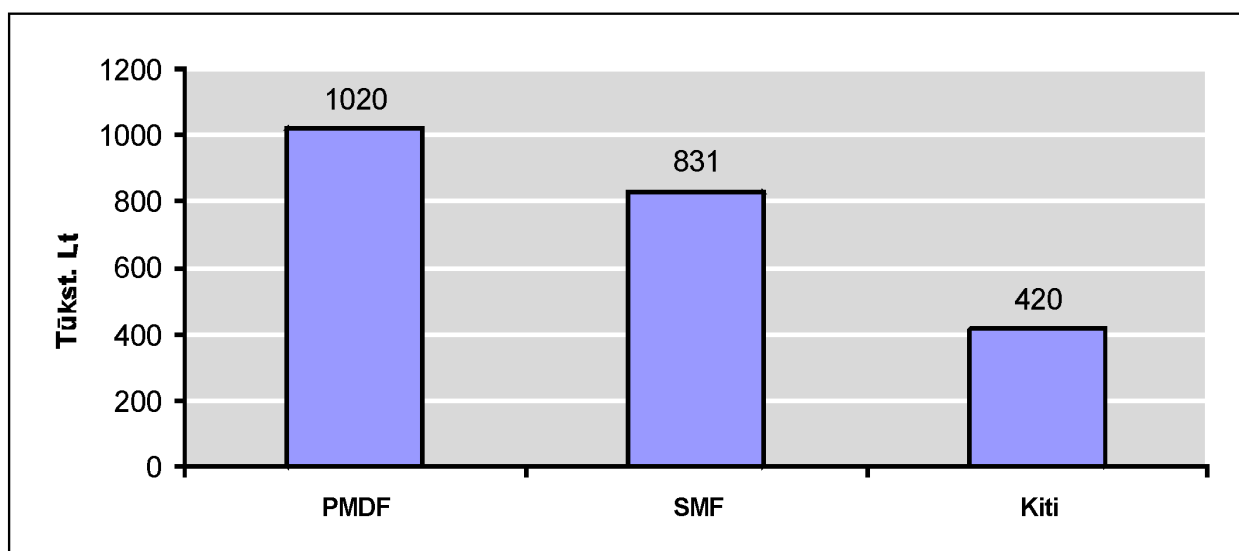
Vytauto Didžiojo universitetas aktyviai dalyvauja mokslo ir studijų projektuose (70 pav.). 2009 m. vykdytų projektų bendra vertė siekė 23,9 mln. Universitete buvo vykdomi 132 tarptautiniai, ESF struktūrinių fondų, LMT ir kitų fondų finansuojami projektai.

Nuo 2007 m. prasidėjus naujam ES struktūrinės paramos etapui (2007–2013 m.), apie 75 % visų šio laikotarpio lėšų planuojama paskirstyti nacionalinio planavimo būdu rengiamiems projektams. Iki praėjusių metų Universiteto dalyvavimas nacionaliniuose projektuose nebuvo labai intensyvus, tačiau ženklus pokytis įvyko 2009 m. pirmoje pusėje, kai VDU aktyviai įsijungė į Nacionalines kompleksines programas (NKP), kurios sujungdamos studijų, mokslo ir verslo plėtros projektus siekia užtikrinti atitinkamų ūkio subsektorių proveržį. 2008 m. Universitetas dalyvavo vienoje (Biotechnologijos ir biofarmacijos NKP), o 2009 m. jau keturiose NKP: Kūrybinių ir kultūrinių industrijų, Informacinių technologijų, Biotechnologijų, Tvaraus gamtinės aplinkos naudojimo. 2010 m. Universitetas inicijuoja ir koordinuoja Humanitarinių ir socialinių mokslų nacionalinės kompleksinės programos rengimą, sutelkdamas 10 Lietuvos aukštųjų mokyklų ir mokslo institutų. Nacionalinių kompleksinių programų projektai leis Universitetui patobulinti ir parengti naujas studijų programas, kelti tyrėjų (mokslininkų, doktorantų) kvalifikaciją, pagerinti studijų ir mokslo infrastruktūrą, sustiprinti sąsajas su verslu.

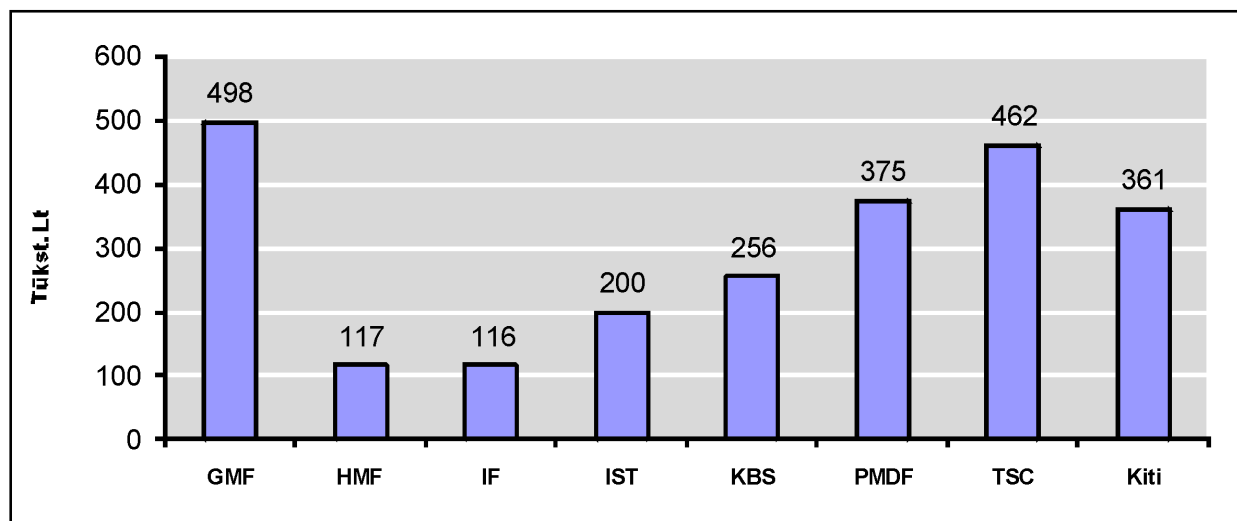

70 pav. Mokslo ir studijų programų ir projektų vykdymo dinamika 2000–2009 m.

2009 m. Universitetas pasirašė 34 naujas sutartis ES ir Lietuvos institucijų remiamoms mokslo programoms ir projektams vykdyti, kurių vertė siekia 8,5 mln. Lt. Tarptautinių studijų ir švietimo programų srityje daugiausia sutarčių pasirašė Politikos mokslų ir diplomatijos institutas, Socialinių mokslų fakultetas, Ekonomikos ir vadybos fakultetas, Humanitarinių mokslų fakultetas, Kompetencijų centras (71 pav.).

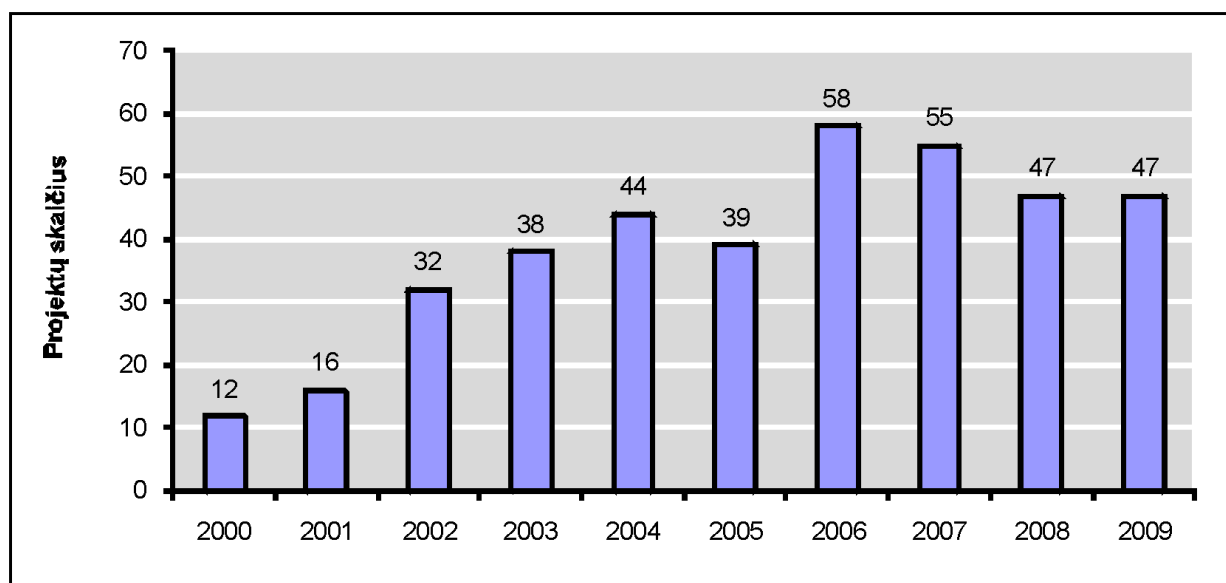
71 pav. 2009 m. pasirašytų tarptautinių studijų ir švietimo mainų programų projektų vykdymo sutarčių lėšų pasiskirstymas pagal padalinius (tūkst. Lt)

72 pav. 2009 m. pasirašytų LR institucijų remiamų programų projektų vykdymo sutarčių lėšų pasiskirstymas pagal padalinius (tūkst. Lt)

Lietuvos Respublikos institucijų remiamų programų projektų vykdymui priskiriami projektai, finansuojami iš Struktūrinių fondų (administruojami Lietuvos agentūrų: CPVA, ESFA), Valstybinio studijų ir mokslo fondo bei kitų institucijų. 2008 m. ES struktūrinių fondų projektai buvo užbaigiami, o 2009 m. naujieji dar nepradėti vykdyti, nepaisant to Universiteto atskiri padaliniai gana sėkmingai pasinaudojo likusiomis galimybėmis (72 pav.)

Apžvelgiant 2000–2009 m. projektų vykdymo situaciją, pastebima, kad tarptautinių studijų ir švietimo mainų projektų srityje didžiausias pokytis įvyko 2006 m., kai beveik dvigubai padaugėjo (nuo 39 iki 58 projektų) tarptautinių studijų ir švietimo mainų projektų skaičius (73 pav.).

73 pav. Tarptautinių studijų ir švietimo mainų projektų vykdymo dinamika 2000–2009 m.

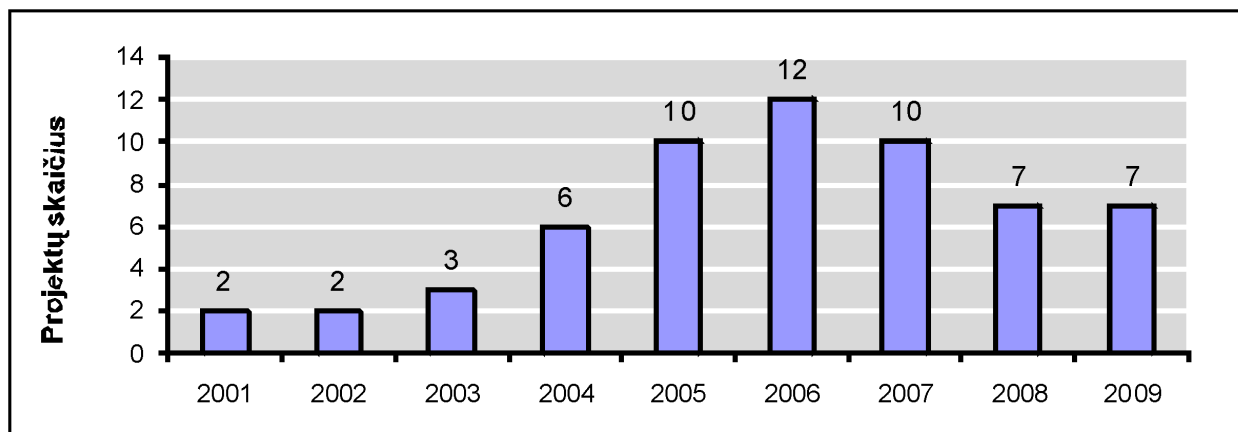
2009 m. bendras įgyvendinamų šios srities projektų skaičius, palyginti su 2006 m. ir 2008 m., nežymiai pakilo: tarptautiniai studijų ir švietimo projektai išlieka dominuojantys Universiteto vykdomų tarptautinių projektų struktūroje. Universiteto mokslininkai vis dažniau tampa tarptautinių projektų iniciatoriais, rengėjais ir koordinatoriais (22 lentelė).

Bendrosios programos (BP6, BP7) projektų skaičius 2009 m., palyginti su 2008 m., liko nepakitęs, tačiau mažesnis nei 2007 m. (89 pav.). 2009 m. VDU padaliniai aktyviai registravosi CORDIS partnerių duomenų bazėje, o tai sudarė galimybes partnerių teisėmis įsijungti į kitų institucijų inicijuotus konsorciumus.

22 lentelė

VDU koordinuojami tarptautiniai projektai

Programa	Projekto pavadinimas / numeris	Vykdo	Trukmė
7FP	ReNiLit-2009, No. 245044	KBS ir PVT	2009
LLP	Friendly Resources for Playful Speech Therapy, 2009 - 3891 / 001 – 001	PMDF	2009–2012
Leonardo da Vinci	Transfer of Innovative Methodology for Assessment of VET Teachers' Prior Learning (TIMA-Balt, sutarties Nr. LLP-LdV-TOI-2007-LT-0004)	SKC	2007–2010
LLP / EACEA	EQF and compatibility of sectoral qualifications between the countries / SECCOMPAT, 2007/10341/TRA EQF/LT/EACEA	SMF	2008–2010
Leonardo da Vinci	Profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo sistemų tobulinimas Nr. LT/06/B/F/PP-171009 PROPETO	PRSC	2007–2009
Leonardo da Vinci	Regioninių profesinio rengimo bendradarbiavimo tinklų modeliavimas Lietuvoje Nr. LLL-LdV-TOI-2007-LT-0003 LITVE-TNET	PRSC	2007–2009
LLP / Erasmus	Tea Camp - Teacher Virtual Campus: Research, Practice, Apply, projekto Nr. 502102-LLP-1-2009-1-LT-ERASMUS-EVC, sutarties Nr. 2009-3302/001-001	SMF	2009–2011
Jean Monnet	Interpersonal and Cross-cultural Communication in Enlarged Europe	EVF	2007–2010
Leonardo da Vinci	EQF and compatibility of sectoral qualifications between the countries / SECCOMPAT	PRSC	2008–2010
Grundtvig	Improving social life and communication skills of the seniors and disabled people by using internet facilities	PRSC	2008–2010
Leonardo da Vinci	Profesinio rengimo mokymo(si) turinio vertinimas ir tobulinimas	DSC	2008–2010

74 pav. Bendrosios programos projektų vykdymo VDU dinamika 2000–2009 m.

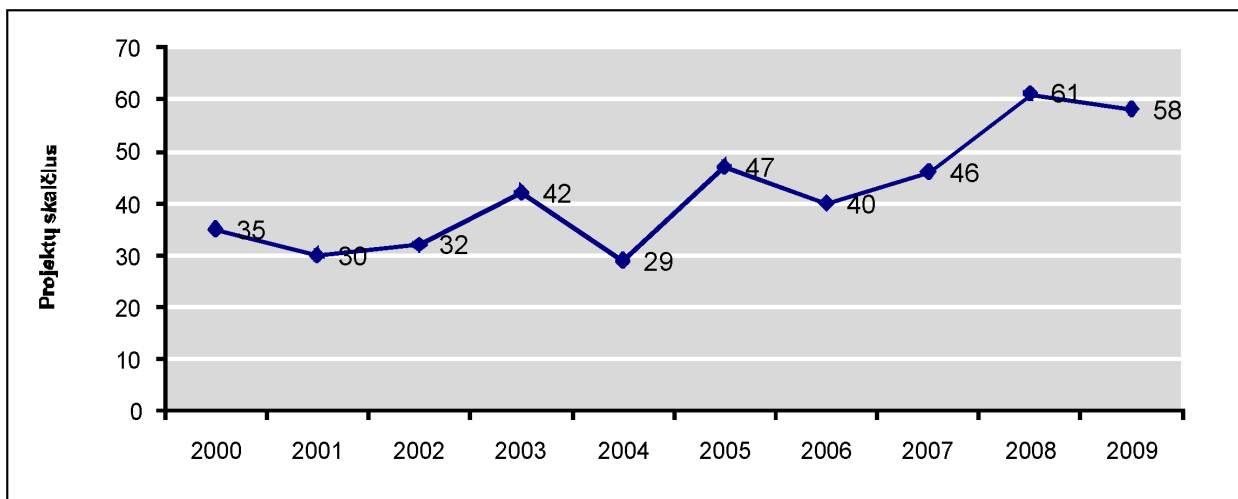
Iš septynių 2009 m. vykdytų Bendrosios programos (BP6 ir BP7) projektų tik vienas buvo koordinuojamas, o šešiuose Universitetas dalyvavo partnerio teisėmis (23 lentelė).

23 lentelė

Universiteto dalyvavimas Bendrosios programos projektuose

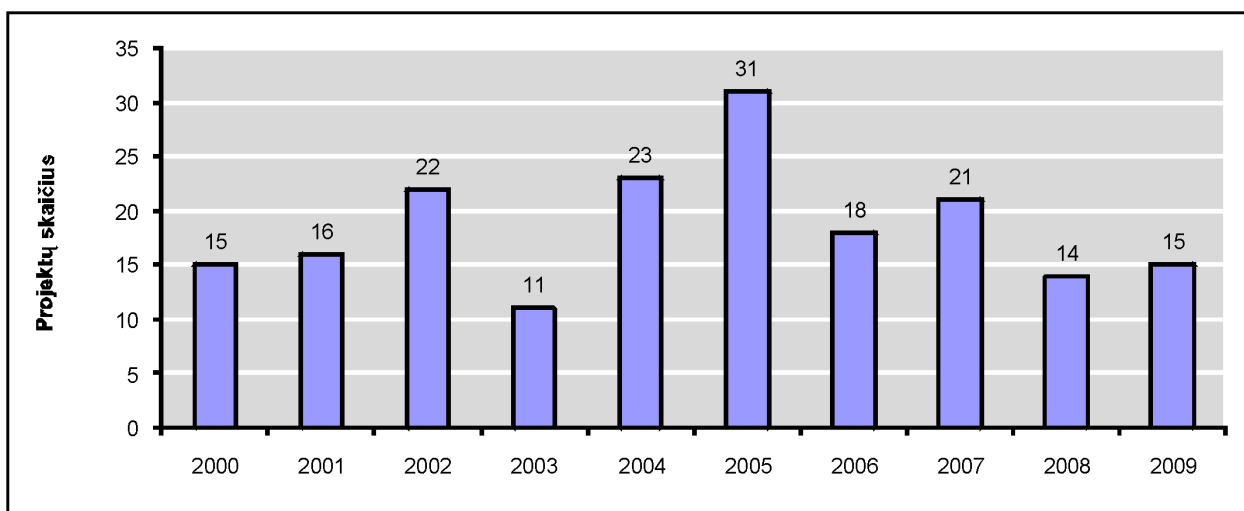
Programa	Projekto pavadinimas	Vykdymo laikotarpis	VDU statusas projekte	Įgyvendinantis padalinys
6BP	Health Impacts of Long-term Exposure to Disinfection By-products in Drinking Water, HI-WATE	2006–2010	Partneris	GMF
6BP	Learning to Emulate Perception Action Cycles in a Driving School Scenario	2006–2009	Partneris	IF
6BP	Strategies for Inclusion and Social Cohesion in Europe from Education, INCLUD-ED	2006–2011	Partneris	SMF
7BP	Generic Embedded System Platform, GENESYS	2008–2010	Partneris	IF
7BP	China EU Standards – China Information Technology Standards Research Partnership	2008–2010	Partneris	IF
7BP	European Study of Cohorts for Air Pollution Effects, ESCAPE	2008–2012	Partneris	GMF
7BP	Researchers' Night in Lithuania 2009	2009 05–2009 10	Koordinatorius	PVT ir KBS

Lietuvos Respublikos institucijų remiamų programų (be ES struktūrinių fondų, administruojamų LR nacionalinių agentūrų) 2009 m. sumažėjo neženkliai (nuo 61 iki 59) (75 pav.)

75 pav. LR institucijų remiamų programų įgyvendinimo dinamika 2000–2009 m.

Šalia tarptautinių mokslo, studijų, švietimo mainų ir LR institucijų remiamų programų, Universitetas įgyvendina ir įvairias programas bei projektus, remiamus kitų Lietuvos ir užsienio subjektų. 2009 m. buvo pasirašyta 15 sutarčių su Lietuvos ir (arba) užsienio subjektais (76 pav.). Šios srities projektai liudija apie Universiteto dalyvavimą vietiniuose ir tarptautiniuose tinkluose, aktyvų bendradarbiavimą su užsienio universitetais, Lietuvos ir užsienio socialiniais partneriais.

76 pav. Projektų, vykdomų pagal specialias sutartis su Lietuvos ir (arba) užsienio subjektais, dinamika 2000–2009 m.

2008 m. parengtas „Projektinės veiklos administravimo tvarkos aprašas“ jau 2009 m. padėjo išspręsti kai kurias projektų rengimo ir administravimo problemas:

- sumažino paraiškų rengimo chaotiškumą,
- palengvino projektų idėjų išgryninimą ir jų nedubliavimą atskiruose padaliniuose,

- pagerino projektų atskaitomumą, finansinį projektų vykdymo monitoringą,
- palengvino dokumentų, reikalingų rengiant paraiškas, gavimą,
- sumažino baimę rengti projektus, nes konsultacijos tapo prieinamos kiekvienam besikreipiančiam.

2009 m. labai išsiplėtė Projektinės veiklos tarnybos funkcijos: šalia projektų rengimo, vykdymo ir administravimo, Universiteto padaliniais buvo nuolat teikiamos konsultacijos projektų rengimo, biudžetų sudarymo ir kitais klausimais. Tarnybos specialistai dalyvavo ir konsultavo rengiant ir vykdant infrastruktūros projektus. Bendradarbiaujant su Ekonomikos ir vadybos, Socialinių mokslų, Socialinės gerovės, Gamtos mokslų ir Menų fakultetais buvo parengta galimybių studija bei investicinis projektas pastatų, esančių Jonavos g. 66, Muitinės g. 7 ir Žilibero g. 7, rekonstrukcijai. Projektinės veiklos tarnyba koordinavo dviejų nacionalinių kompleksinių programų (Kūrybinių ir kultūrinių industrijų bei Humanitarinių ir socialinių mokslų) darbus: HSM galimybių studijos rengimą, valstybės projektų aprašymus ir kt.

Ką tik pristatyta projektinės veiklos dinamika liudija apie neabejotiną VDU institucinę kompetenciją kurti inovacijas, dalyvauti ir koordinuoti nacionalinius ir tarptautinius specialistų tinklus, užtikrinti nemenką papildomą finansavimą ne iš valstybės asignacijų. Tolesnės plėtros prioritetais laikytini: VDU vykdomų ir koordinuojamų tarptautinių projektų skaičiaus didinimas; projektų vadybos kompetencijos tobulinimas visuose padaliniuose, taip užtikrinant projektinės veiklos intensyvumo tolygumą; finansavimo iš projektų didinimas; papildomų ir alternatyvių karjeros galimybių mokslininkams užtikrinimas.

5. Viešųjų ryšių kokybės gerinimas

Besikeičianti verslo ir komunikacijų aplinka, nuolat augantys profesionalaus informavimo reikalavimai, naujausios technologinės informacijos perdavimo bei komunikacijos skvarbos galimybės (tokios kaip socialinė žiniasklaida) labiau nei bet kada anksčiau keičia visas demokratinės visuomenės privataus ir viešo gyvenimo sferas, kelia naujų uždavinių ir iššūkių visoms organizacijoms.

Informacijos, kūrybinių proveržių amžiuje universitetams keliami patys aukščiausi reikalavimai – ugdyti savarankiškai ir kūrybiškai mąstyti gebančius pilietinės visuomenės kūrėjus. Taigi modernus universitetas – tai ne į siaurą profesinį pasirengimą orientuotų specialistų kalvė, bet kūrybingos asmenybės, gebančios gyventi atviroje visuomenėje, ugdymo mokykla. Tokiam ambicingam siekiui talkina įvairiausio tipo kūrybiniai, neformalūs, įtraukiantys ir motyvuojantys komunikaciniai projektai, kuriuos Universitete vykdo Viešosios komunikacijos skyrius, kiti padaliniai.

5.1. UNIVERSITETO VIDAUS IR IŠORĖS KOMUNIKACIJOS PLĖTOJIMAS

2009 m. pagrindines strategines veiklas Universiteto komunikacijos srityje vykdė VDU Viešosios komunikacijos skyrius, konkrečiose srityse (tarptautinių ryšių, studijų marketingo ir kt.) funkcijas dalydamasis su atsakingomis tarnybomis: Tarptautinių ryšių tarnyba, Studijų marketingo tarnyba, Rektorato sekretoriatu.

VDU Viešosios komunikacijos skyriuje 2009 m. pabaigoje dirbo 11 aukštos kvalifikacijos specialistų (9 etatai): vedėja, 3 vyriausieji specialistai, 2 vyresnieji specialistai, 2 specialistai, 2 redaktoriai, 1 redakcijos fotografas.

2009 m. VDU Viešosios komunikacijos skyrius komunikacines veiklas planavo ir vykdė keliuose srityse: Universiteto išorės komunikacijos veiklų kūrimas, tobulinimas, plėtojimas ir palaikymas, Universiteto vidaus komunikacijos veiklų kūrimas ir plėtojimas, akademinių, kultūrinių, socialinių Universiteto ryšių palaikymas bei plėtojimas. Komunikacinės veiklos buvo vykdomos atsižvelgiant į strateginius Vytauto Didžiojo universiteto tikslus, kuriais siekiama gerinti Universiteto viešosios komunikacijos kokybę.

Siekiant **didinti Universiteto žinomumą įvairiose tikslinėse išorės auditorijų grupėse**, daug dėmesio 2009 m. buvo skiriama reprezentacijai interneto erdvėje tobulinti, naujosios technologijos integruoti į Universiteto komunikacijos procesus, taip pat strateginiam komunikacijos funkcijų padalijimui tarp padalinių, apžvalginiams tyrimams siekiant efektyvesnio komunikacijos procesų valdymo.

2009 m. daugiausia investuota į interneto komunikacijos stiprinimą, o **internetu svetainės atnaujinimo darbai** tapo vienu didžiausių Viešosios komunikacijos skyriaus prioritetų. Siekiant užtikrinti kokybišką, operatyvią, išsamios informacijos sklaidą tikslinėms Universiteto auditorijoms parengtas tinklalapio *www.vdu.lt* atnaujinimo planas, pasirinkta įmonė, atlikusi visus tinklalapio kūrimo darbus, įgyvendinti pagrindiniai parengiamieji (dizaino, programavimo, turinio atnaujinimo) darbai. Siekiant koncentruoti aktualią informaciją pasirengta portalų *www.viduje.lt* ir *www.studykaunas.eu* integracijai į vieną (Universiteto interneto svetainės *www.vdu.lt*) platformą.

Šiuolaikinėje visuomenėje antrosios kartos interneto (*Web 2.0*) priemonės padeda ne tik užtikrinti ryšius, bet ir įtraukti tikslines auditorijas į organizacijos komunikaciją, inicijuoti diskusijas, dialogą, užtikrina grįžtamąjį ryšį. Vytauto Didžiojo universitetas **įtvirtino komunikaciją socialiniuose tinkluose** – sukurtas ir nuolat pildomas Vytauto Didžiojo universiteto puslapis socialiniame tinkle *Facebook* (daugiau kaip 3 100 prisijungusių vartotojų), sukurti *Twitter*, *YouTube*, *Vimeo* puslapiai, kuriuose skelbiama informacija,

nuotraukos, vaisdo medžiaga, pristatanti Vytauto Didžiojo universitetą ir jo gyvenimą įvairioms tikslinėms auditorijoms (VDU bendruomenei, absolventams, VDU ketinantiems studijuoti moksleiviams). Dar vienas sėkmingas socialinių medijų projektas – VDU personažas *Vytas Mbn*. Šio personažo profilis socialiniame tinkle *Facebook* buria 820 narių, kiekvieną savaitę įvairioms tikslinėms auditorijoms pateikia patrauklų turinį.

2009 m. buvo *stiprinamos Universiteto laikraščio „Universitas Vytauti Magni“ pozicijos*. Siekiama, kad Universiteto laikraštis taptų ne tik vidinės komunikacijos kanalu, bet ir aktualiu platesnei auditorijai leidiniu. 2009 m. buvo išleista 10 numerių, laikraštis leidžiamas apie 2000 egzempliorių tiražu (specialus VDU atkūrimo dvidešimtmečiui skirtas numeris buvo išleistas didesniu – 2800 egzempliorių – tiražu, o metų pabaigoje, taupant lėšas, tiražas buvo sumažintas iki 1500 egzempliorių, straipsniai intensyviau skelbiami elektroninėje erdvėje). Leidinio komanda daug dėmesio skiria visuomenei aktualių klausimų analizei, leidžiamas laikraščio priedas anglų kalba. Laikraščio straipsniai buvo skelbti portaluose *www.bernardinai.lt*, *www.kamane.lt*, *balsas.lt*, *lietuviams.com*, *vtv.lt*, *kaunoaleja.lt*. Laikraštis platinamas ne tik Universitete, bet ir įvairiose miesto erdvėse – galerijose, muziejuose, kavinėse, taip pat siunčiamas Lietuvos bibliotekoms, mokykloms bei gimnazijoms, lietuvių bendruomenėms užsienyje (laikraščių redakcijoms, portalams *lietuviams.com*, *infozona.co.uk*, *londonozinios.co.uk*, *amerikoslietuvis.us*, *jaunimas.us*, *lithuanian-american.org*). Į redakcijos veiklą 2009 m. įsitraukė ne tik VDU studentai, bet ir moksleiviai, dalyvaujantys VDU Viešosios komunikacijos katedros rengiamoje *Jaunųjų žurnalistų mokykloje* (nuo 2009 m. birželio paskelbti 6 straipsniai įvairiomis aktualiomis temomis).

Universitete *planingai vykdomos komunikacinės, viešinimo veiklos*. VDU naujienų portaluose *www.viduje.lt* bei *www.studykaunas.eu* buvo nuolat atnaujinamos naujienos, renginių anonsai. Skyriaus specialistai koordinuoja pagrindines Universiteto komunikacines veiklas, konsultuoja įvairius padalinius komunikacijos klausimais, dalyvauja darbo grupių posėdžiuose, Universiteto padaliniai taip pat aktyviai teikia informaciją apie planuojamus renginius, kuriuos pageidauja viešinti.

Daug dėmesio komunikacijos srityje buvo skiriama siekiant **reprezentuoti Universitetą kaip aukštą akademinę kultūrą ir inovatyvių idėjų sklaidą puoselėjančią instituciją**.

Pagrindinis Universitetą reprezentuojantis renginys – 2009 m. švęstas *Vytauto Didžiojo universiteto atkūrimo dvidešimtmetis*. Šia proga buvo sukurtas specialus dvidešimtmečiui skirtas stilius, sukurtas ir palaikomas tinklalapis *www.vdu.lt/vdu20*. Balandžio 29–30 d. surengti šventiniai renginiai: mokslinė popietė „Universitetas XXI amžiuje“ VDU Didžiojoje auloje, pokalbis „Atmintis, žmonės, idėjos...“ Istorinėje Lietuvos Respublikos prezidentūroje Kaune, iškilmingas VDU 20-mečiui skirtas Senato posėdis Kauno valstybiniame muzikiniame teatre, kuriame buvo įteiktos VDU garbės daktaro bei profesoriaus regalijos iškiliems asmenims, oratorijos „Sutvėrimas“ premjera, po kurios taip pat buvo įteiktos Universiteto vardo garbės stipendijos VDU studentams ir Rektoriaus padėkos Universiteto darbuotojams. Šia iškilia proga buvo parengta ir VDU Didžiosios salės fojė eksponuota VDU dvidešimtmečio progai skirta paroda-ekspozicija, kurioje buvo apžvelgtas Universiteto kelias nuo 1989 m., prisimintos Universiteto ištakos tarpukario Lietuvoje. Visais VDU atkūrimo dvidešimtmečiui skirtais renginiais buvo siekiama pabrėžti Universiteto išskirtinumą Lietuvos aukštojo mokslo kontekste, prisiminti jo įkūrimo ištakas, pagerbti Lietuvos ir išeivijos mokslininkus, kurių bendromis pastangomis 1989 m. ir buvo atkurtas Vytauto Didžiojo universitetas.

5.2. AKADEMINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ UNIVERSITETO RYŠIŲ PALAIKYMAS IR PLĖTOJIMAS

Siekiant nuosekliai plėtoti VDU komunikaciją būtina atsižvelgti į galimybę **atverti Universiteto erdves miesto, regiono bendruomenei.**

Ypatingas dėmesys buvo skiriamas *komunikacijai, ryšių su VDU absolventais palaikymui*. Jau tradicija tampa VDU absolvento diena 2009 m. surengta ne pavasarį, kaip buvo iki šiol, o lapkričio 6 d. Programoje pranešimą „Universitetas – kaip gyvenimo šansas“ skaitė prof. Leonidas Donskis, vyko tradicinis aukcionas „Iš širdies į širdį“, svečiai klausė džiaz muzikos koncerto. Ši tradicinė šventė sulaukė ypač didelio susidomėjimo – Absolvento dienoje dalyvavo per 300 VDU *alumnų*. Renginio metu absolventai buvo prašomi atnaujinti savo kontaktinius duomenis, ši informacija buvo susisteminta, parengti bei atnaujinti *alumnų* elektroninių paštų sąrašai (juose – apie 3000 kontaktų), siunčiama aktuali informacija apie Universitetą, studijas, sveikinimai įvairių švenčių progomis.

2009 m. VDU ir toliau *skatino studentų iniciatyvas*, kurios suteikia galimybę reprezentuoti VDU kaip aktyvų socialinių, kultūrinių įvykių dalyvį. Pavyzdžiui, VDU džiaz festivalis „VDU jazz jungtys“ tapo VDU absolvento dienos programos dalimi, „VDU pavasario festivalis“ buvo surengtas kartu su VDU atkūrimo dvidešimtmečio minėjimo renginiais, nepamiršti ir tradiciniai renginiai – Tarptautinė studentų diena, kai VDU Rektorato funkcijas vienai dienai perėmė studentų išrinkti atstovai, VDU klubų veikla (pavyzdžiui, VDU atkūrimo dvidešimtmečio proga pristatyta oratorija „Sutvėrimas“ – muzikos, šokio bei vizualiųjų menų projektą, kuriame dalyvavo visi Universiteto menų kolektyvai) ir kt. 2009 metais, ieškant pagalbos VDU atkūrimo dvidešimtmečio renginių metu, suburta ir jau beveik metus veikia *VDU savanorių komanda* – aktyvių studentų grupė, padedanti organizuoti įvairius renginius Universitete. Visos šios iniciatyvos labai svarbios stiprinant, aktyvinant Universiteto bendruomenę, skleidžiant laisvo, besimokančio, kolegiško universiteto idėją, įtvirtina VDU kaip atviro, aktyvaus, inovatyvaus, kuriančio universiteto reputaciją, didina Universiteto žinomumą, patrauklumą, skatina įvairių tikslinių auditorijų palankumą.

Daug dėmesio buvo skiriama **ryšių su viešojo bei privataus sektoriaus partneriais Kauno mieste bei regione kūrimui ir plėtojimui.**

Naujas VDU projektas, kuriuo garsinamas universiteto, kaip neatskiriama laikinosios sostinės elemento, vardas – išsamus, iliustratyvus leidinys „Kauno atradimai“ (išleistas 500 egz. tiražu). Tai kitoks Vytauto Didžiojo universiteto studentų, dėstytojų ir profesorių žvilgsnis į miestą, jame pateikiami asmeniški pasakojimai, pristatantys svarbiausius miesto istorijos, universitetinės kultūros, meno, architektūros, fotografijos, teatrinio bei literatūrinio gyvenimo momentus ir kviečiantys atrasti juos šių dienų Kaune. Leidinyje taip pat pateikiamas informatyvus 100 lankytinų objektų Kaune gidas bei žemėlapis. Šia prasme daug dėmesio skiriama reprezentuoti Universitetą kaip naujovių sklaidą, bendradarbiavimą puoselėjančią, iniciatyvią, aktyvią instituciją. Šio projekto kontekste planuojamos įvairios bendradarbiavimo su kitomis institucijomis (pavyzdžiui, Kauno regiono turizmo informacijos centru) galimybės, stiprinant Universiteto reprezentaciją svarstomos galimybės išleisti leidinį anglų, lenkų, japonų ar kitomis kalbomis.

2009 m. universitetas sėkmingai bendradarbiavo su privataus sektoriaus partneriais *ieškodamas lėšų VDU atkūrimo dvidešimtmečio renginiams*. VDU paramą teikusių įmonių pavadinimai amžinti VDU mecenatų lentoje VDU Centrinuose rūmuose.

2009 m. vasarį *veiklą pradėjo VDU informacijos centras*. Jis funkcionuoja tarsi informaciniai vartai ar Universiteto „vizitinė kortelė“ – vienoje vietoje siekiama sutelkti kuo daugiau aktualios informacijos, skirtos studentams, moksleiviams, kauniečiams ir miesto svečiams. Informacijos centras bendradarbiauja su kitomis VDU tarnybomis, fakultetais, esant poreikiui – priėmimo į studijas laikotarpiu, „Įvado į studijas VDU“, kitų renginių metu – kviečia padalinių atstovus Informacijos centre teikti išsamią informaciją aktualiais klausimais. Ateityje, užmezgus bendradarbiavimą su kitomis institucijomis (pavyzdžiui, su Kauno regiono turizmo informacijos centru), VDU Informacijos centras planuoja savo veiklą plėsti.

Kaip matyti iš anksčiau aptartų dalykų, Universiteto gyvenimas yra turtingas įvairių neakademinių įvykių – bendruomenės susitikimų, projektų, kuriais skatinamas neformalus bendravimas, palaikomos ir puoselėjamos VDU darbuotojų ir studentų kūrybinės iniciatyvos. Nors aktyvūs yra be išimties visi VDU padaliniai, tačiau čia norėtusi plačiau aptarti VDU Kauno botanikos sodo ir Menų centro darbuotojų pastangas telkti ne tik VDU, bet ir Kauno miesto bendruomenę bei svečius.

Kauno botanikos sodas. VDU Kauno botanikos sodas (KBS) – viena atviriausių visuomenei ir Kauno miesto svečiams Universiteto erdvių. 2009 m. lankytojų skaičius išaugo iki 50 tūkst., net 12 tūkst. daugiau nei 2008 m. Be mokslinių tyrimų, KBS veikla aprėpia augalų kolekcijų kaupimą ir tyrimą, visuomenės edukacijai skirtų ekspozicijų kūrimą, ekologinį švietimą. KBS darbuotojai dalyvauja ne tik mokslo populiarinimo, bet ir sociokultūrinėje veikloje. 2009 m. pirmą kartą Kauno botanikos sode suorganizuotos dvi mugės: „Pakalnutės žiedas 2009“ pavasarį ir „Pakalnutės uoga 2009“ rudenį. Organizuotas sniego labirintų kasimas (sniego labirintai įregistruoti Pasauliniame labirintų lokatoriuje adresu <http://labyrinthlocator.com/>), atidaryta čiuožykla. Kartu su Aleksoto seniūnija, Aleksoto bendruomenės centru, J. Dobkevičiaus ir Julijanavos vidurinėmis mokyklomis surengta Užgavėnių šventė. 2009 m. pavasaris pasitiktas Žemės diena – atidarytas gyvasis kampelis, vyko inkilų kėlimo šventė. Dalyvaujant Tirkiliškių lopšelio-darželio ir Aleksoto seniūnijos bendruomenėms papuoštas Velykų medis, perskaityta paskaita (pranešėjas dr. A. Vaicekauskas). Pažymėti KBS draugų klubo įsteigimo 10-ieji jubiliejiniai metai, įvyko klubo narių susitikimas, pirmininko rinkimai. 2009 m. klubas vienijo 39 narius. Lankytojus kvietė augalų

žydėjimo (driežazolės, sedulos, magnolijų, tulpių, rododendrų, bananų ir bijūnų, lotoso, tulpmedžio ir kt.) dienos, oranžerijoje surengta orchidėjų paroda, fotoparodos „Žvilgsnis į paslaptinę augalų pasaulį“ ir „Gyvūnijos pasaulyje“, gyvosios gamtos mylėtojams duris atvėrė mažasis zoologijos sodas, atogrąžų drugelių paroda. Duris atvėrė žaliosios „Inkilų“ ir „Lietuvos retų ir nykstančių augalų“ klasės. Tradiciškai KBS surengta VDU mokslo metų pabaigos šventė, atkurtojo VDU dvidešimtmečio minėjimas. Muzikos klausytojai buvo laukiami išvažiuojamajame Pažaislio festivalio koncerte „Tau, mano angele“, diksilendo „DixXband“ koncerte. Vaikams skirti projektai „Pavasaris eina gėlių takais“, „Muzika spalvų ir vėjo“, ikimokyklinių ugdymo įstaigų ekologinis-educacinis projektas „Saugok gamtą – gamta saugos tave“, socializacijos projektas „Draugystės tiltas tūkstantmečio vaikams“. Surengtas edukacinių seminarų ciklas „Augalų introdukcijos problemos“, kuriame kalbėta apie augalų biotechnologijas, darvinizmą, alpinariumus, raudonojo vyno poveikį sveikatai ir Birutės Galdikas ažuolyno kolekcijos kūrimą Kauno botanikos sode. VDU Studentų atstovybė vykdė projektą „Kauno jaunimo kūrybos sodas“. Aktyviuosius kvietė šiaurietiškojo vaikščiavimo pradžiamokslių kursai. Aleksoto bendruomenei surengta šventė skirta Lietuvos tūkstantmečio vardui paminėti. Baltų vienybės diena skirtas renginys „Lietuvių mitologijos takas“, kurio metu skaitytos paskaitos, vyko vaikų piešinių konkursas. Organizuoti tarptautiniai mokslo renginiai, Valstybinio mokslo ir studijų fondo, Lietuvos Respublikos žemės ūkio bei švietimo ir mokslo ministerijų finansuojami renginiai. Taip pat reikšmingas VDU KBS organizuotas meno, mokslo ir muzikos renginys „Artefaktai. Menas per mokslą. Bionika“, „Tyrėjų naktis Lietuvoje 2009“, 2010-ųjų metų sutiktuvės prie laužo. Iš „Tyrėjų nakties“ projekto lėšų pastatyta lauko pavėsinė, kurią ateity planuojama panaudoti sutuoktinių ceremonijoms.

2009 m. lapkričio 21 d. „Darom“ filialas Kaune organizavo aplinkos tvarkymo talką „Darom' 2009“. Savo darbu ir rūpesčiu į Kauno botanikos sodo darbuotojų gretas taip pat įsiliejo pirmieji septyni savanoriai.

KBS žinomumą ir prieinamumą visuomenei didina ir 2009 m. sukurta VDU Kauno botanikos sodo nauja interneto svetainė <http://botanika.vdu.lt/>.

VDU Kauno botanikos sodas šiuo metu priklauso keturioms asociacijoms: BBG (*Baltic Botanic Gardens*), BGCI (*Botanic Gardens Conservation International*), LUBSA (Lietuvos universitetų botanikos sodų asociacija) ir Lietuvos pilių ir dvarų asociacijai.

Menų centras. VDU Menų centras prisideda prie įvairiapusiško studijuojančios asmenybės ugdymo, Universiteto bendruomeniškumo puoselėjimo, aktyvina Kauno kultūrinį gyvenimą. 2008 m. duris atvėrusioje Menų galerijoje „101“ įgyvendinta beveik 60 meno projektų – vaidybinio ir poleminio kino vakarų, įvairius meno žanrus ir rūšis sujungiančių parodų, paskaitų, diskusijų, pristatymų.

VDU meno kolektyvai (tautinis šokių ansamblis „Žilvitis“, VDU merginų kamerinis choras, Akademiniis judesio teatras, folkloro ansamblis „Linago“) dalyvavo įvairiuose Universiteto ir Kauno visuomenei skirtuose renginiuose, garsino VDU vardą Lietuvoje ir užsienyje. Įvyko jungtinio VDU menų kolektyvų scenos projekto – V. Bartulio oratorijos „Sutvėrimas“ premjera. Įkurta nauja meno ir bendravimo erdvė „Menų centras“ VDU Didžiosios salės fojė. Rengtos autorinės VDU dėstytojų fotografijų, meno darbų parodos.

6. Finansinių ir infrastruktūros išteklų valdymas

6.1. UNIVERSITETO FINANSINIŲ IŠTEKLIŲ VALDYMAS

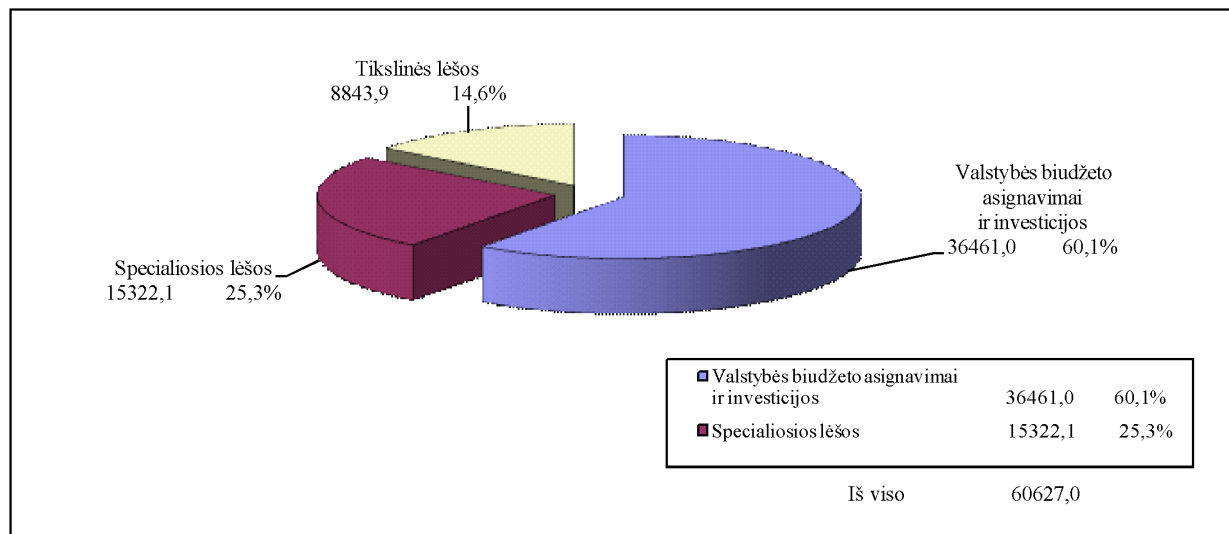
Vytauto Didžiojo universiteto lėšų šaltiniai:

- ▶ valstybės biudžeto asignavimai,
- ▶ valstybės investicijos,
- ▶ tikslinės biudžeto lėšos,
- ▶ mokestis už studijas,
- ▶ stojančiųjų mokestis,
- ▶ Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama,
- ▶ tarptautiniai projektai ir grantai,
- ▶ ūkiskaitiniai darbai,
- ▶ parama,
- ▶ kitos tikslinės lėšos,
- ▶ ūkinė veikla ir paslaugos.

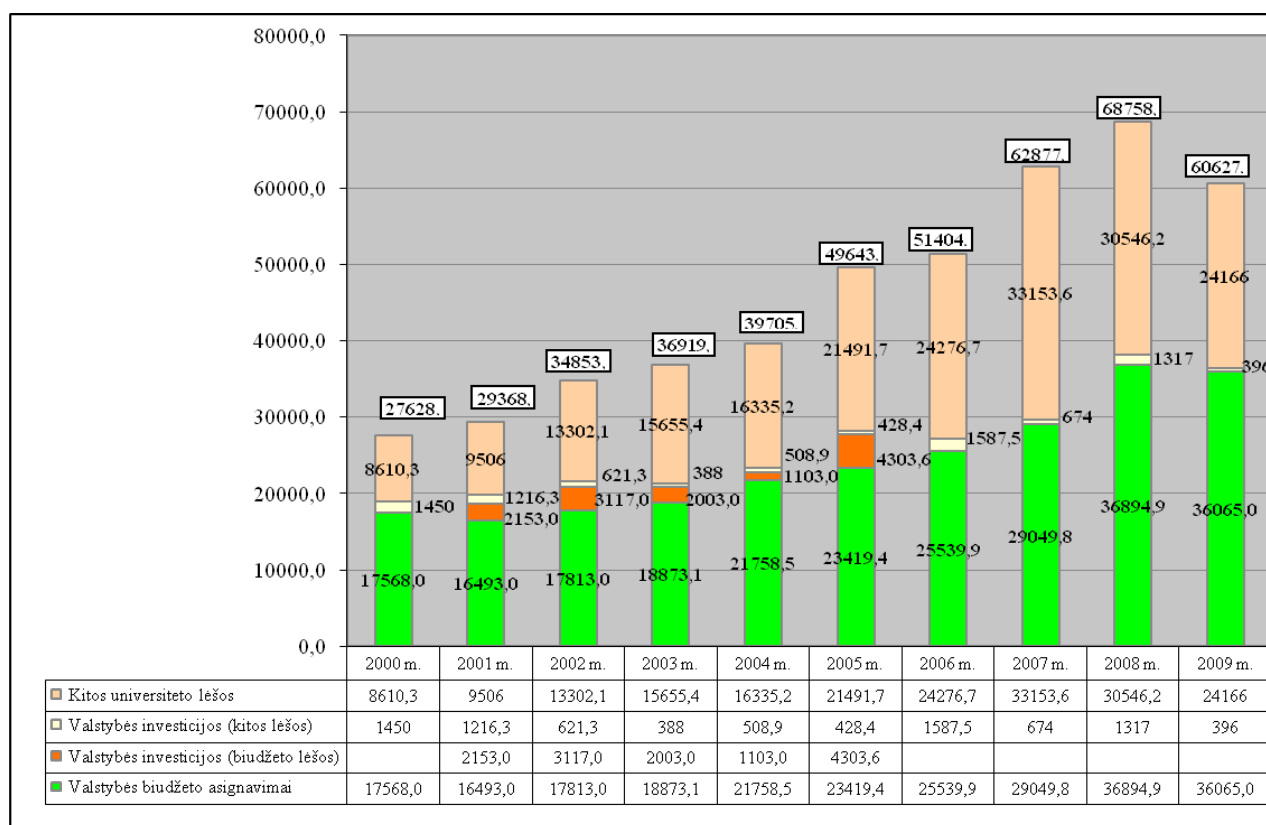
Universiteto pajamų struktūra parodyta 77 pav., o jų dinamika – 78 pav. Universiteto pajamos sudarė 60 627,0 tūkst. Lt (palyginti su 2008 m., sumažėjo 8 131,1 tūkst. Lt arba 11,8 %).

Pagrindinis Universiteto pajamų šaltinis – valstybės biudžeto asignavimai.

Valstybės biudžeto asignavimų mokslui ir studijoms paskirstymo projekte buvo numatyta skirti 41 532,0 tūkst. Lt.

77 pav. Universiteto pajamos 2009 m. (tūkst. Lt)

78 pav. Pajamų kaita 2000–2009 m. (tūkst. Lt)

Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu 2008 m. gruodžio 22 d. Nr. XI-96 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. sausio 21 d. nutarimu Nr. 32 Universitetui buvo skirta 34 925,0 tūkst. Lt išlaidoms – darbo užmokesčiui, įnašams socialiniam draudimui ir stipendijoms. Turto įsigijimo išlaidoms neskirta.

Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymu 2009 m. gegužės 7 d. Nr. XI-247 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gegužės 27 d. nutarimu Nr. 507 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. sausio 21 d. nutarimo Nr. 32 „Dėl 2009 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ pakeitimo Universitetui skirti asignavimai sumažinti 1 494,0 tūkst. Lt.

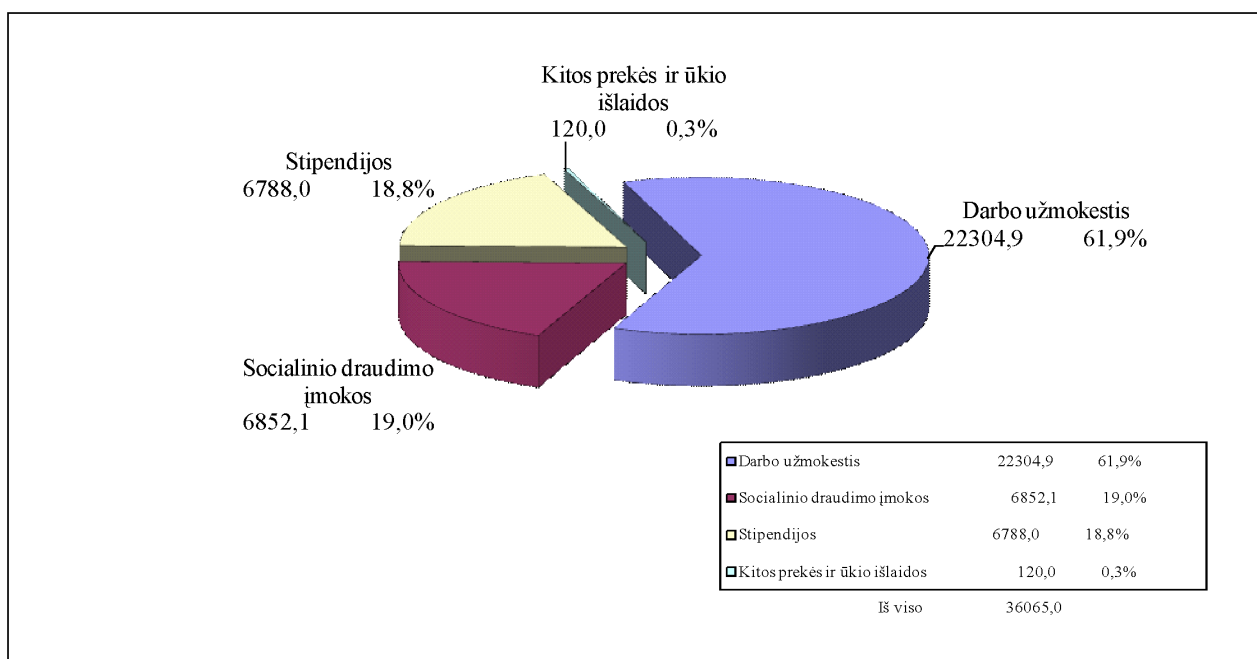
Lietuvos Respublikos 2009 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10 straipsnių ir 1, 3, 4, 5, 10, 11 priedėlių pakeitimo įstatymu 2009 m. liepos 23 d. Nr. XI-396 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 860 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. sausio 21 d. nutarimo Nr. 32 „Dėl 2009 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“ pakeitimo Universitetui skirti asignavimai sumažinti 705,0 tūkst. Lt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1293 „Dėl studijų krepšeliui 2009 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų asignavimų paskirstymo“ universitetui skirta 3 339,0 tūkst. Lt.

2009 m. gauti biudžeto asignavimai sudarė 36 065,0 tūkst. Lt (24 lentelė ir 79 pav.) ir, palyginti su 2008 m., sumažėjo 829,9 tūkst. Lt (2,2 %), o palyginti su paskirstymo projekte numatytais, sumažėjo 5 467,0 tūkst. Lt (13,2 %). Valstybės biudžeto asignavimai 2009 m. sudarė 59,5 % Universiteto pajamų.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-1922 „Dėl Aukštųjų mokyklų studentų bendrabučių atnaujinimo programai įgyvendinti numatomų valstybės lėšų 2009 metams paskirstymo“ Universitetui skirta 396,0 tūkst. Lt bendrabučiams Taikos pr. 119, Vytauto pr. 71, Muitinės g. 7 iš dalies atnaujinti.

2009 m. visos iš valstybės gautos lėšos – biudžeto asignavimai ir investicijos – sudarė 36 461,0 tūkst. Lt (60,1 %) Universiteto pajamų. Per metus šios lėšos sumažėjo 1 750,9 tūkst. Lt arba 4,6 %.

79 pav. Valstybės biudžeto asignavimai 2009 m. (tūkst. Lt)

24 lentelė

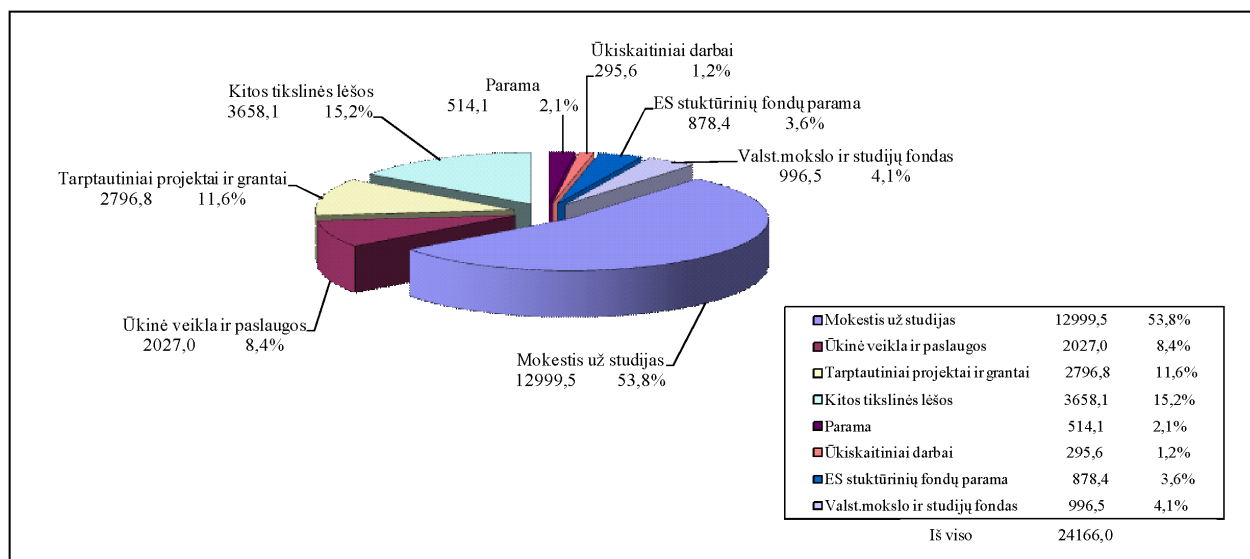
Valstybės biudžeto asignavimai 2009 m. (tūkst. Lt)

Eil. Nr.	Išlaidų pavadinimas	Numatyta pagal projektą	Skirta metų pradžioje	Gauti asignavimai	Išlaidos
1	Išlaidos	41 532,0	34 925,0	36 065,0	36 065,0
1.1.	Darbo užmokestis			22 304,9	22 304,9
1.2.	Socialinio draudimo įmokos			6 852,1	6 852,1
1.3.	Šildymas			72,1	72,1
1.4.	Elektros energija			38,3	38,3
1.5.	Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto einamasis remontas			9,6	9,6
1.6.	Stipendijos			6 788,0	6 788,0
	Iš viso	41 532,0	34 925,0	36 065,0	36 065,0

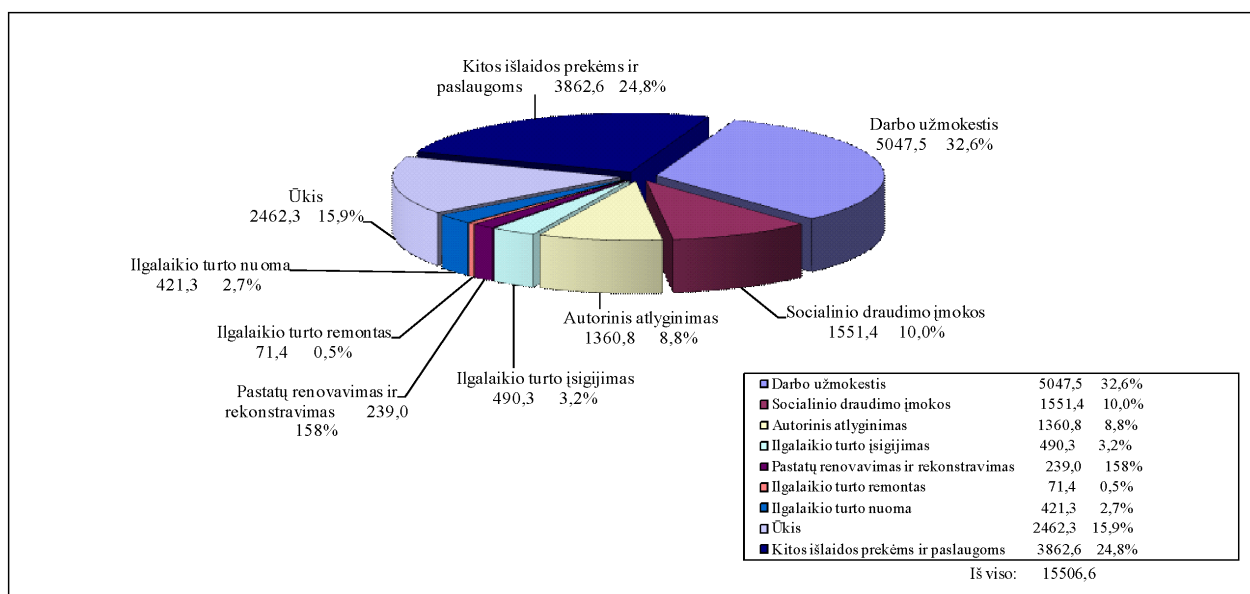
2009 m. Universiteto kitos lėšos sudarė 24 166,0 tūkst. Lt (39,9 %) visų pajamų (80 pav.). Šios lėšos 6 380,2 tūkst. Lt, arba 20,9 %, mažesnės nei 2008 m. Kitos lėšos pasiskirstė:

- ▶ tikslinės lėšos (įskaitant valstybės investicijas – 396,0 tūkst. Lt) sudarė 9 239,9 tūkst. Lt (7 920,3 tūkst. Lt, arba 46,2 %, mažesnės nei 2008 m.). 2009 m. ES struktūrinių fondų paramos projektams vykdyti universitetas gavo 878,4 tūkst. Lt, tai sudaro 1,5 % visų Universiteto pajamų. Tarptautiniams projektams vykdyti gauta 2 796,8 tūkst. Lt; palyginti su 2008 m., šios lėšos sumažėjo 437,9 tūkst. Lt (13,5 %).
- ▶ specialiųjų lėšų 2009 m. gauta 15 322,1 tūkst. Lt ir jos sudarė 25,3 % visų Universiteto pajamų. Per metus šios lėšos padidėjo 619,1 tūkst. Lt (4,2 %). Pagrindiniai pajamų šaltiniai – mokestis už dienes ir neakivaizdines studijas (68,8 % visų specialiųjų lėšų), mokestis už ištestines, doktorantūros studijas ir kvalifikacijos kėlimo kursus (16,1 %), ūkiskaitiniai darbai, ūkinė veikla ir kitos paslaugos (15,1 %). Lėšos, gautos už mokamas dienes, neakivaizdines, doktorantūros ir ištestines studijas bei kvalifikacijos kursus, palyginti su 2008 m., padidėjo 1 654,8 tūkst. Lt (14,6 %). Specialiųjų išlaidų struktūra – 81 paveiksle.

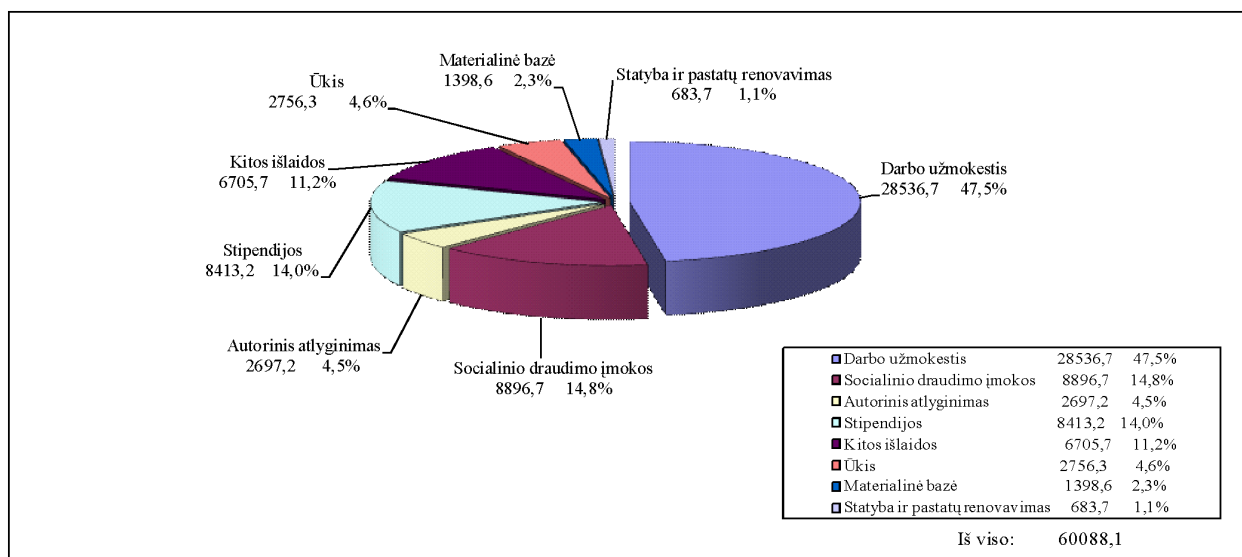
2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymu 2009 m. gegužės 7 d. Nr. XI-247 nustatyta, kad kompensuojama 50 % į valstybės biudžetą pervestų nuompinigių už valstybės materialųjį turtą, kurį išnuomoja valstybės institucijos ir įstaigos. Universitetui nekompensuoti nuompinigiai 75,9 tūkst. Lt.

80 pav. Kitos lėšos 2009 m. (tūkst. Lt)

81 pav. Specialiųjų išlaidų struktūra 2009 m. (tūkst. Lt)

82 pav. Išlaidų struktūra 2009 m. (tūkst. Lt)

Visos Universiteto išlaidos sudarė 60 088,1 tūkst. Lt (82 pav.) (10 494,6 tūkst. Lt (14,9 %) mažesnės nei 2008 m.). Išlaidos materialinei bazei, palyginti su 2008 m., sumažėjo 76,7 %, pastatų renovavimui – 50,0 %.

2009 m. dėstytojų ir mokslo darbuotojų vidutinis pareigybinis atlyginimas, palyginti su 2008 m., sumažėjo 2,6 %, vidutinis darbo užmokestis su visomis priemokomis – 20,1 %. Kitų darbuotojų vidutinis darbo užmokestis sumažėjo 1,8 %, su priemokomis – 5,6 %. Viso personalo vidutinis darbo užmokestis sumažėjo – 2,2 %, su priemokomis – 13,2 %. Įvairios priemokos iš Universiteto uždirbtų lėšų sudarė 36,9 % darbuotojų vidutinio pareigybinio atlyginimo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 08 19 nutarimu Nr. 844 „Dėl bazinės mėnesinės algos ir bazinio valandinio atlygio patvirtinimo“ nuo 2009 09 01 sumažinta mėnesinė bazinė alga nuo 128 Lt iki 122 Lt.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 08 19 nutarimu Nr. 876 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 337 „Dėl mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinų padalinių vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo nustatyta, kad tarnybinis atlyginimas apskaičiuojamas 0,965 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos bazinės mėnesinės algos dydžio padauginus iš atitinkamo tarnybinio atlyginimo koeficiento.

Universiteto kreditinis įsiskolinimas iš biudžeto ir specialiųjų lėšų metų pabaigoje sudarė 931,8 tūkst. Lt už gruodžio mėnesį gautas prekes ir paslaugas. Pagrindinė kreditinio įsiskolinimo dalis – 484,2 tūkst. Lt – yra nesumokėtos socialinio draudimo įmokos už gruodžio mėnesį.

Dėl struktūrinių padalinių veiklų optimizavimo ir reorganizavimo 2009 metais buvo sumažinti 46,19 etato nepedagoginio personalo – sutaupyta 262,6 tūkst. Lt. Sumažėjus akademinio personalo skaičiui 20,44 etato, sutaupyta 363,2 tūkst. Lt. Dėl darbuotojų neatvykimų į darbą administracijai leidus sutaupyta 798,5 tūkst. Lt. Dėl anksčiau išvardytų priemonių iš viso buvo sutaupyta 1 424,3 tūkst. Lt Universiteto lėšų.

VIDAUS AUDITAS

Vidaus audito tarnybos misija – sistemiškai ir visapusiškai vertinti Universiteto veiklos procesą, jo rizikos valdymą ir vidaus kontrolę, padėti įgyvendinti Universiteto tikslus, analizuoti ir vertinti vidaus kontrolės veiksmingumą ir pakankamumą, Universiteto veiklos atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams ir kitiems teisės aktams.

Vidaus auditoriai savo darbe vadovaujasi 2002 gegužės 2 d. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu Nr. IX-1253 ir finansų ministro 2003 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. 1 K-117 „Dėl pavyzdinės vidaus audito metodikos ir vidaus auditorių profesinės etikos taisyklių ir vidaus audito poreikio įvertinimo analizės metmenų patvirtinimo“, pagal minėtų įstatymo ir įsakymo reikalavimus parengtais Universiteto rektoriaus patvirtintais dokumentais: Tarnybos nuostatais, VDU vidaus audito tarnybos vidaus audito metodika, VDU vidaus audito tarnybos vidaus audito poreikio įvertinimo analizės metmenimis, VDU vidaus audito tarnybos vadovo profesinės etikos taisyklėmis, metiniais veiklos planais bei pareiginėmis instrukcijomis.

Vidaus audito tarnybos veikla planuojama sudarant strateginį ir metinį veiklos planus.

2009 m. buvo parengtas strateginis VAT planas, kuriame buvo atlikta SSGG analizė, t. y. išnagrinėtos Tarnybos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės, išanalizuoti atliktų vidaus auditų rezultatai, suformuluoti VAT strateginiai tikslai 2010–2012 m., atlikta VAT aplinkos ir išteklių analizė, iškelti uždaviniai, pasiūlytas VAT strateginio plano įgyvendinimas ir atsiskaitymo tvarkos aprašas, VAT veiklos plano vykdymo stebėsenai buvo nustatyti 4 plano įgyvendinimo kriterijai.

Vidaus audito tarnyba, norėdama susipažinti su Universiteto padaliniuose išylančiomis problemomis, padalinių vadovams buvo parengusi klausimyną (atsakymų sulaukėme iš visų padalinių). Tai paaiškina, kad nenusišalinama nuo bendrų Universiteto reikalų ir dalyvaujama gerinant Universiteto įvaizdį tarp kitų aukštųjų mokyklų.

Išanalizavus gautus atsakymus, padarytose išvadose buvo nurodyti pagrindiniai klausimai, kurie iškyla padalinių veikloje. Atsakymuose buvo racionalių siūlymų. Buvo atliktas turimų pareigybių auditas. Rekomenduota parengti trūkstamus pareiginius aprašus ar turimus atnaujinti. Visos pagrindinės Universiteto veiklos sritys yra dokumentuotos reguliaminiais, nuostatais, taisyklėmis, tačiau ne visi padaliniai nuosekliai iki galo jų laikėsi.

Universitete įdiegta vidaus kontrolės sistema pakankama (patenkinama), veikia efektyviai. Pagrindiniai rizikos veiksniai nustatyti. Kontrolės priemonės gana veiksmingos. Atskleista tik keletas nesvarbių prieštaravimų.

6.2. NEKILNOJAMOJO TURTO IR ŪKIO VALDYMAS

Universiteto infrastruktūra tarnauja Universiteto bendruomenei, sukurdamą priimtinas sąlygas dirbti akademinį, mokslinį ir kūrybinį, kultūrinį ir administracinį darbą, studijuoti, eksperimentuoti ir demonstruoti veiklos rezultatus bei spręsti informacijos kaupimo, sisteminimo, apdorojimo ir duomenų perdavimo bei apsaugos klausimus. Socialinės paskirties infrastruktūra sudaro sąlygas bendruomenės nariams pailsėti ir atkurti jėgas bei palaikyti sveiką savijautą.

Nekilnojamojo turto objektų įteisinimo, remonto, renovacijos, eksploatacijos, techninės priežiūros, apsaugos ir racionalaus išteklių naudojimo funkcijas vykdo Ūkio tarnyba. Tarnybą sudaro Pastatų priežiūros bei Pastatų ir energetinio ūkio sektoriai. Darbuotojus ir studentus bei krovinius perveža Transporto skyrius. Šiuose padaliniuose dirba daug darbuotojų, nuo kurių darbo rezultatų priklauso visų bendruomenės narių darbo sąlygos. Šie padaliniai atsakingi už energijos ir kitų nuolat brangstančių išteklių racionalų naudojimą.

Pastatai ir žemės sklypai. Universitetas patikėjimo ir nuosavybės teise disponuoja pastatais, kurių bendras plotas – 56 417,65 m², iš jų 14 836,99 m² sudaro Kauno botanikos sodo pastatai. Kartu su nuomojamomis patalpomis bendras Universiteto veiklai naudojamas pastatų plotas – 61 486,05 m². 2009 m. gruodžio 31 d. Universiteto pastatų (be Botanikos sodo) balansinė vertė yra 37 051 148 Lt.

Pagrindiniai Universiteto pastatai, kuriuose vyksta studijos ir moksliniai tyrimai, yra Kauno mieste.

Universitetas 2009 m. perėmė patikėjimo teise valdyti pastatą Jonavos g. 66, Kaune. Numatoma pastato rekonstrukcija sukuriant ergonomines darbo vietas dirbantiesiems ir besimokantiesiems.

Visi žemės sklypai po pastatais ir be pastatų yra Lietuvos Respublikos nuosavybė, o Universitetas yra panaudos gavėjas. Universitetas panaudos teise pagal sutartis naudoja 68,0203 ha ploto valstybinės žemės sklypu.

Patalpų priežiūra. Pastatų priežiūros sektorius atlieka pastatų teisinę registraciją, užsako Registrų centre einamąją pastatų inventorizaciją, ruošia dokumentus žemės sklypų ribų užsakymui Kauno m. Žemėtvarkos skyriuje, derina Universiteto pastatų dokumentaciją su įvairiomis organizacijomis

(savivaldybė, gretimų sklypų savininkais, juristais ir kt.), vykdo visų Universiteto pastatų techninių rodiklių apskaitą, atlieka pastatų ir jų patalpų priežiūrą, apsaugą ir užtikrina tinkamas mokymosi, darbo ir gyvenimo sąlygas.

Patalpų nuomos administravimas. Nuomos tikslas – išlaikyti ir efektyviai panaudoti valstybės patikėtą turtą. Universitetas nuomoja patalpas viešojo maitinimo paslaugoms teikti (S. Daukanto g. 28; Vileikos g. 8), knygynui (K. Donelaičio g. 52), pardavimo automatams (S. Daukanto g. 28; K. Donelaičio g. 52 ir 60; Laisvės al. 53; Vileikos g. 8; Gedimino g. 44; Gimnazijos g. 7) ir kt. pagal ilgalaikės nuomos sutartis. Tuo tarpu Universitetas nuomojasi dalį auditorinio pastato (Gedimino g. 44), patalpas Teisės fakultetui (E. Ožėškienės g. 18) ir auditorijas (K. Donelaičio g. 60). Universitetas nuomoja užsiėmimams nenaudojamas patalpas įvairiems viešiesiems renginiams ir teikia laikino apgyvendinimo paslaugas bendrabučiuose atvykstantiems pagal sutartis studentams ir dėstytojams.

2009 m. taupant lėšas buvo sumažintas Universiteto išsinuomotų patalpų plotas K. Donelaičio g. 60 pastate nuo 1 693,57 m² iki 1 063,82 m², taip pat suderėta mažesnė nuomos kaina. Buvo atsisakyta patalpų nuomos Vilniaus g. 29 pastate.

Nuo 2009 m. rugsėjo mėnesio Teisės fakultetas persikėlė į nuomojamas patalpas (316,93 m²) Ožėškienės g. 18.

Universiteto poilsio namuose Juodkrantėje 2009 m. ilsėjosi 98 darbuotojai su šeimomis, t. y. poilsio patalpos buvo panaudotos 98 %, buvo surinkta 19 470 Lt pajamų, o išlaidos per metus sudarė 17 123 Lt. Investicijų einamam remontui buvo panaudota apie 1 500 Lt. Dendrochronologinių-botaninių tyrimų stotyje Vaišnoriškėse (Utenos raj.) poilsiaavo trys žmonių grupės, surinkta 995 Lt pajamų.

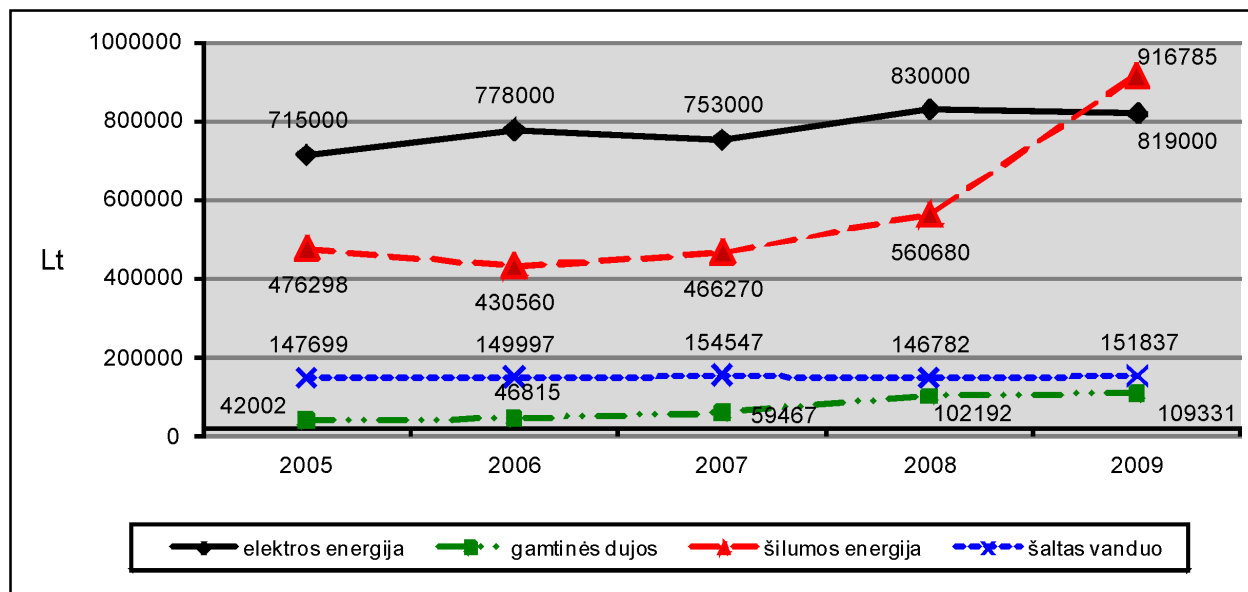
Bendros trumpalaikės patalpų nuomos pajamos 2009 m., palyginti su 2008 m., sumažėjo 23 628,19 Lt, t. y. 21 %.

Energetiniai resursai ir Universiteto energetinio ūkio eksploatacija. 2009 m. optimizuojant Ūkio tarnybos darbo organizavimą, Pastatų remonto ir Energetikos sektoriai buvo sujungti į vieną Pastatų ir energetinio ūkio sektorių, buvo sumažinta 11 etatų. 2009 m. šis sektorius atliko einamuosius Universiteto pastatų energetinių sistemų ir patalpų remonto darbus, t. y. pastatų elektros apšvietimo ir jėgos tinklų, apsauginės ir priešgaisrinės signalizacijos, telefoninio ryšio tinklo, telefoninių įrengimų, vandentiekio, kanalizacijos, šiluminių vamzdinių, uždaromos armatūros keitimo darbus. Pastatų ir energetinio ūkio sektoriuje dirba 19 darbuotojų, iš jų 4 inžineriniai darbuotojai.

Universitete 2009 m. suvartota 2 030 426 kWh elektros energijos, t. y. 1,87 % mažiau negu 2008 m., pinigine išraiška sumažėjimas sudaro apie 1 %, tam įtakos turėjo racionalus elektros energijos vartojimas, bendro naudojimo patalpų apšvietimo tobulinimas (83 pav.).

Pastaraisiais metais daugelyje pastatų buvo pakeisti langai, apšiltinti stogai, todėl sumažėjo elektros energijos sąnaudos papildomam šildymui. Energetikos skyriaus darbuotojai griežčiau seka, kad, nesant reikalo, iki minimumo būtų sumažintas apšvietimas bendrojo naudojimo patalpose, planingai galimų lėšų ribose senos, neekonomiškos kaitrinės lempos buvo keičiamos energiją taupančiomis lempomis.

Elektros energijos sunaudojimas VDU rūmuose nuo 2005 m. kasmet kinta nedideliu skirtumu, nors kiekvienais metais elektros energijos vartotojų daugėja, t. y. daugėja laboratorinės įrangos, kondicionierių bei kopijavimo aparatų ir kitos elektros energiją naudojančios įrangos.

83 pav. **Universiteto pastatų eksploatacijai sunaudotų energetinių resursų išlaidos 2005–2009 m.**

Šilumos ūkis. Universiteto balanse yra 11 šilumos punktų ir 5 dujinės katilinės. Šilumos punktai ir dujinės katilinės šildo apie 46 tūkst. kv. m. plotą. Renovuotuose šilumos punktuose įdiegta šiuolaikinė šilumos reguliavimo įranga, kuri efektyviai reaguoja į lauko oro temperatūros svyravimus ir, nustatius atitinkamą programą, leidžia taupyti lėšas, skirtas šildyti patalpoms.

Gamtinėmis dujomis yra šildomi 4 Universiteto pastatai: KTF rūmai (Gimnazijos g. 7, 7B ir 7C) ir Sporto centras (Draugystės g. 19). Gamtinių dujų suvartojimas (kiekis, m³) per paskutinius kelerius metus beveik nekito (sumažėjo ~ 1,7 %), išlaidos už gamtinių dujų sunaudojimą 2009 m. padidėjo 7 %, palyginti su 2008 m., padidėjus gamtinių dujų kainai. Šilumos sunaudojimas ir mokestis už šildymą 2009 m. išaugo:

- ▶ Dėl šaltesnių orų, t. y. žemesnės vidutinės oro temperatūros, šildymo sezono mėnesiais. Padidėjimas sudaro apie 9,9 %.
- ▶ Dėl sumažėjusio patalpų papildomo šildymo elektros prietaisais, – tai atspindi 101 paveiksle pateikta kreivė, rodanti elektros energijos sąnaudų sumažėjimą. Temperatūra, atitinkanti HN42-2004 „Gyvenamųjų ir viešojo naudojimo pastatų mikroklimatas“ reikalavimus, patalpose užtikrinama šildymo sistemomis (intensyviau šildant), tai ir didino išlaidas šildymui.
- ▶ Šilumos sąnaudos 2009 m. išaugo padidėjus šildomam plotui, taip pat intensyviau šildant erdves, kuriose įsikūrė nauji padaliniai (Marketingo ir Informacijos centrai, esantys K. Donelaičio g. 52 rūmų hole, Menų centras, esantis S. Daukanto g. 28 rūmų Didžiosios salės fojė) ir kt.
- ▶ Išaugus šilumos kainai 2009 m. pirmame pusmetyje nuo 167,91 ct/MWh iki 281,55 ct/MWh – 67,7 %.

Vykdamas Universiteto 2007–2011 m. strateginio plano bendrabučių renovavimo priemonę (4.1.2.7.) 2009 m. buvo parengtas studentų bendrabučio Nr. 1 (Taikos pr. 119) techninis projektas kompleksiniam pastato renovavimui, pagal kurį buvo renovuota šio bendrabučio šildymo ir dalis vandentiekio-kanalizacijos sistemų.

Kylant visų rūšių energijos kainai, išlaidos kasmet didėja, todėl būtina apšiltinti pastatus, įdiegti taupius vandens naudojimo prietaisus, plėsti Universiteto pastatų šildymo sistemų stebėjimo ir valdymo kompiuterizuotą dispečerinę sistemą, diegti kompiuterinę vandens, dujų, elektros apskaitos kontrolės sistemą. Rūmuose, kurių apsauga naktimis perduodama saugos tarnyboms, būtina vandens įvaduose sumontuoti sklendes su elektrinėmis pavaromis. Tai leistų apsaugoti rūmus nuo patalpų užliejimo avarijos vandentiekio vidaus sistemoje atveju.

Telekomunikacijų tinklas. Universiteto vietinio laidinio telefoninio ryšio sistema sudaryta iš 2 telefoninių stotelių *Panasonic KX-TD 500*, instaliuotų Centrinuose rūmuose (S. Daukanto g. 28) ir II rūmuose (Vileikos g. 8), bei telefoninės stotelės *Siemens 3550*, instaliuotos IV rūmuose (S. Daukanto g. 27), kurios sujungtos į vieną sistemą su bendra numeracija, pokalbių apskaitos-tarifیکacijos programa.

Išoriniam telefoniniam ryšiui palaikyti į centrinę stotelę *Panasonic KX-TD 500* (S. Daukanto g. 28) yra įvestas AB „Teo LT“ „ISDN srautas“, kuriame yra 200 abonentinių numerių. Taip pat 12 numerių į centrinę stotelę įvesta naudojantis AB „Teo LT“ abonentinėmis linijomis. Įvairiuose Universiteto pastatuose yra 51 abonentas, neįeinantis į vidaus telefoninio ryšio sistemą. Skambučiai į kai kurias Lietuvos universitetus iš centrinės telefoninės stotelės automatiškai nukreipiami interneto kanalais. Šiuo metu VDU yra 320 vidaus telefoninio ryšio abonentų. 2009 m. Universiteto laidinio telefoninio ryšio išlaidos sudarė 100 150 Lt, t. y. 11 066 Lt mažiau negu 2008 m.

Siekiant sumažinti skambučių į mobiliojo ryšio tinklus išlaidas, prie centrinės stotelės instaliuoti 4 stacionarus mobiliojo ryšio aparatai „Nokia 22“.

Siekiant taupiau ir racionaliau naudoti išlaidas, skirtas Universiteto telefoniniam ryšiui, 2009 m. buvo atsisakyta 14 AB „Teo LT“ abonentinių linijų, sutaupant daugiau kaip 3 000 Lt abonentinio mokesčio. Esama Universiteto vietinio ir išorinio telefoninio ryšio sistema šiuo metu tenkina esamus telefoninio ryšio poreikius.

Statybos ir remonto darbai. 2009 m. bendra faktinė atliktų samdomų darbų bei Ūkio tarnybos Pastatų ir energetinio ūkio sektoriaus medžiagų pirkimo vertė sudaro 60 tūkst. Lt.

Vykdamas VDU 2007–2011 m. strateginio plano darbo vietų ir studijų sąlygų pagerinimo (4.1.1.3) bei Universiteto visų pastatų būklės gerinimo (4.1.2.3) priemones, per 2009 m. rangos būdu atlikti patalpų remonto darbai Centrinuose rūmuose (S. Daukanto g. 28), I rūmuose (Laisvės al. 53), II rūmuose (Vileikos g. 8), III rūmuose (K. Donelaičio g. 52), studentų bendrabučiuose Nr. 1 ir Nr. 2 (Taikos pr. 119 ir Vytauto pr. 71) bei kt. pastatuose. Bendra šių rangos būdu atliktų darbų vertė yra 19,4 tūkst. Lt.

Pastatų ir energetinio ūkio sektorius, atlikdamas darbus savo jėgomis, sunaudojo medžiagų už 47,6 tūkst. Lt. Iš jų neplaninių darbų medžiagų vertė sudaro 20 tūkst. Lt.

Transporto ūkis. Universiteto Transporto skyrius skirtas studentams ir darbuotojams aptarnauti, taip pat administracinei ir ūkinei veiklai užtikrinti. Studentai vežami į mokomąsias praktikas, pažintines keliones.

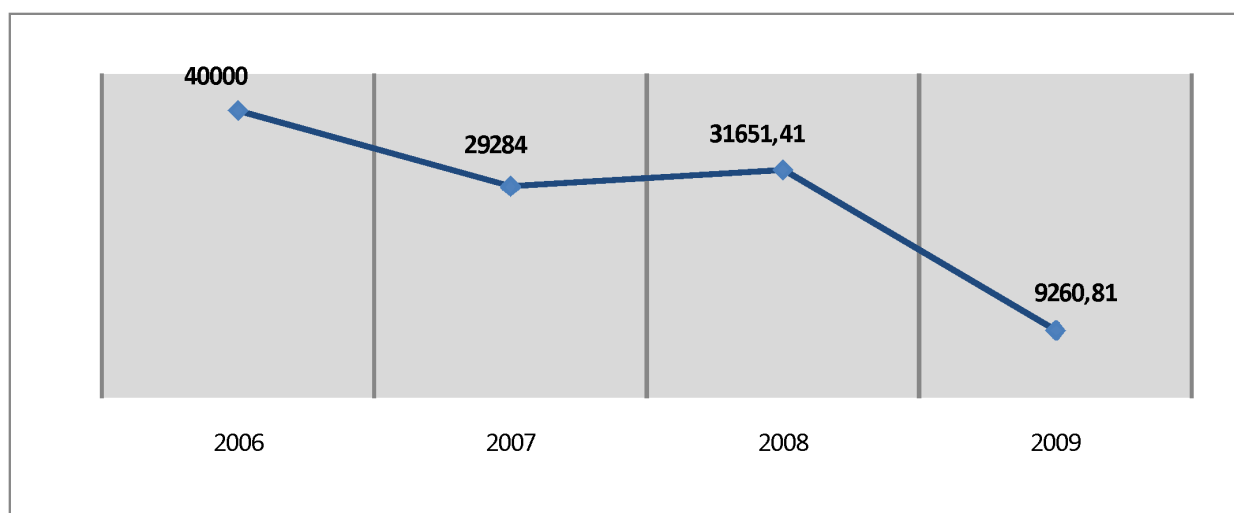
Šiuo metu automobilių ūkį sudaro 7 automobiliai, vidutinis automobilių amžius yra 7,6 metai:

- ▶ 20 vietų mikroautobusas *Mercedes Benz Sprinter CRJ 527*;
- ▶ 8 vietų mikroautobusas *VW Caravelle CRT 094*;
- ▶ krovininis automobilis *VW Transporter PKJ 585*;
- ▶ lengvasis automobilis *Ford Mondeo AHO 391*;

- lengvasis automobilis *Ford Scorpio LKN 234*;
- lengvasis automobilis *Ford Scorpio RKR 797* (nenaudojamas);
- lengvasis automobilis *Audi 100 DKN 904*.

Transporto skyriaus personalą sudaro 7 žmonės, dirbantys 6,75 etato, t. y. 5 vairuotojai-autošaltkalviai ir 2 administracijos darbuotojai. Per 2009 m. buvo atsisakyta vieno vairuotojo etato.

Šiuo metu transporto ir jį aptarnaujančio personalo visiškai pakanka Universiteto reikmėms tenkinti. 2009 m. Universitetas išleido tik 9 260,81 Lt papildomoms transporto paslaugoms, kurių negalėjo patenkinti turimomis transporto priemonėmis.

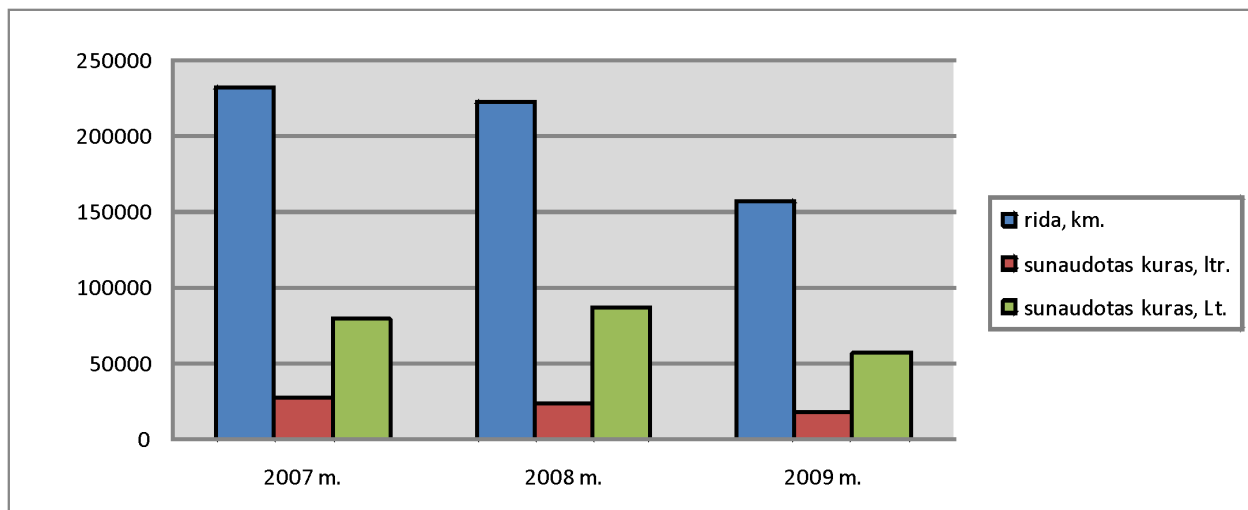

84 pav. **Papildomų transporto paslaugų užsakymų apimtys kaita (Lt) 2006–2009 m.**

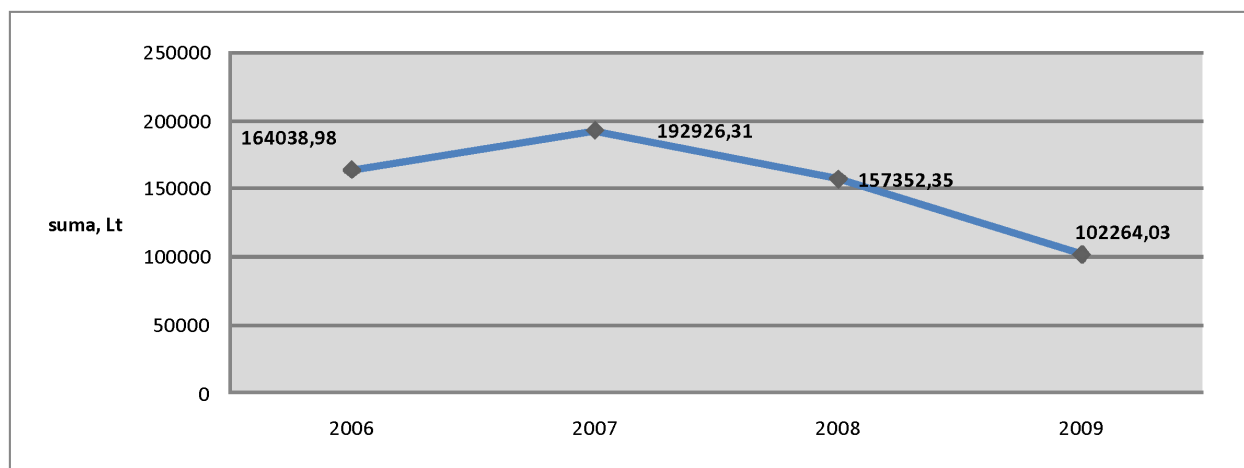
2009 m. transporto skyrius įvykdė 1 284 skirtingus užsakymus, iš kurių 780 mieste ir 504 už miesto ribų. Užsakymų skaičius šiais metais dėl ekonominės krizės gerokai sumažėjo, 2008 m. buvo įvykdyti 1 742 užsakymai.

Užsakymams įvykdyti VDU automobiliai per 2009 m. nuvažiavo 157 535 km (2008 m. – 222 694 km; 2007 m. – 232 425 km; 2006 m. – 222 996 km), sunaudavo 17 804,38 litrų kuro (2008 m. – 23 827,4 l; 2007 m. – 24 757,22 l), 2009 m. už degalus universitetas sumokėjo 56 481,67 Lt (2008 m. – 86 272,65 Lt; 2007 m. – 79 934,14 Lt) (85 pav.).

2009 m. transporto skyrius savo veikloje išleido 143 608,2 Lt, t. y. 65 000 Lt mažiau nei 2008 m. Už suteiktas transporto paslaugas transporto skyrius iš projektinių lėšų, fakultetų lėšų, pagal sutartis ir grynais gavo 41 344,17 Lt; taigi transporto skyriui išlaikyti iš bendrųjų universiteto lėšų 2008 m. buvo skirta 102 264,03 Lt.

85 pav. Automobilių rida ir kuro sąnaudos 2007–2009 m.

86 pav. Transporto skyriaus finansavimas bendromis Universiteto lėšomis 2006–2009 m.

Ekonominis nuosmukis ir energijos kainų augimas labai stipriai paveikė Universiteto ūkio veiklos apimtį. Dėl lėšų stygiaus teko keleriopai sumažinti remonto darbų, transporto paslaugų ir patalpų apstatymo apimtį bei ieškoti visų įmanomų išteklių taupymo būdų. Tai sąlygojo remonto ir transporto darbuotojų skaičiaus mažinimą bei Ūkio tarnybos struktūros pertvarkymą. Ateityje reikėtų tęsti Universiteto pastatų apšiltinimo ir energetinių sistemų modernizavimo darbus. Toliau dėti pastangas sukuriant platesnes ir geresnes studentų apgyvendinimo bendrabučiuose galimybes, plėtoti studentams savarankiško individualaus ir grupinio darbo erdves.

Universiteto telefoninio ryšio sistemos telefoninių kabelių linijų ištekliai tarp pastatų yra išnaudoti, todėl ateityje diegiant naujus telefoninio ryšio abonentus Universitete reikės plačiau panaudoti IP telefoniją.

6.3. VDU IT SISTEMOS MODERNIZAVIMAS

Universiteto informacijos sistemos (IS) užtikrina ypatingos svarbos valdymo procesus. Nemažai pasikeitimų šioje srityje sąlygojo pastaraisiais metais vykstantys spartūs bendros informacinės aplinkos pokyčiai valstybėje ir sparti visuomenės, ypač jaunosios kartos, poreikių plėtra bei pačių informacinių technologijų skvarba į mūsų kasdieninį gyvenimą. Papildomą įtaką darė perėjimas prie naujų finansų apskaitos standartų, duomenų apdorojimo ir registrų kūrimo poreikiai. Kitus užsakymus formulavo Universiteto darbuotojų veiklos rezultatų vertinimo ir kokybės sistemos diegimo darbai. VDU IT sistemos modernizavimą kuruoja Informacijos sistemų tarnyba (IST). Tarnybos personalą sudaro 20,5 etatu dirbantys 25 žmonės. Visi darbuotojai neformaliai suskirstyti į 3 grupes: kompiuterių ir tinklo aptarnavimo, programavimo bei studijų technikos.

INTEGRUOTOS FINANSŲ, PERSONALO IR STUDIJŲ INFORMACINĖS SISTEMOS KŪRIMAS

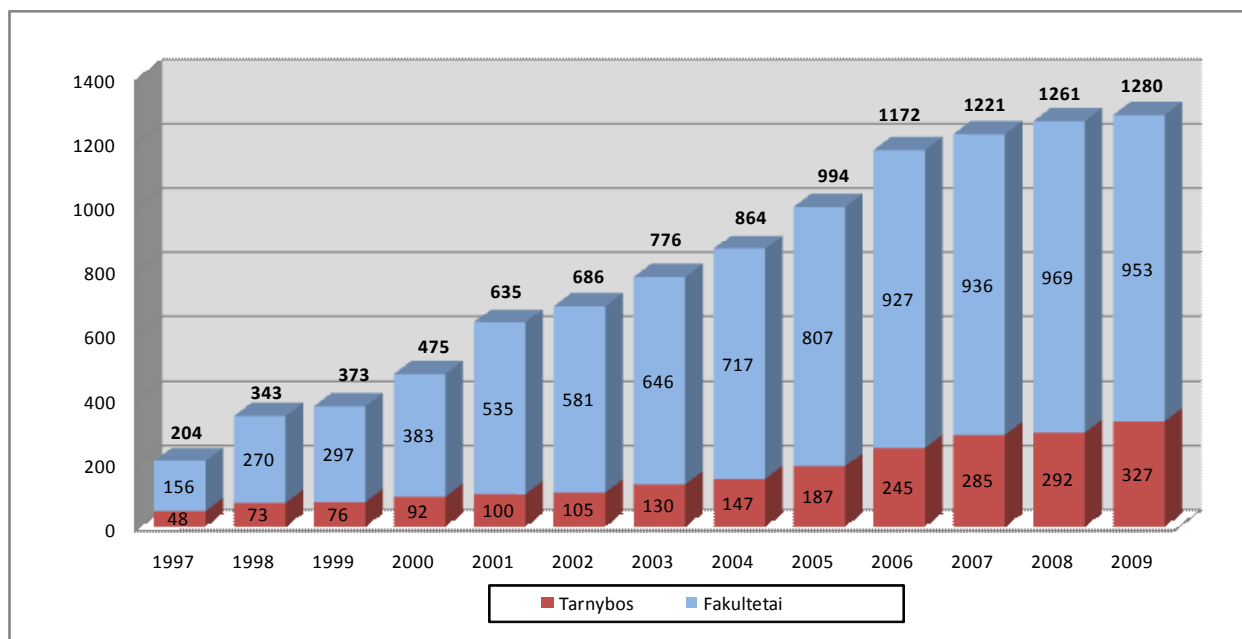
2009 m. buvo centralizuotai kuriamos arba vykdoma šių informacinių sistemų plėtra:

- ▶ Sukurta studentų atsiskaitymo su Universitetu sistema (STAUNIS). Sistemos įdiegimas padėjo sutrumpinti atsiskaitymo su Universitetu procesą 5–6 kartus.
- ▶ Baigta kurti „Krūvių informacinė sistema“ (KRIS).
- ▶ Įvykdyti planuoti du „Mokslo darbuotojų veiklos ataskaitų ir analizės informacinės sistemos“ (MATIS) kūrimo etapai.
- ▶ Tęsiama „Patalpų registro“ (PRIS) plėtra. Surinkta informacija apie visas Universiteto patalpas, jų įrangą ir ji atnaujinama.
- ▶ Vykdomas pirmas „Tvarkaraščių sudarymo ir akademinių dalykų planavimo sistemos“ (TVARKIS) kūrimo etapas.
- ▶ Kuriama virtualių mokymo aplinkų (*Moodle* bei *Blackboard*) sąsaja su StudIS registracijos sistema (NREGIS). Realizuotas sprendimas, leidžiantis integruoti VDU *FirstClass* ir *Moodle* naudotojų registrus.
- ▶ Išversta į lietuvių kalbą ir pradėta naudoti (EVF suorganizavo tarptautinę konferenciją) konferencijų organizavimo sistema OCS.
- ▶ Sukurta Bibliotekos vartotojų mokesčių (skolų) valdymo sistema.

Kiti su Informacinių sistemų plėtra susiję darbai:

- „Studijų apskaitos sistemos“ (STUDIS) pakeitimai, susiję su išorinių reikalavimų pasikeitimais (pvz., LR švietimo įstatymas, kiti norminiai aktai).
- Pradėta kurti „Absolventų duomenų surinkimo sistema“.
- Pradėta kurti „Studijų kokybės valdymo sistema“.
- Parengtas IST valdomų sistemų registras, parengta sistema ir pradėtas kaupti Universitete naudojamos programinės įrangos registras.
- Parengti VDU IT strategijos bei IS saugos strategijos projektai.
- Įdiegta IST pagalbos linija bei gedimų, skundų ir prašymų informacinė sistema (ŪT).

Kompiuterių ir techninės įrangos modernizavimas. Vienas pagrindinių IST uždavinių – Universiteto kompiuterinės įrangos aptarnavimas. Šiuo metu Universitete yra apie 1 280 kompiuterių. 105 pav. pateikta kompiuterių skaičiaus augimo dinamika.

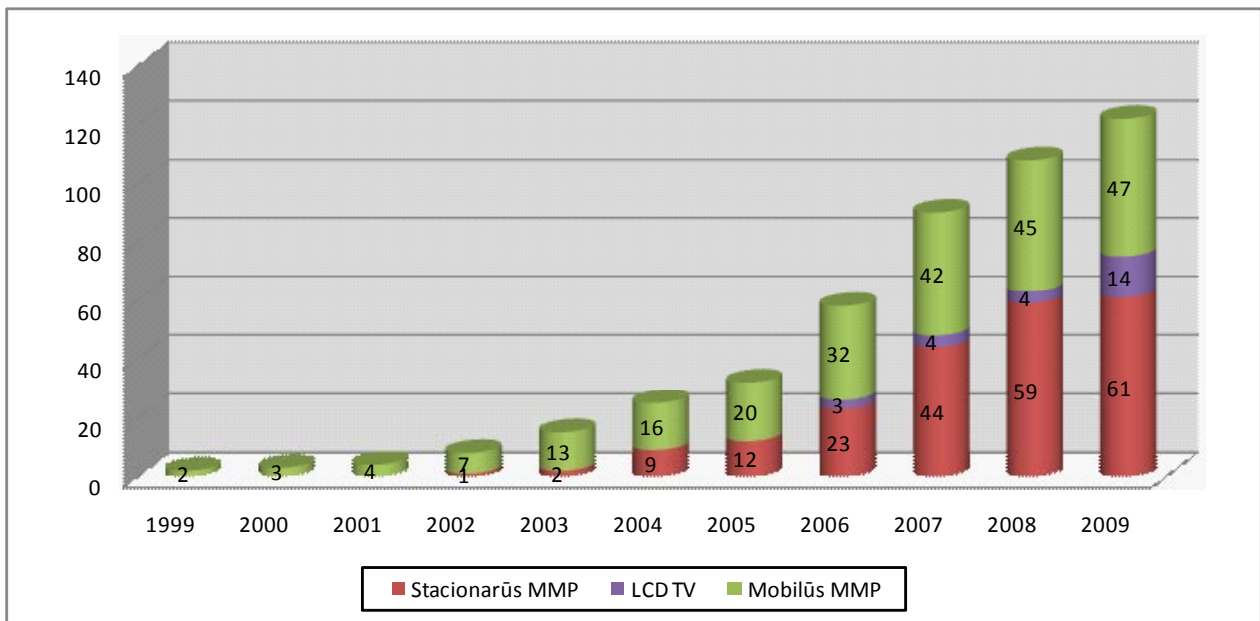

87 pav. Universiteto kompiuterių skaičiaus augimo dinamika

2009 m. Universitete nupirkti 68 kompiuteriai (AK). Vienos Informatikos fakulteto klasės kompiuteriai pakeisti naujais (15 AK), papildyta Gamtos mokslų fakulteto kompiuterių klasė (3 AK). Teisės institutui persikėlus į kitas patalpas, įrengtos 9 kompiuterinės darbo vietos studentų savarankiškam darbui skaitykloje. Šiuo metu Universitete yra 14 kompiuterių klasių (iš viso 173 kompiuteriai) studentų mokymui ir savarankiškam darbui. Darbui internete ir intranete yra skirta 72 darbo vietos 8-iose Universiteto skaityklose.

Šiuolaikinės paskaitos neįsivaizduojamos be kompiuteriais paruoštos informacijos demonstravimo. Universitete siekiama visas auditorijas aprūpinti multimedijos įranga. Šiais metais nupirkti 6 nauji multimedijos projektoriai (MMP), iš kurių 3 skirti įrengti stacionariai kompiuterizuotose auditorijose. Mažose auditorijose įrengiami didelės (102–127 cm) įstrižainės LCD televizoriai, kurie yra daug lengviau valdomi ir jų eksploatacija kur kas pigesnė nei MMP. Šiomet nupirkti 10 tokių televizorių.

106 paveiksle parodytas multimedijos projektorių bei didelės įstrižainės LCD televizorių ir auditorijų, stacionariai aprūpintų jais, skaičiaus augimas Universitete.

88 pav. Auditorijų multimedijos įrangos dinamika

Universitetas turi programinės įrangos nuomos (*MS Windows upgrade* ir *MS Office*) sutartį su *Microsoft*. Sutartis leidžia atnaujinti naujomis programų versijomis visus senus Universiteto kompiuterius. Informatikos fakultetas turi MSDNAA (*Microsoft Developer Network Academic Alliance*) sutartį su *Microsoft*, pagal kurią informatikos studijoms galima naudotis daugeliu *Microsoft* programų nemokamai. Nupirktą ir į visus Universiteto kompiuterius diegiama antivirusinė programa „Kaspersky® Anti-Virus“. Didelė dalis studentų atliekamų mokomųjų tyrimų apdorojama su statistikos programa SPSS.

2009 m. pradėti darbai centralizuotai kontroliuoti Universiteto programinės įrangos legalumą, nustatytos programinės įrangos Universiteto kompiuteriuose įdiegimo ir atsakomybės už konkrečiame kompiuteryje įdiegtos programinės įrangos legalumą taisyklės. Šiuo metu jau atliktas apie 30 % Universiteto kompiuterių auditas.

Kompiuterių tinklas ir internetas. Tęsiami darbai plečiant ir tobulinant vieningą Universiteto kompiuterių tinklą. Visų pagrindinių VDU pastatų ir bendrabučių kompiuterių tinklai sujungti optinėmis arba radijo ryšio linijomis. LITNET lėšomis įrengtos naujos optinės ryšio linijos į Katalikų teologijos fakultetą (Gimnazijos g. 7) ir į ISM erdvėje (Ožėškienės g. 18) esančias VDU Teisės fakulteto patalpas. Atnaujinta optinio ryšio tarp VDU bendrabučio Nr. 1 ir Kauno kolegijos bei radijo ryšio tarp Vileikos g. 8 ir Botanikos sodo įranga.

Praktiškai visi Universiteto kompiuteriai yra įjungti į bendrą tinklą ir turi interneto ryšį. 2009 m. buvo įrengta (ar rekonstruota) 90 naujų kompiuterinių darbo vietų. Pagrindiniai interneto paslaugų serveriai sujungti į tinklą 1,0 Gbps linijomis. Vartotojų prisijungimui prie Universiteto tinklo iš šalies naudojamos LITNET, komercinių interneto paslaugų teikėjų, „Omnitel“ GPRS/3G paslaugos. Taupant lėšas 2009 m. buvo atsisakyta teikti fiksuoto telefono ryšio prisiskambinimo (*Dial Up*) interneto paslaugą, kuria VDU bendruomenė naudojosi labai mažai.

Universitete toliau tobulinamas ir plečiamas interneto prieigos bevielio ryšio zonų tinklas. Šiuo metu veikia 44 bevielio interneto zonos vienuolikoje Universiteto pastatų. 2009 m. zonų skaičius keitėsi nežymiai – pokyčiai buvo labiau kokybiniai. Buvo tobulinamas zonų išdėstymas, įdiegta moderni „WPA enterprise“ bevielio tinklo tarptautinio *Eduroam* vartotojų autentifikavimo sistema. 2010 m. numatyta įrengti naujas bevielio ryšio zonas Gimnazijos g. 7 pastate, bendrabučiuose ir Kauno botanikos sode.

Nuolat modernizuojamos VDU kompiuterių tinklo saugumo sistemos. Veikia centrinė Universiteto, bendrabučių ir skaityklų ugniasienės, kuriomis yra stebimi tinklo srautai, identifikuojami virusais užkrėsti arba atakų pažeisti kompiuteriai, atliekamas užkrėstų kompiuterių interneto srautų blokavimas. Centrinis elektroninio pašto nepageidaujamų laiškų ir virusų filtravimo serveris per parą atmets apie 20 000 laiškų, t. y. apie 87 % visų gaunamų laiškų. Šis serveris per 2009 m. aptarnavo 8 524 932 laiškus.

2009 m. buvo pakeistas *FirstClass* sistemos palaikymo serveris. Naujas serveris suteikė galimybę padidinti disko erdves vartotojams ir paspartino atsaką į vartotojų užklausas. Taip pat 2009 m. Universitete buvo įsigyta duomenų saugykla, kuri buvo integruota į Universiteto bendrą IT ūkį. Šioje saugykloje šiuo metu saugomos greito atstatymo serverių atsarginės kopijos, virtualių mašinų diskų atvaizdai ir *FirstClass* veidrodinė momentinė kopija. Išspręsta *FirstClass* duomenų bazės kopijų saugojimo problema – naujame juostiniame įrenginyje galima saugoti daugiau serverio atsarginių kopijų.

Toliau plėtojama operacinių sistemų ir serverių virtualizacijos technologija, leidžianti geriau išnaudoti turimus skaičiavimo resursus. Šiuo metu Universitete nuolat veikia trys *MS Windows* ir du *Linux* virtualūs serveriai. Įdiegtas naujas LDAP serveris, skirtas įvairiems autentifikavimo procesams patenkinti.

Informacinių sistemų kūrimas ir tobulinimas. VDU komandinio darbo sistemos *FirstClass* vartotojais yra 1 035 darbuotojai, 8 867 studentai, 2 982 absolventai, VDU „Rasos“ gimnazijos mokytojai. Visi vartotojai turi asmenines pašto dėžutes, gali kurti savo svetaines su šiuolaikinėmis paslaugomis (kalendoriais, tinklaraščiais, tinklalaidėmis (angl. *podcast*)). Sukurtos elektroninio pašto dėžutės bei probleminės konferencijos visiems universiteto padaliniams. Per VDU *FirstClass* per parą priimama apie 3 600 ir išsiunčiama apie 3 000 interneto elektroninio pašto laiškų už Universiteto ribų. Sistema plačiai naudojama mokymo medžiagai pateikti bei nuotoliniam mokymui – šiuo metu yra sukurtos 715 dalykų konferencijų sistemos (2008 m. buvo 547). *FirstClass* vartotojų katalogas (LDAP) naudojamas Universiteto tinklo, bevielio ryšio, bendro naudojimo spausdintuvų ir informacinių sistemų vartotojų autentifikavimui. Įdiegta *FirstClass Synchronizations Services* posistemė (<http://fcss.vdu.lt>) – programa, leidžianti *FirstClass* vartotojo kalendoriaus ir kontaktų bazės įrašus per internetą sinchronizuoti su mobiliais įrenginiais (telefonais, delninkais).

FirstClass vartotojai gali naudotis *FirstClass* kliento programos sąsaja ([fcp://fc.vdu.lt](http://fc.vdu.lt)) ir trimis saityno (WWW) naršyklių sąsajomis – <http://fc.vdu.lt>, <http://mobile.vdu.lt>, skirta mažų ekranų naršyklėms, bei <http://fcim.vdu.lt> – akliems skirta sąsaja, kurią gali naudoti ekrano skaitymo balsu programos. *FirstClass* vartotojo sąsaja išversta į lietuvių kalbą. VDU darbuotojams buvo vesti *FirstClass* vartotojo kursai, kuriuos baigusiesiems 8 klausytojams įteikti kursų baigimo pažymėjimai.

Universitete naudojamos naujausios interneto paslaugos: interneto telefonija (VoIP) ir interneto televizija (IP TV). VDU VoIP sistema yra LITNET VoIP tinklo dalis. Laidinio telefono skambučiai į kitus universitetus (KTU, VU, VGTU, KU ir LŽŪU) VoIP tinkle automatiškai jungiami ir perduodami interneto kanalais. Skambučiai į Vilniaus miestą taip pat nukreipiami per VoIP įrangą ir sujungiami iš VU. Pagrindinių Universiteto rūmų mazguose įrengti modernūs tinklo komutatoriai, leidžiantys naudotis *Multicast*, IP TV technologijomis.

Bendradarbiavimas su kitais universitetais. VDU Informacijos sistemų tarnyba aptarnauja vieną iš pagrindinių Lietuvos akademinio kompiuterių tinklo LITNET mazgų. Teikiamos DNS, FTP, saityno (WWW) paslaugos. VDU mazgas turi ryšį su LITNET 1,0 Gbps spartos optine linija. Interneto bei elektroninio pašto paslaugos suteikiamos ne tik Universiteto, bet ir Kauno zonos mokykloms bei kitoms nepelno siekiančioms organizacijoms, akademinės bendruomenės asmenims. Per VDU LITNET mazgą radijo linijomis į internetą jungiamos mokyklos ir nepelno organizacijos. Optine 100 Mbps linija prie interneto prijungtas Kauno aukštųjų ir informacinių technologijų parkas.

VDU LITNET mazgas dalyvauja LITNET-GIANT programoje, leidžiančioje turėti spartų ir pigų interneto ryšį su Europos akademiniiais tinklais, gauti bendras Europos Sąjungos akademinių tinklų paslaugas. Į GIANT tinklą LITNET jungiasi 5 Gbps kanalu.

VDU IST specialistai aktyviai dalyvauja LITNET CERT veikloje. Keičiamasi informacija apie tinklo incidentus, galimus pavojus, dalijamasi tinklo saugumo didinimo patirtimi su kitų Lietuvos universitetų specialistais.

Augant informacijos ir informacijos sistemų vaidmeniui bei jų svarbai, taip pat užtikrinant duomenų saugumo reikalavimus, būtina peržiūrėti ir, esant poreikiui, įsidięgti bei vykdyti papildomus informacijos saugą užtikrinančius tvarkos aprašus ir procedūras.